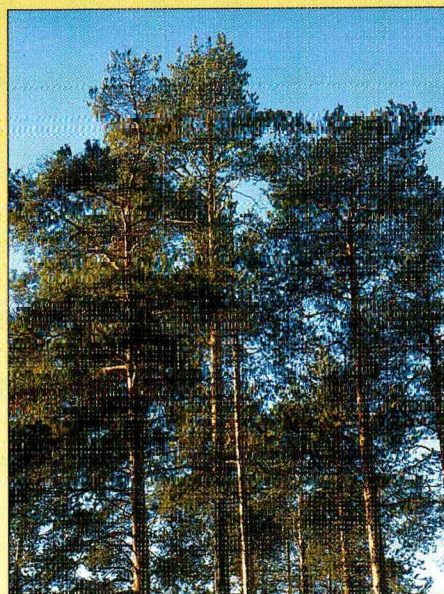
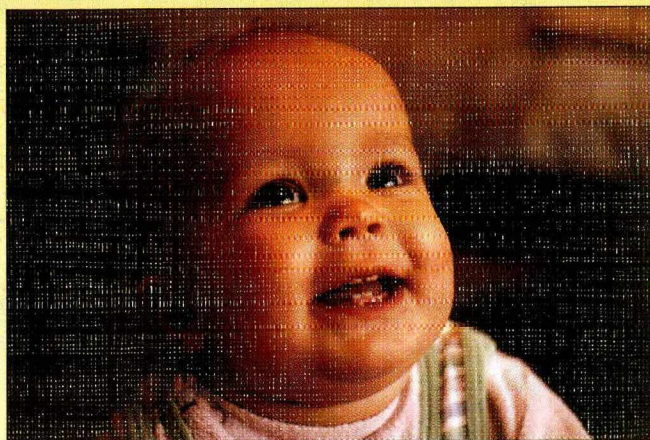
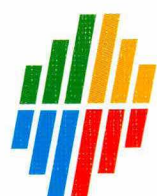
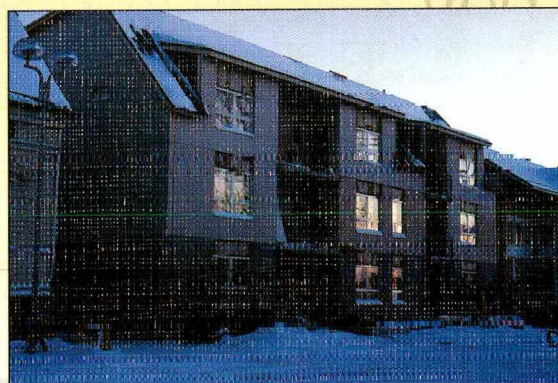
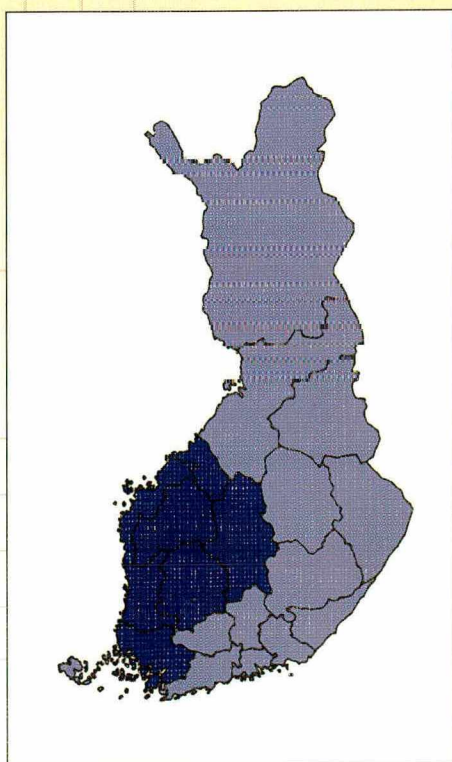


# Länsi-Suomen katsaus 1998



1600  
1400  
1200  
1100  
1000  
900  
800



*Tilastokeskus*

# *Länsi-Suomen katsaus*

---

---

*Tiedustelut:*

*Esko Syrjäkari (08) 537 2045*

*Leena Jäntti (08) 537 2046*

*Sirkku Hiltunen (08) 537 2046*

*Kansi: Mervi Heusala, Tatsi Oy*

*Kannen kuvat: Leena Jäntti*

*ISSN 1239-7482*

*ISBN 951-727-521-8*

*© 1998 Tilastokeskus*

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.*

*Multiprint, Oulu 1998*



## ALKUSANAT

**Länsi-Suomen katsaus 1998** on yksi kuudesta Tilastokeskuksen tuottamasta aluekatsausjulkaisusta. Muut vastaavalla tietosisällöllä ja esitystavalla toteutetut julkaisut ovat Pohjois-Suomen, Itä-Suomen ja Etelä-Suomen katsaukset sekä koko maata tarkastelevat Seutukunta- ja maakuntakatsaus sekä Kuntakatsaus. Katsausjulkaisujen aluerajaukset ovat hieman muuttuneet edellisestä vuodesta. Tässä katsauksessa esitetään tiedot uuden Länsi-Suomen läänin alueesta (Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnat). Varsinais-Suomi kuuluu nyt myös Etelä-Suomen katsauksen tarkastelualueeseen.

Katsauksen tavoitteena on antaa alueellista tietoa Länsi-Suomesta, sen maakunnista, seutukunnista sekä kunnista ja niiden keskinäisistä eroavaisuuksista. Tiedot esitetään visuaalisesti joko kuntapohjaisina teemakarttoina tai diagrammeina. Tietolähteinä on käytetty runsaasti muitakin kuin Tilastokeskuksen tuottamia tilastoja.

Katsauksen tietosisältö on pyritty pitämään kutakuinkin samanlaisena edellisten julkaisujen kanssa, jotta ajallinen vertailtavuus säilyisi. Tämänvuotisessa katsauksessa tästä tavoitteesta on jouduttu jossain määrin tinkimään kuntien taloutta kuvaavassa osassa. Vuoden 1997 alussa otettiin kunnissa käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. Myös opetustoimen valtionosuusjärjestelmä muuttui samana vuonna. Näistä muutoksista johtuen kuntien taloutta kuvaavat tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa julkaistujen tunnuslukujen kanssa.

Katsauksen kuvat tuotetaan myös värillisinä kalvoina. Koska tietosisältöä päivitetään jatkuvasti, on kalvokokoelma aina ajantasainen. Kalvoja voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Myös kuvien pohjana olevat tilastoaineistot ovat erikseen tilattavissa.

Länsi-Suomen katsaus 1998 on tehty Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelussa. Sen toteutuksesta ovat vastanneet suunnittelijat Leena Jäntti ja Sirkku Hiltunen.

Oulussa, joulukuussa 1998

Esko Syrjäkari  
aluepäällikkö





## SISÄLLYSLUETTELO

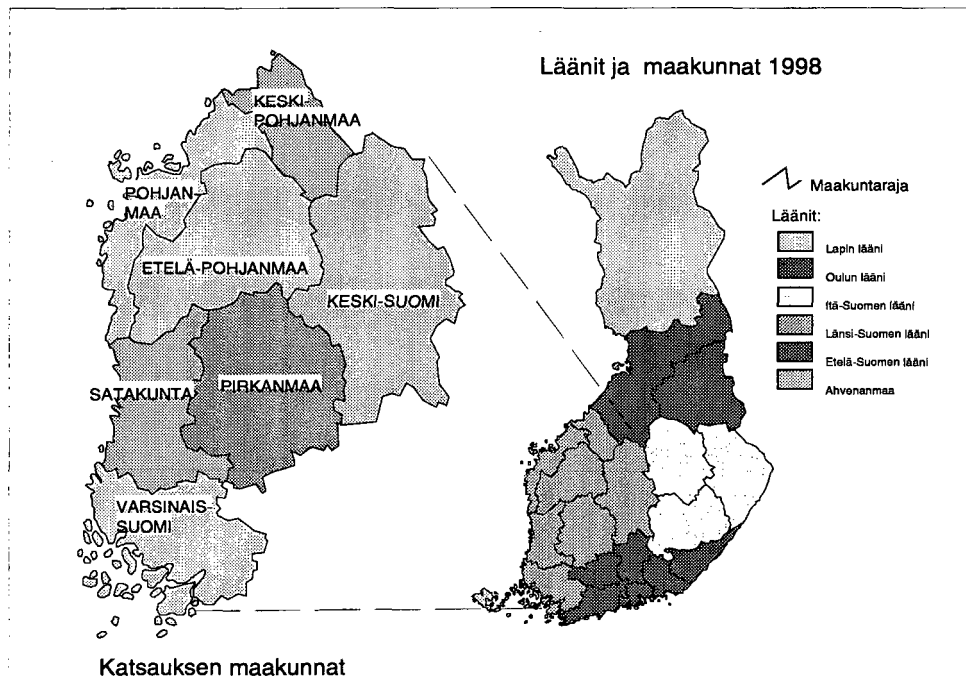
	SIVU
LÄNSI-SUOMI.....	7
VÄESTÖ.....	13
ELINKEINOELÄMÄ.....	36
Yritysten toimipaikat.....	36
Elinkeinorakenne.....	40
Alkutuotanto.....	43
Jalostus.....	46
Palvelut.....	53
Konkurssit.....	53
Matkailu.....	56
Tulonsaajien tulot.....	59
Bruttokansantuote.....	
TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS.....	65
KOULUTUS.....	73
TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT.....	79
RAKENTAMINEN JA ASUMINEN.....	88
LIIKENNE.....	93
ENERGIATALOUS.....	97
YMPÄRISTÖN TILA.....	101
KUNNALLISTALOUS.....	105
ALUEPOLITIikka.....	119
LÄÄNIT.....	121
<i>KÄYTETYT KÄSITTEET JA LYHENTEET</i> .....	128
<i>KUVALUETTELO</i> .....	130

## LÄNSI-SUOMI

Valtion aluejakoa uudistettiin huomattavasti vuonna 1997. Tällöin läänien määrää vähennettiin kuuteen. Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan maakuntajako otettiin valtion aluehallintoviranomaisten aluejakojen pohjaksi.

Uusia läänejä on käsitelty tarkemmin tämän julkaisun viimeisessä kappaleessa.

Tässä julkaisussa Länsi-Suomella tarkoitetaan aluetta, joka käsittää *Länsi-Suomen läänin*. Lääni muodostuu Varsinais-Suomen, Satakunnan, Pirkanmaan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan (ent. Vaasan rannikkoseutu) ja Keski-Pohjanmaan maakunnista. Alueelle sijoittuu yhteensä 36 seutukuntaa ja 205 kuntaa.



Kuva 1. Läänit ja maakunnat 1998.

Euroopan Unionin hierarkisessa NUTS (Nomenclature of Territorial Units for Statistics) -alueluokitusjärjestelmässä Suomi on jaettu ylimmällä eli NUTS 1 -tasolla Manner-Suomeen ja Ahvenanmaahan, seuraavilla tasoilla kuuteen suuralueeseen (NUTS 2) ja 20 maakuntaan (NUTS 3). Koko Euroopan Unionin alueella on NUTS 2 -alueita yhteensä noin 200 ja NUTS 3 -alueita noin 1 030. Edellisten lisäksi seutukunnat ja kunnat muodostavat omat tasonsa (NUTS 4 ja NUTS 5). Tässä julkaisussa tarkastellut maakunnat kuuluvat NUTS 2 -tasolla Etelä-Suomeen (Varsinais-Suomi, Satakunta ja Pirkanmaa) ja Väli-Suomeen (Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa).

### Maakunnat

**Varsinais-Suomen maakuntaan** kuuluu 56 kuntaa, joista väestöltään suurin on Länsi-Suomen läänin pääkaupunki Turku ja pienimpiä Iniö, Velkua, Houtskari ja Särkisalo. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1997 lopussa 439 973 asukasta eli 8.5 % suomalaisista. Maakunnan maapinta-ala on 10 625 km<sup>2</sup> ja väestötiheys 41 asukasta/km<sup>2</sup>. Kunnista kaupungeja on 11.



**Satakunnan maakuntaan** kuuluu 28 kuntaa, joista kuusi on kuntamuodoltaan kaupunkeja. Maakunnan väestömäärä oli vuoden 1997 lopussa 242 021 henkeä. Suurin kunta väkiluvultaan on Pori ja pienin Kodisjoki. Maapinta-alaa maakunnalla on 8 290 km<sup>2</sup> ja asukastiheydeksi muodostuu siten 29.2 as./km<sup>2</sup>.

**Pirkanmaan maakunnan** väestömäärä oli vuoden 1997 lopussa 442 053 ja pinta-ala 12 606 km<sup>2</sup>. Asukastiheys oli siten 35.1 as./km<sup>2</sup>. Maakuntaan kuuluu 34 kuntaa, joista Tampere on väestöltään suurin ja Kuhmalampi pienin. Kaupunkeja kunnista on kymmenen.

**Keski-Suomen maakunnan** väkiluku oli vuoden 1997 lopussa 259 839 ja maapinta-ala 16 249 km<sup>2</sup>. Väestötiheydeksi muodostuu 15.9 asukasta/km<sup>2</sup>. Maakuntaan kuuluu 30 kuntaa, joista kahdeksan on kaupunkeja. Väestömäärältään suurin on Jyväskylän kaupunki ja pienin Luhangan kunta.

**Etelä-Pohjanmaan maakunnan** pinta-ala on 13 457 km<sup>2</sup> ja väkimäärä oli vuoden 1997 lopussa 198 641 henkeä. Asukastiheys on siten 14.8 asukasta/km<sup>2</sup>. Alueen 27 kunnasta seitsemän on kaupunkikuntia, joista Seinäjoki on väkiluvultaan suurin. Maakunnan pienin kunta on Lehtimäki.

**Pohjanmaan maakuntaan** kuuluu 18 kuntaa, joista Vaasa on väestöltään suurin ja Maksamaan kunta pienin. Yhteensä maakunnassa asui vuoden 1997 lopussa 174 230 asukasta. Alueen maapinta-ala on 7 675 km<sup>2</sup>, joten väestötiheys on 22.7 asukasta/km<sup>2</sup>. Kaupunkeja kunnista on kuusi.

**Keski-Pohjanmaan maakunnan** keskus on alueen suurin kaupunki Kokkola. Väkiluvultaan pienimmät kunnat ovat Lestijärvi ja Ullava. Yhteensä maakuntaan kuuluu 12 kuntaa, joissa asukkaita oli vuoden 1997 lopussa 72 336. Maakunnan pinta-ala on 5 286 km<sup>2</sup> ja väestötiheys 13.6 asukasta/km<sup>2</sup>. Kaupunkeja kunnista on kaksi.

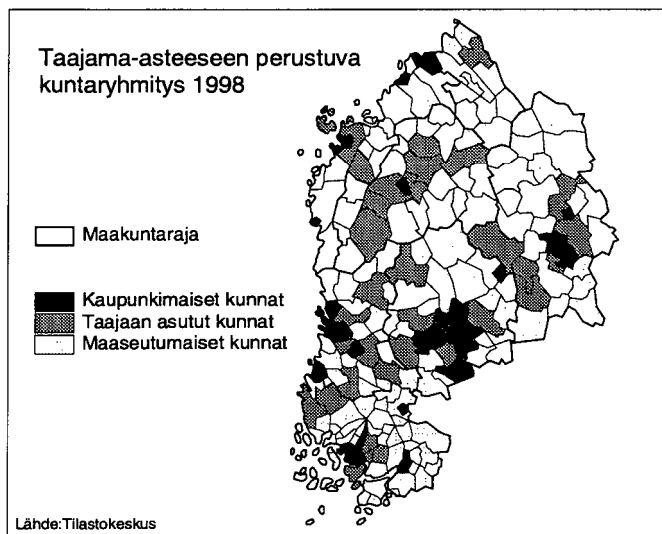
## **Kunnat**

Vuonna 1998 Suomessa on 452 kuntaa. Maan pääkaupunki Helsinki on väkiluvultaan suurin (539 363 asukasta 31.12.1997) ja Ahvenanmaalla sijaitseva Sottunga maan pienin kunta (131 as.). Länsi-Suomen alueen 205 kunnasta asukasluvulla mitattuna suurin on Tampere (188 726) ja pienin oli Varsinais-Suomessa sijaitseva Iniön kunta (240 as.). Kaupunkeja Länsi-Suomessa on 50. Pinta-alaltaan alueen suurin kunta on Kauhajoki ja pienin Kaskinen.

Taajamaväestön osuuteen ja suurimman taajaman väkilukuun perustuvan Tilastokeskuksen kuntaluokituksen mukaan vuonna 1998 kaupunkimaisia kuntia tarkastelualueella on 27, taajaan asuttuja 33 ja maaseutumaisia 145. Kaupungeista Somero, Ikaalinen, Virrat, Saarijärvi, Viitasaari, Alavus, Ähtäri, Kristiinankaupunki, Närpiö ja Uusikaarlepyy luetaan kuuluvaksi maaseutumaisiin kuntiin. Toisaalta viisi muuta kuin kaupunkikuntaa (Ulvila, Pirkkala, Viiala, Ylöjärvi ja Jyväskylän maalaiskunta) ovat kuntaluokituksen mukaisesti kaupunkimaisia.



Kuva 2. Kunnat Länsi-Suomessa 1998.



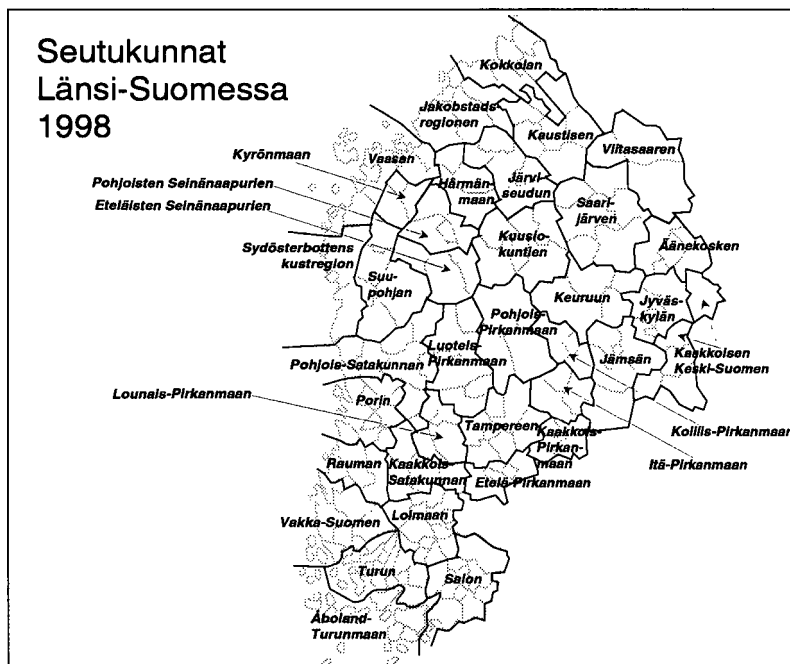
Kuva 3. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 1998.

## Seutukunnat

Seutukunnat ovat kahden tai useamman kunnan muodostamia kuntaryhmiä. Sisäasiainministeriö on määritellyt seutukunnat aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Seutukuntien muodostamisen kriteerinä käytettiin kuntien välistä yhteistyötä ja työssäkäyntiä.

Suomen kaikkiaan 85 seutukunnasta 36 sijaitsee tämän katsauksen tarkastelualueella. Pirkanmaalla seutukuntia on kahdeksan ja Keski-Suomessa seitsemän. Etelä-Pohjanmaalla seutukuntia on kuusi, Varsinais-Suomessa viisi, Satakunnassa ja Pohjanmaalla kummasakin neljä sekä Keski-Pohjanmaalla kaksi. Kuntien lukumäärä seutukunnissa vaihtelee Länsi-Suomessa kolmesta Turun seutukunnan peräti seitsemääntoista kuntaan.

Lisätietoja Suomen seutukunnista ja niiden välisistä eroista löytyy Tilastokeskuksen vuosittain ilmestyvästä Seutukunta- ja maakuntakatsaus -julkaisusta.



Kuva 4. Seutukunnat Länsi-Suomessa 1998.



## Taulukko 1. Perustietoja Länsi-Suomen kuntien väestöstä.

	Väkiluku 1997	Väestön- muutos 1997 (%)	Väestö- ennuste v.2020	Ikärakenne 0-14 (%)	15-64 (%)	65- (%)	Työttömyys- aste (%) elokuu 1998
<b>Varsinais-Suomi:</b>							
Aistaro	3201	-1,2	3057	17	60	23	12,2
Askainen	921	2,0	1090	17	63	19	12,1
Aura	3293	0,4	4059	22	65	13	10,2
Dragsfjärd	3670	-2,5	3278	14	61	25	10,5
Hällikko	8703	0,1	9023	19	66	15	9,4
Houtskari	709	-0,1	648	14	61	26	11,7
Iniö	240	-3,6	261	10	65	25	8,4
Kaarina	19309	0,8	20827	21	69	10	11,4
Karainen	2391	-1,6	2351	22	58	21	8,1
Kemiö	3335	-1,1	2958	19	57	24	8,5
Kiikala	1932	-0,4	1899	16	61	23	10,3
Kisko	2001	0,4	2054	16	59	25	11,0
Körppö	1040	-2,0	1071	20	61	20	9,6
Koski Tl	2633	-0,6	2224	16	62	22	9,1
Kustavi	1034	-2,2	871	15	59	26	9,0
Kuusjoki	1802	-1,0	1823	18	63	20	8,8
Laitila	8933	-0,7	7875	18	66	16	9,8
Lemu	1413	0,1	1864	22	68	10	8,1
Lieto	13138	1,7	13594	22	67	11	8,4
Loimaa	7089	-0,4	6765	17	63	21	13,1
Loimaan kunta	6285	-0,1	5605	19	62	19	9,9
Marttila	2168	0,2	2078	17	62	21	9,2
Masku	5156	1,2	5983	22	68	9	8,9
Mellilä	1276	-3,3	1396	18	59	23	11,5
Merimasku	1324	2,1	1649	23	64	12	6,7
Mietoinen	1702	-0,8	1833	21	63	16	9,6
Muurila	1418	-1,8	1621	19	63	17	7,2
Mynämäki	6111	-0,2	5765	19	63	18	11,2
Naantali	12769	0,9	15408	20	68	12	11,3
Nauvo	1419	-1,9	1537	17	63	20	7,6
Nousiainen	4108	0,5	4318	22	65	13	9,2
Oripää	1329	-1,3	1221	15	62	23	9,7
Paimio	9706	-0,4	9468	21	66	13	6,1
Parainen	12094	0,5	11227	19	64	17	9,7
Perniö	6261	-0,8	5796	17	63	20	10,0
Pertteli	3654	-0,8	3963	20	65	15	7,6
Piikkiö	6367	-0,6	6541	21	65	14	10,4
Pyhäranta	2353	-0,4	2145	19	66	15	11,8
Pöytyä	3757	-0,7	4316	20	61	19	9,3
Raisio	22854	2,0	25003	20	69	11	13,3
Rusko	3120	0,5	3637	22	67	11	10,3
Rymättylä	1925	0,4	2105	18	63	19	8,3
Salo	23561	2,2	25967	17	67	16	10,0
Sauvo	2822	-0,7	2836	20	61	19	6,9
Somero	9815	-0,6	9518	17	62	21	9,2
Suomusjärvi	1331	-0,6	1421	16	60	24	10,8
Särkisalo	780	-2,0	759	14	56	30	8,7
Taivassalo	1849	-0,9	1681	18	60	23	10,1
Tarvasjoki	1914	0,2	1937	20	61	19	8,6
Turku	168772	1,1	180574	15	68	17	19,0
Uusikaupunki	17552	-0,5	15652	18	68	14	14,9
Vahto	1780	0,6	1936	24	65	10	9,5
Vehmaa	2556	-2,3	2152	18	59	23	12,0
Velkua	251	6,4	293	23	61	16	12,5
Västanaid	831	-1,2	626	17	58	25	6,5
Yläne	2216	-1,8	1872	16	60	24	10,3

	Väkiluku 1997	Väestön- muutos 1997 (%)	Väestö- ennuste v.2020	Ikärakenne 0-14 (%)	15-64 (%)	65- (%)	Työttömyys- aste (%) elokuu 1998
<b>Satakunta:</b>							
Eura	9635	-0,3	9561	18	64	18	8,9
Eurajoki	6087	-1,1	6149	20	65	15	14,0
Harjavalta	8202	-0,8	7366	17	67	16	13,4
Honkajoki	2267	-1,3	2071	18	62	20	14,6
Huittinen	9335	-0,5	9125	18	64	18	9,1
Jämijärvi	2356	-1,5	2317	19	60	22	15,2
Kankaanpää	13305	-0,6	12339	18	67	14	16,1
Karvia	3167	-1,4	2592	16	63	22	15,9
Kiikoinen	1352	-0,3	1121	18	55	28	12,1
Kiukainen	3685	-0,7	3362	17	61	21	13,0
Kodisjoki	537	0,9	530	15	70	15	12,5
Kokemäki	9016	-0,9	7992	17	62	21	13,1
Küllaa	1692	0,1	1665	18	63	19	15,6
Köyliö	3128	-0,7	2869	17	64	19	6,8
Lappi	3354	-0,2	2876	19	63	18	13,6
Lavia	2500	-1,9	2198	16	60	25	15,2
Luvia	3343	-1,4	3382	19	66	15	16,3
Merikarvia	3973	-1,1	3326	18	59	24	17,2
Nakkila	6168	0,1	5583	19	66	15	14,2
Noormarkku	6304	-1,4	6027	21	65	14	18,5
Pomarkku	2761	-1,6	2673	17	63	20	18,0
Pori	76566	-0,1	74861	17	67	16	21,3
Punkalaidun	3851	-1	3736	16	59	25	9,6
Rauma	37654	-0,7	36047	17	68	15	17,8
Siikainen	2093	-3,2	1846	16	63	21	17,4
Säkylä	5236	0,3	4811	19	66	16	8,0
Ulvila	12613	-0,4	12816	20	69	11	15,7
Vampula	1841	-1,2	1775	16	61	23	9,2

	Väkiluku 1997	Väestön- muutos 1997 (%)	Väestö- ennuste v.2020	Ikärakenne 0-14 (%)	15-64 (%)	65- (%)	Työttömyys- aste (%) elokuu 1998
<b>Pirkanmaa:</b>							
Hämeenkyrö	9806	0,9	10088	19	64	17	13,5
Ikaalinen	7934	-0,4	6993	18	63	19	12,6
Juupajoki	2413	-0,2	2441	20	62	19	17,8
Kangasala	21752	0,4	22268	21	67	12	12,3
Kihniö	2536	-1,2	2203	18	62	20	18,5
Kuhmalahdi	1125	-1,1	1339	19	57	24	12,6
Kuorevesi	2957	-2,2	2771	17	67	17	11,8
Kuru	2900	-1,3	2571	18	61	21	14,6
Kyminkoski	2671	0,2	3074	21	65	15	14,0
Lempäälä	15568	1,2	16558	23	65	12	14,0
Luopionen	2454	-0,7	2271	15	57	27	13,2
Längelmäki	1859	-0,2	1630	14	59	27	17,8
Mouhijärvi	2913	0,9	3038	19	62	18	14,9
Mänttä	7249	-0,6	6244	16	67	17	15,3
Nokia	26476	0,6	26192	19	67	14	15,8
Orivesi	8948	-0,5	8608	18	63	19	15,3
Parkano	8085	-1,3	7028	18	65	17	16,0
Pirkkala	11852	0,8	11886	21	69	10	14,3
Päikkäne	4199	0	4773	19	63	18	11,1
Ruovesi	5830	-0,4	4979	16	61	23	12,7
Sahalahti	2242	-0,1	2425	22	64	14	13,9
Suodenniemi	1490	-0,3	1435	17	57	26	12,4
Tampere	188726	1,5	216833	16	69	15	18,6
Toijala	8082	-0,5	8258	18	65	18	15,4
Urjala	5761	-1,4	5124	16	62	22	15,3
Valkeakoski	20785	-0,9	18252	16	67	17	15,0
Vammaia	15583	-0,3	14894	18	64	18	13,9
Vesilähti	3284	1,9	3413	21	61	17	13,4
Viiiala	5087	-0,9	5059	18	64	18	19,2
Viljakkala	1983	-0,7	2080	19	61	20	13,4
Vieppula	6001	-1,5	5147	16	63	20	15,4
Virrat	8635	-1	7259	16	63	21	15,9
Ylöjärvi	19699	1	20897	23	68	9	12,8
Aetsä	5168	-1,2	4196	18	62	20	13,6

Väkiluku 1997 Väestön- Väestö- Ikärakenne 1997 Työttömyys-  
muutos ennuste 0-14 15-64 65- aste (%)  
1997 (%) v.2020 (%) (%) (%) elokuu 1998

**Keski-Suomi:**

Hankasalmi	5892	-0,5	5718	18	61	21	19,7
Joutsa	4514	-0,5	4384	17	62	20	15,8
Jyväskylä	76194	1,1	83207	18	70	13	21,0
Jyväskylän mlk	31050	1,4	33822	21	68	11	17,0
Jämsä	13029	-0,5	13099	18	65	17	16,9
Jämsänkoski	7828	-0,7	7728	18	65	16	18,2
Kannonkoski	1801	-0,6	1622	17	58	25	20,3
Karstula	5364	-1,4	4726	18	64	18	17,3
Keuruu	12288	-0,5	11407	18	64	19	17,5
Kinnula	2257	0,1	1821	23	62	16	22,5
Kivijärvi	1717	-3,4	1296	21	59	20	22,5
Konnevesi	3331	-0,4	3010	17	62	21	16,4
Korpilahti	5109	-0,5	4801	20	60	20	17,7
Kuhmoinen	3096	-1,7	2667	13	59	28	19,1
Kyyjärvi	1901	-2	1656	19	63	18	11,3
Laukaa	16488	0,5	17162	22	65	13	17,3
Leivonmäki	1263	-2,5	1192	17	59	24	14,8
Luhanka	980	-2,5	719	14	59	27	12,4
Multia	2200	-0,9	1667	15	59	26	18,2
Muurame	7642	2,7	9187	23	67	10	14,2
Peltäjävesi	3770	0,9	3646	18	63	19	20,6
Pihtipudas	5450	-0,8	5069	19	62	19	17,8
Pylkönmäki	1182	-1,5	1129	19	58	23	16,6
Saarijärvi	10749	-0,7	10260	19	63	18	16,6
Sumiainen	1378	-1,2	1393	18	61	21	16,1
Suolahti	5857	-1,3	5290	18	68	14	18,3
Toivakka	2449	-0,2	2304	19	61	19	17,7
Uurainen	3078	-0,1	3421	21	63	16	18,8
Vitasaari	8212	-0,7	6948	18	63	19	17,9
Äänekoski	13770	0,1	13944	19	67	14	18,0

**Etelä-Pohjanmaa:**

Alahärmä	5122	-1,6	4062	20	61	19	7,0
Alajärvi	9589	-0,4	9130	22	61	16	14,3
Alavus	10113	-0,4	8406	20	62	18	13,0
Evijärvi	3209	-1,1	2865	20	63	17	12,2
Ilmajoki	11843	-0,9	10761	20	63	17	12,5
Isojoki	2835	0	2541	16	56	28	13,2
Jalasjärvi	9292	-2,1	8288	19	62	19	11,8
Jurva	4971	-1,3	4319	16	66	18	11,3
Karjajoki	1866	-1	1535	17	58	24	13,3
Kauhajoki	15251	-0,3	14135	20	64	16	17,5
Kauhava	8539	-0,4	7901	19	64	17	7,9
Kortesjärvi	2689	-2,2	2349	20	59	20	8,9
Kuortane	4596	-2,1	3944	18	61	22	11,0
Kurikka	11050	-0,5	9693	19	63	17	13,5
Lappajärvi	4259	-1,8	3445	19	61	20	13,1
Lapua	14302	-0,7	13771	19	63	18	12,2
Lehtimäki	2214	-1,3	1892	19	60	20	12,3
Nurmo	10518	1,7	13074	24	67	9	10,6
Peräseinäjoki	3964	-0,7	3642	19	62	20	13,0
Seinäjoki	29417	0,5	31990	18	69	13	15,8
Soini	2860	-1,5	2384	22	59	19	16,6
Teuva	6885	-1,9	5488	18	61	21	12,5
Toysä	3217	-1,1	3017	21	60	18	11,9
Vimpeli	3646	-1,5	3120	18	64	18	13,4
Ylihärmä	3175	-1,5	2956	19	60	21	6,3
Ylistaro	5779	-1,1	5385	19	61	20	13,5
Ähtäri	7440	-1	6837	19	63	18	15,4

Väkiluku 1997 Väestön- Väestö- Ikärakenne 1997 Työttömyys-  
muutos ennuste 0-14 15-64 65- aste (%)  
1997 (%) v.2020 (%) (%) (%) elokuu 1998

**Pohjanmaa:**

Isokyro	5266	-0,1	5015	19	62	20	11,5
Kaskinen	1536	-2,2	1339	-16	67	16	8,8
Korsnäs	2287	-1	2140	17	58	24	5,6
Kristiinan-kaupunki	8484	-1,7	7915	18	62	21	10,0
Kruunupyö	6933	-0,8	6355	20	61	19	8,7
Laihia	7453	-0,6	6549	20	64	16	11,3
Luoto	4047	2,5	4293	32	57	11	11,7
Maalahti	5765	-1,3	5506	18	60	22	7,9
Maksamaa	1143	-0,2	1161	21	57	21	10,1
Mustasaari	16445	0,8	15914	21	64	15	8,1
Närpiö	10066	-1	8158	16	60	24	7,8
Oravainen	2354	-1,2	2310	20	58	22	6,1
Pedersöre	10171	0,3	9919	26	60	14	8,4
Pietarsaari	19832	-0,4	19029	19	65	17	13,7
Uusikaarlepyy	7607	-0,6	6900	19	61	19	9,7
Vaasa	56277	0,7	58600	17	68	15	14,7
Vahäkylä	4906	0	4705	20	65	15	9,2
Vöyri	3658	-0,7	3268	18	59	24	7,1

**Keski-Pohjanmaa:**

Haisua	1614	-1,5	1403	21	62	17	10,1
Himanka	3315	-1,6	3043	21	63	16	12,0
Kannus	6250	-0,3	6428	24	61	15	8,1
Kaustinen	4522	0,3	4324	22	63	15	10,2
Kokkola	35513	0	35932	19	68	13	19,3
Kälviä	4624	0,4	4697	23	63	14	15,8
Lestijärvi	1099	-1,5	1226	22	60	18	12,6
Lohtaja	3071	-0,4	3173	24	61	15	14,8
Perno	3317	-1,3	2729	26	60	14	14,5
Toholampi	3939	-1,1	3564	22	62	16	10,5
Ullava	1129	-0,3	1004	24	57	18	7,5
Veteli	3949	-1,5	3322	20	63	17	13,1

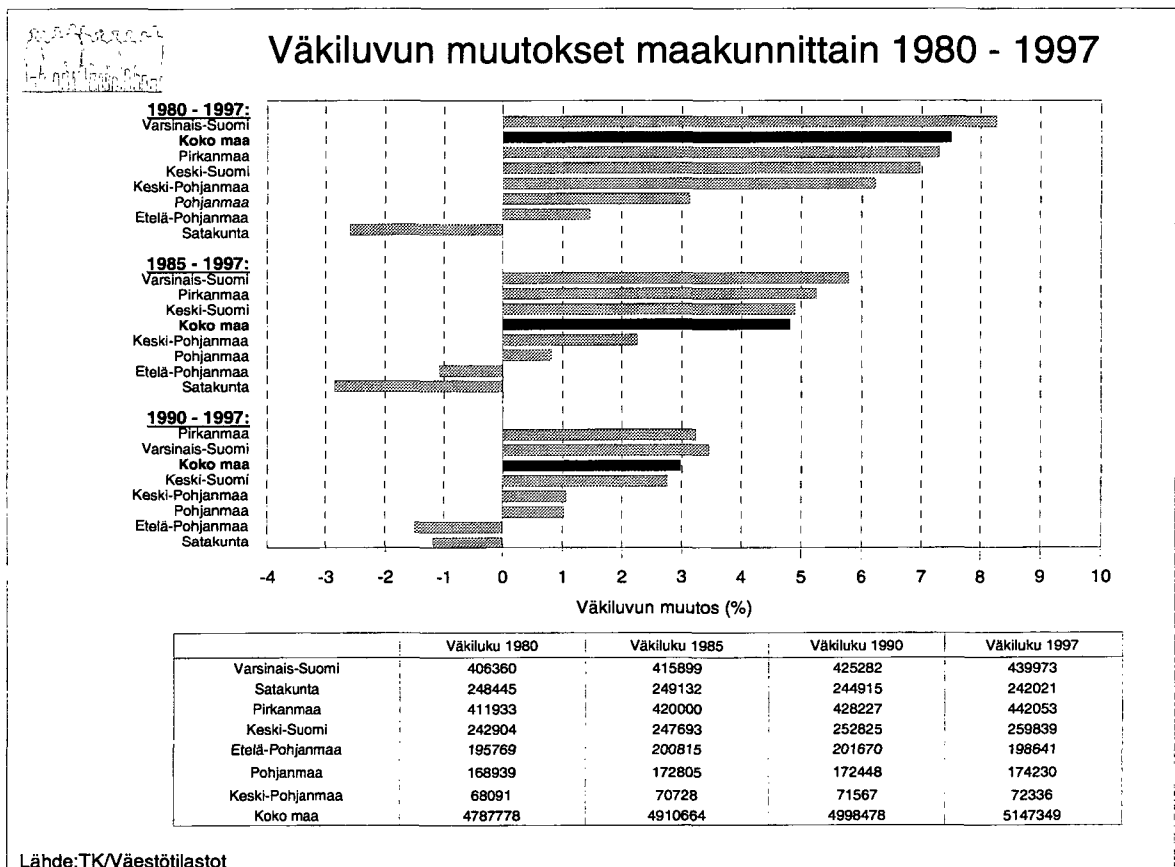
## VÄESTÖ

Länsi-Suomen alueella asui vuoden 1997 lopussa yhteensä 1 829 093 henkeä, eli 36 % koko maan väestöstä. Alueellisesti lääni kattaa lähes neljänneksen koko maan pinta-alasta. Maakunnittain tarkasteltuna asukkaita oli Varsinais-Suomessa 439 973, Satakunnassa 242 021, Pirkanmaalla 442 053, Keski-Suomessa 259 839, Etelä-Pohjanmaalla 198 641, Pohjanmaalla 174 230 ja Keski-Pohjanmaalla 72 336. Väkiluvultaan Länsi-Suomen suurimmat kaupungit ovat Tampere ja Turku. Väestöltään pienimmät kunnat (alle 1 000 asukasta vuonna 1997) ovat Iniö, Velkua, Kodisjoki, Houtskari, Särkisalo, Västanfjärd, Askainen ja Luhanka.

### Väestömuutokset

Satakuntaa lukuun ottamatta Länsi-Suomen maakuntien väkiluku on kasvanut vuosien 1980 – 1997 välillä, Varsinais-Suomessa koko maan keskiarvoakin enemmän. Myös Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa väkiluku on kasvanut maan keskiarvoa enemmän vuoden 1985 jälkeen. Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan väkimäärä on vähentynyt samaan aikaan, samoin kuin vielä 1990-luvullakin.

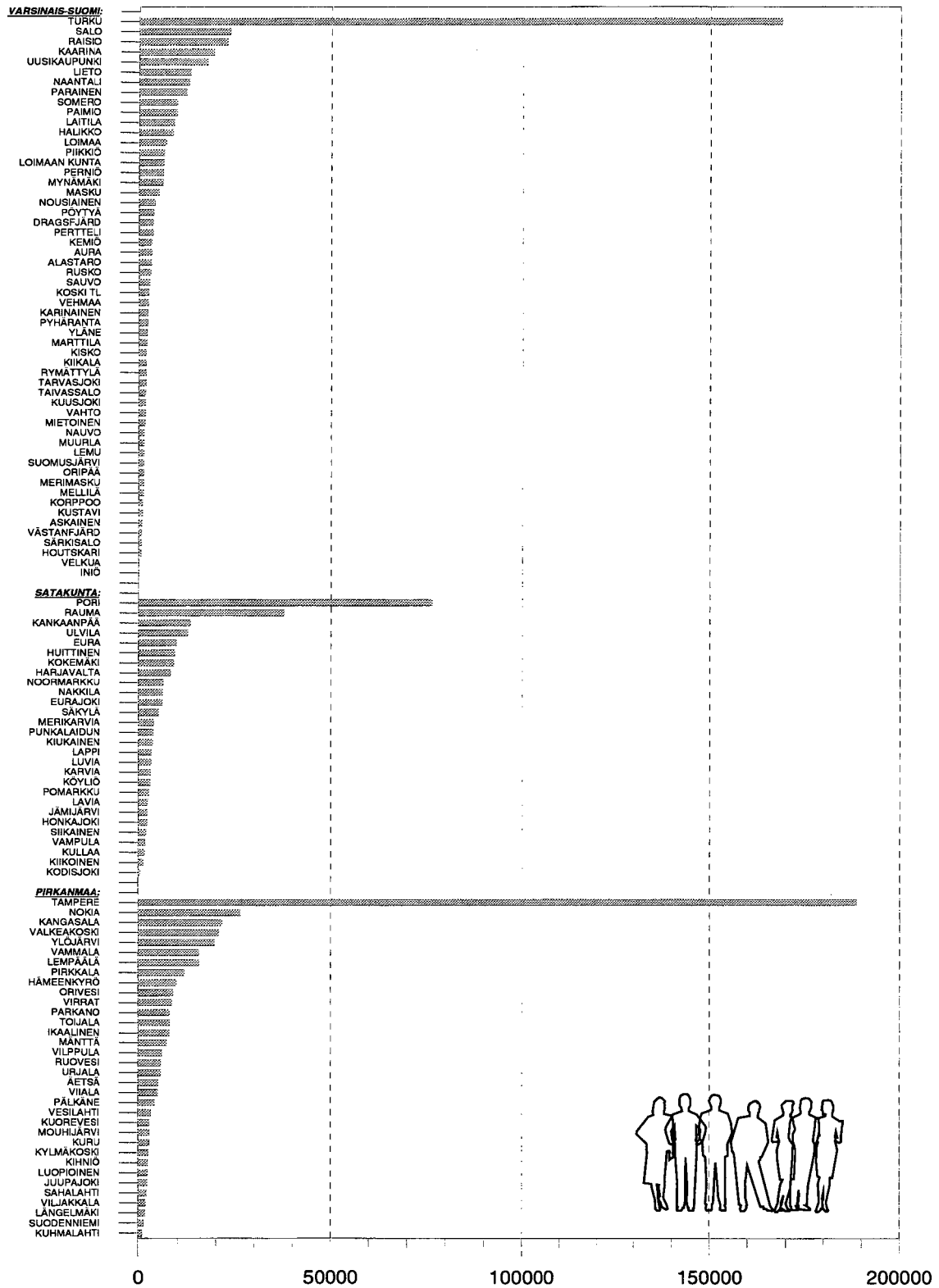
Länsi-Suomen kunnista väestö kasvoi suhteellisesti eniten vuosien 1990 ja 1997 välillä Muuramessa ja Nurmossa ja väheni eniten Kaskisissa, Kivijärvellä ja Luhangalla. Vuonna 1997 väestönkasvu oli suurinta Velkualla. Suhteellisesti eniten väestöä menettivät samana vuonna Mellilä, Kivijärvi ja Iniö.



Kuva 5. Väkiluvun muutokset maakunnittain 1980 – 1997.



## Väkiluku kunnittain 31.12.1997



Lähde:TK/Väestötilastot

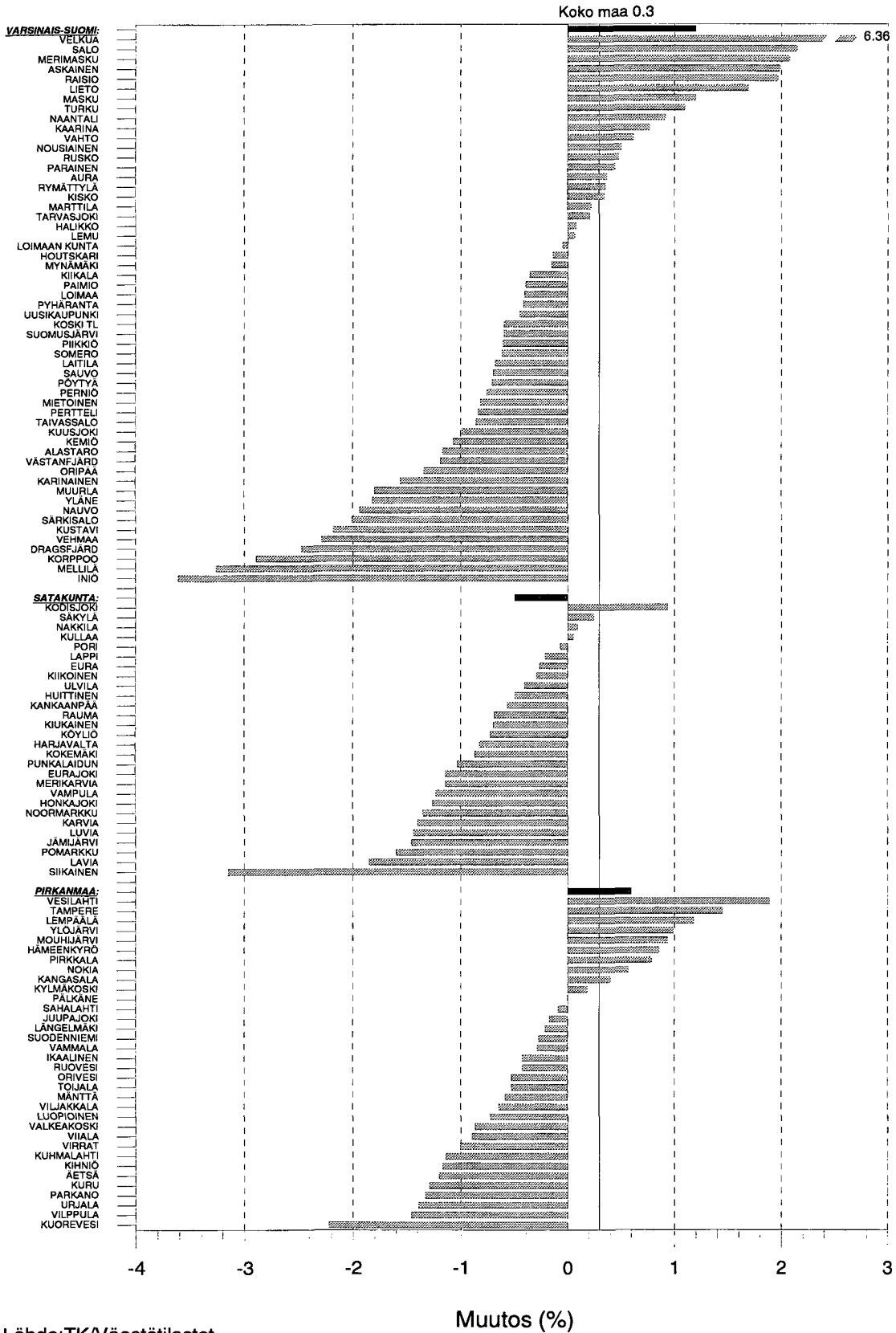
Kuva 6a. Väkiluku kunnittain 31.12.1997.

## Väkiluku kunnittain 31.12.1997



Kuva 6b. Väkiluku kunnittain 31.12.1997.

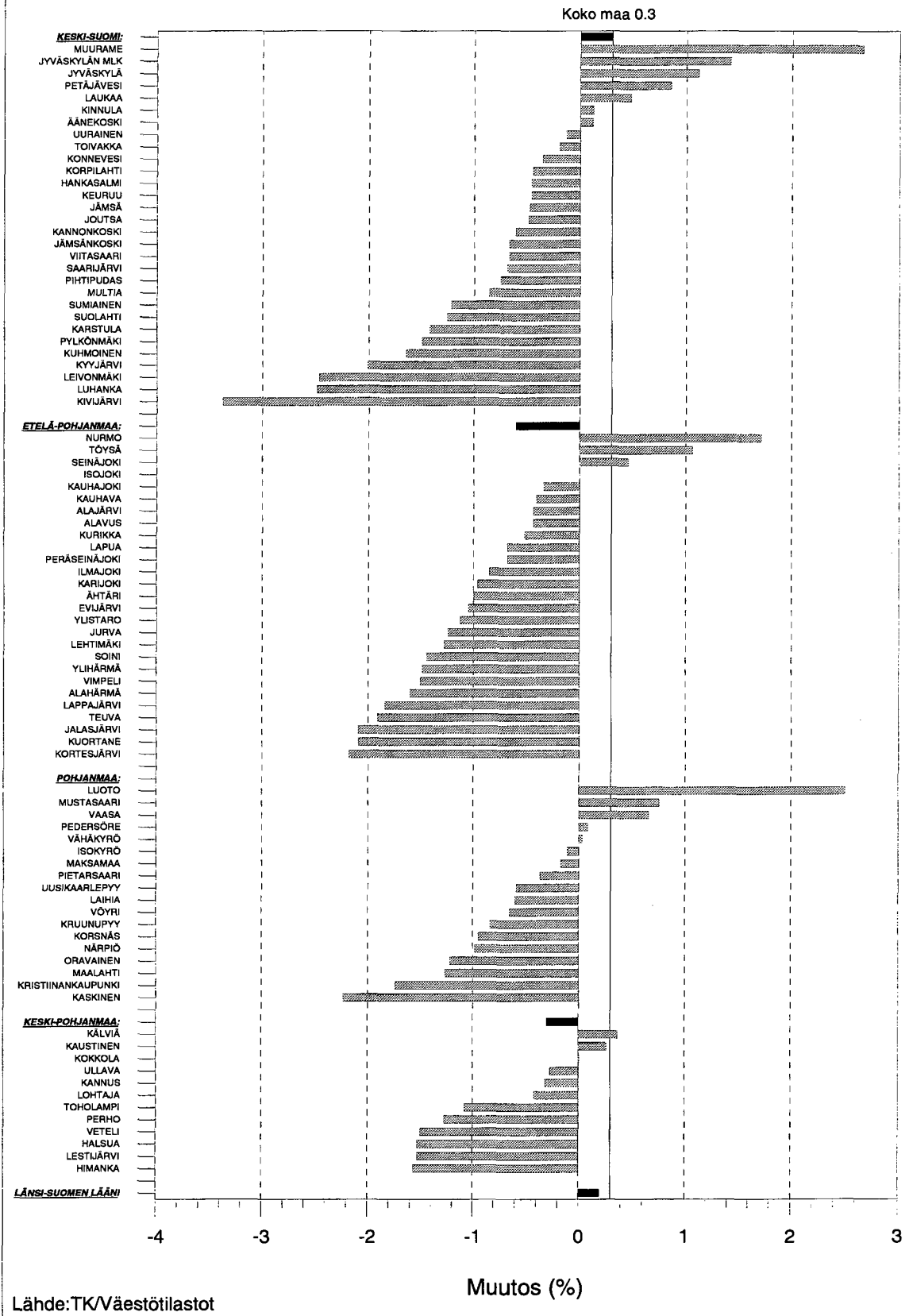
# Väkiluvun muutos kunnittain 1997



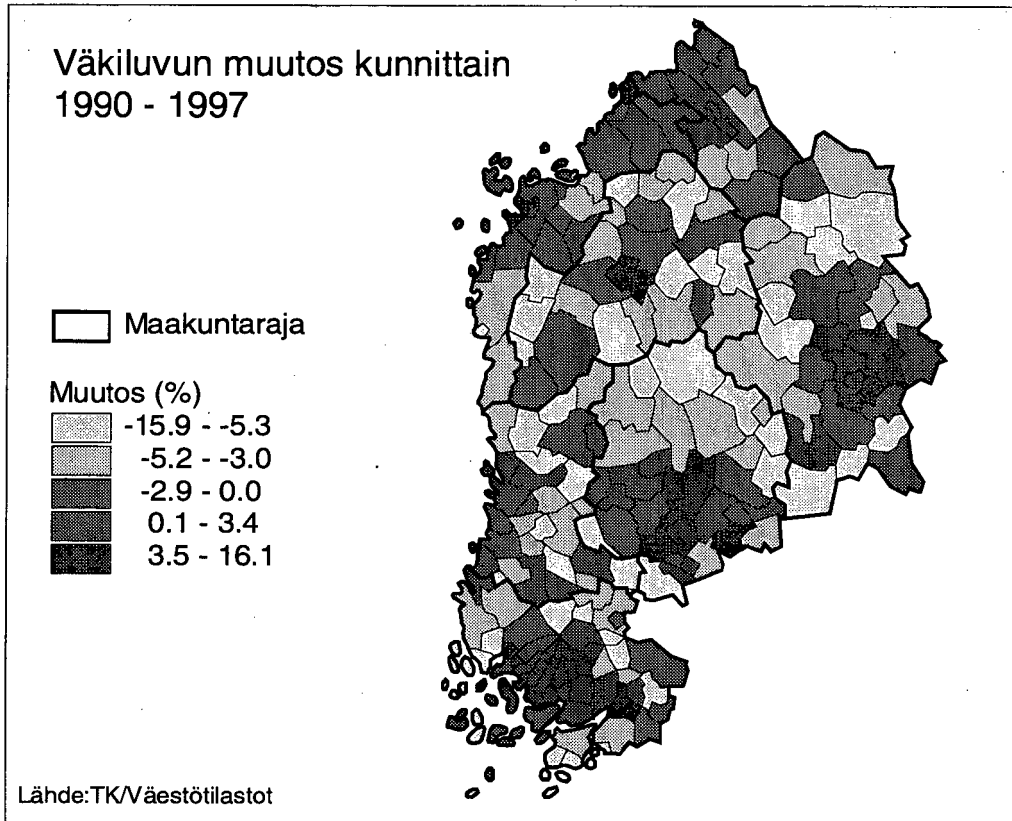
Kuva 7a. Väkiluvun muutos kunnittain 1997.



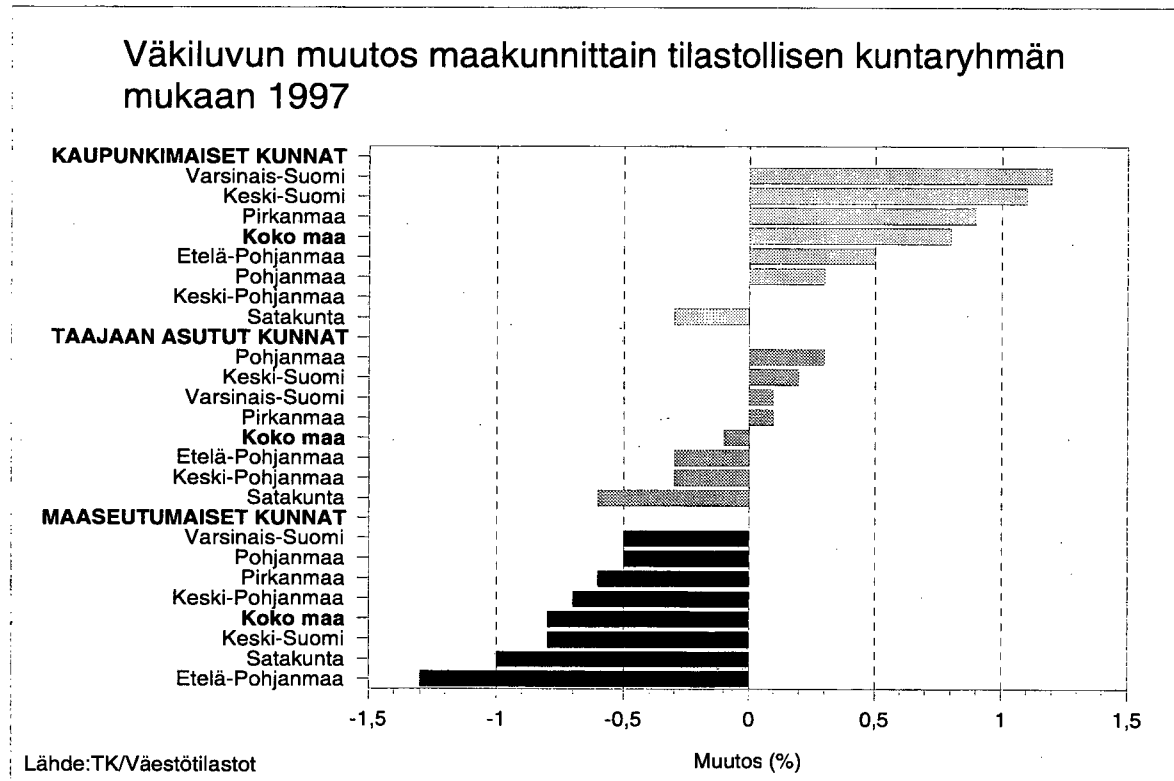
# Väkiluvun muutos kunnittain 1997



Kuva 7b. Väkiluvun muutos kunnittain 1997.



Kuva 8. Väkiluvun muutos kunnittain 1990 – 1997.

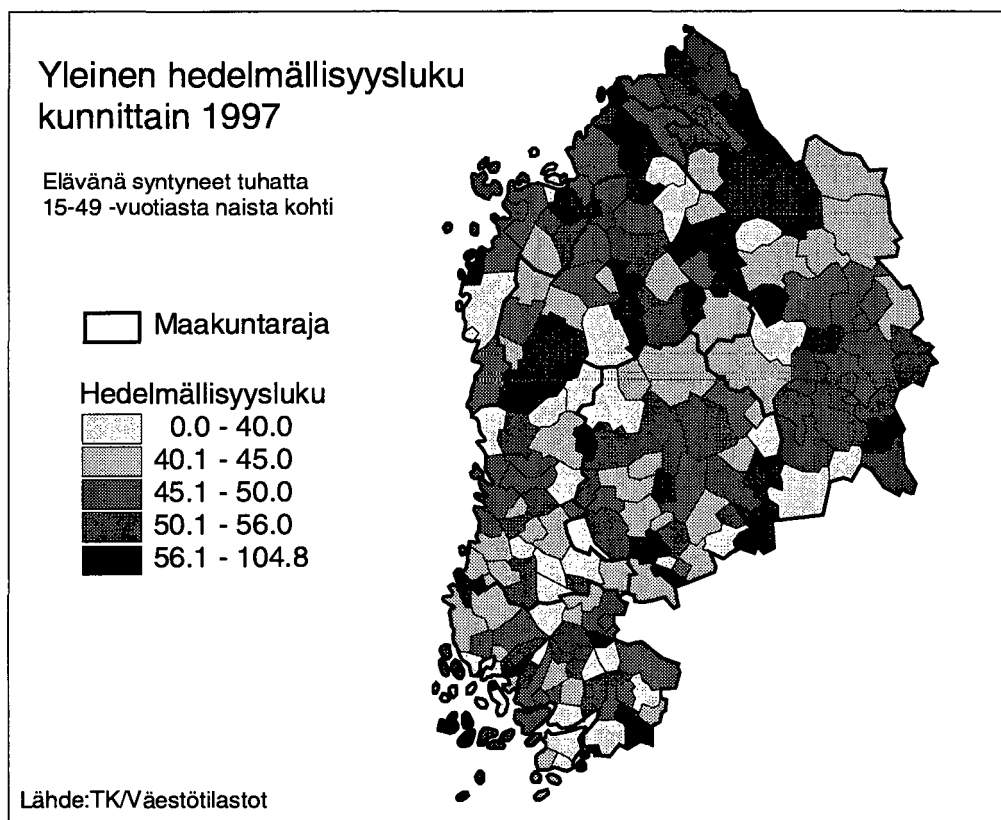


Kuva 9. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1997.

Vuosien 1980 ja 1997 välillä Keski-Pohjanmaalla syntyvyys on ollut selvästi korkeampi kuin kuolleisuus, joka onkin Länsi-Suomen maakuntien matalin. Satakunnassa kuolleisuus on ylittänyt syntyvyyden 1990-luvun puolivälin jälkeen. Maakunnista vain Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla kokonaisnettomuutto on ollut positiivinen ja suunta on edelleen kasvava.

**Luonnollinen väestönmuutos.** Syntyvyyttä voidaan mitata yleisellä hedelmällisyysluvulla, jossa elävänä syntyneiden lasten määrää verrataan 15-49-vuotiaiden naisten määrään. Vuonna 1997 koko maan keskimääräinen hedelmällisyysluku oli 47.7. Länsi-Suomen kuntien korkein suhde oli Luodon kunnassa (104.8). Iniön kunnassa ei syntynyt lapsia lainkaan vuonna 1997.

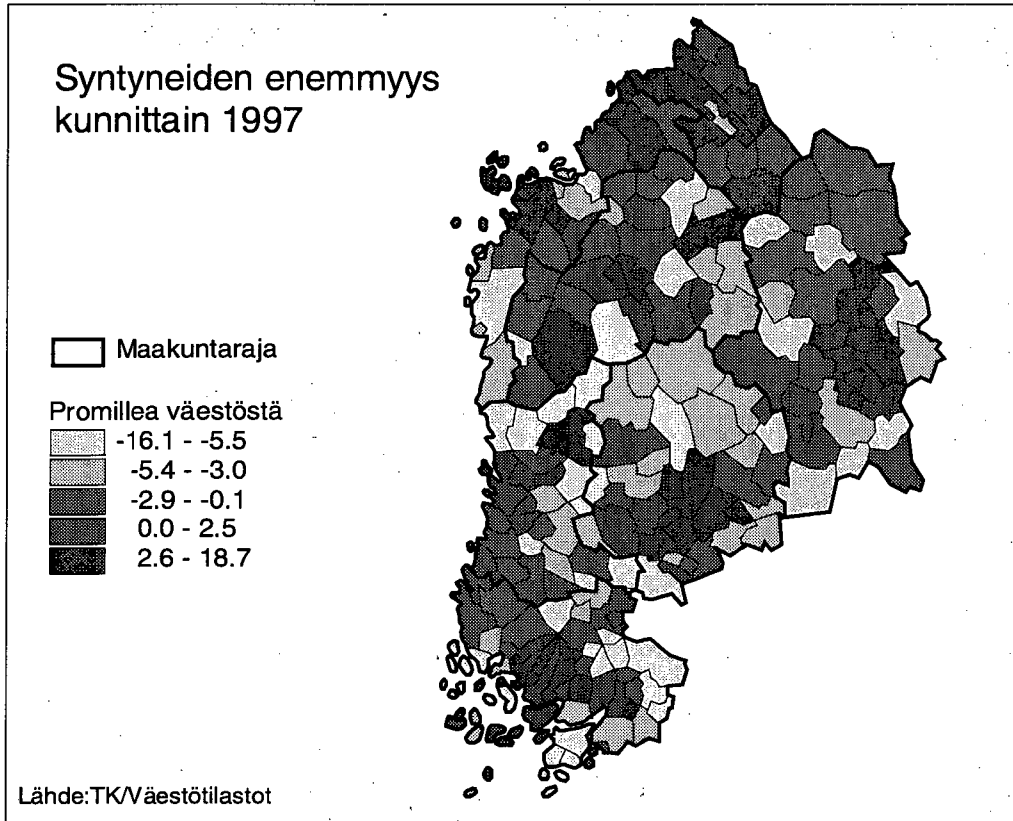
Kunnittaisessa tarkastelussa suurin syntyneiden enemmisyys kuolleiden määrään verrattuna oli vuonna 1997 Maskun ja Luodon kunnissa. Negatiivisin se oli vastaavasti Siikaisissa ja Iniössä.



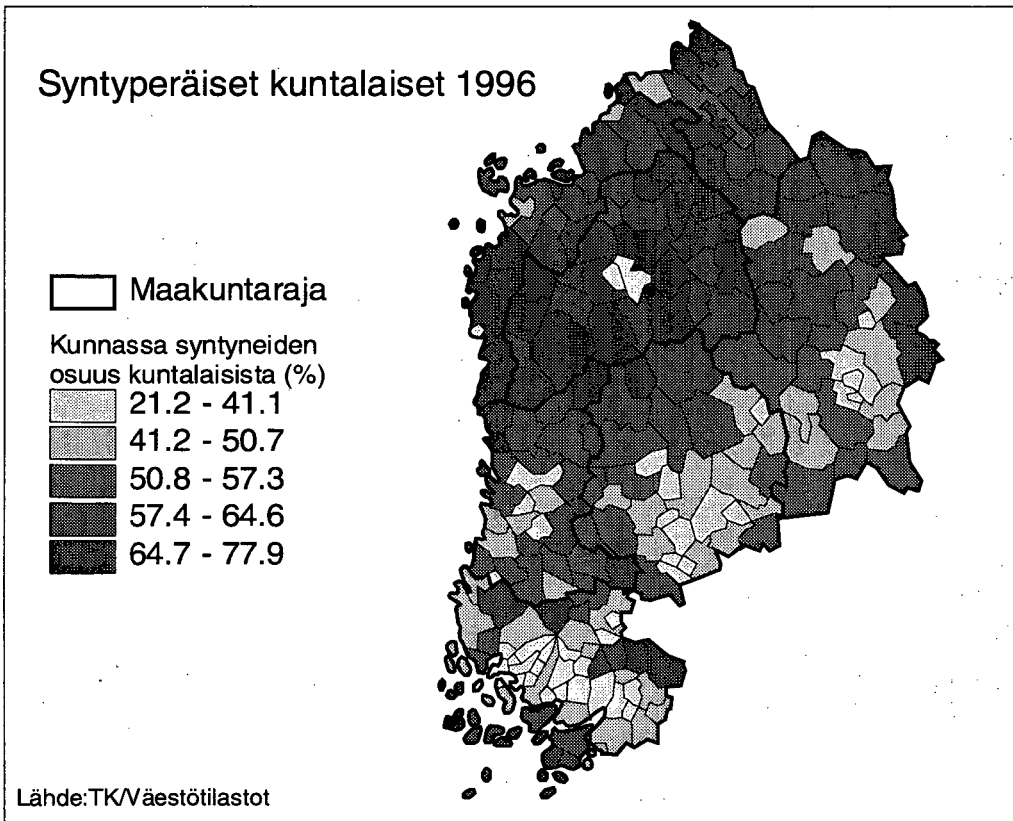
Kuva 10. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1997.

**Muuttotase.** Länsi-Suomessa muuttotase oli positiivinen yhteensä 58 kunnan alueella vuonna 1997. Positiivisin se oli Velkuan kunnassa ja negatiivisin Kivijärvellä.

Muuttoliikkeen pitkän aikavälin intensiteettiä voidaan kuvata jossain määrin myös kunnassa syntyneiden osuudella kuntalaisista. Asuinkunnassa syntyneiden osuus oli vuonna 1996 suurin Perhossa ja Kinnulassa. Suhteellisesti vähiten nykyisessä asuinkunnassaan syntyneitä oli Maskussa ja Kaarinassa. Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa ja Keski-Suomessa maakuntien välisten muuttojen nettomuutto oli positiivinen vuonna 1997. Suurimman muuttotappion koki Etelä-Pohjanmaa.

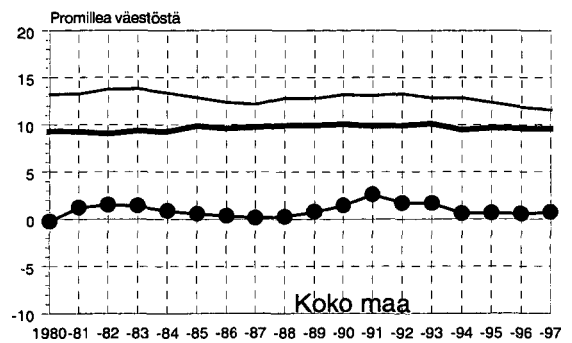
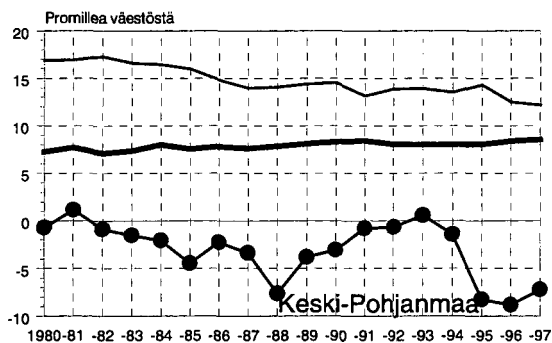
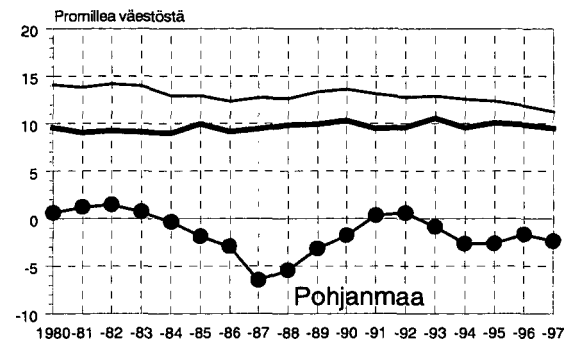
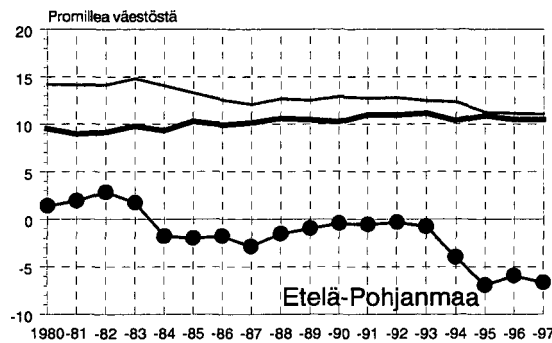
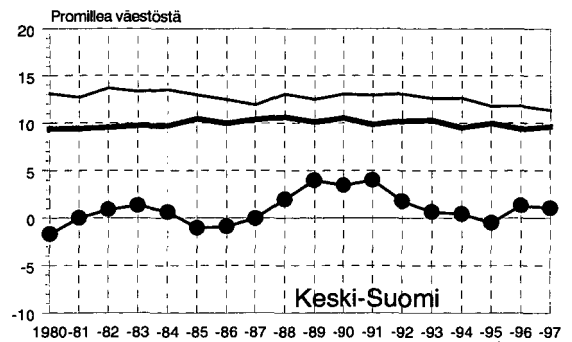
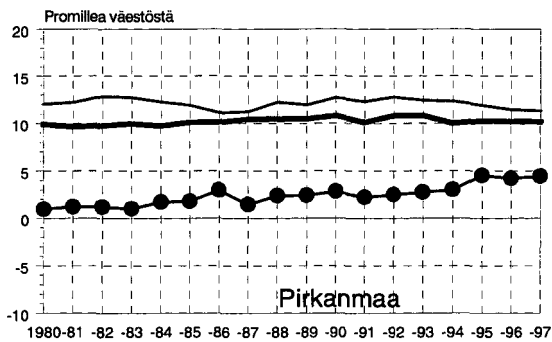
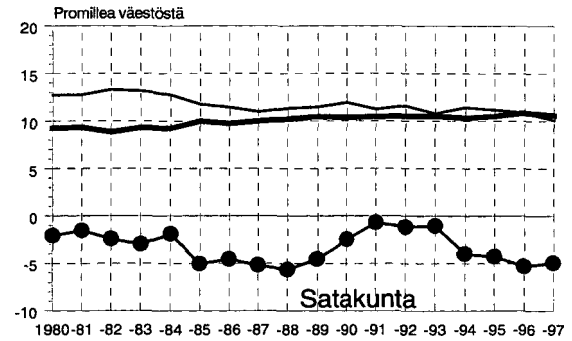
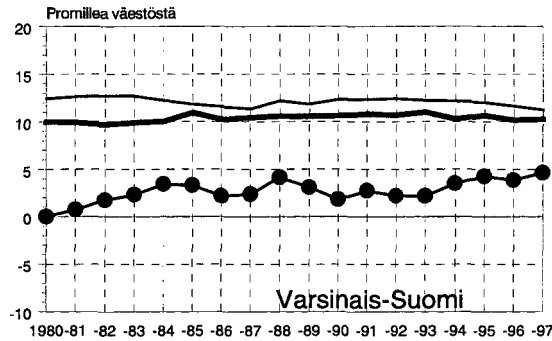


Kuva 11. Syntyneiden enemmitys kunnittain 1997.



Kuva 12. Syntyperäiset kuntalaiset 1996.

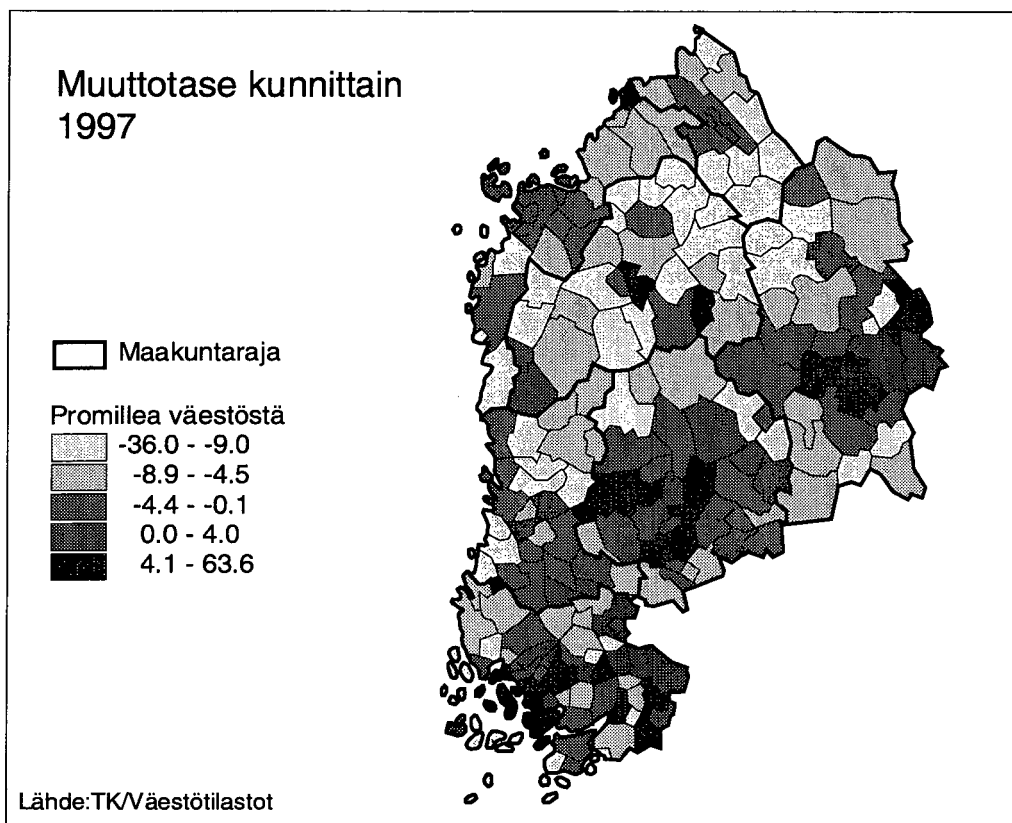
## Väestönmuutokset maakunnittain 1980 - 1997



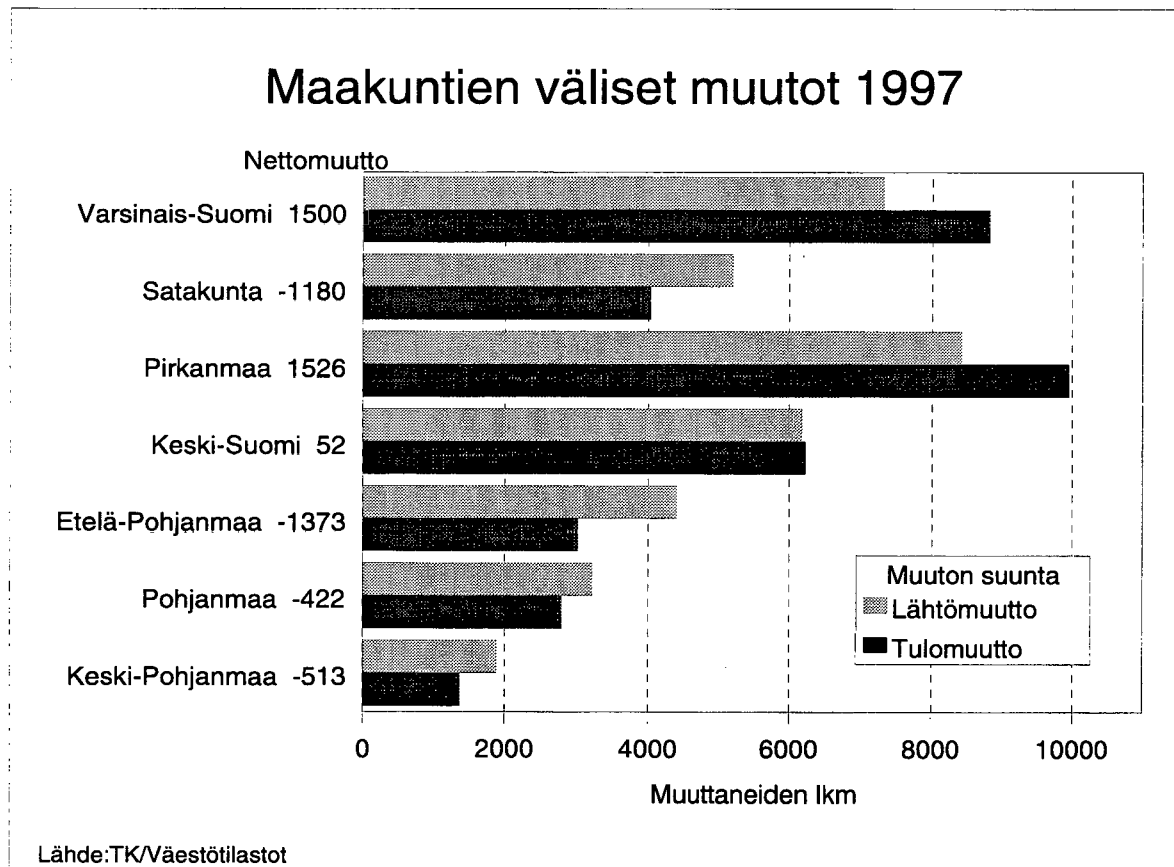
— Syntyvyys  
 — Kuolleisuus  
 ● Kokonaisnettomuutto

Lähde:TK/Väestötilastot

Kuva 13. Väestönmuutokset maakunnittain 1980 – 1997.



Kuva 14. Muuttotase kunnittain 1997.



Kuva 15. Maakuntien väliset muutot 1997.

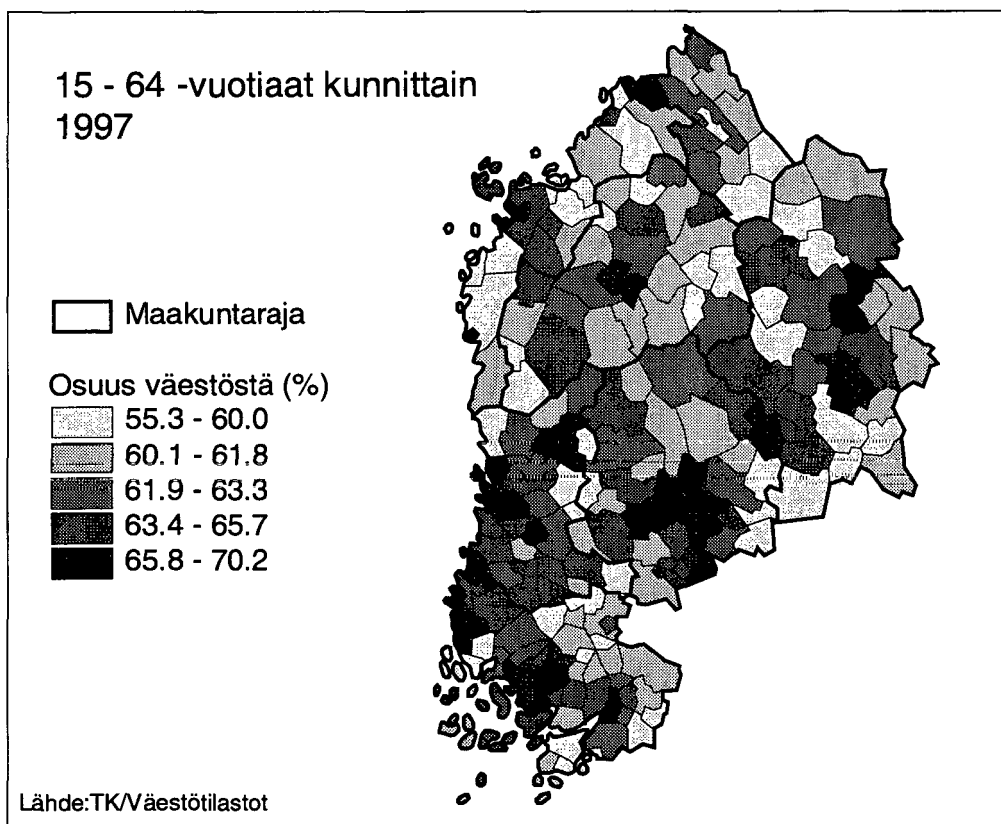


## Ikä- ja sukupuolirakenne

Länsi-Suomen maakunnissa, kuten myös koko maassa, 45-49-vuotiaat muodostivat suurimman viisivuotiskäluokan vuonna 1997. Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla alle 20-vuotiaiden osuudet olivat suuremmat kuin koko maassa keskimäärin. Työikäisiä oli vuonna 1997 suhteellisesti eniten Kodisjoella ja Jyväskylässä ja vähiten Kiikoisten kunnassa. Suurin ero nuorten ja yli 64-vuotiaiden osuuksissa on Luodon kunnassa, jossa alle 15-vuotiaita on suhteellisesti eniten. Vähiten nuoria oli Iniön kunnassa. Yli 65-vuotiaiden osuus oli suurin Särkisalossa ja vastaavasti pienin Nurmossa ja Ylöjärvellä.

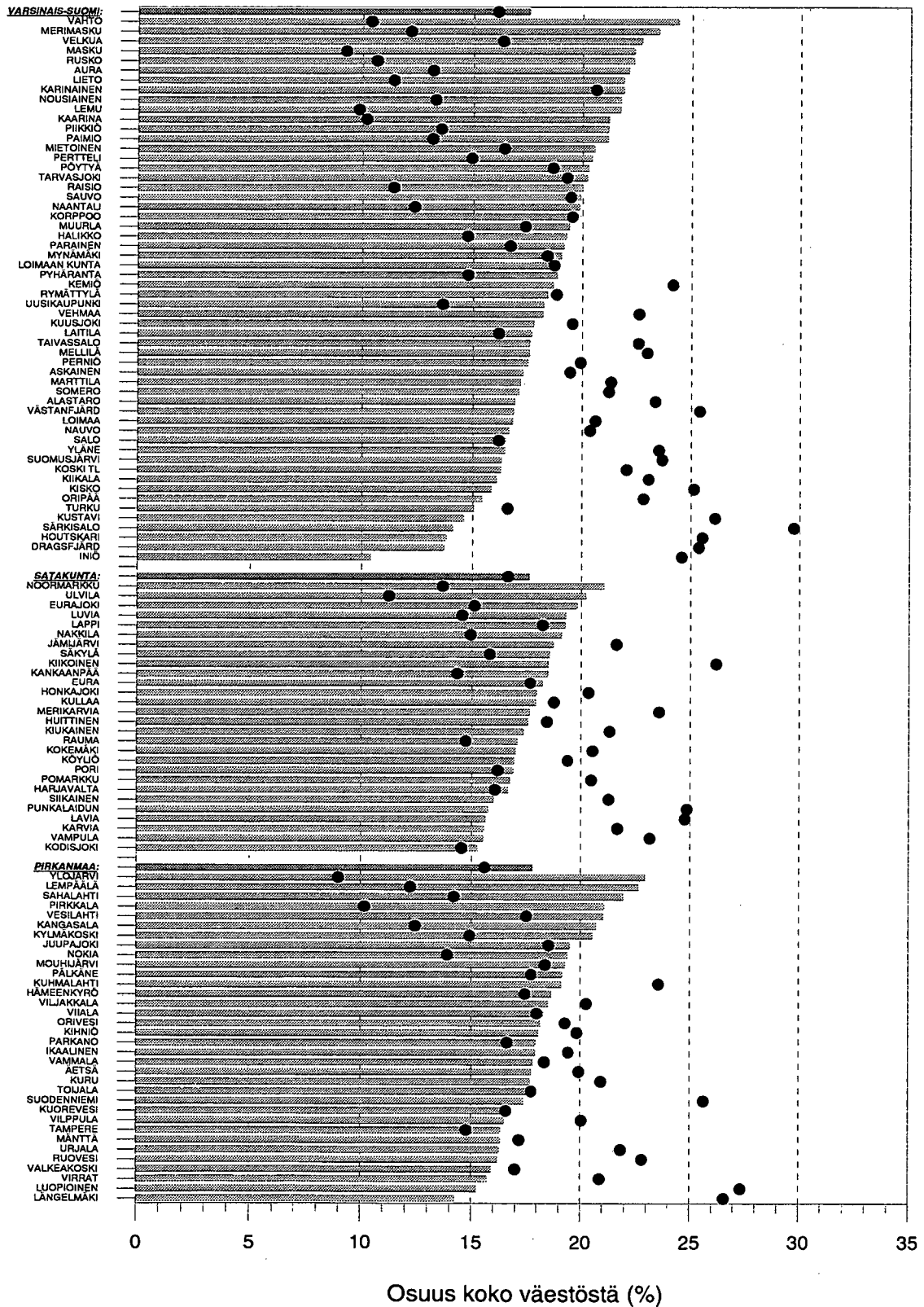
Vuonna 1997 väestön keski-ikä oli koko maassa 38,7 vuotta. Länsi-Suomen maakunnista keski-ikä oli korkein Satakunnassa, 40,3 vuotta, ja alhaisin Keski-Pohjanmaalla, 37,4 vuotta. Länsi-Suomen 47 kunnassa väestön keski-ikä oli koko maan väestön keski-ikää alhaisempi. Särkisalossa se oli korkein ja Luodon kunnassa matalin. Vuodesta 1980 vuoteen 1997 väestön keski-ikä on laskenut 17 kunnassa, eniten Velkualla. Suurin keski-ikäen nousu on tapahtunut Kaskisissa, yli kahdeksan vuotta.

Lähes 60 % Länsi-Suomen kunnista on sukupuolirakenteeltaan naisvaltaisia. Naisemmistöisimmät kunnat ovat Loimaa, Turku, Seinäjoki ja Salo. Suhteellisesti vähiten naisia oli vuonna 1997 Kinnulan ja Multian kunnissa, jossa tuhanta miestä kohti oli alle 900 naista.



Kuva 16. 15 – 64 -vuotiaat kunnittain 1997.

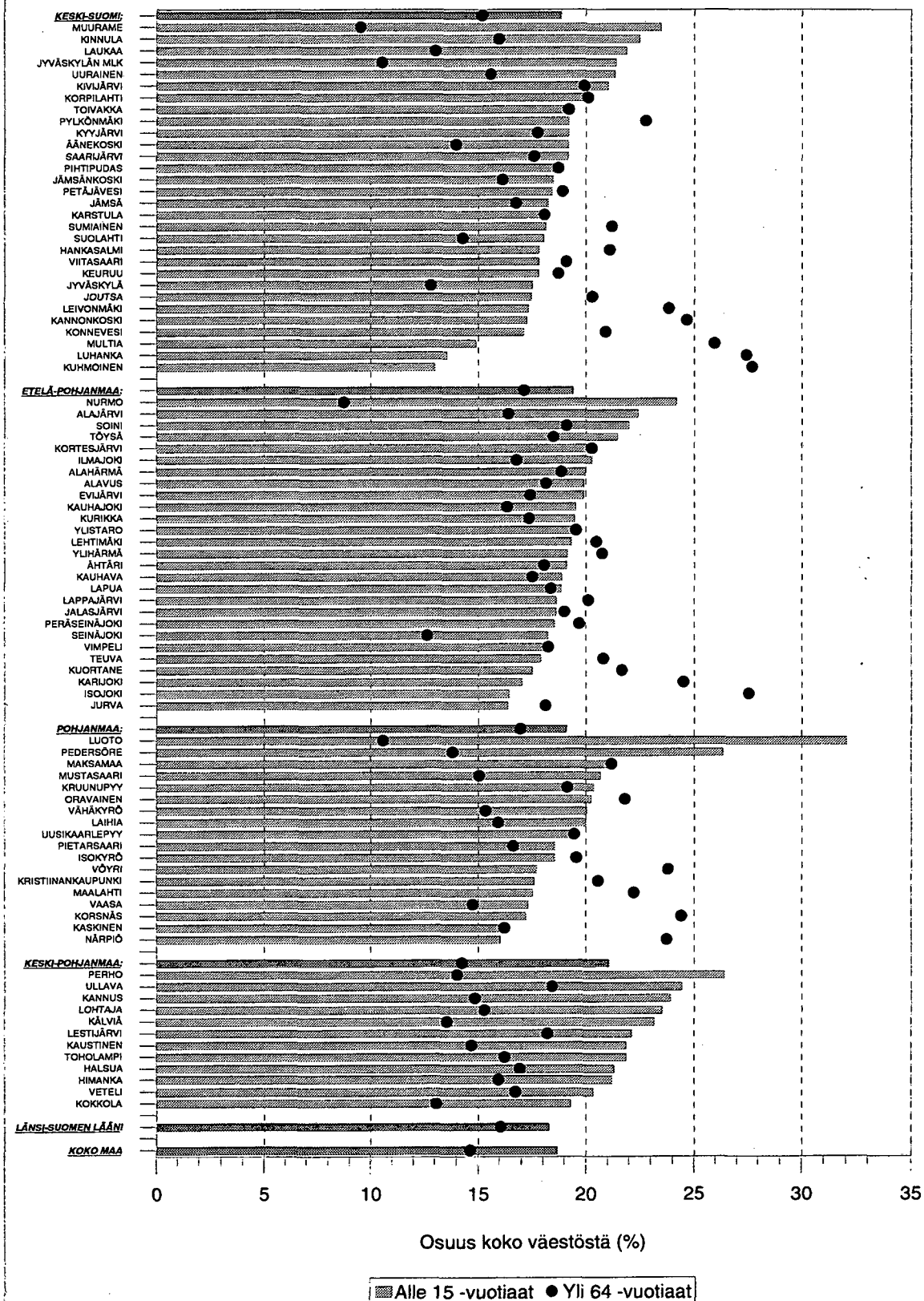
# Alle 15 - ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 1997



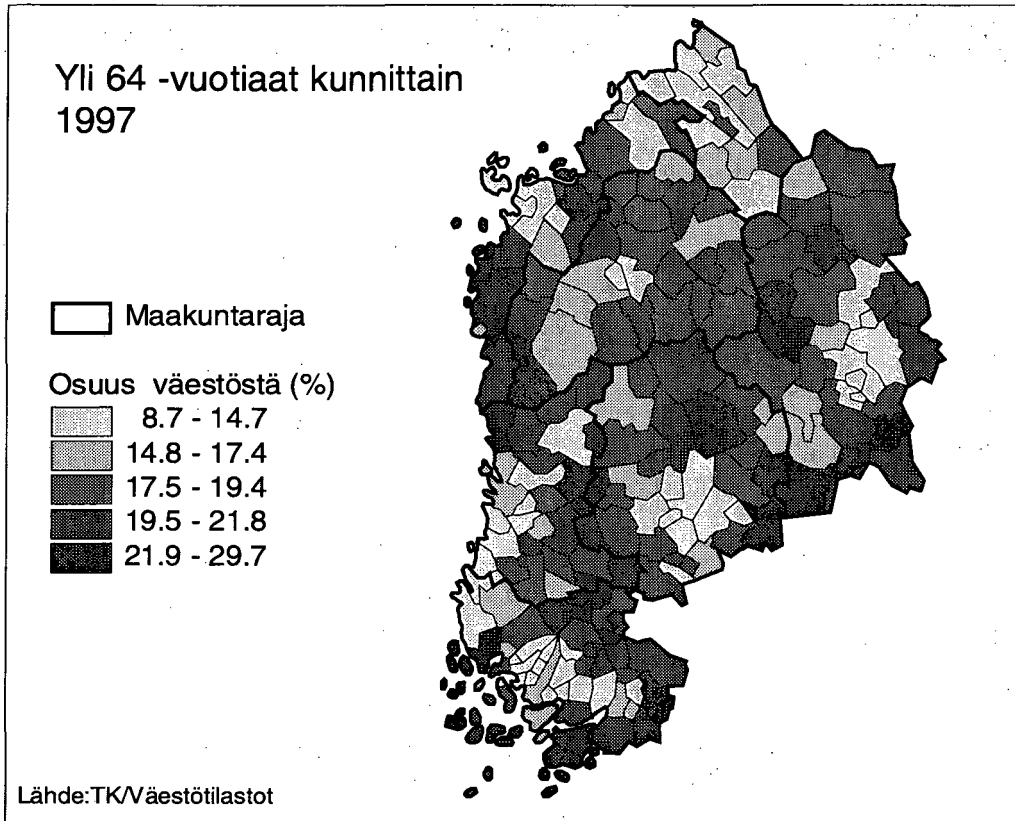
Lähde:TK/Väestötillatot

Kuva 17a. Alle 15- ja yli 64-vuotiaat kunnittain 1997.

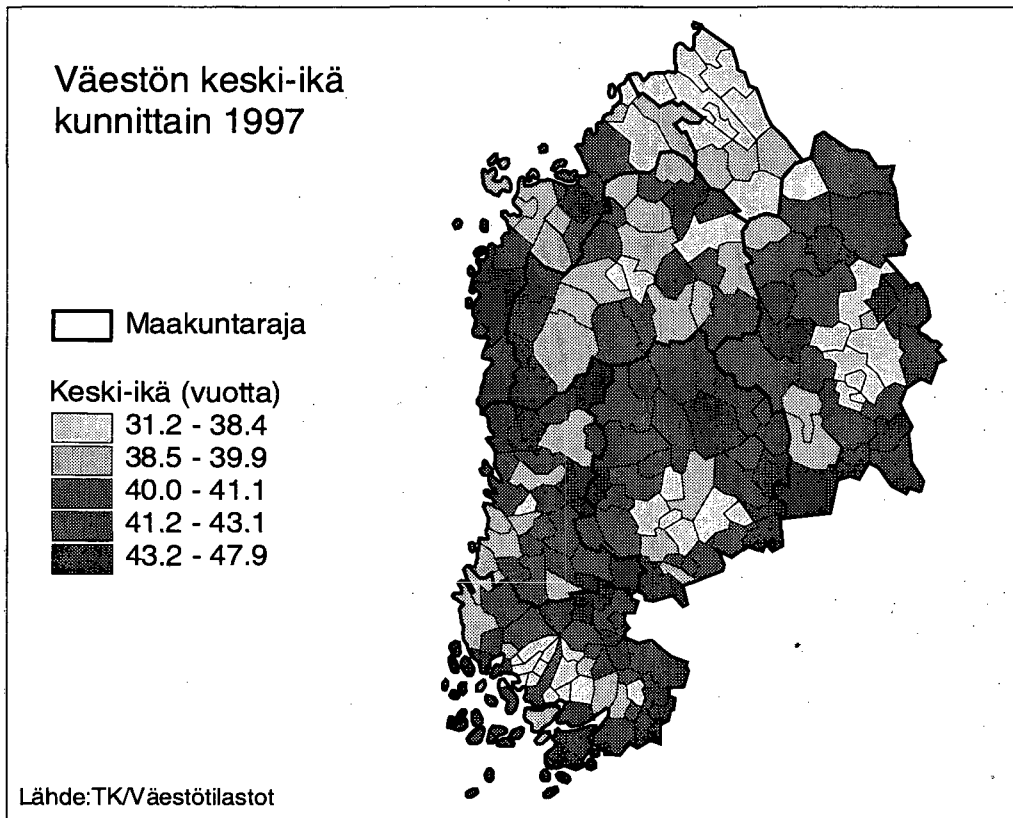
# Alle 15 - ja yli 64 -vuotiaat kunnittain 1997



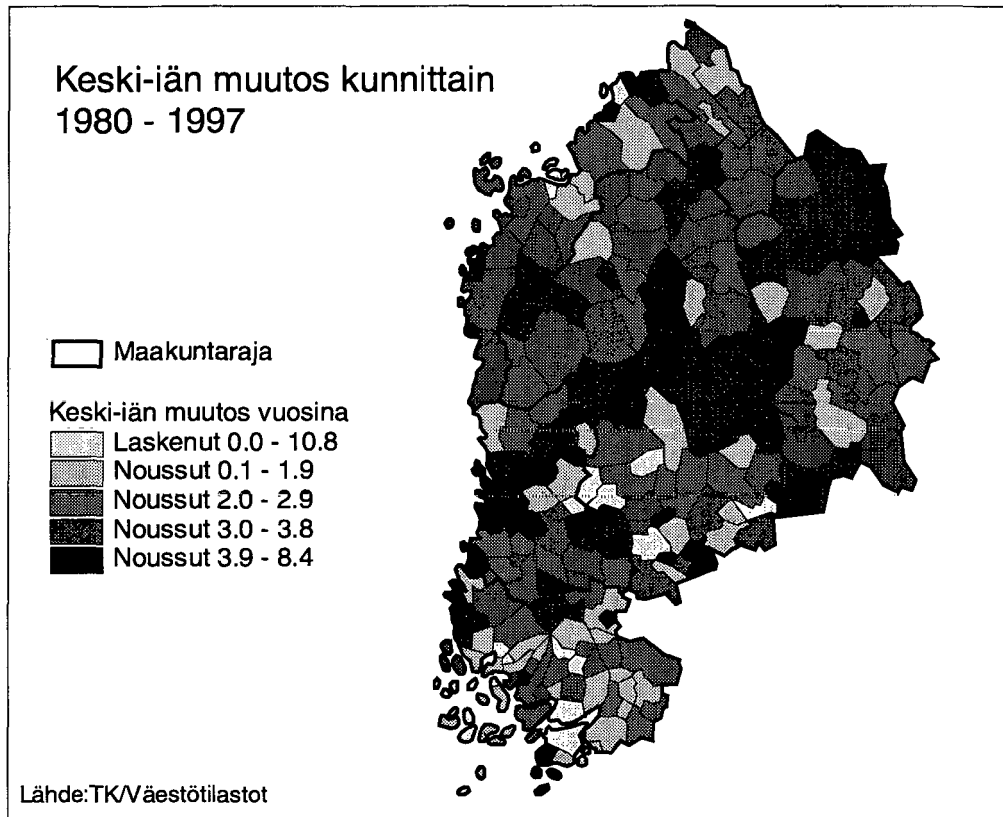
Kuva 17b. Alle 15- ja yli 64-vuotiaat kunnittain 1997.



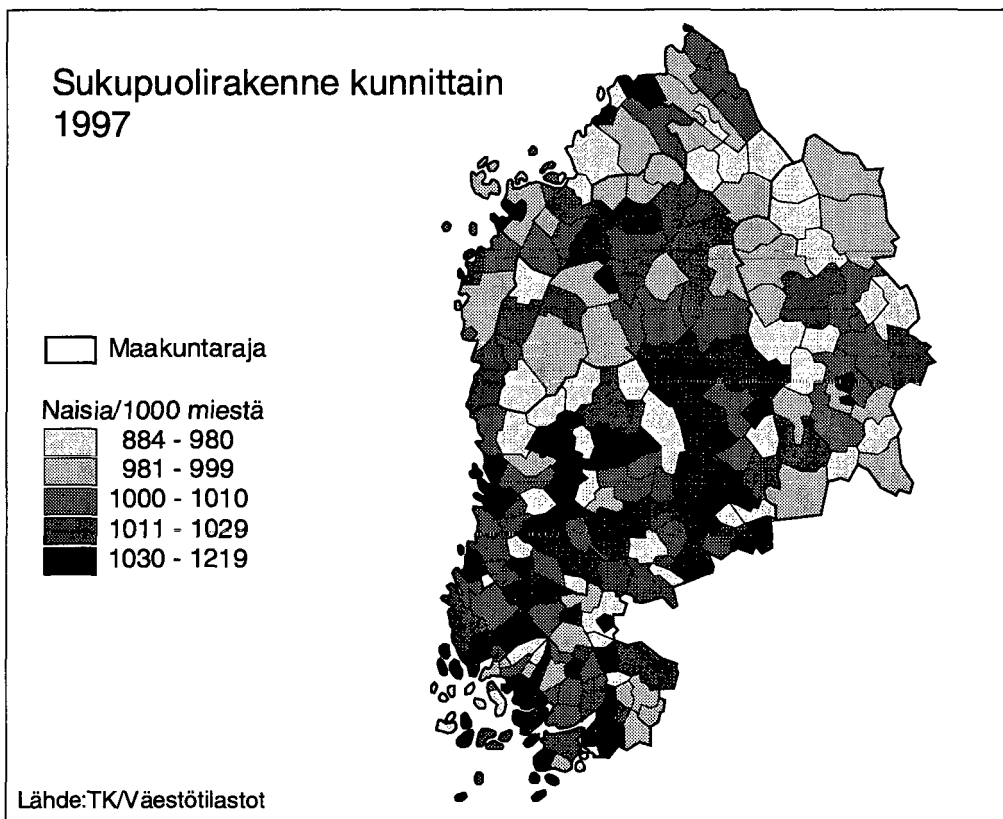
Kuva 18. Yli 64 –vuotiaat kunnittain 1997.



Kuva 19. Väestön keski-ikä kunnittain 1997.

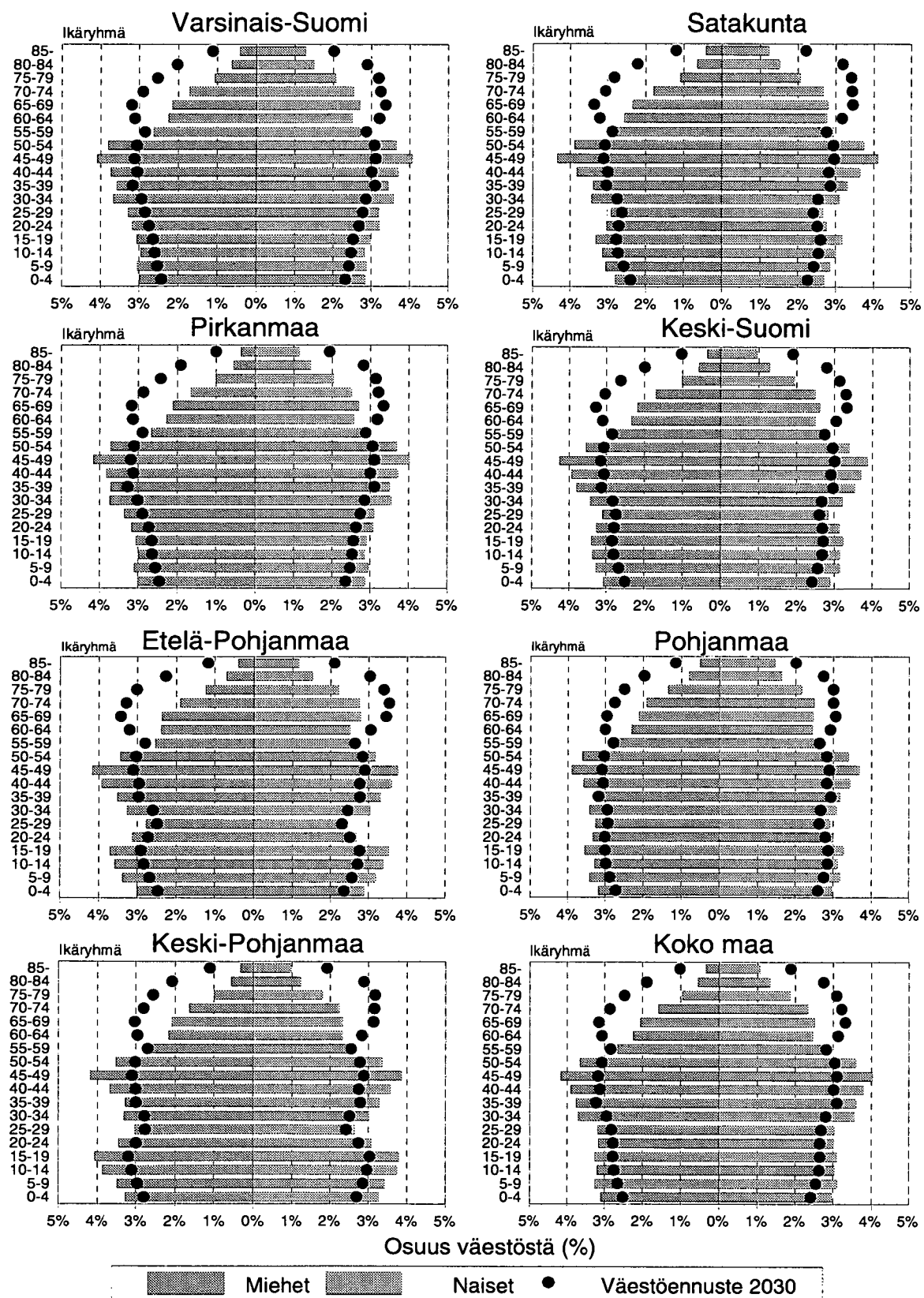


Kuva 20. Väestön keski-ikäen muutos kunnittain 1997.



Kuva 21 Sukupuolirakenne kunnittain 1997.

# Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1997 ja ennuste 2030



Kuva 22. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1997 ja ennuste 2030.

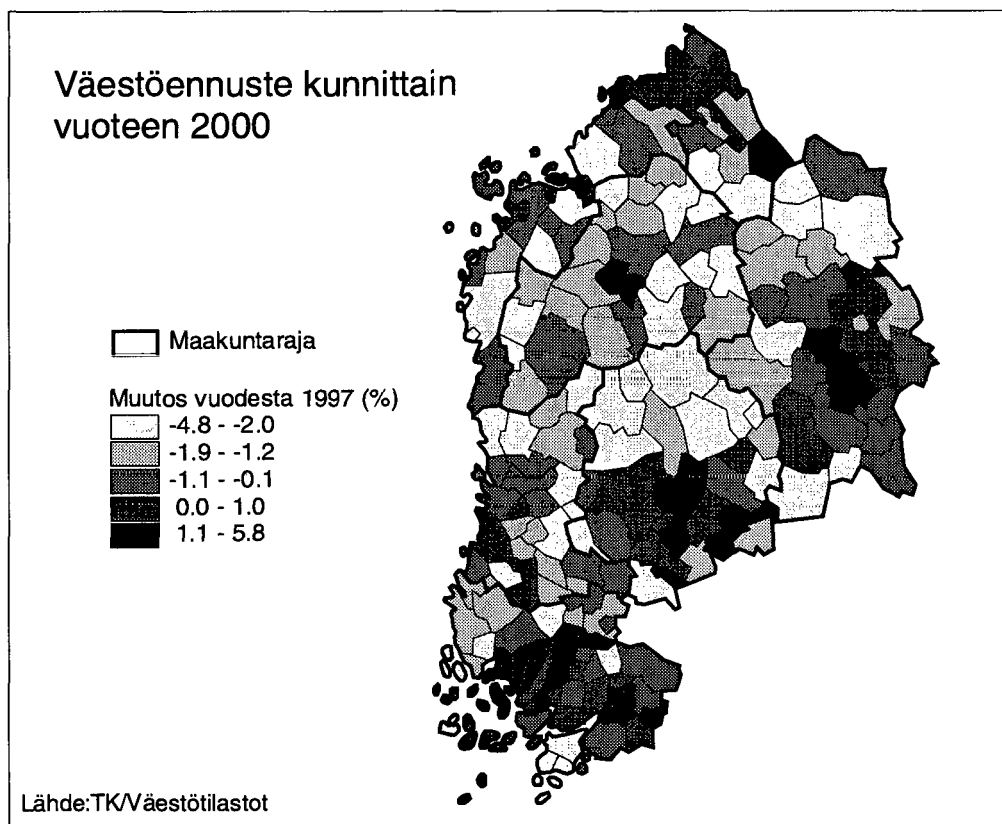
## Väestöennuste

Uusimman kunnittaisen väestöennusteen perusväkilukuna on käytetty vuoden 1997 väkilukua. Ennuste on laskettu käyttämällä ns. demografista komponenttimallia, jossa väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus- ja muuttokerrointen avulla. Kertoimet on laskettu viime vuosien väestönkehityksen perusteella. Uusin ennuste on laadittu vuoden 1998 keväällä.

Ikäryhmittäisen ennusteen mukaan työikäisen väestön määrä kääntyy laskuun vuoden 2010 jälkeen kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa kuten myös koko maassa. Tosin Satakunnassa tämä lasku on alkanut jo aikaisemmin. Alle 15-vuotiaiden määrä laskee yli 65-vuotiaiden määrän alapuolelle vuoden 2005 paikkeilla Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa. Satakunnassa ja Etelä-Pohjanmaalla tämä alitus tapahtuu ennusteen mukaan jo aikaisemmin ja muissa maakunnissa sekä koko maassa vastaavasti myöhemmin (katso myös kuva 22.).

Kivijärvi, Luhanka, Västanfjärd ja Multia ovat ennusteen mukaan Länsi-Suomen kuntia, joissa väestö vähenee eniten vuoteen 2000 mennessä, yli neljä prosenttia. Vuoteen 2030 mennessä Luhangan väkimäärän ennustetaan vähenevän jopa kolmanneksella. Molempien vuosien ennusteessa Nurmon, Merimaskun ja Lemun kuntien väkimäärä kasvaa eniten.

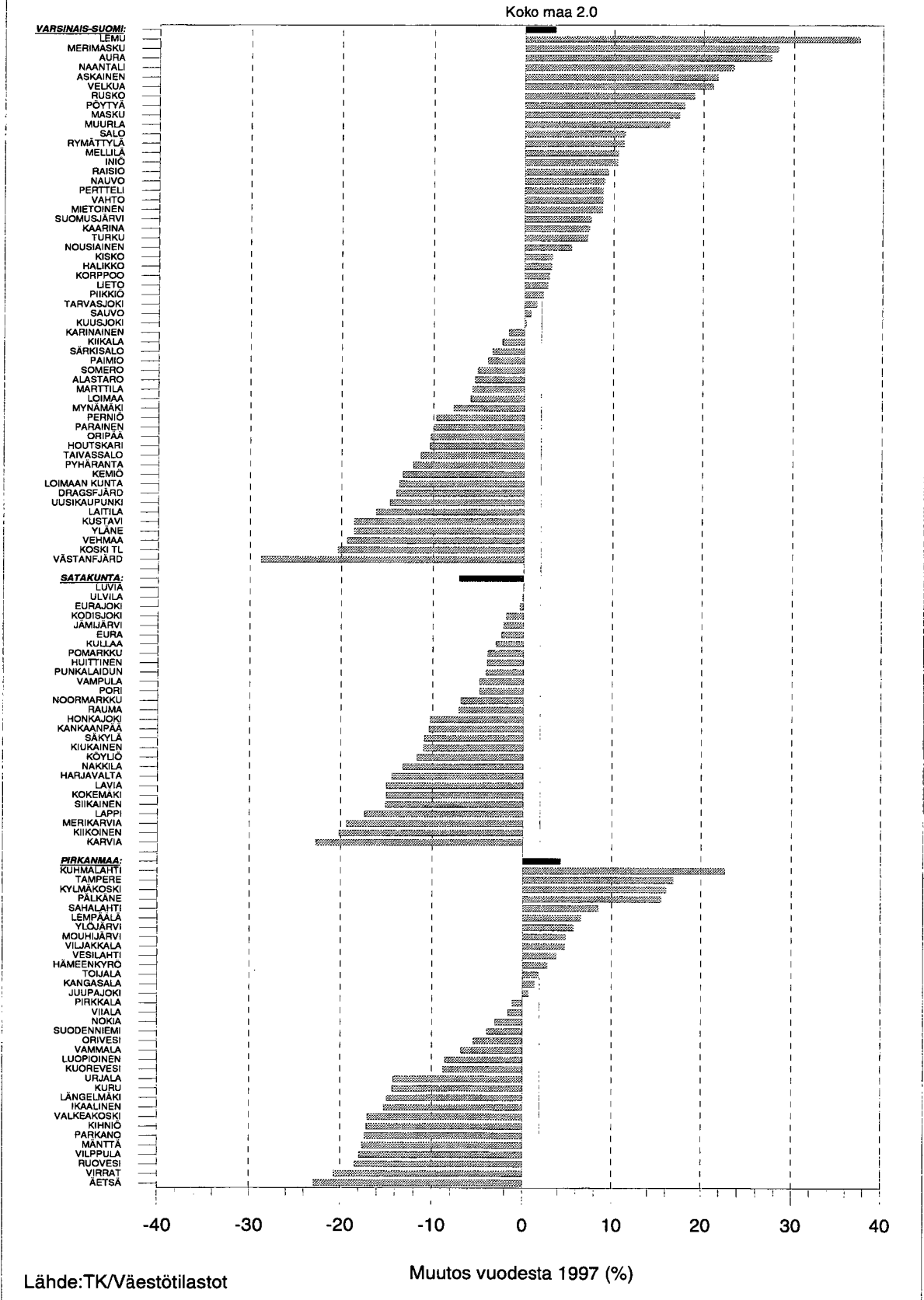
Vuoteen 2030 mennessä alle 15-vuotiaiden määrä kasvaa eniten Iniön ja Lemun kunnissa. Eniten lasten määrä vähenee Kinnulan ja Kivijärven kunnissa. Yli 64-vuotiaiden määrä vähenee vastaavasti vuoteen 2030 mennessä ainoastaan Kiikoisten, Multian, Isojoen ja Luhangan kunnissa. Eniten tämän ikäluokan määrä kasvaa Lemun ja Nurmon kunnissa.



Kuva 23. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2000.

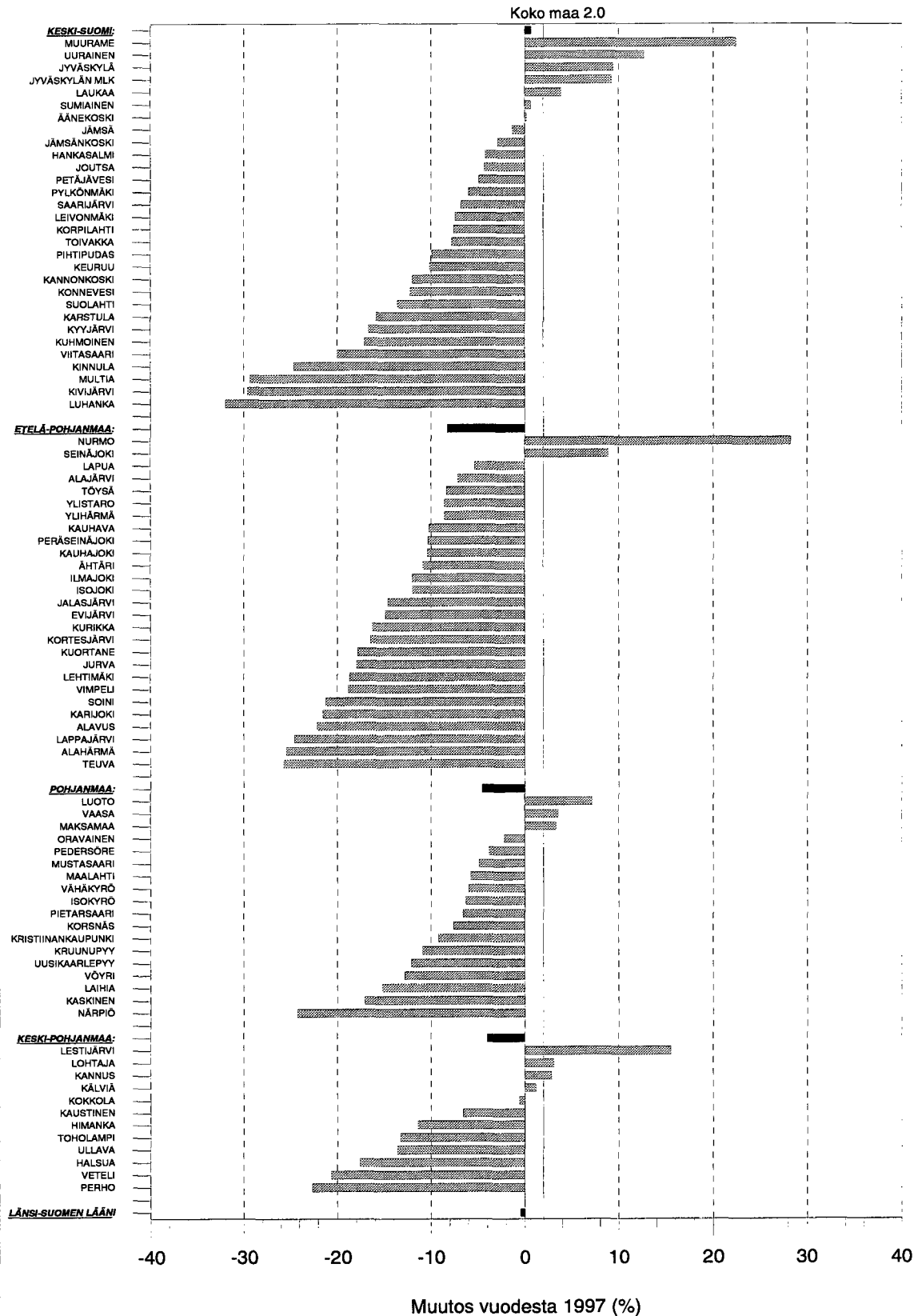


# Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030



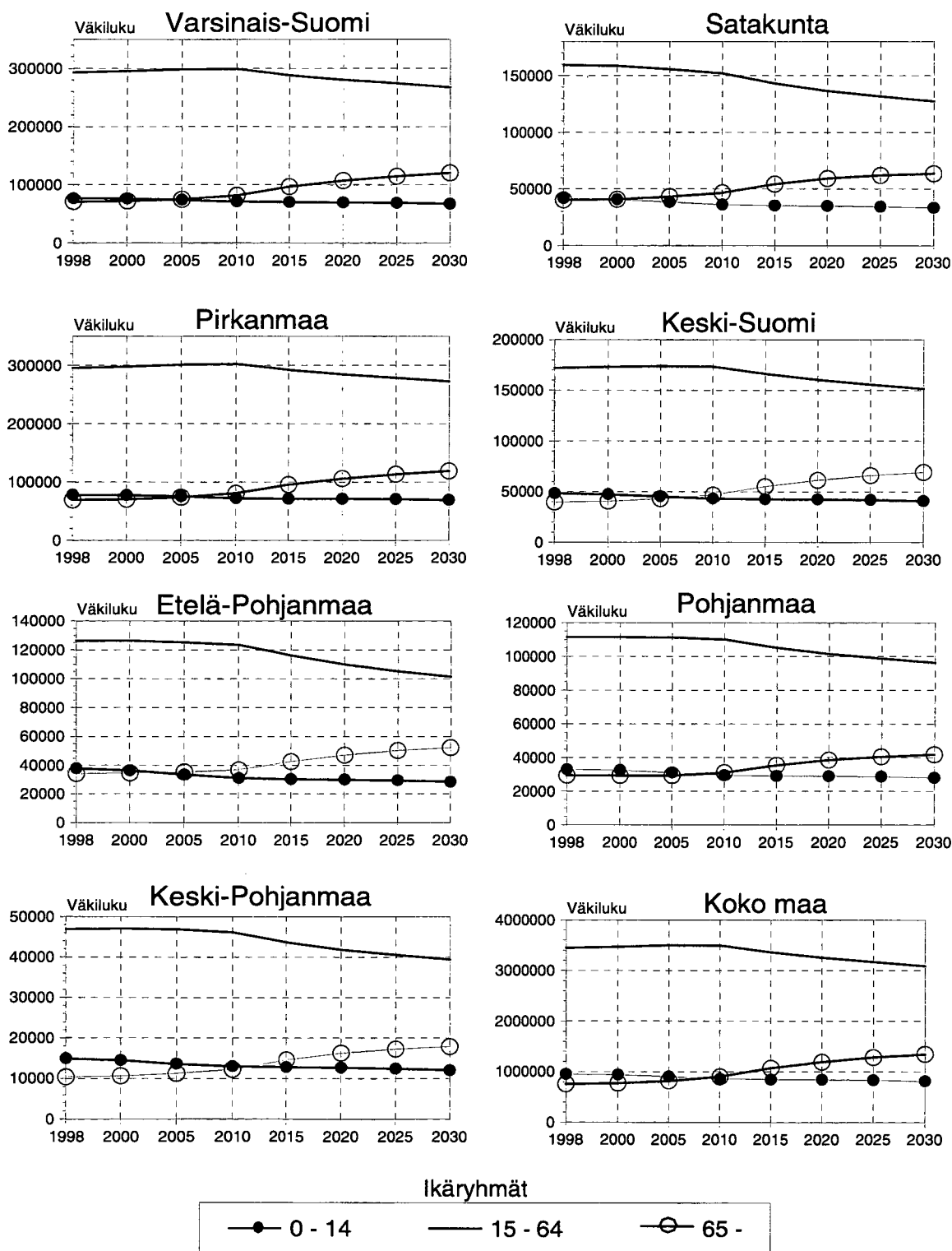
Kuva 24a. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

# Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030



Kuva 24b. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

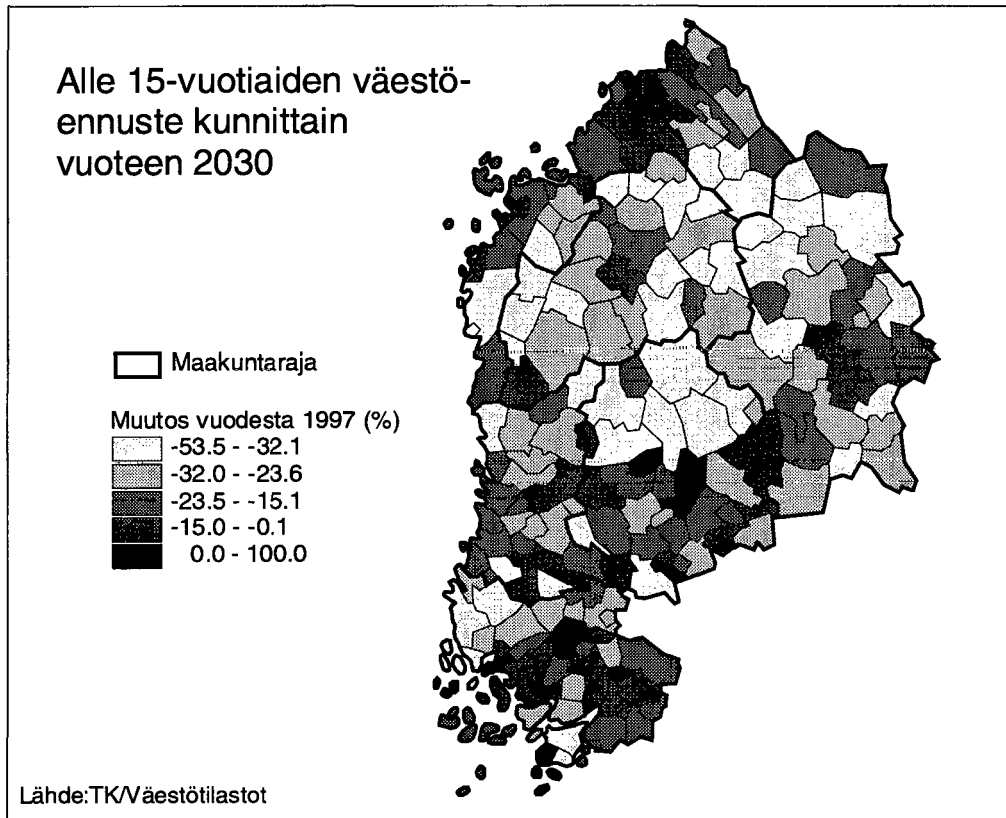
## Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1998 - 2030



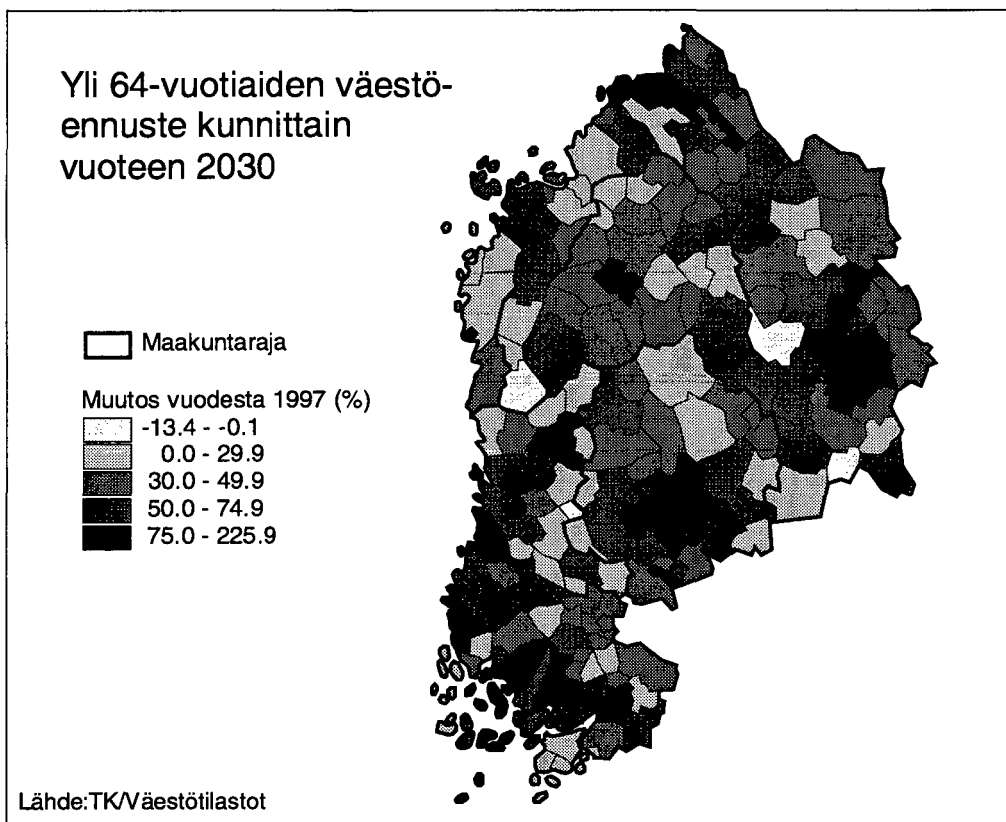
Lähde: TK/Väestötilastot

**Huom! Erilaiset asteikot**

Kuva 25. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1998 - 2030.



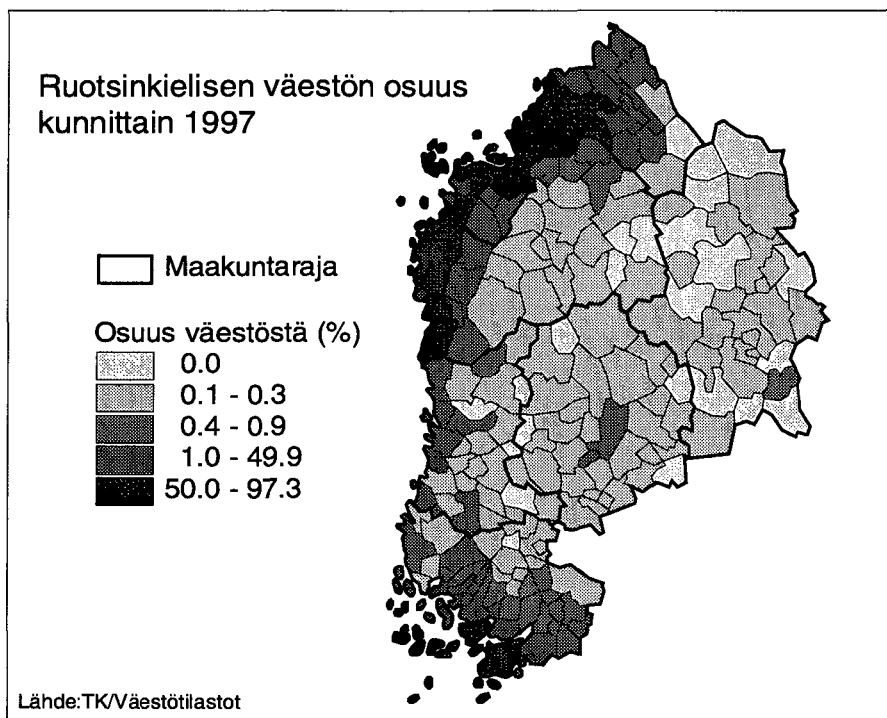
Kuva 26. Alle 15-vuotiaiden väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.



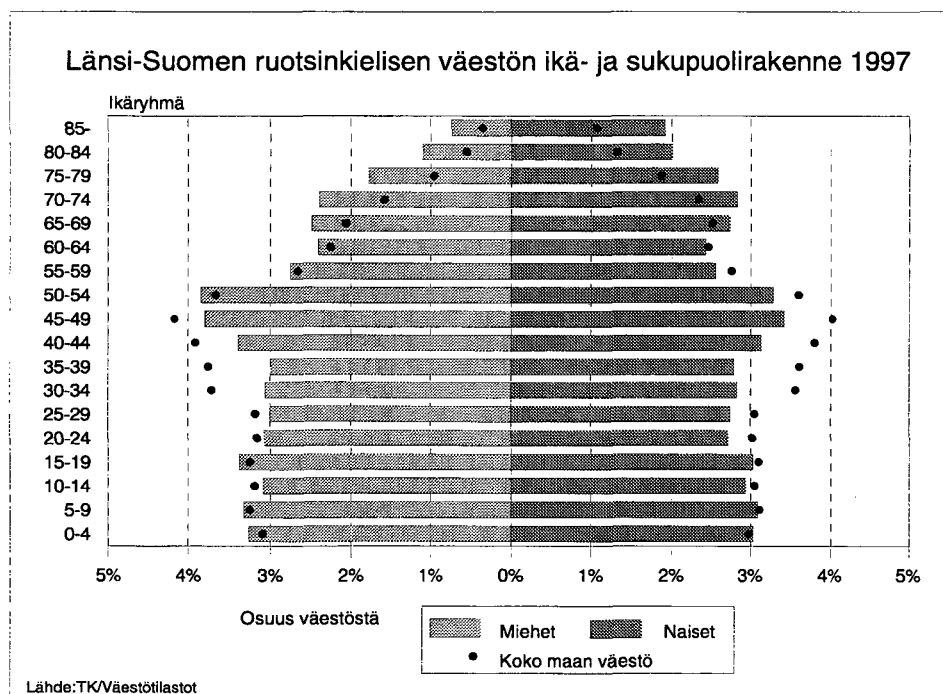
Kuva 27. Yli 64-vuotiaiden väestöennuste kunnittain vuoteen 2030.

## Ruotsinkieliset ja ulkomaalaisväestö

Vuonna 1997 koko maan väkiluku lisääntyi 2.9 ‰. Ruotsinkielisen väestön määrä väheni samana vuonna koko maassa 1.8 ‰ ja Länsi-Suomessa 3.5 ‰. Länsi-Suomessa suurin ruotsinkielisten osuus oli vuonna 1997 Korsnäsän kunnassa, yli 97 %. Maksamaan, Luodon ja Närpiön rannikkokunnissa ruotsinkielisten osuus oli yli 92 %. Länsi-Suomen sisäosien 9 kunnassa ruotsinkielisiä ei ollut yhtään.



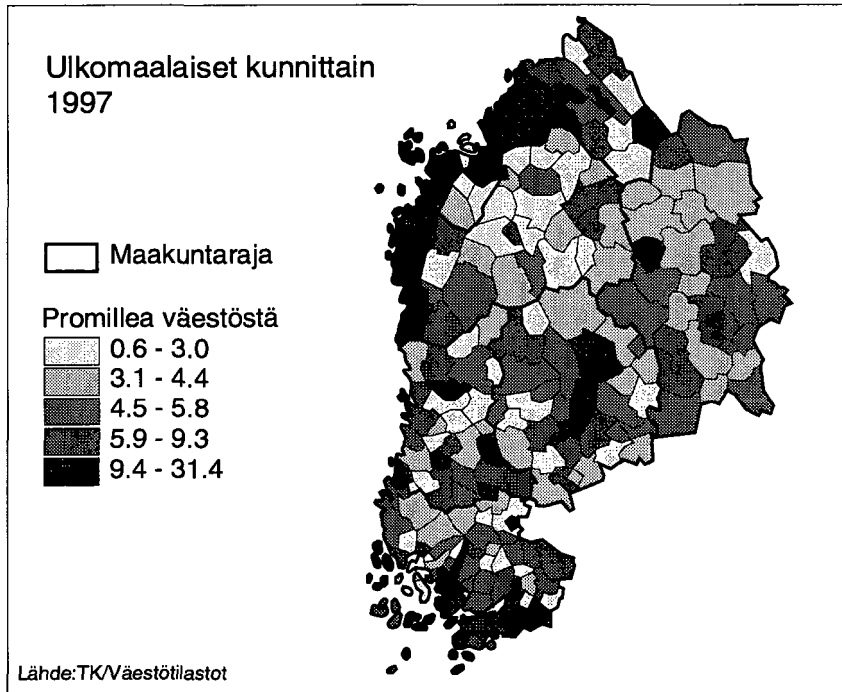
Kuva 28. Ruotsinkielisen väestön osuus kunnittain 1997.



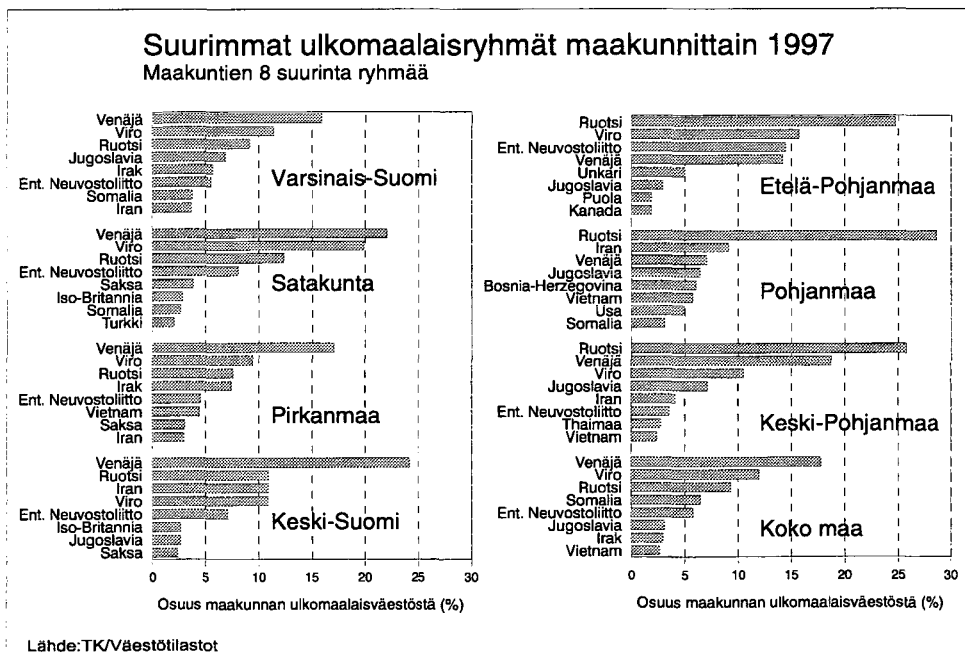
Kuva 29. Länsi-Suomen ruotsinkielisen väestön ikä- ja sukupuolirakenne 1997.

Länsi-Suomen ruotsinkielisen väestön keskuudessa vanhimpien ja nuorimpien ikäluokkien osuudet ovat suurempia kuin koko maan väestössä keskimäärin. 20-50-vuotiaiden osuus on pienempi kuin koko maan väestössä.

Vuonna 1997 ulkomaalaisten osuus oli koko maassa 15.7 promillea väestöstä. Koko Länsi-Suomen alueella osuus oli pienempi. Suhteellisesti eniten ulkomaalaisia asui Närpiössä, Oravaisissa ja Turussa, vähiten Vahdon kunnassa. Ruotsalaiset muodostavat kaikissa kolmessa Pohjanmaan maakunnassa suurimman yksittäisen ulkomaalaisryhmän, muissa maakunnissa taas venäläiset.



Kuva 30. Ulkomaalaiset kunnittain 1997.



Kuva 31. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 1997.

## ELINKEINOELÄMÄ

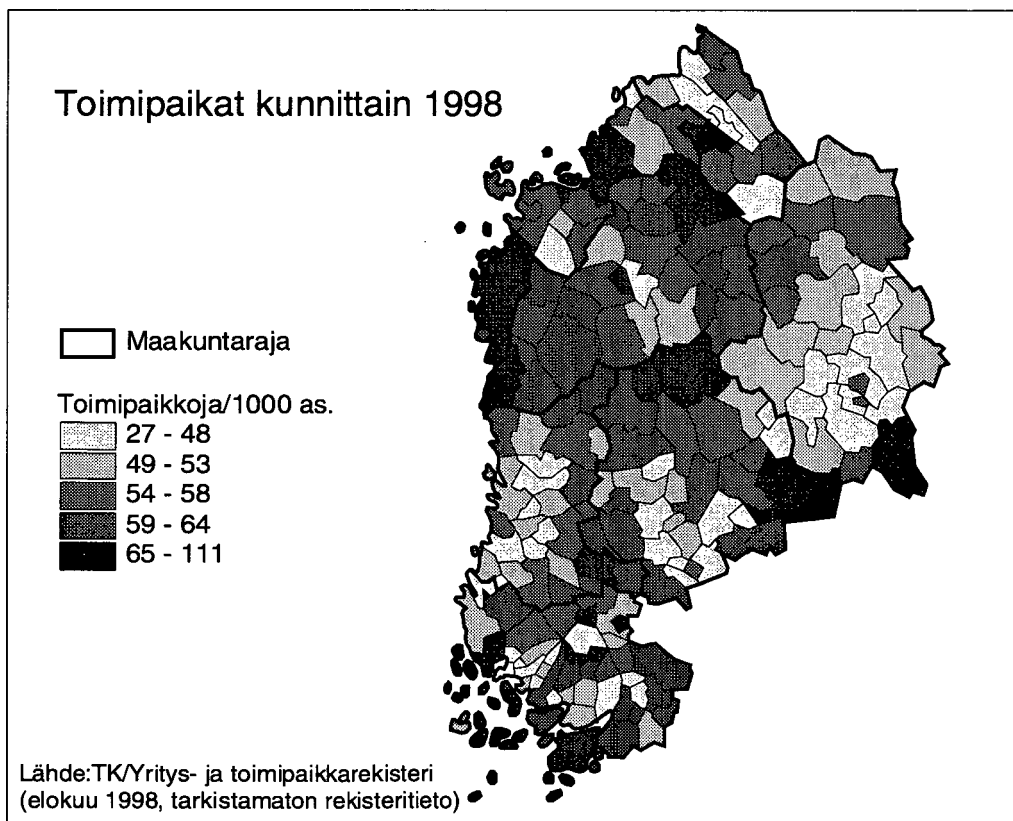
### Yritysten toimipaikat

Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan elokuussa 1998 oli katsauksen tarkastelualueella 101 206 yritysten toimipaikkaa. Tämä vastaa yli kolmannesta koko maan toimipaikoista. Toimipaikoista 25 200 sijaitsee Varsinais-Suomessa. Satakunnassa toimipaikkojen määrä oli 12 900, Pirkanmaalla 24 500, Keski-Suomessa 12 800, Etelä-Pohjanmaalla 11 800, Pohjanmaalla 10 100 ja Keski-Pohjanmaalla 3 800 kappaletta. Rekisteri kattaa kaikki yritykset, yhteisöt ja yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka ovat arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina lukuun ottamatta julkisia viranomaisia.

Kunnittaisessa tarkastelussa toimipaikkoja oli tuhatta asukasta kohti eniten Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan saaristokunnissa.

Toimialoista tukku- ja vähittäiskaupan toimipaikkoja on Länsi-Suomen maakunnissa eniten. Suurin niiden osuus oli Keski-Pohjanmaalla, 26 % toimipaikoista.

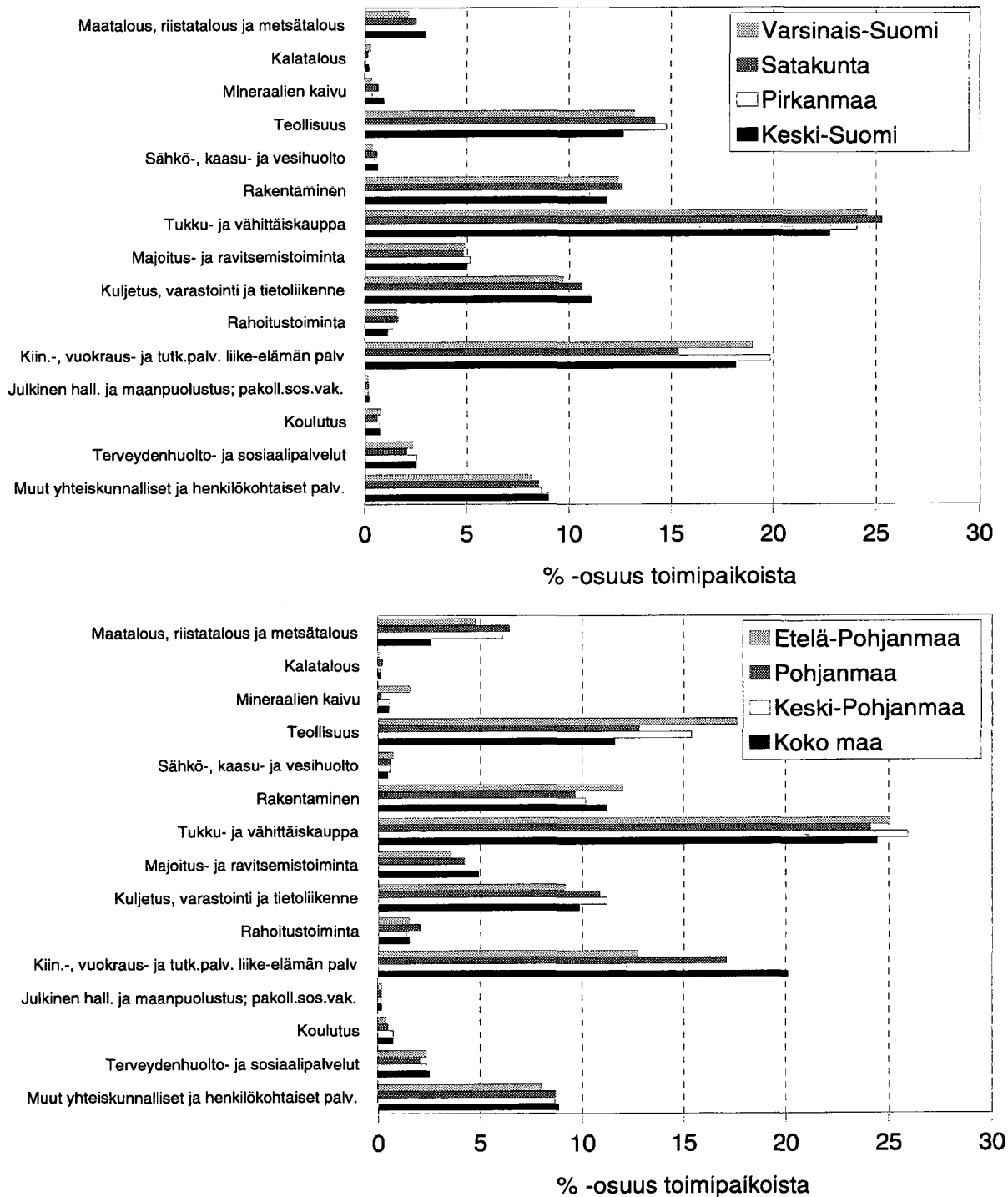
Vuonna 1996 teollisuus oli Länsi-Suomen maakunnissa suurin yksittäinen toimialaryhmä sekä keskimääräisellä liikevaihdolla että henkilökunnan määrällä mitattuna. Poikkeuksen tästä muodosti Etelä-Pohjanmaa, jossa tukku- ja vähittäiskauppa oli merkittävin liikevaihdolla mitattuna. Teollisuustoimialoilla syntyi Satakunnassa ja Keski-Suomessa yli 50 % toimipaikkojen liikevaihdosta. Teollisuus oli myös koko maassa suurin toimiala henkilökunnan määrällä mitattuna. Sen sijaan liikevaihdolla mitattuna suurin toimiala oli tukku- ja vähittäiskauppa.



Kuva 32. Toimipaikat kunnittain 1998.



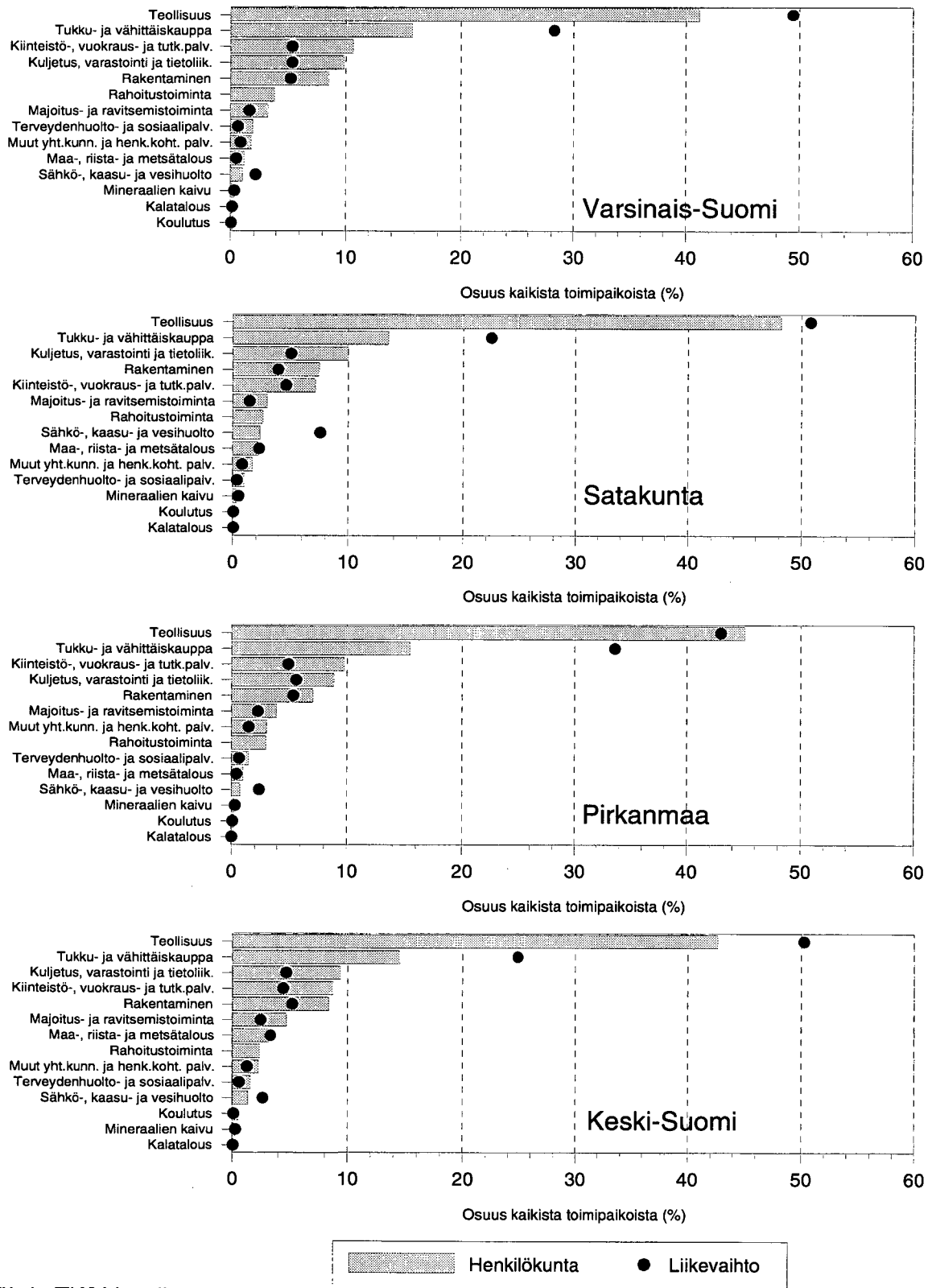
## Toimipaikat toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1998



Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri  
(elokuu 1998, tarkistamaton rekisteritieto)

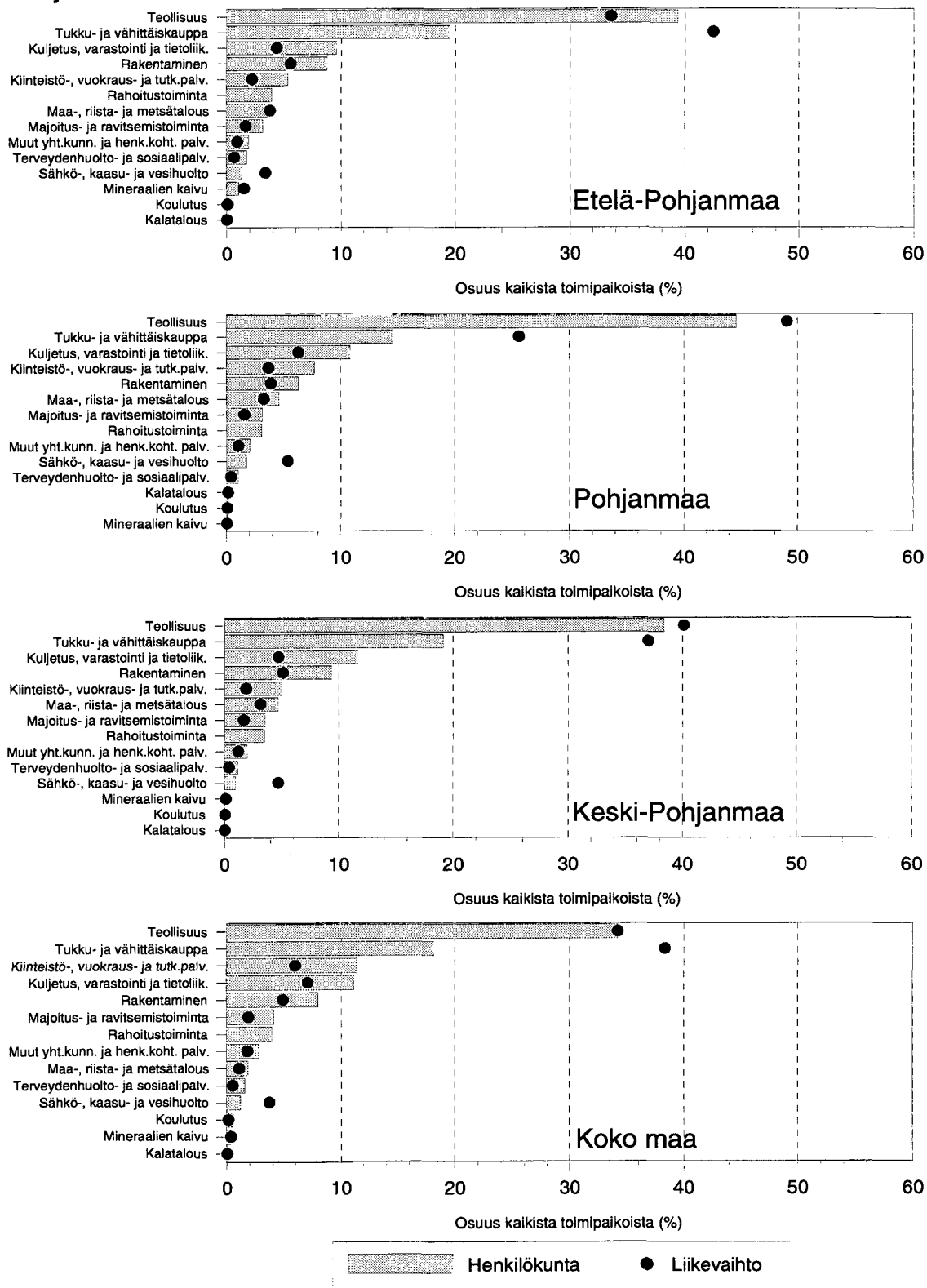
Kuva 33. Toimipaikat toimialoittain maakunnittain ja koko maassa 1998.

## Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1996



Kuva 34. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1996.

## Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1996

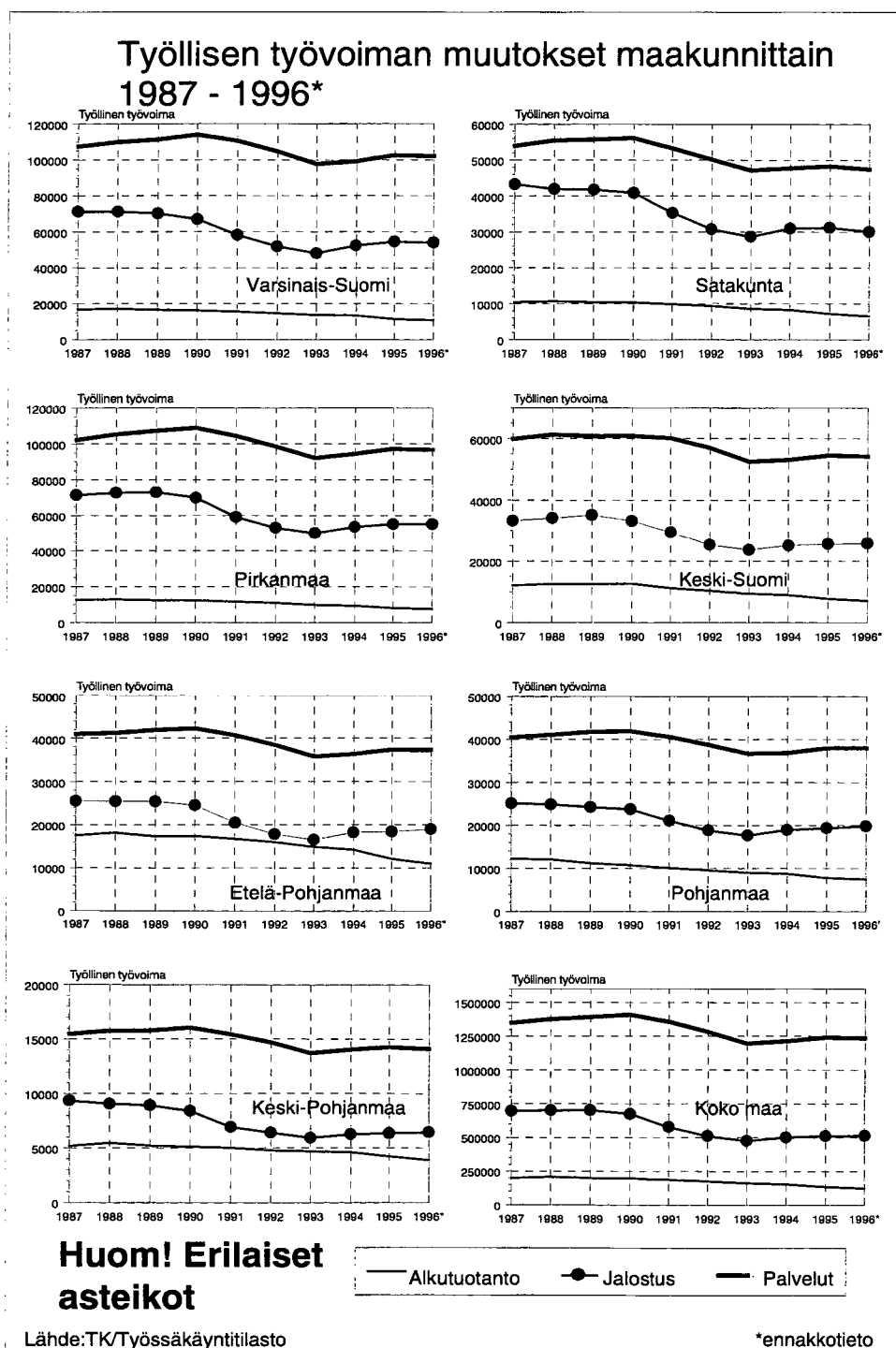


Kuva 35. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoittain Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1996.

## Elinkeinorakenne

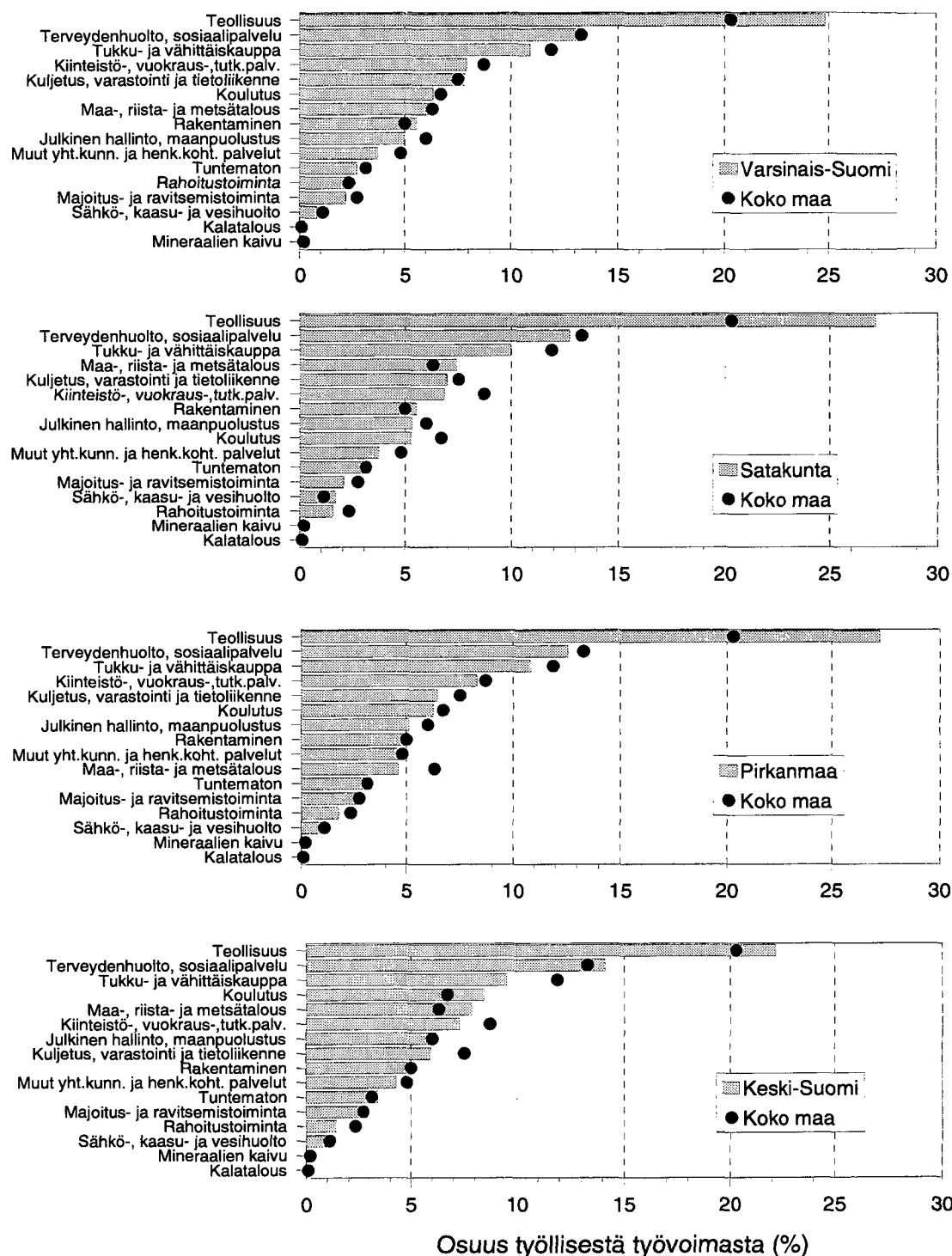
Suomea 1990-luvun alussa koetullella lamalla oli vaikutuksensa työllisten määrään. Varsinkin palveluissa ja jalostuksessa työpaikkojen väheneminen oli voimakasta. Vuonna 1993 tämä väheneminen kuitenkin pysähtyi. Alkutuotannossa työllisten määrän väheneminen on ollut suhteellisen tasaista koko tarkastelujakson ajan (1987 – 1996).

Tarkemmalla toimialajaotuksella teollisuuden työllistävyys oli vuonna 1996 (ennakkotieto) suurin Satakunnassa ja Pirkanmaalla, joissa yli 27 % työllisistä toimi sen piirissä.



Kuva 36. Työllisen työvoiman muutokset maakunnittain 1987 – 1996.

## Elinkeinorakenne Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1996\*

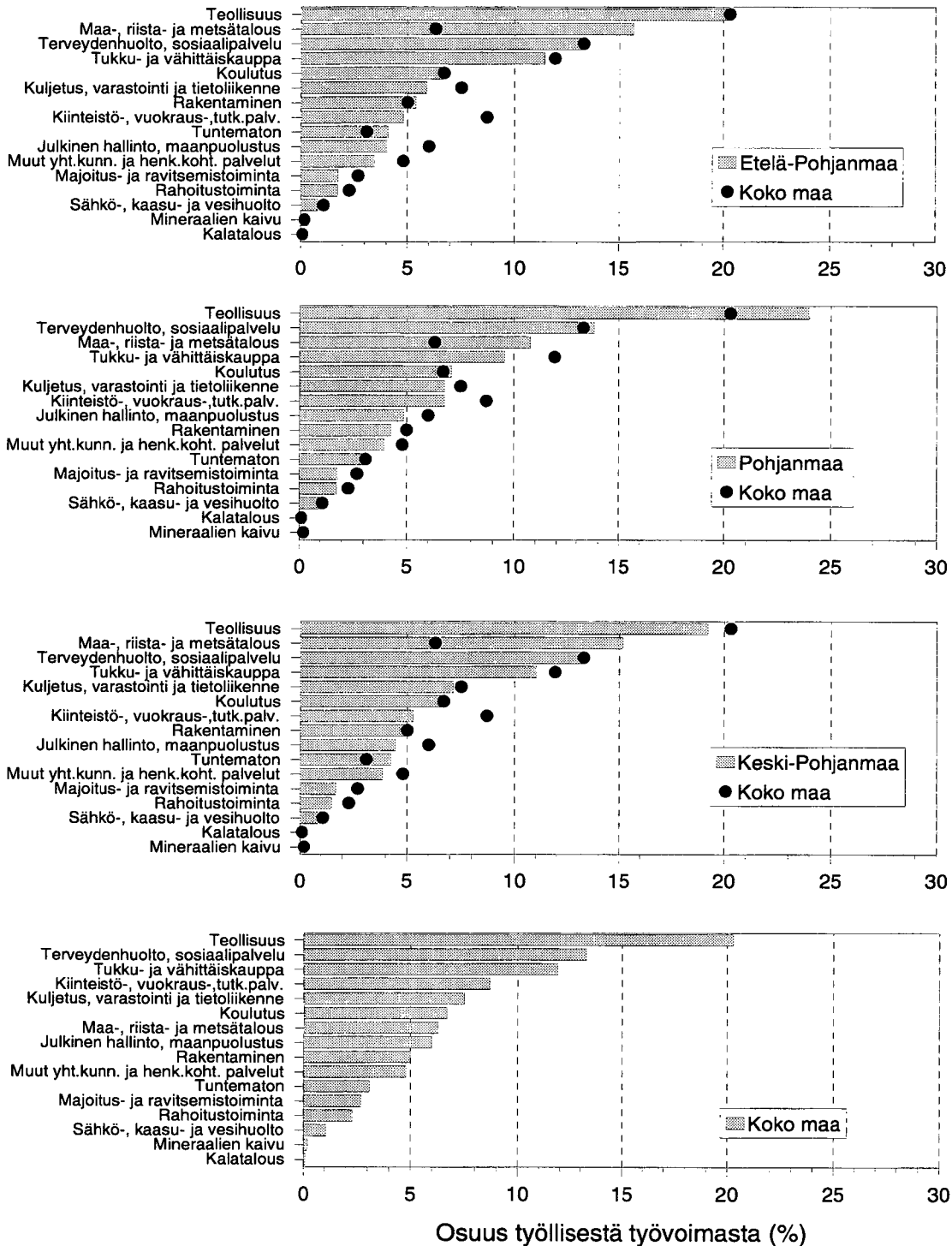


Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

\*ennakkotieto

Kuva 37. Elinkeinorakenne Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1996.

## Elinkeinorakenne Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1996\*



Lähde:TK/Työssäkäyntitilasto

\*ennakkotieto

Kuva 38. Elinkeinorakenne Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja koko maassa 1996.

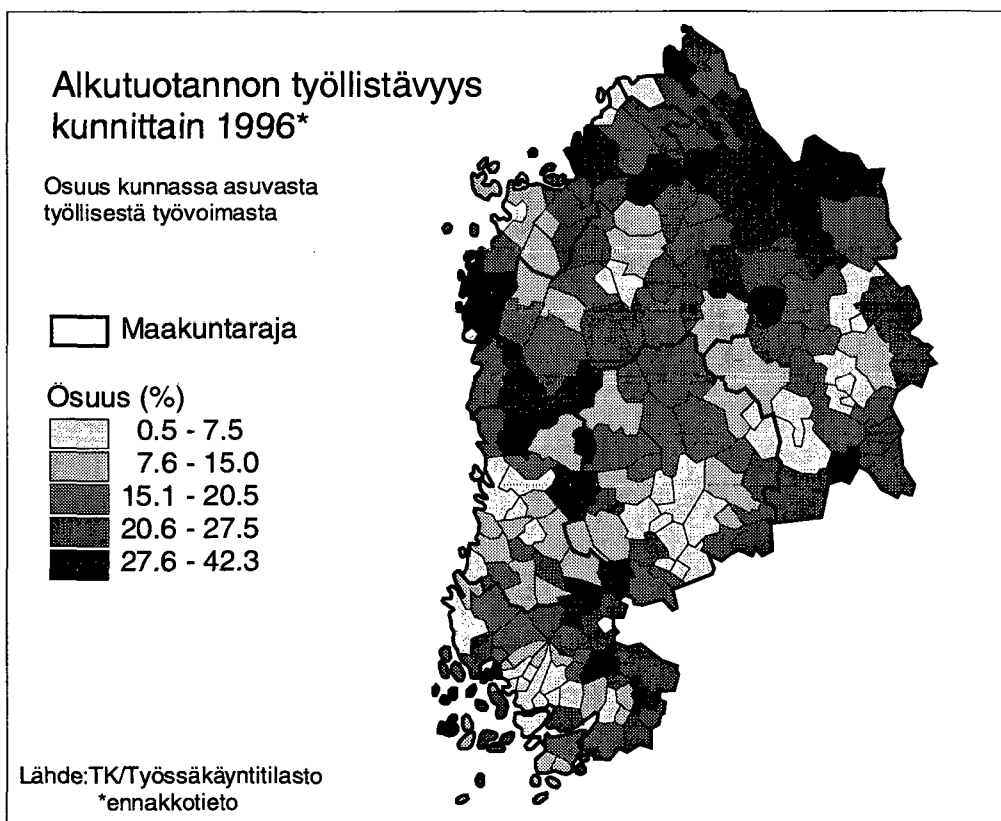
## Alkutuotanto

Alkutuotannon työllistävyys oli vuonna 1996 (ennakkotieto) suurin Ullavan kunnassa, jossa yli 42 % työllisistä toimi sen piirissä. Lisäksi Lestijärvellä, Halsualla, Korttesjärvellä ja Lohtajalla alkutuotannon osuus työvoimasta oli yli 37 %. Vähäisin sen osuus oli Raisiossa ja Tampereella. Seitsemässä Länsi-Suomen kunnassa alkutuotannon osuus työllisistä oli alle yhden prosentin.

Koko maan alkutuotannon työntekijöistä oli vuonna 1996 (ennakkotieto) 62.5 % miehiä. Satakunnassa miesten osuus oli Länsi-Suomen maakuntien alhaisin (59.1 %) ja Pohjanmaalla korkein (65.9 %). Suurin ikäryhmä alkutuotannossa on kaikissa maakunnissa 45 – 49 –vuotiaat. Poikkeuksen tästä muodostavat Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan naiset, joiden suurin ikäryhmä oli 50 – 54 –vuotiaat.

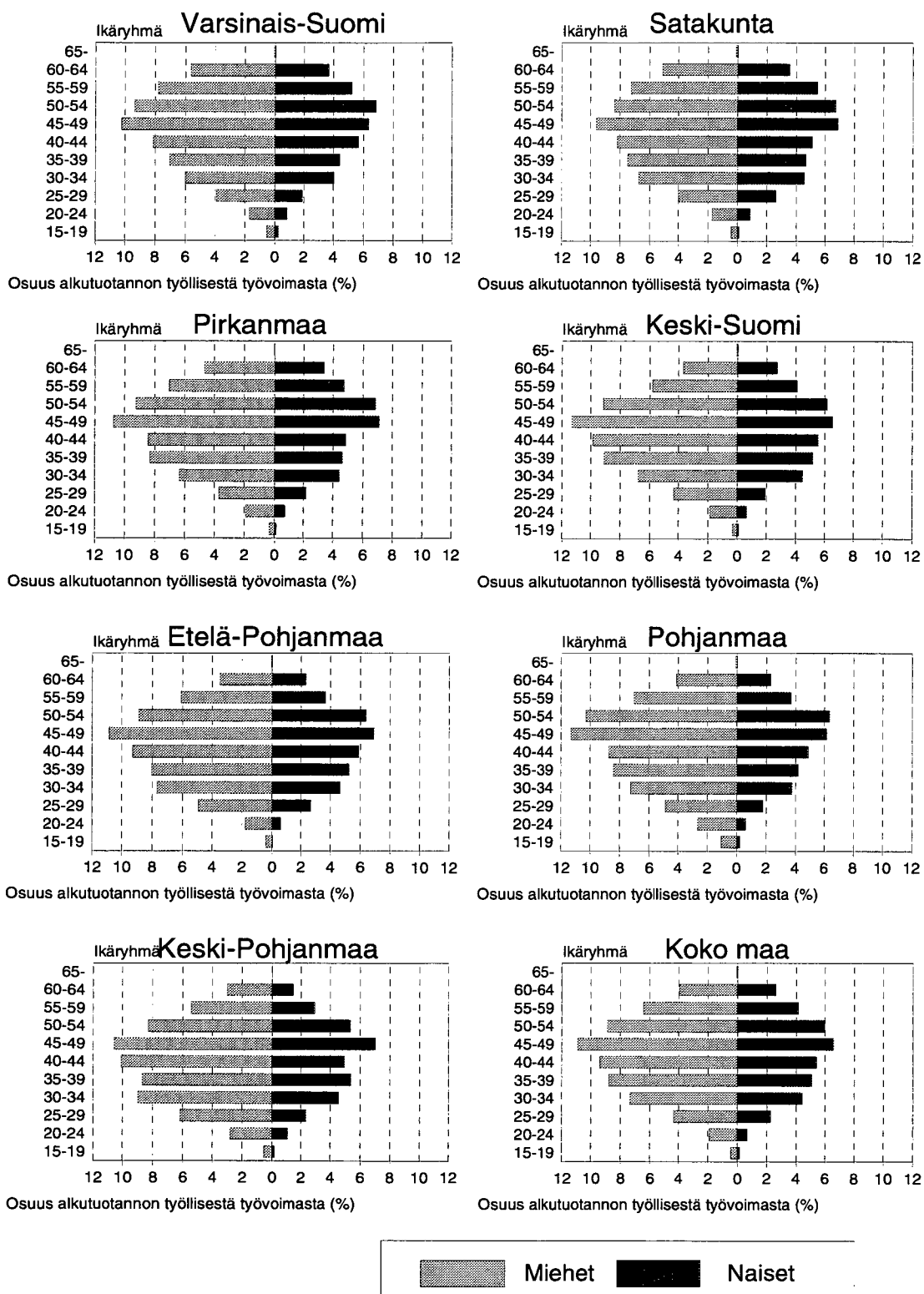
Länsi-Suomessa keskimäärin suurimmat peltoalat tilaa kohti olivat vuonna 1996 Loimaalla, Ruskossa ja Sauvossa. Pienimmät peltoalat olivat Jyväskylässä ja Iniön kunnassa, keskimäärin alle 10 hehtaaria tilaa kohti. Tilojen metsäalat olivat keskimäärin suurimmat Dragsfjärdin kunnassa, pienimmät Raisiossa.

Vuodesta 1994 vuoteen 1996 maatilatalouden valtionveron alaisten tulojen kasvu oli suurinta Maksamaan kunnassa, jossa tilojen keskimääräiset tulot nousivat yli 50 %. Maatilatalouden tulot alenivat samalla ajanjaksolla viidessätoista kunnassa. Suurin tulojen vähennys tapahtui Naantalissa, jossa keskimääräiset tulot tippuivat viidenneksellä.



Kuva 39. Alkutuotannon työllistävyys kunnittain 1996.

## Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996\*

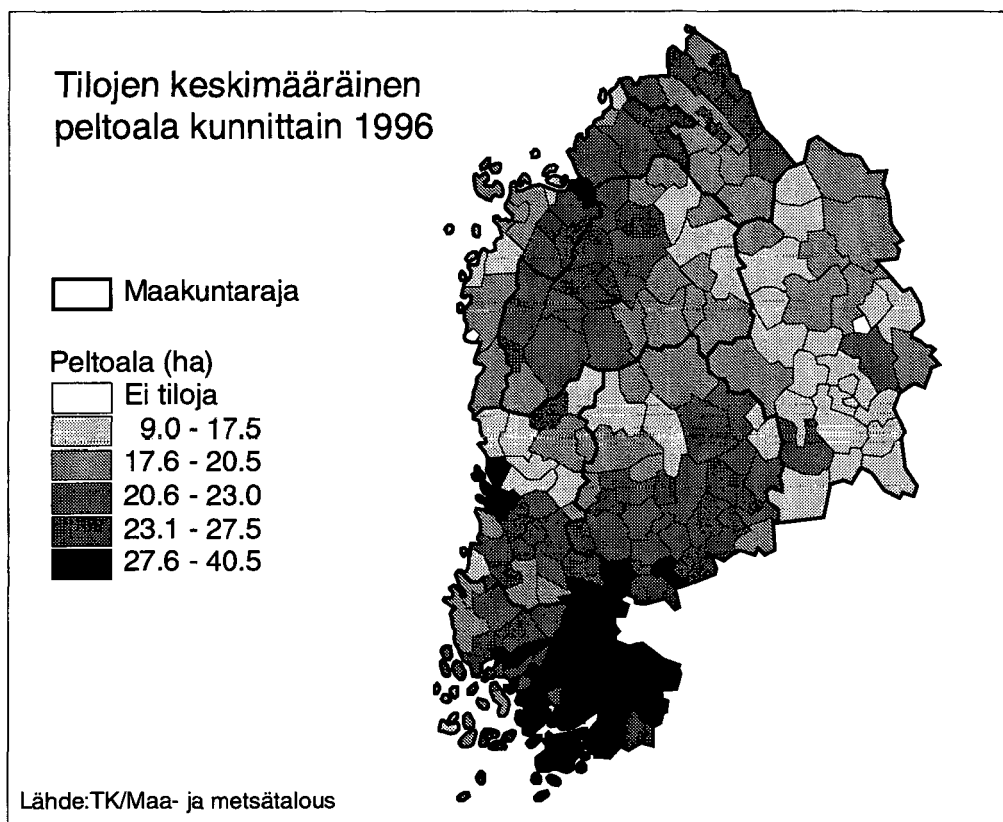


Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

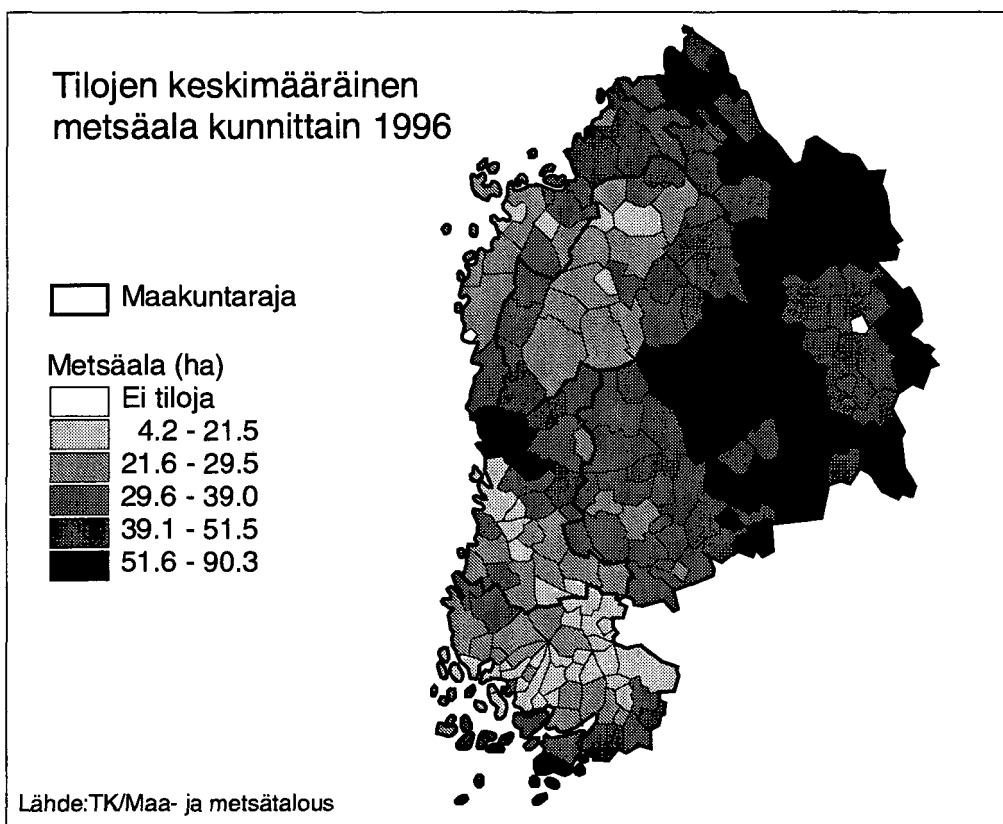
\*ennakkotieto

Kuva 40. Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996.

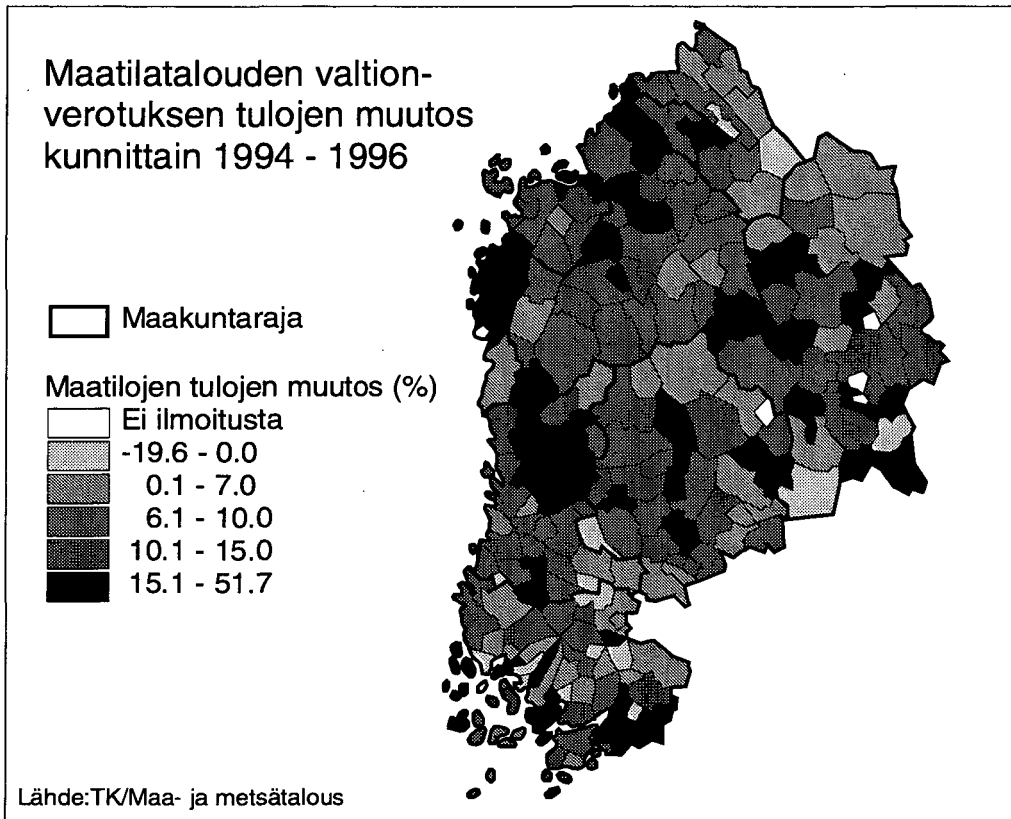




Kuva 41. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1996.



Kuva 42. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1996.



Kuva 43. Maatilatalouden valtionverotuksen tulojen muutos kunnittain 1994 – 1996.

## Jalostus

Vuonna 1996 jalostuselinkeinojen työllistävyys oli suhteellisesti suurin Kaskisissa, Valkeakoskella ja Perttelin kunnassa, joiden työllisestä työvoimasta yli puolet työskenteli niiden piirissä. Suhteellisesti vähiten jalostus työllistää Iniön, Houtskarın ja Korppoon saaristokunnissa asuvia.

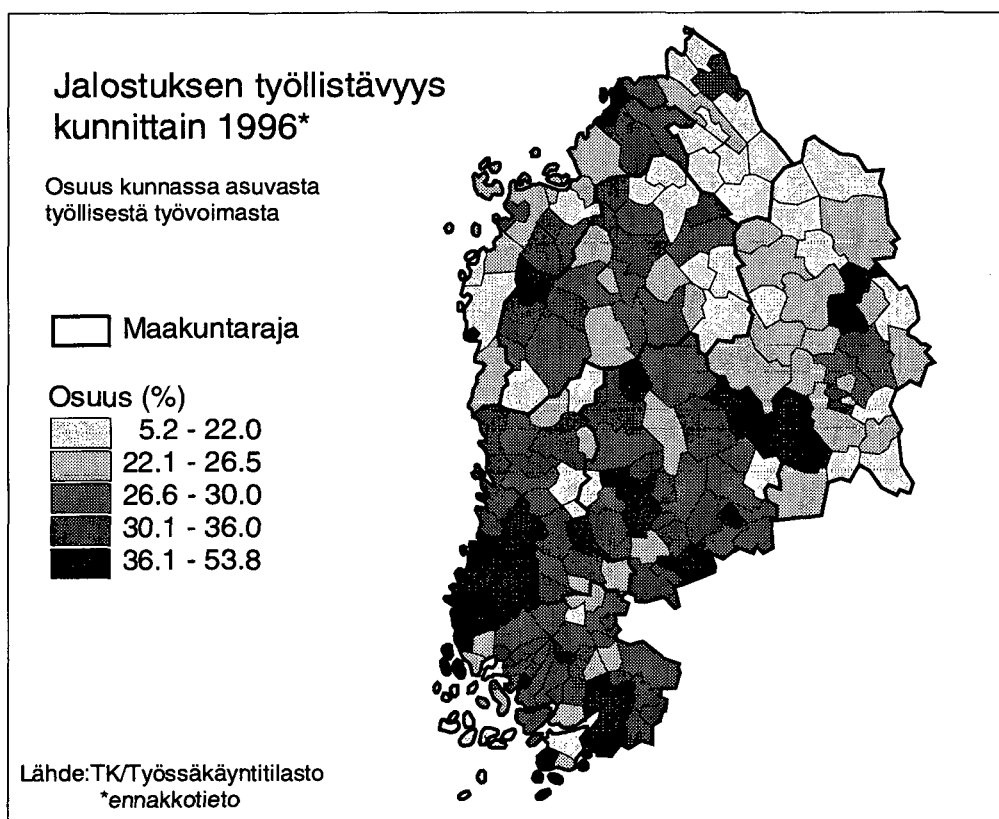
Jalostuksen työvoima on miesvaltaista. Vuonna 1996 miesten osuus teollisuustyöntekijöistä oli koko maassa 74.2 %. Vastaava osuus on Keski-Pohjanmaalla 80.0 %. Suurin naisten osuus (29.3 %) on Varsinais-Suomessa.

Yksittäisistä teollisuustoimialoista eniten toimipaikkoja Länsi-Suomen maakunnissa on perusmetallien ja metallituotteiden valmistuksessa. Poikkeuksena tästä on Keski-Pohjanmaa, jossa tekstiili- ja vaatevalmistuksen toimipaikkoja on eniten. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin elokuun 1998 poikkileikkaustietoihin.

Vuonna 1996 tärkein teollisuudenala jalostusarvolla mitattuna oli Keski-Suomessa ja Satakunnassa massan, paperin ja paperituotteiden valmistus. Nämä toimialat kattoivat Keski-Suomessa 40 % teollisuuden jalostusarvosta. Kemikaalien, kemiallisten tuotteiden ja tekokuitujen valmistuksen toimialat taas kattoivat Keski-Pohjanmaalla kolmanneksen jalostusarvosta.

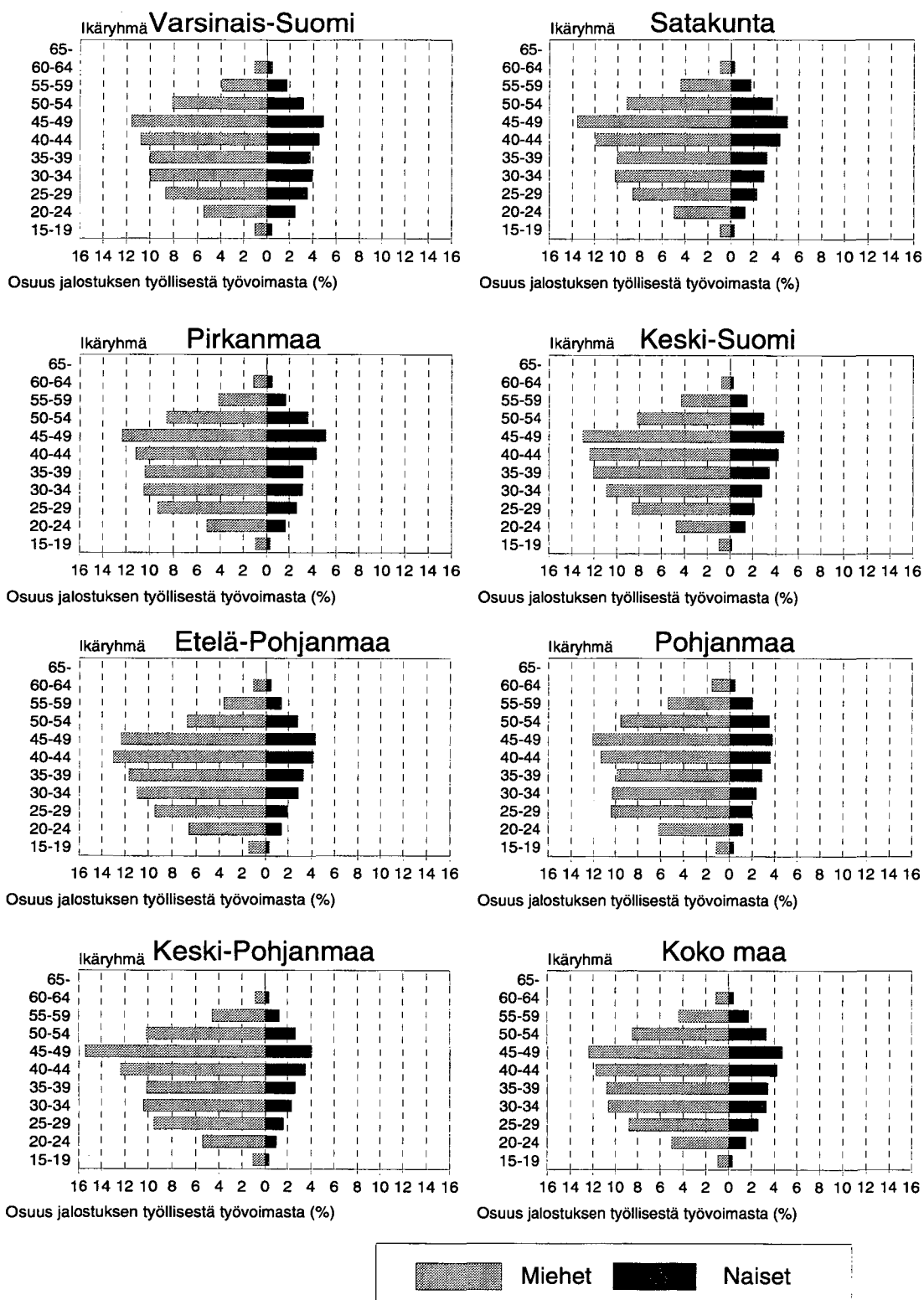
Teollisuuden jalostusarvo oli Varsinais-Suomessa 12.1 miljardia markkaa vuonna 1996. Pirkanmaalla vastaava arvo oli 12.2, Keski-Suomessa 7.4, Satakunnassa 7.2, Pohjanmaalla 5.1, Etelä-Pohjanmaalla 2.8 ja Keski-Pohjanmaalla 1.1 miljardia markkaa. Jalostusarvo on yleisesti noussut 1990-luvun alun notkahduksen jälkeen.

Kunnittain tarkasteltuna teollisuuden jalostusarvo ylitti Kaskisissa, Eurajoella, Jämsänkoskella ja Salossa 100 000 markkaa asukasta kohti. Henkilökunnan määrällä mitattuna teollisuustoimipaikkojen keskikoko oli suurin Sahalahdella. Viidessätoista Länsi-Suomen kunnassa viennin osuus teollisuustoimitusten bruttoarvosta oli yli 60 %. Suurin tämä arvo oli Salossa ja Jämsässä.



Kuva 44. Jalostuksen työllistävyys kunnittain 1996

## Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996\*

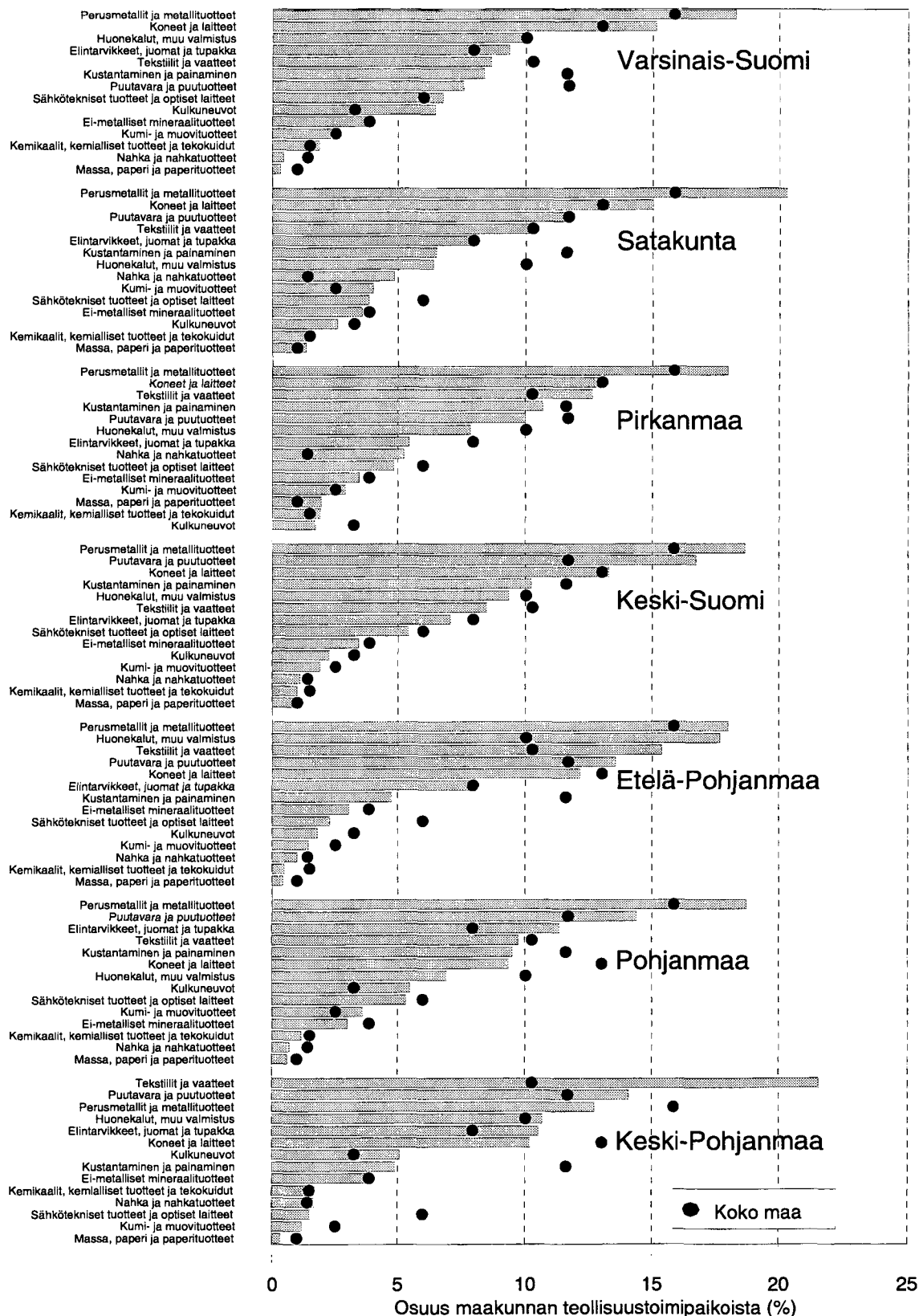


Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

\*ennakkotieto

Kuva 45. Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996.

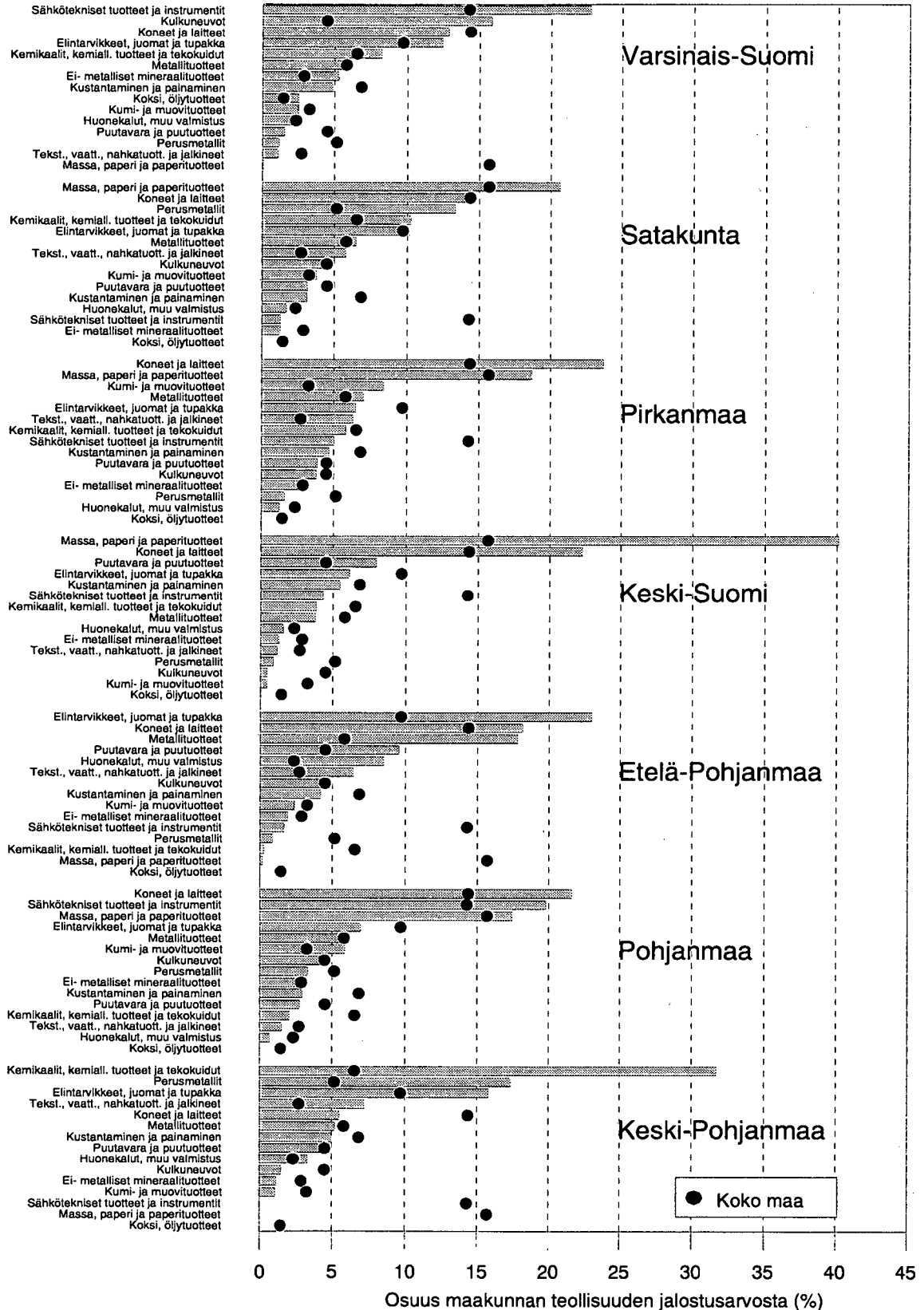
# Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1998



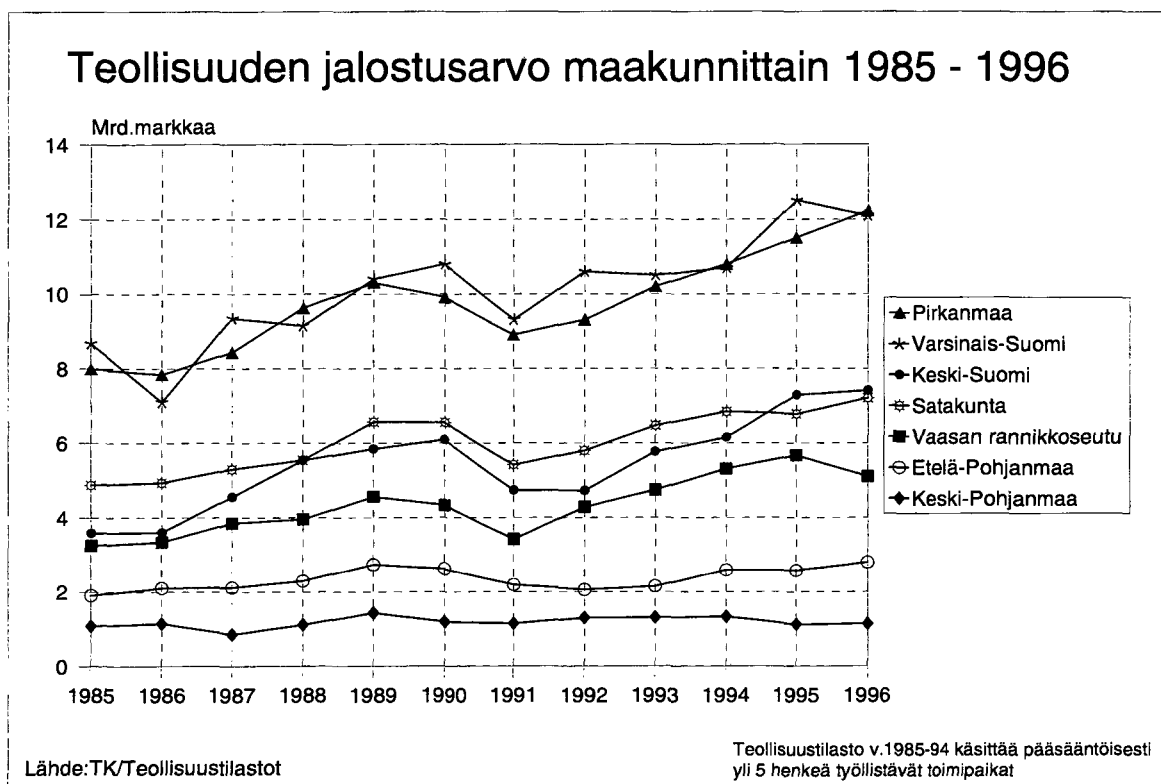
Lähde: TK/Yritys- ja toimipaikkarekisteri (elokuu 1998, tarkistamaton rekisteritieto)

Kuva 46. Teollisuuden toimipaikat toimialoittain maakunnittain 1998.

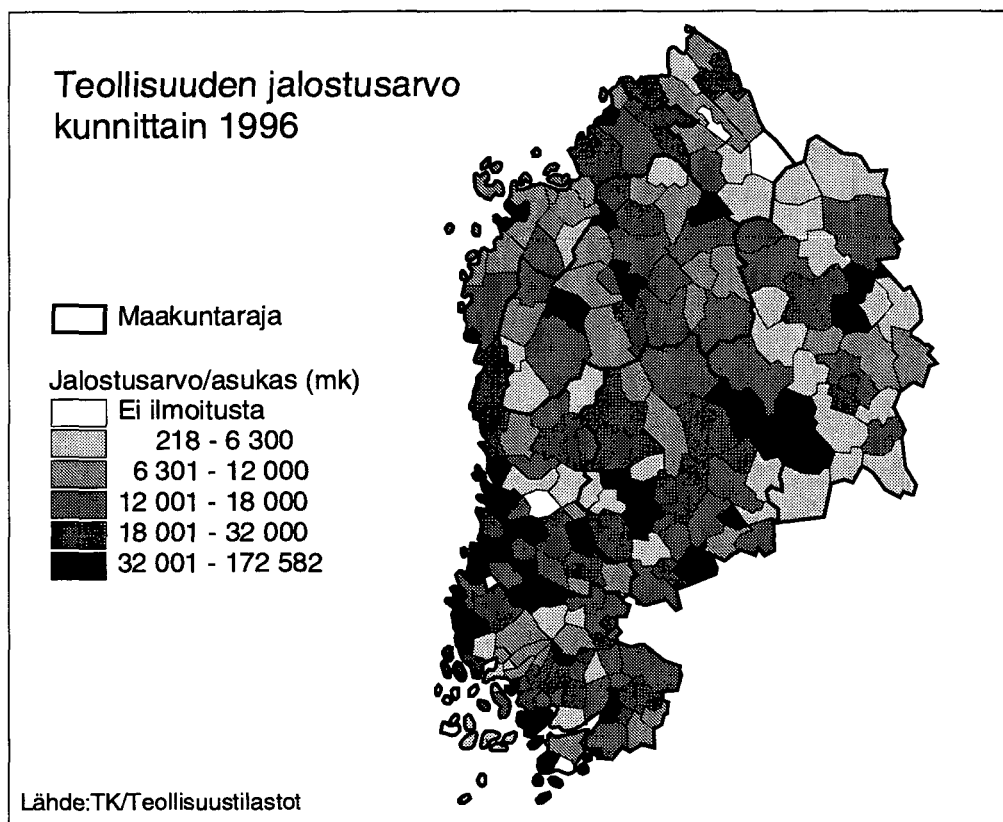
# Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain maakunnittain 1996



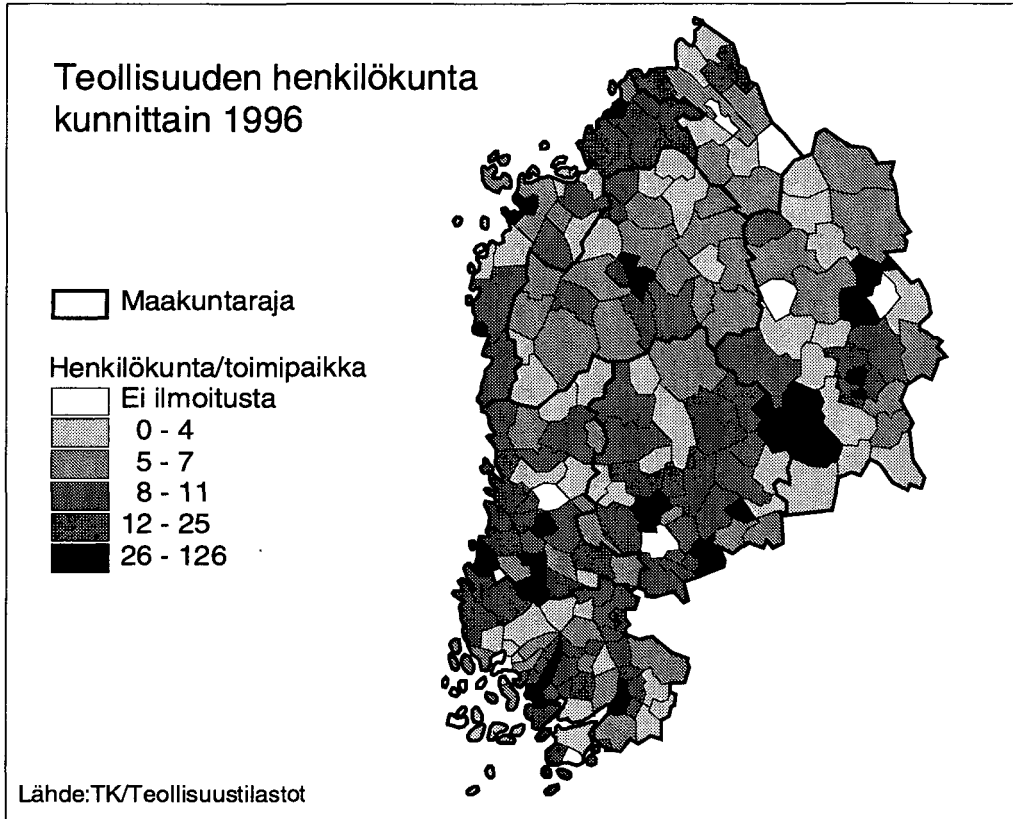
Kuva 47. Teollisuuden jalostusarvo toimialoittain maakunnittain 1996.



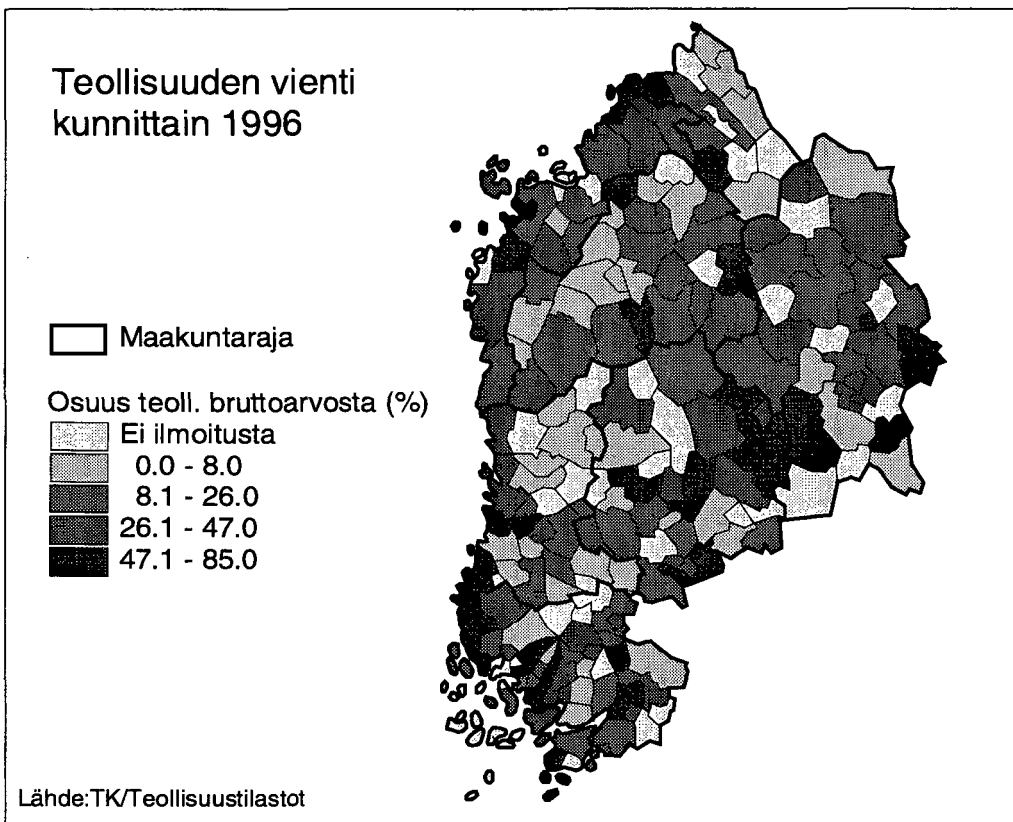
Kuva 48. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 1996.



Kuva 49. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1996.



Kuva 50. Teollisuuden henkilökunta kunnittain 1996.



Kuva 51. Teollisuuden vienti kunnittain 1996.



## Palvelut

Palvelutoimialojen osuus kunnassa asuvasta työllisestä työvoimasta oli suurin Korppoossa, Seinäjoella ja Jyväskylässä vuonna 1996 (ennakkotieto). Näissä kunnissa yli 70 % työllisistä toimi palvelusektorilla. Vähäisin palvelutoimialojen merkitys oli vuonna 1996 Ullavan ja Karijoen kunnissa.

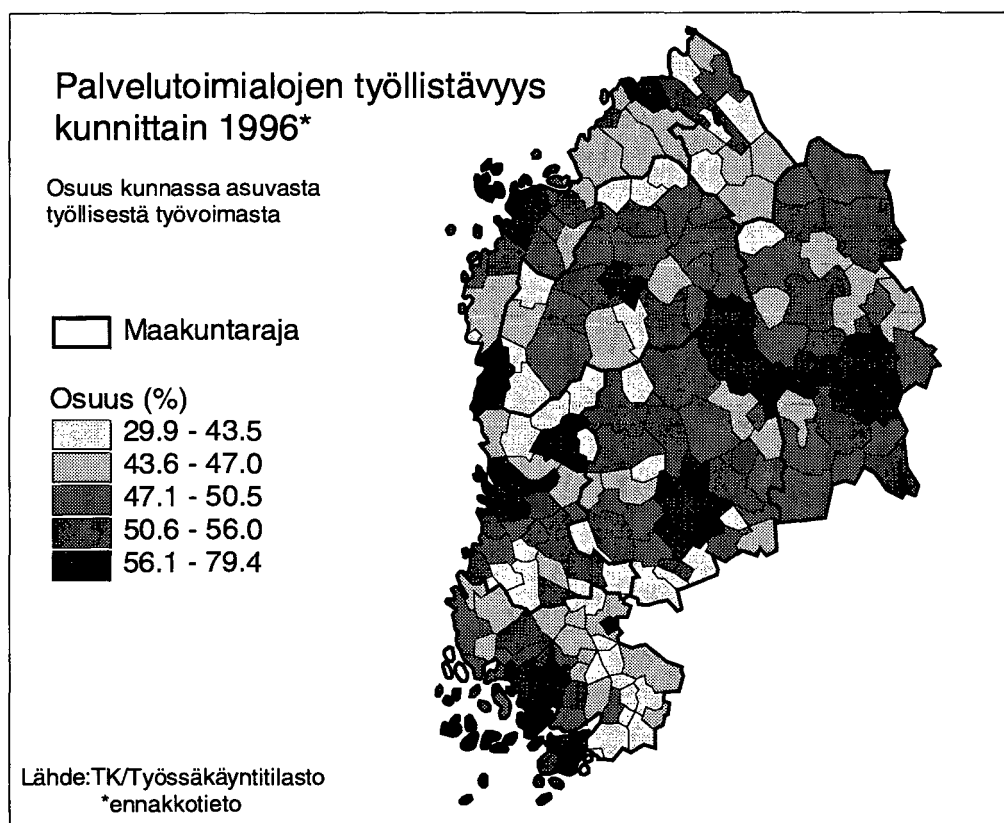
Palvelutoimialojen työllisistä noin 60 % on naisia. 45 – 49 –vuotiaat muodostavat yleensä Länsi-Suomessa suurimman palvelusektorilla toimivan ikäryhmän. Poikkeuksen tästä muodostavat Etelä- ja Keski-Pohjanmaan sekä Pohjanmaan miehet, joiden suurin ikäryhmä on 40 - 44 –vuotiaat.

Tärkeimmät yksittäiset palvelutoimialojen työllistäjät ovat terveydenhuolto ja sosiaalipalvelut sekä tukku- ja vähittäiskauppa. Vähintään viidennes maakuntien työllistä työskentelee terveydenhuollon tai sosiaalipalvelun aloilla, Keski-Pohjanmaalla jopa neljännes. Merkittävin tukku- ja vähittäiskaupan osuus on Etelä-Pohjanmaalla.

## Konkurssit

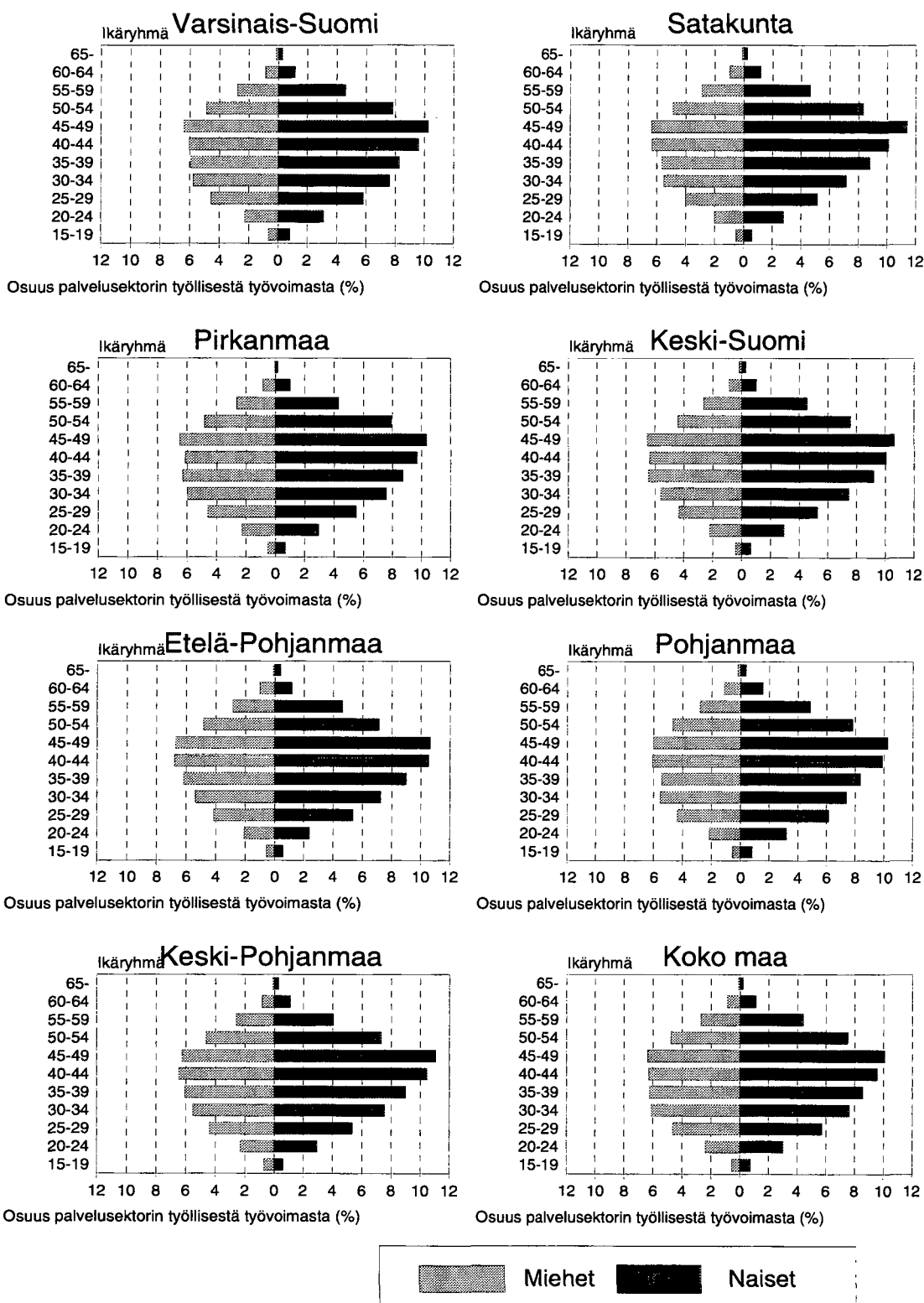
Konkurssiin haettujen yritysten henkilöstön määrä oli kaikissa tarkastelukunnissa pienempi kuin vuosikymmenen alun vuosina. Vuonna 1993 astui voimaan laki yrityssaneerauksesta, joka on osaltaan laskenut konkurssien määriä.

Konkurssiyritysten henkilömäärä on laskenut Tamperetta lukuun ottamatta kaikissa tarkastelukunnissa viime vuosina, mutta vuonna 1997 nousua on jälleen tapahtunut muualla paitsi Kokkolassa. Vuonna 1997 Tampereella ja Turussa konkurssiin haettujen yritysten henkilömäärä oli yli 600.



Kuva 52. Palvelutoimialojen työllistävyys kunnittain 1996.

## Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996\*

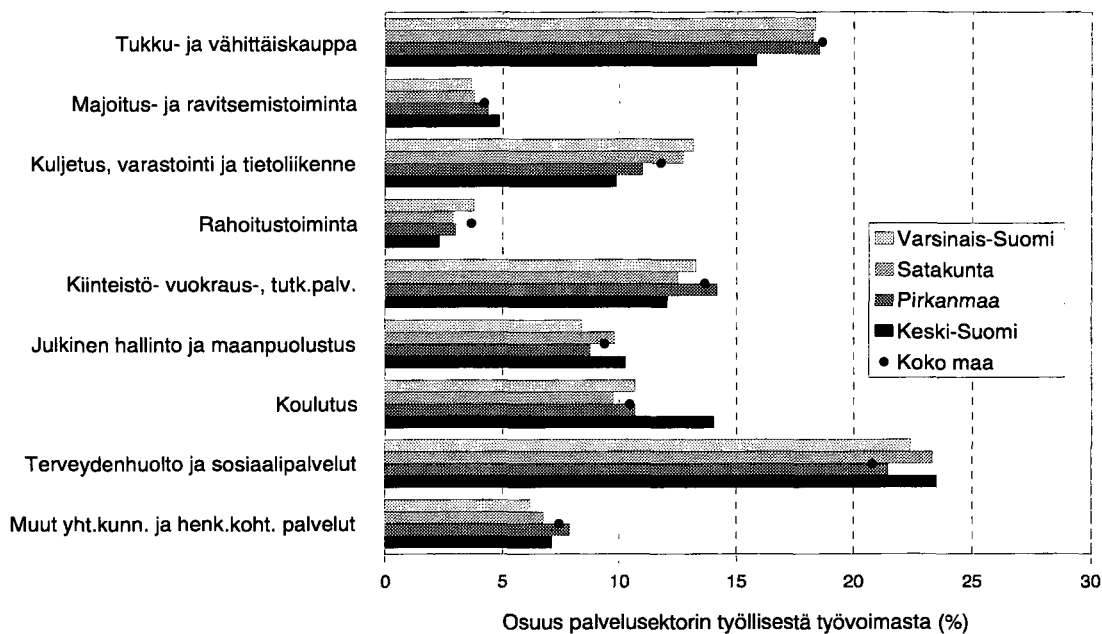


Lähde: TK/Työssäkäyntitilasto

\*ennakkotieto

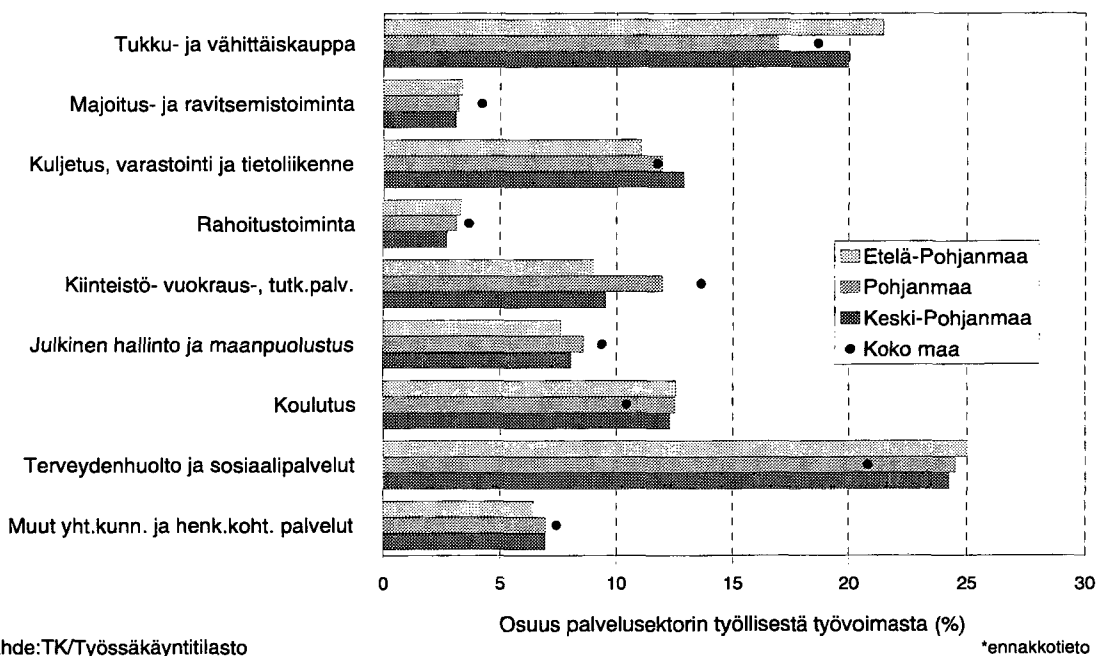
Kuva 53. Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996.

### Palvelutoimialojen toimialarakenne Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1996\*

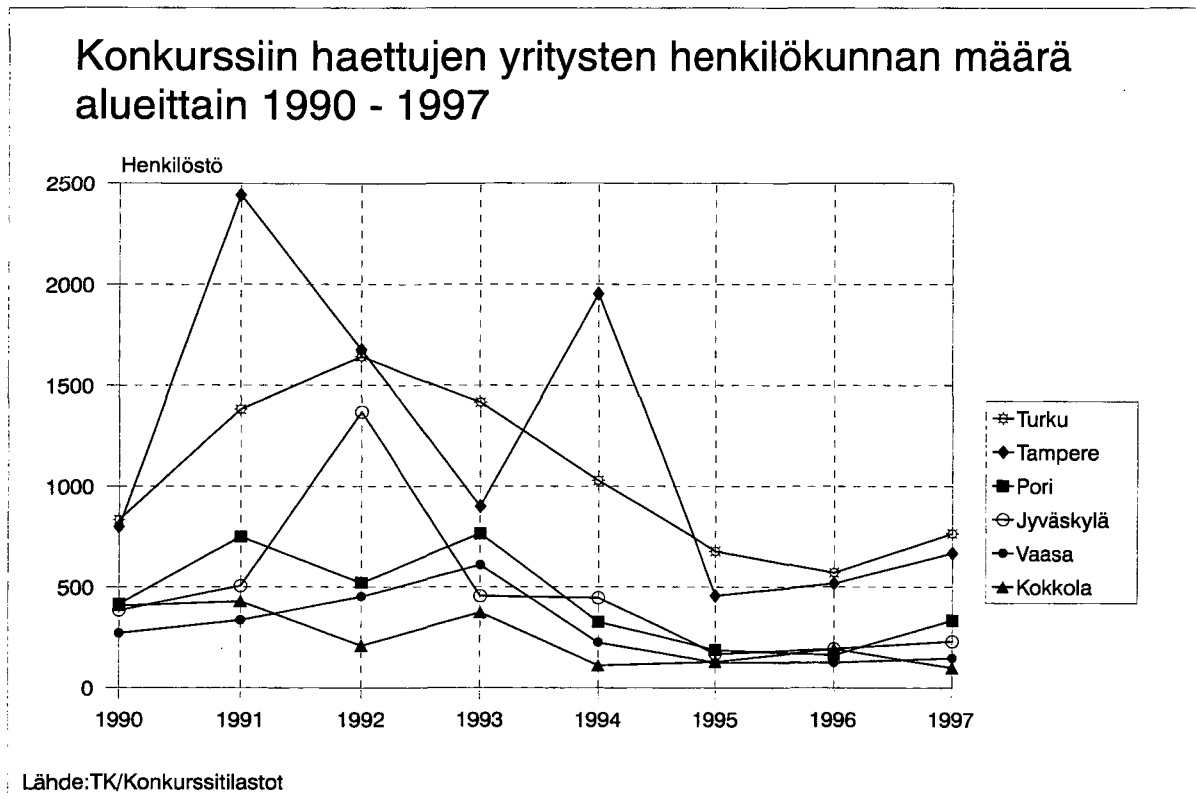


Kuva 54. Palvelutoimialojen toimialarakenne Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa 1996.

### Palvelutoimialojen toimialarakenne Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla 1996\*



Kuva 55. Palvelutoimialojen toimialarakenne Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla 1996.



Kuva 56. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 1997.

## Matkailu

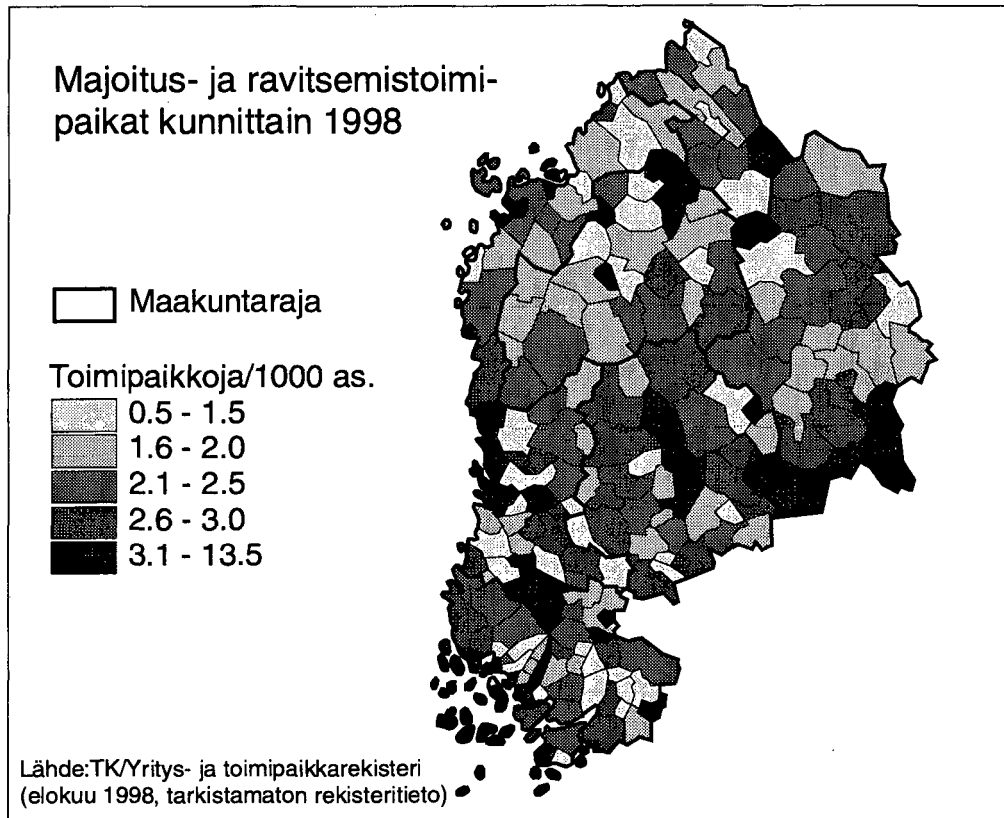
Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja oli elokuussa 1998 Varsinais-Suomessa 1238 kappaletta, Satakunnassa 624, Pirkanmaalla 1261, Keski-Suomessa 642, Etelä-Pohjanmaalla 428, Pohjanmaalla 429 ja Keski-Pohjanmaalla 165 kappaletta. Asukaslukuun suhteutettuna majoitus- ja ravitsemistoimipaikkoja on eniten Kustavin ja Velkuan kunnissa.

Hotellien huonekapasiteetin käyttöaste oli vuonna 1997 kaikissa tarkasteltavissa kunnissa alhaisempi kuin vuonna 1987. Alueen kunnista paras käyttöaste vuonna 1997 oli Tampereella (55 %). Edellisestä vuodesta käyttöaste oli alentunut Tampereella ja Jyväskylässä, muissa kasvanut.

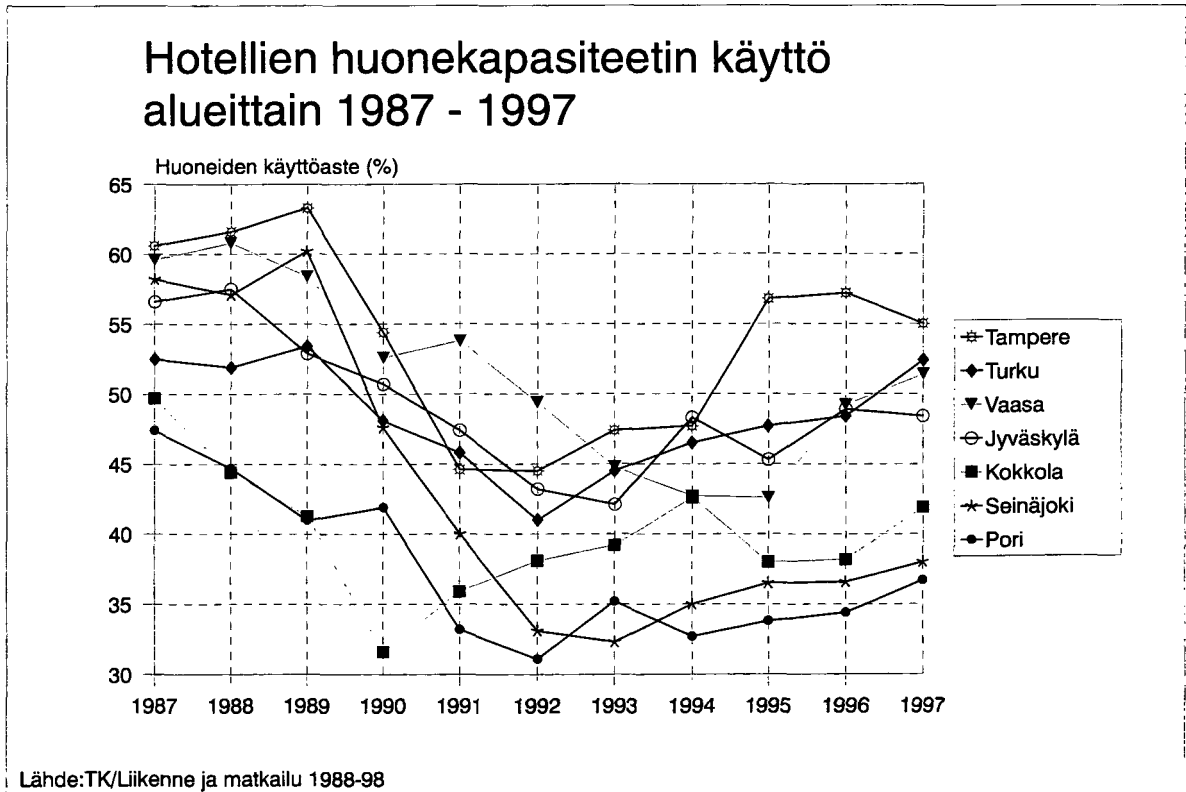
Kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa Keski-Suomea lukuun ottamatta yöpymisvuorokausia kirjattiin vuonna 1997 enemmän kuin vuotta aiemmin. Eniten niitä oli Pirkanmaalla.

Majoituskapasiteetti on kasvanut vuodesta 1997 vuoteen 1998 Pirkanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla. Majoituskapasiteettiin lasketaan huoneet ja mökit.

Vuonna 1997 ulkomaalaisten yöpymisvuorokaudet vähenivät Keski-Suomessa ja Keski-Pohjanmaalla. Pohjanmaalla ulkomaalaisten yöpyjien osuus on alueen maakuntien suurin. Ruotsalaiset muodostavat kaikissa maakunnissa Pirkanmaata ja Keski-Suomea lukuun ottamatta suurimman ulkomaalaisryhmän. Näissä maakunnissa suurimman ulkomaalais-turistien ryhmän muodostavat saksalaiset.



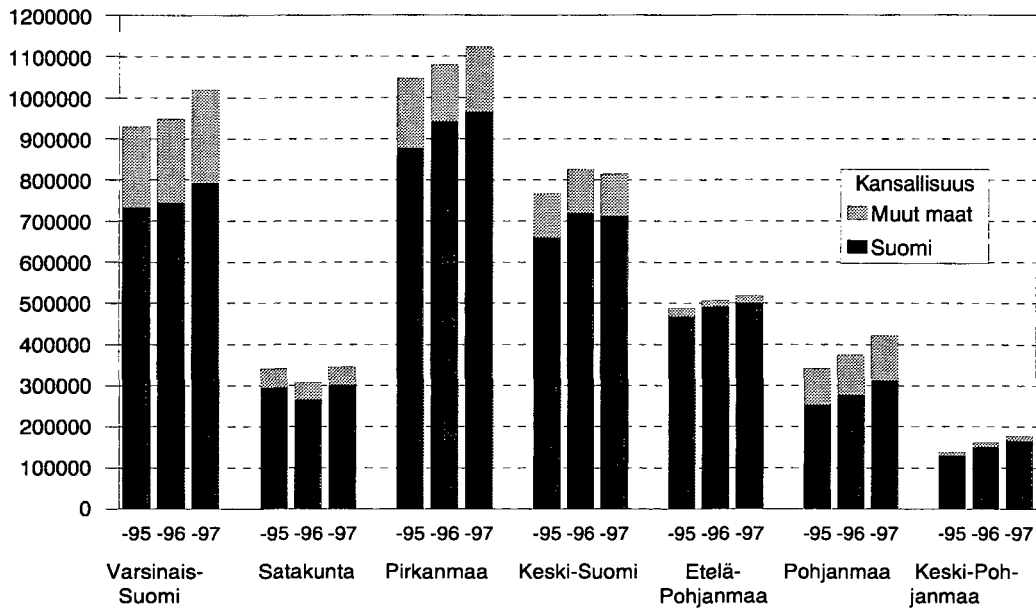
Kuva 57. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 1998.



Kuva 58. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 - 1997.



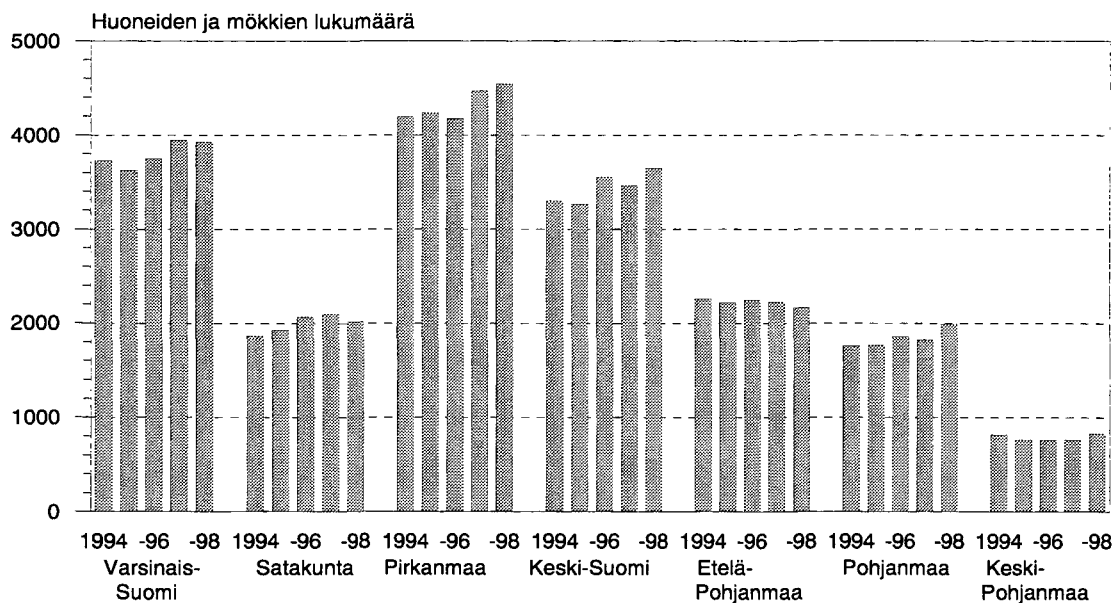
## Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 - 1997



Lähde:TK/Matkailutilastot 1996-1998

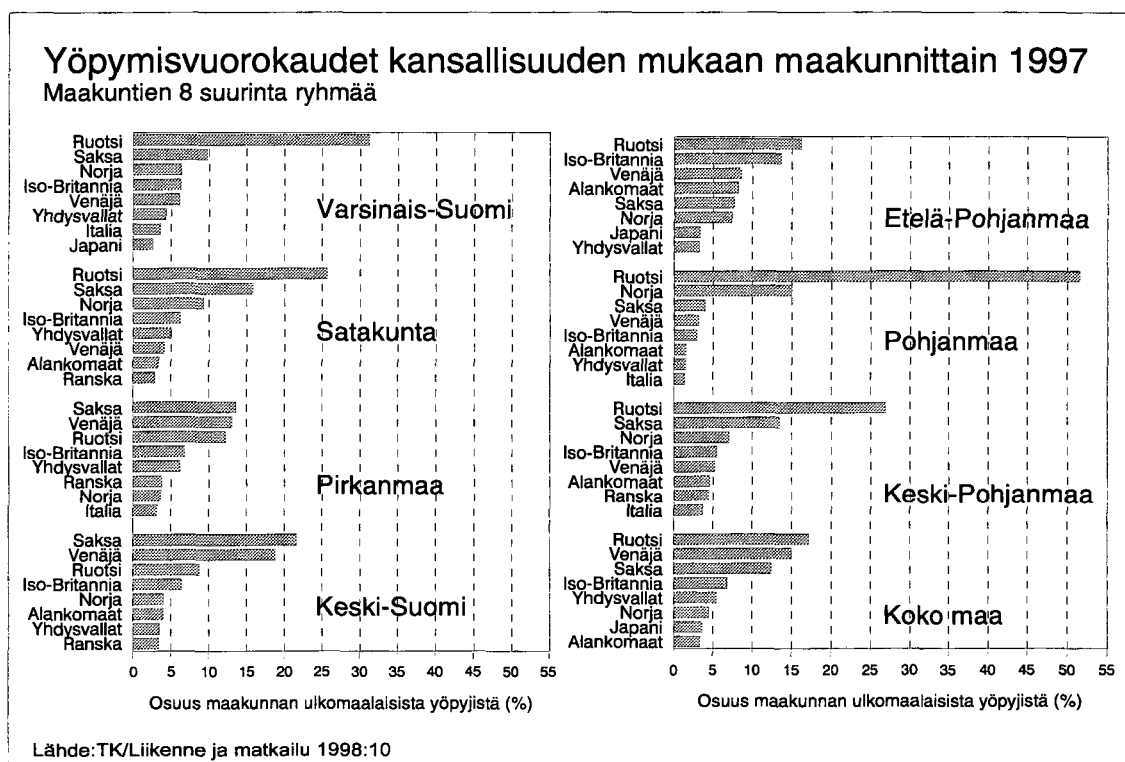
Kuva 59. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 1997.

## Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 - 1998



Lähde:TK/Liikenne ja matkailu

Kuva 60. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 1998.



Kuva 61. Yöpymisvuorokaudet kansallisuuden mukaan maakunnittain 1997.

## Tulonsaajien tulot

Vuonna 1996 tulonsaajien keskimääräiset valtionveron alaiset tulot olivat koko Suomessa 88 553 markkaa. Länsi-Suomen maakuntien keskimääräinen tulotaso oli ainoastaan Varsinais-Suomessa hieman tätä korkeampi. Maakuntien alhaisin tulotaso Länsi-Suomessa oli Etelä-Pohjanmaalla. Kaarinassa ja Maskussa keskimääräiset tulot olivat yli 100 000 markkaa. Kaikista Suomen kunnista matalin keskimääräinen tulotaso oli iniöläisillä tulonsaajilla, 54 345 markkaa.

Keskimääräisten tulojen muutos vuodesta 1994 vuoteen 1996 oli positiivinen kaikissa Länsi-Suomen kunnissa. Eniten tulot kasvoivat Korsnäsin ja Alahärmän kunnissa, yli 15 %. Vähäisintä tulojen kasvu oli Perhossa, Kyyjärvellä ja Korppoossa, alle 2 %.

## Bruttokansantuote

Alueellinen bruttokansantuote on laskettu tuotannontekijähintaisena kunkin vuoden hintatason mukaan. Länsi-Suomen maakunnissa BKT/asukas on ollut lähes koko tarkasteluajan (1988 - 1996) alhaisemmalla tasolla kuin koko maassa ja Euroopan unionin maissa keskimäärin. Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla BKT/asukas oli 1980 -luvun lopulla yli EU:n tason. Vuoden 1989 jälkeen bruttokansantuote suhteessa EU:n keskiarvoon lähti laskuun tarkasteltavissa maakunnissa Satakuntaa ja Varsinais-Suomea lukuun ottamatta, joissa tämä lasku alkoi vasta vuotta myöhemmin. Vuoden 1993 jälkeen BKT/asukas on kasvanut kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa.

Vuonna 1996 bruttokansantuote oli Varsinais-Suomessa 41 449 miljoonaa, Satakunnassa 22 949, Pirkanmaalla 41 004, Keski-Suomessa 22 441, Etelä-Pohjanmaalla 14 783, Pohjanmaalla 17 081 ja Keski-Pohjanmaalla 5 644 miljoonaa markkaa. Kaikissa maakunnissa teollisuuden osuus BKT:sta oli suurin.

# Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1996

Koko maa 88 553

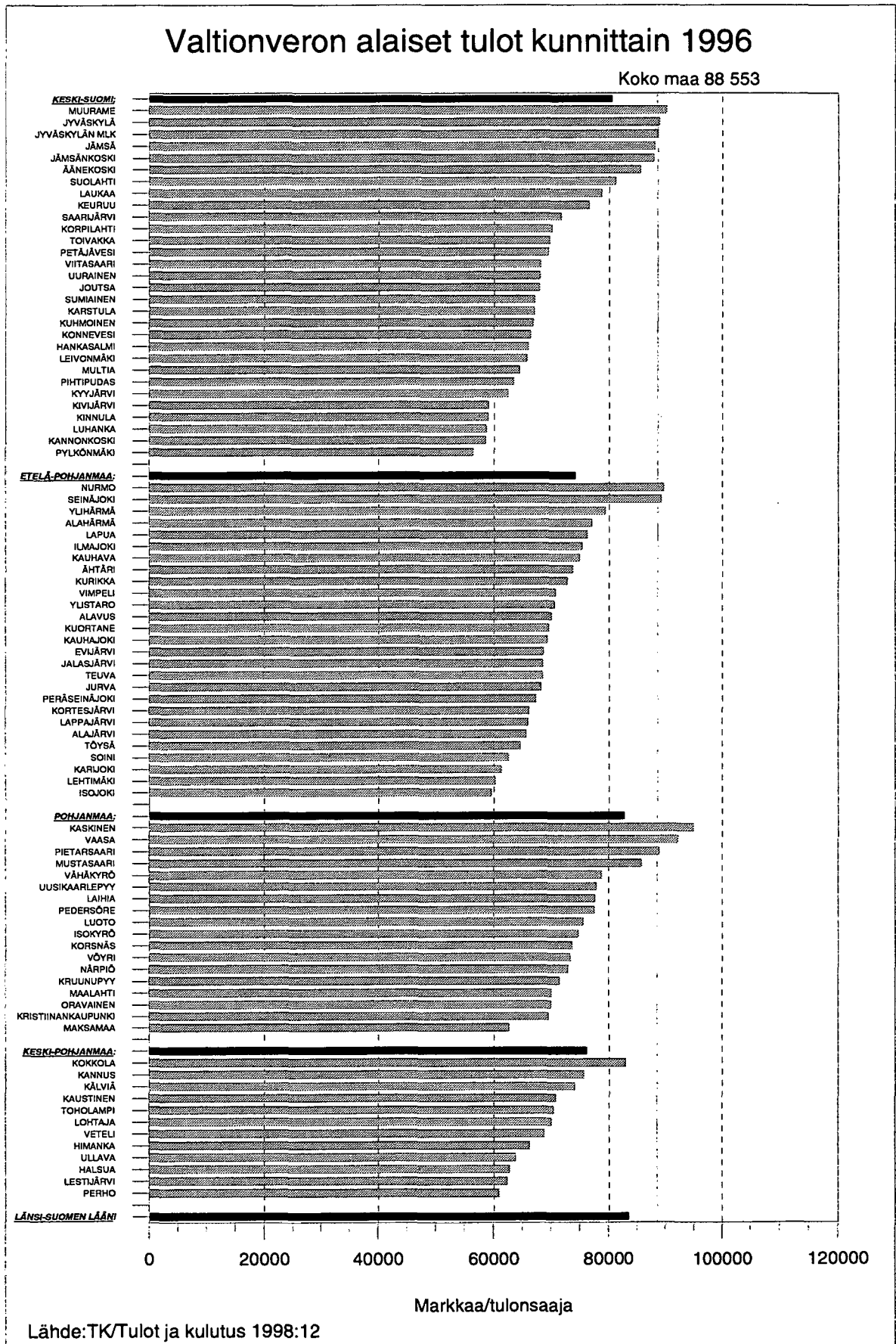


Lähde:TK/Tulot ja kulutus 1998:12

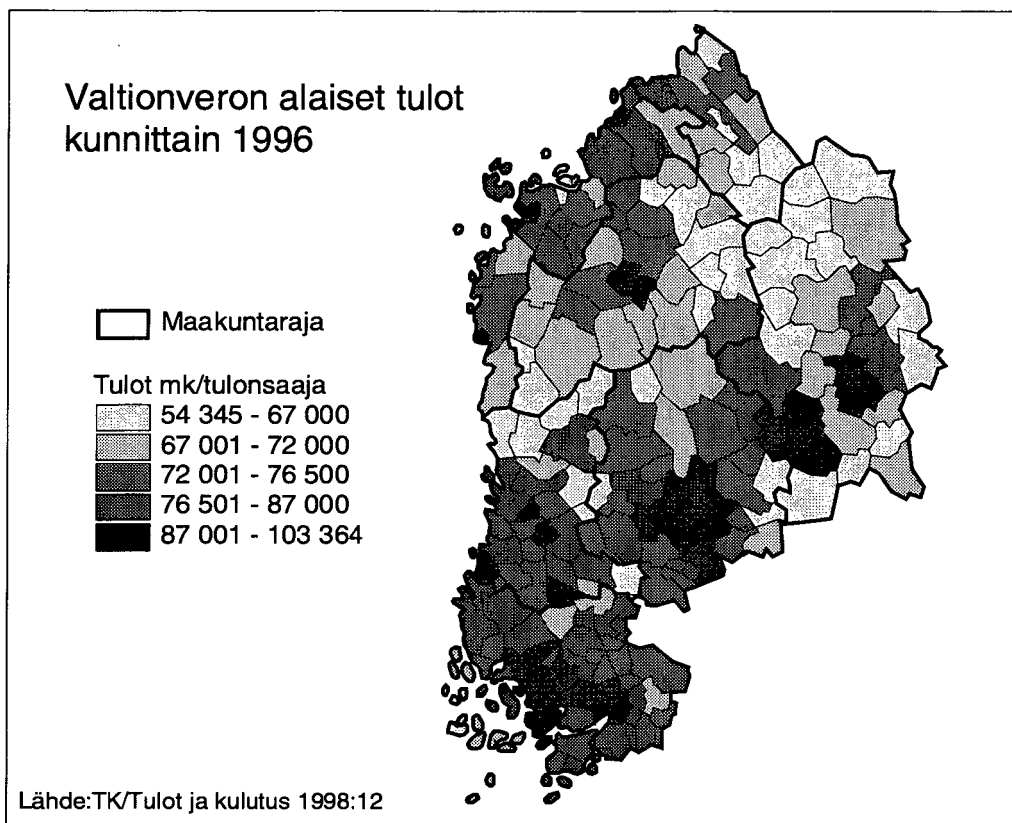
Markkaa/tulonsaaja

Kuva 62a. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1996.

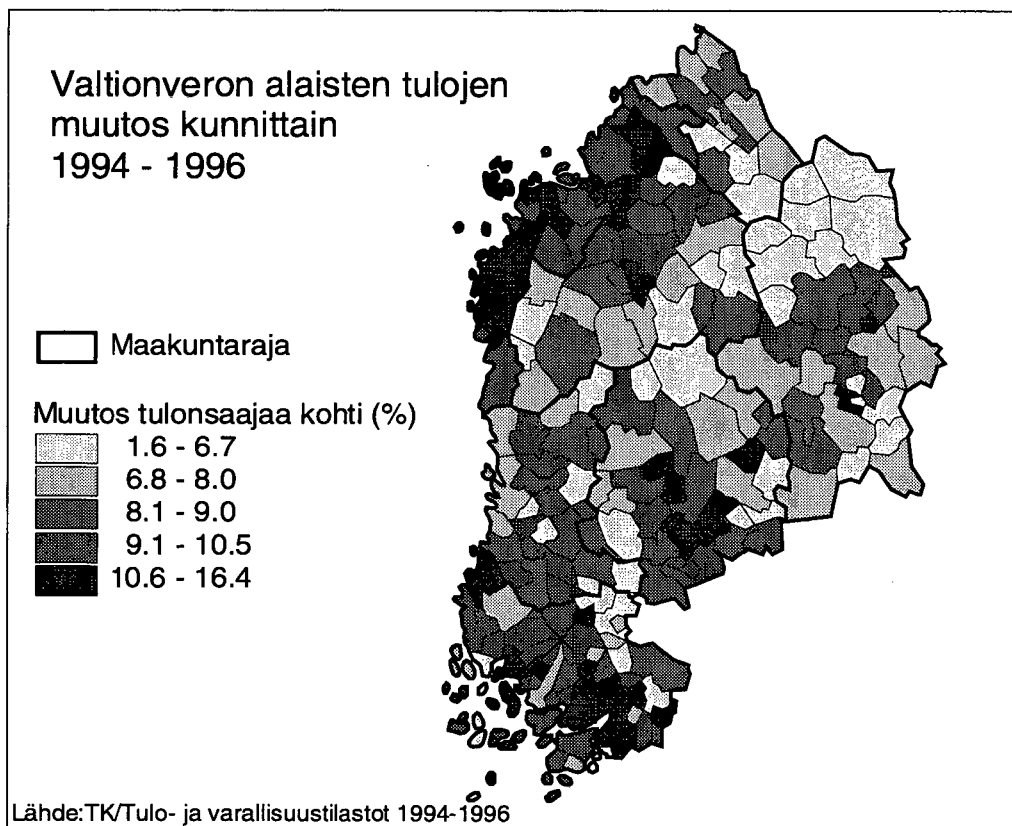




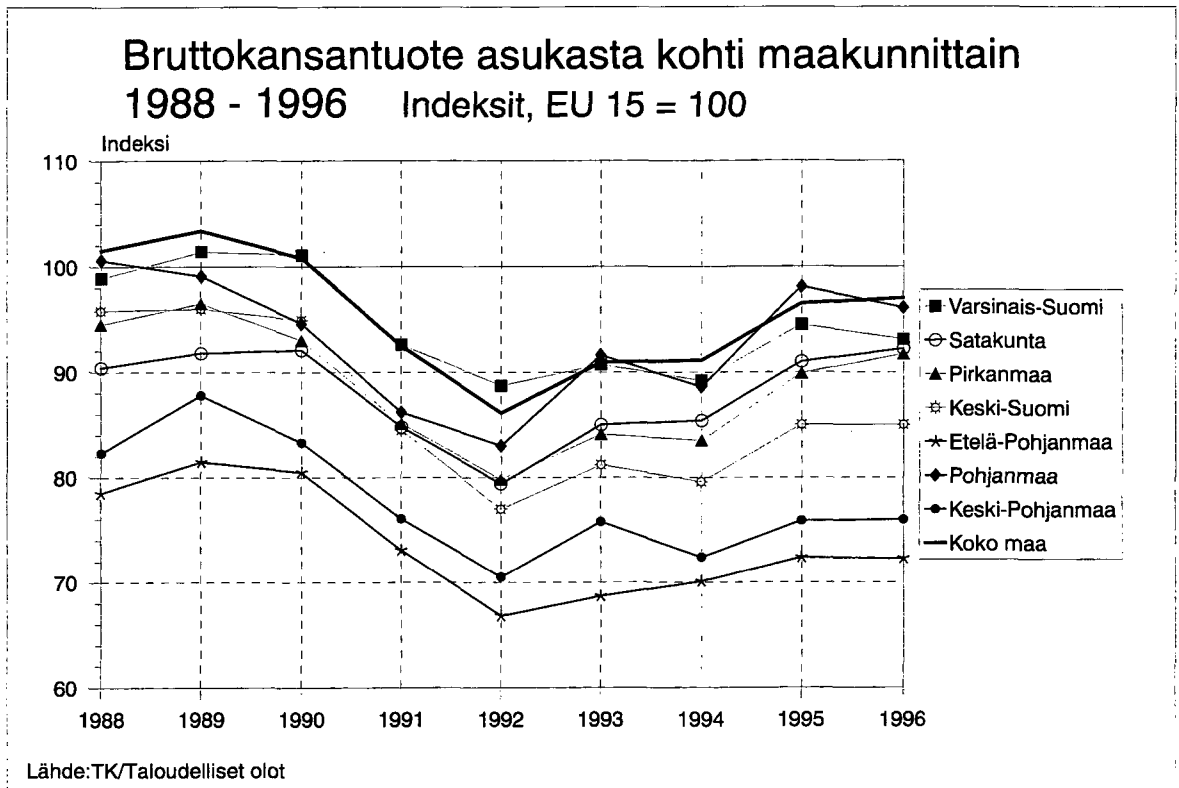
Kuva 62b. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1996.



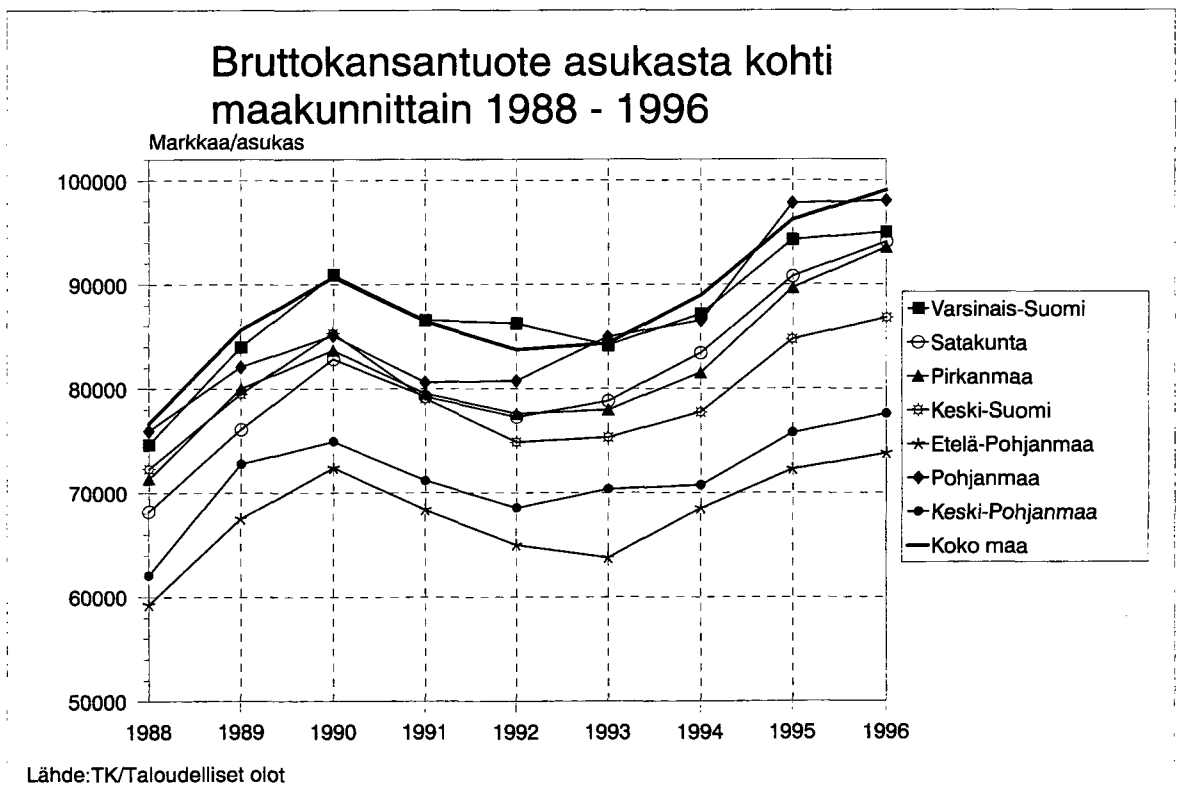
Kuva 63. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1996.



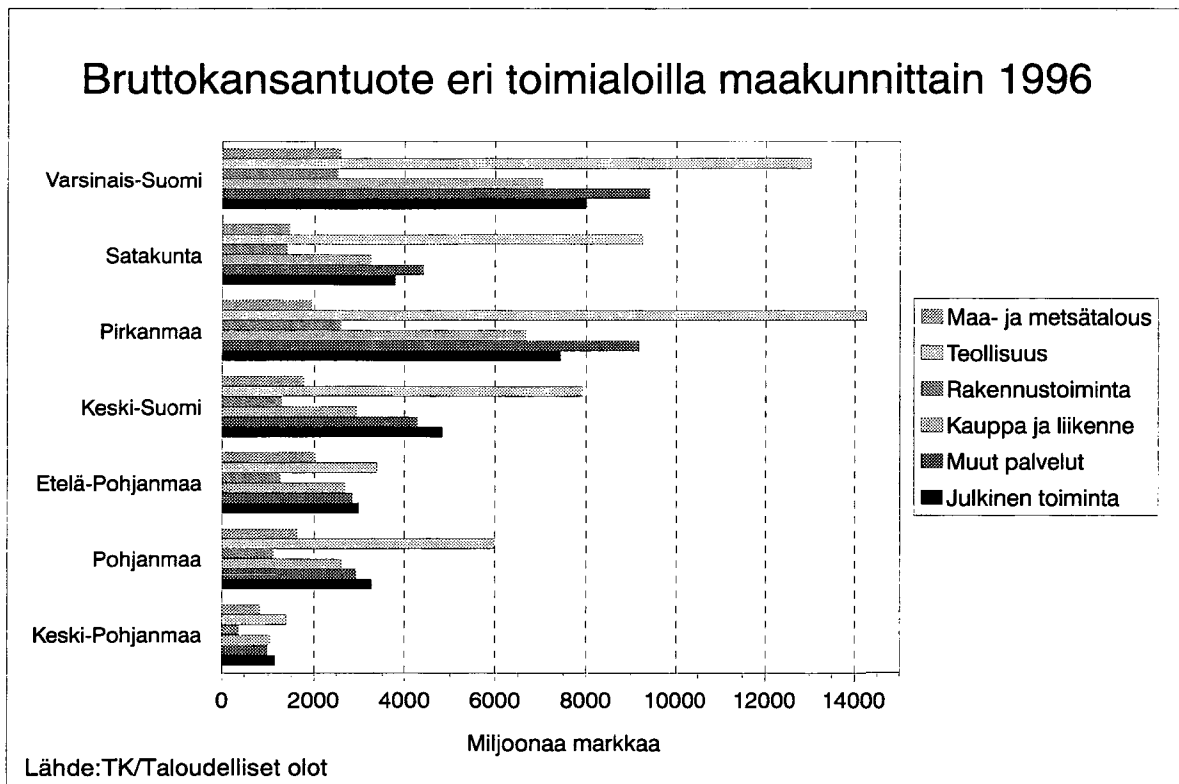
Kuva 64. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1994 – 1996.



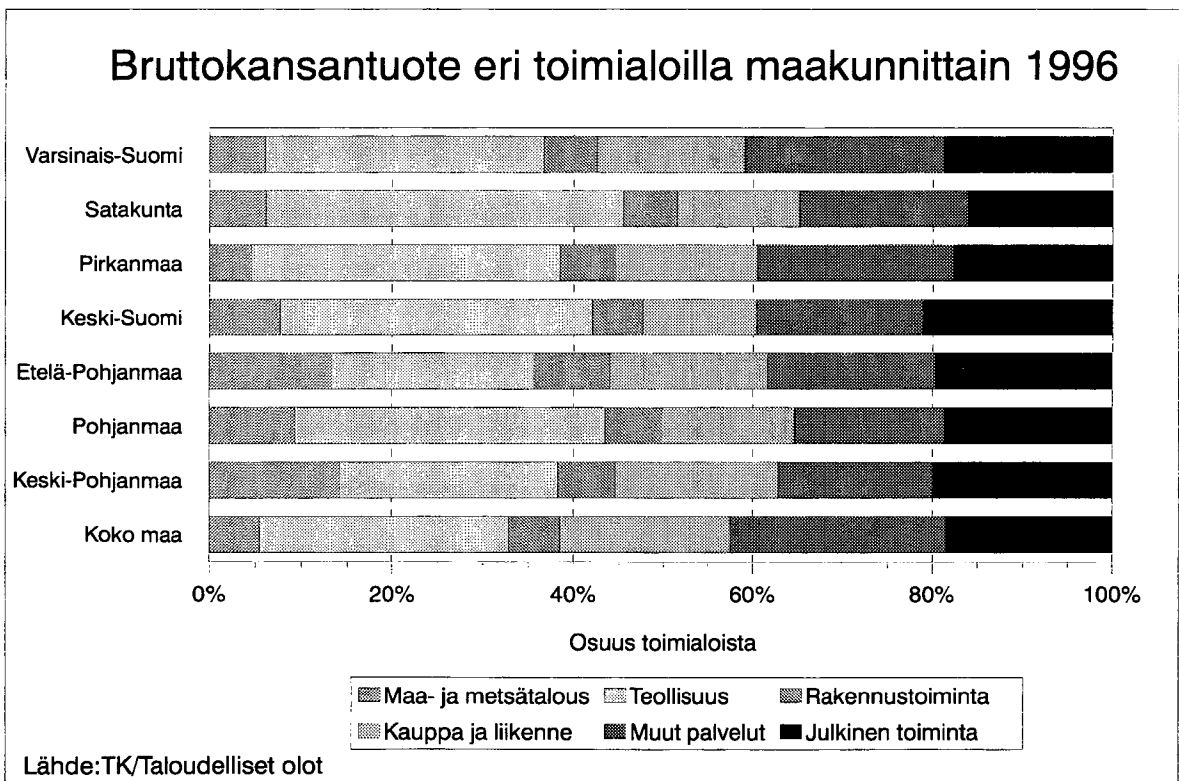
Kuva 65. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1996, EU=100.



Kuva 66. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1988 - 1996.



Kuva 67. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1996, milj. mk.



Kuva 68. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1996, %.

## TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

### Työllisyys

Kaskisen työpaikkaomavaraisuusaste oli Länsi-Suomen paras vuonna 1995, yli 133 %. Suhdeluvun 100 ylitti 33 muutakin kuntaa. Niiden alueella työpaikkojen määrä ylitti työllisten määrän. Pienin omavaraisuus oli Kodisjoen ja Merimaskun kunnissa, alle 50 %.

Työpaikkojen määrä väheni kaikissa maakunnissa 1990-luvun alkuvuosina. Suurimmillaan vuosimuutos oli Pirkanmaalla vuonna 1991, jolloin työpaikat vähenivät yli 8 %. Väheneminen loppui vuonna 1994, jolloin työpaikkojen määrä kasvoi kaikissa maakunnissa. Vuoden 1996 ennakkotietojen mukaan työpaikkojen määrä on taas vähentynyt Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa.

Avoimien työpaikkojen määrien vaihtelussa on säännönmukaisia kuukausittaisia vaihteita. Maalis-, huhti- ja toukokuussa avoimia työpaikkoja on yleensä tarjolla eniten, vastaavasti joulutammikuussa vähiten.

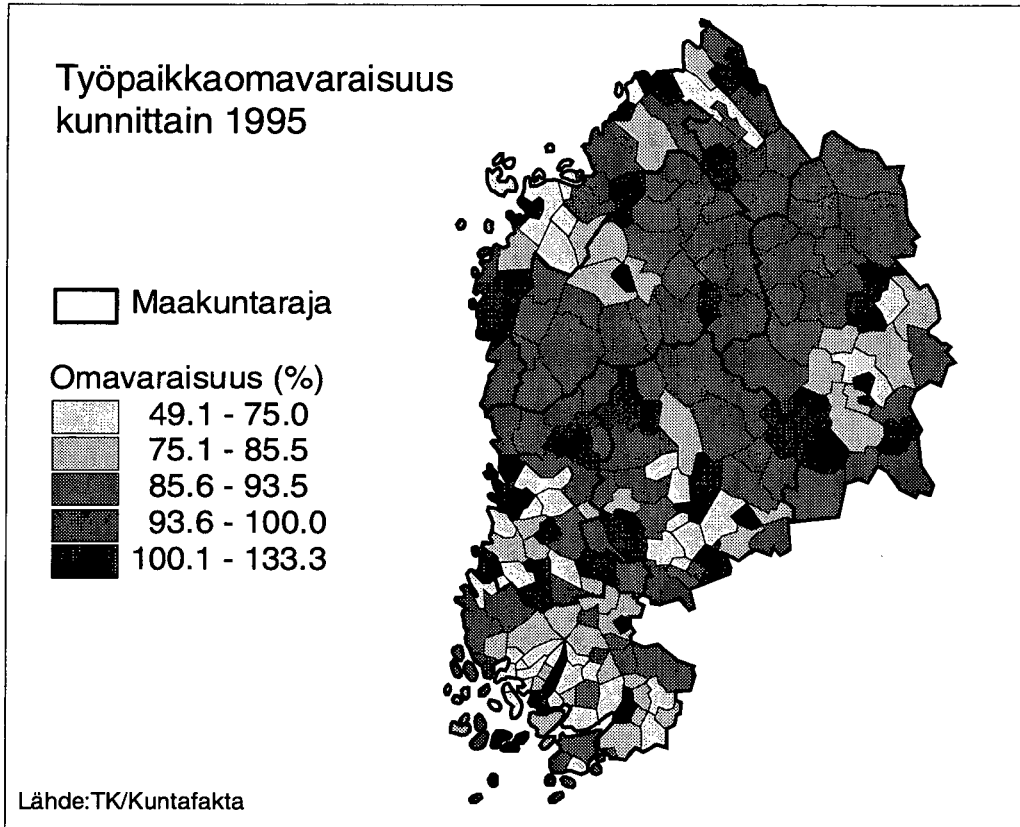
### Työttömyys

Työministeriön tilastojen mukaan koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli vuoden 1998 elokuussa 14.2 %, mikä on 1.4 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Työttömiä oli Varsinais-Suomen TE-keskuksen alueella 12.7 %, Satakunnan 15.7, Pirkanmaan 15.2, Keski-Suomen 18.0, Etelä-Pohjanmaan 11.7 ja Pohjanmaan TE-keskuksen alueella 12.1 % työvoimasta. Vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna työttömyyden lasku on ollut suurinta Etelä-Pohjanmaalla. Työttömiä oli siellä 2.0 prosenttiyksikköä vähemmän. Vastaavasti Keski-Suomen työttömyys on alentunut vähiten, 0.7 prosenttiyksikköä.

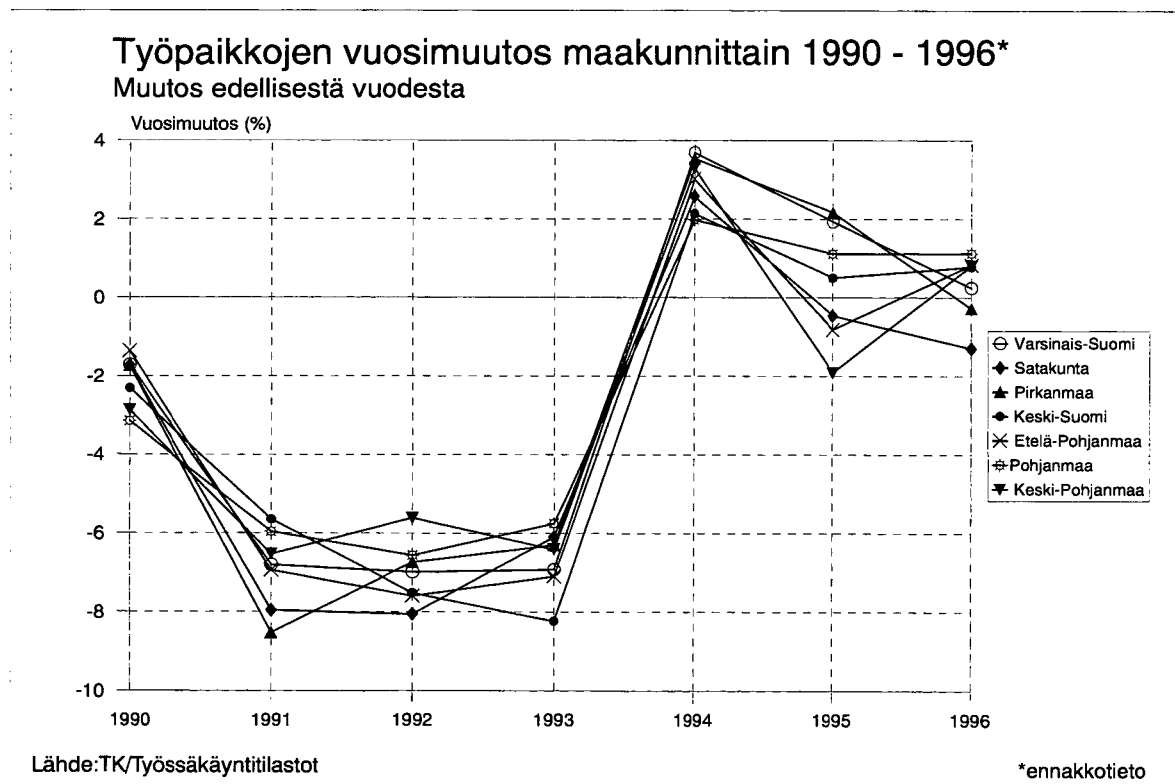
Työttömyyden lasku näkyy myös yksittäisten kuntien kohdalla. Vuoden 1997 aikana työttömyys väheni suurimmassa osassa kuntia. Voimakkainta lasku oli Vähänkyrön kunnassa, 4.3 prosenttiyksikköä. Työttömyys kasvoi kuitenkin vielä 21 kunnassa, eniten Houtskarissa (3.8 prosenttiyksikköä) ja Kodisjoella (3.2 prosenttiyksikköä).

Vuoden 1998 elokuussa työttömyysaste oli Kinnulassa ja Kivijärvellä yli 22 %. Suhteellisesti vähiten työttömiä oli Korsnäsin ja Paimion kunnissa. Keski-Suomessa pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli suurempi kuin koko maassa keskimääräin. Kunnittain pitkäaikaistyöttömien osuus vaihtelee Kurikan 4.9 prosentista Askaisten kunnan 49 prosenttiin. Pitkäaikaistyötön on ollut yhtäjaksoisesti yli vuoden ilman työtä.

Nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste oli Länsi-Suomessa vuonna 1997 alhaisin Velkualla, Muurlassa ja Perttelissä, alle viisi prosenttia. Pahimmillaan yli 38 % nuorista oli ilman töitä Korpilahdella ja Jyväskylässä. Yli kolmannes nuorista oli työttömänä myös Porissa, Keuruulla ja Kokkolassa. Eniten nuorisotyöttömiä oli Keski-Suomen maakunnan kunnissa ja vähiten Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan maakuntien kunnissa.



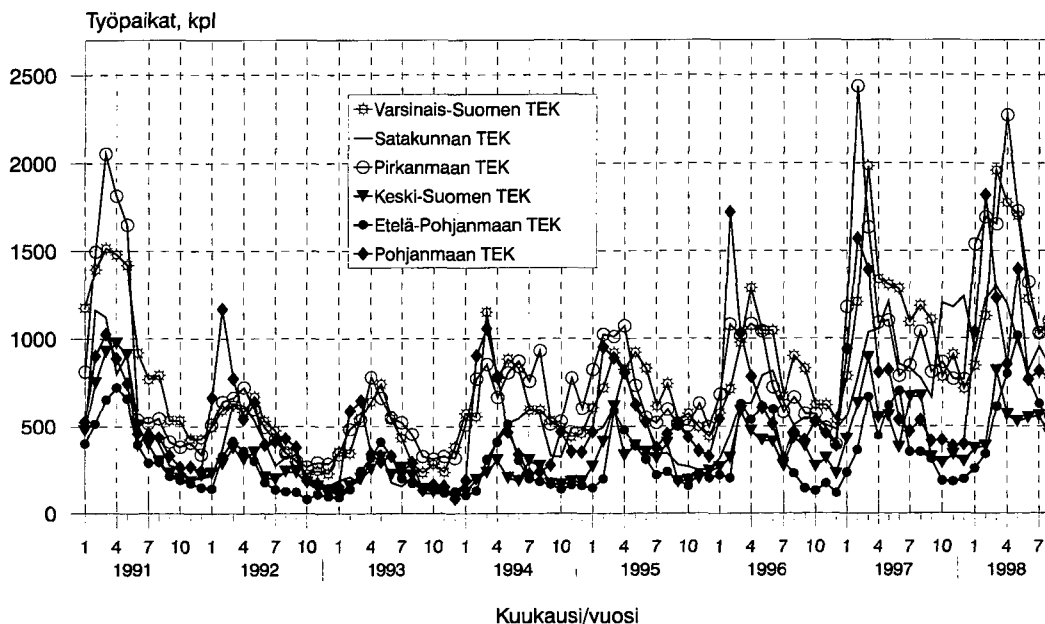
Kuva 69. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995.



Kuva 70. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1990 - 1996.

## Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 - 1998

Kuukauden viimeisen päivän tieto

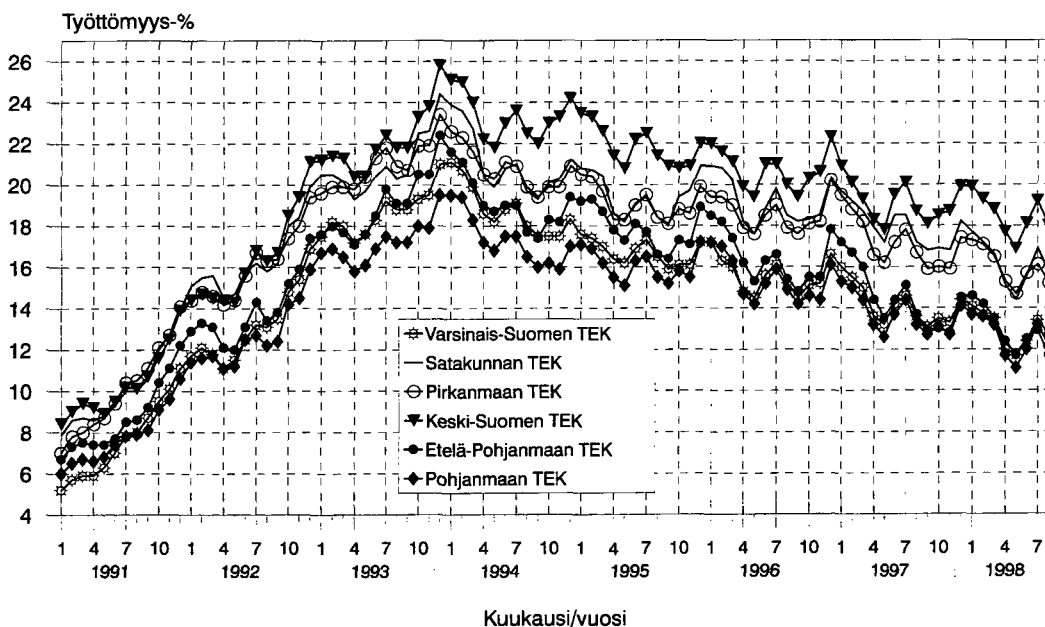


Lähde: Työministeriön kuukausitilastot

Kuva 71. Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 - 1998.

## Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 - 1998

Lomautetut mukaanlukien, kuukauden viimeisen päivän tieto

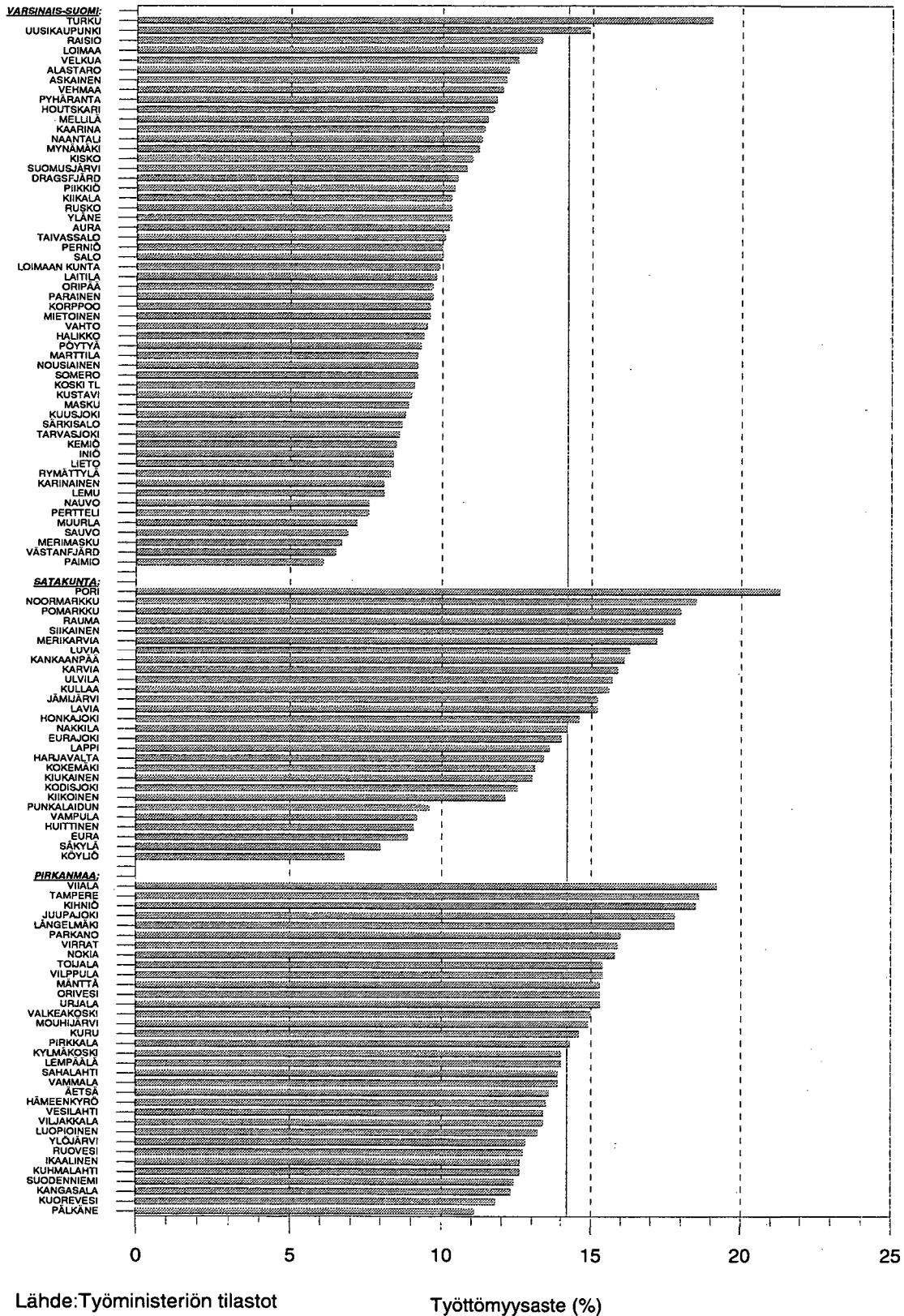


Lähde: Työministeriön kuukausitilastot

Kuva 72. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 - 1998.

# Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998

Koko maa 14.2

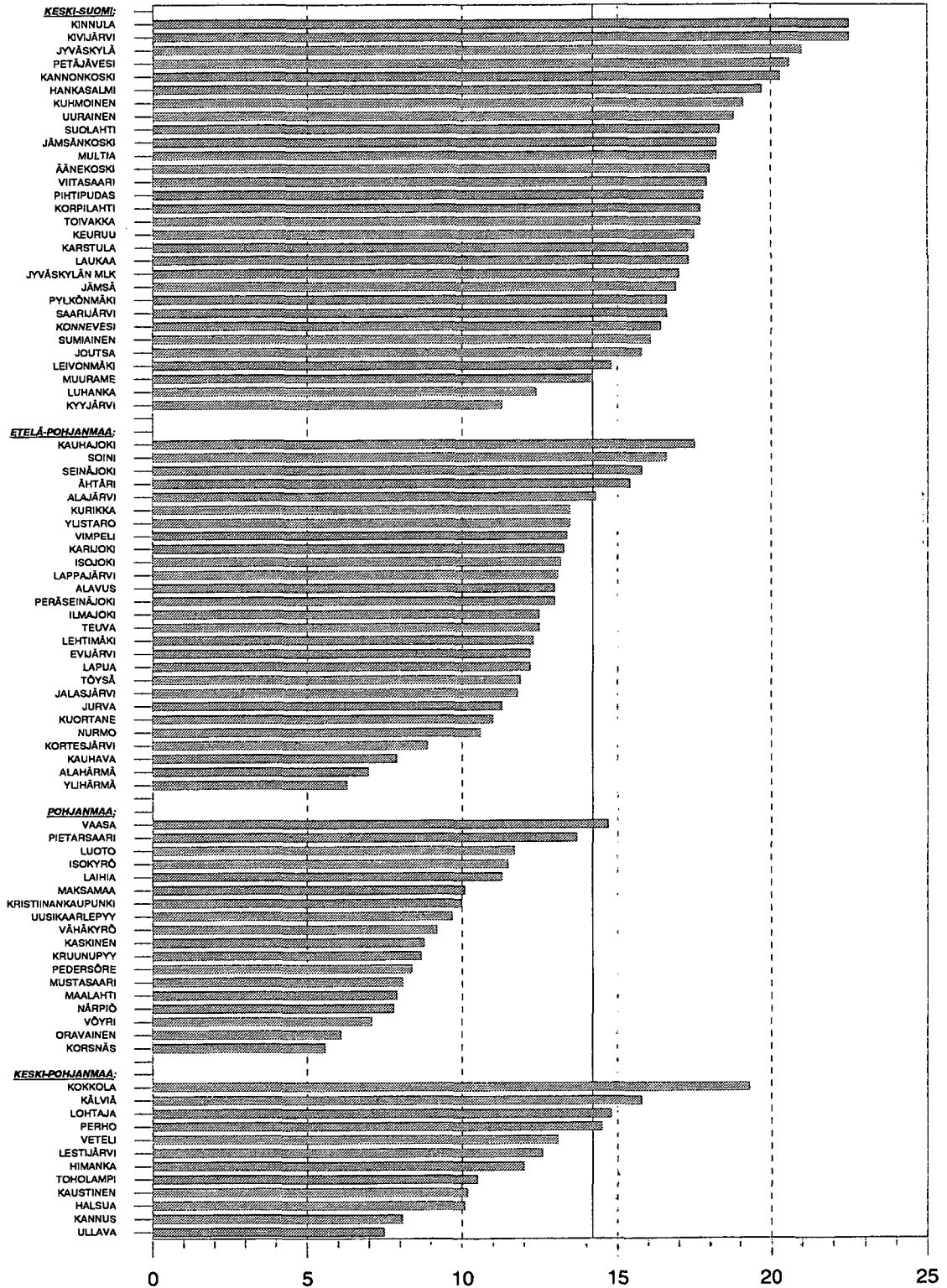


Kuva 73a. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998.



# Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998

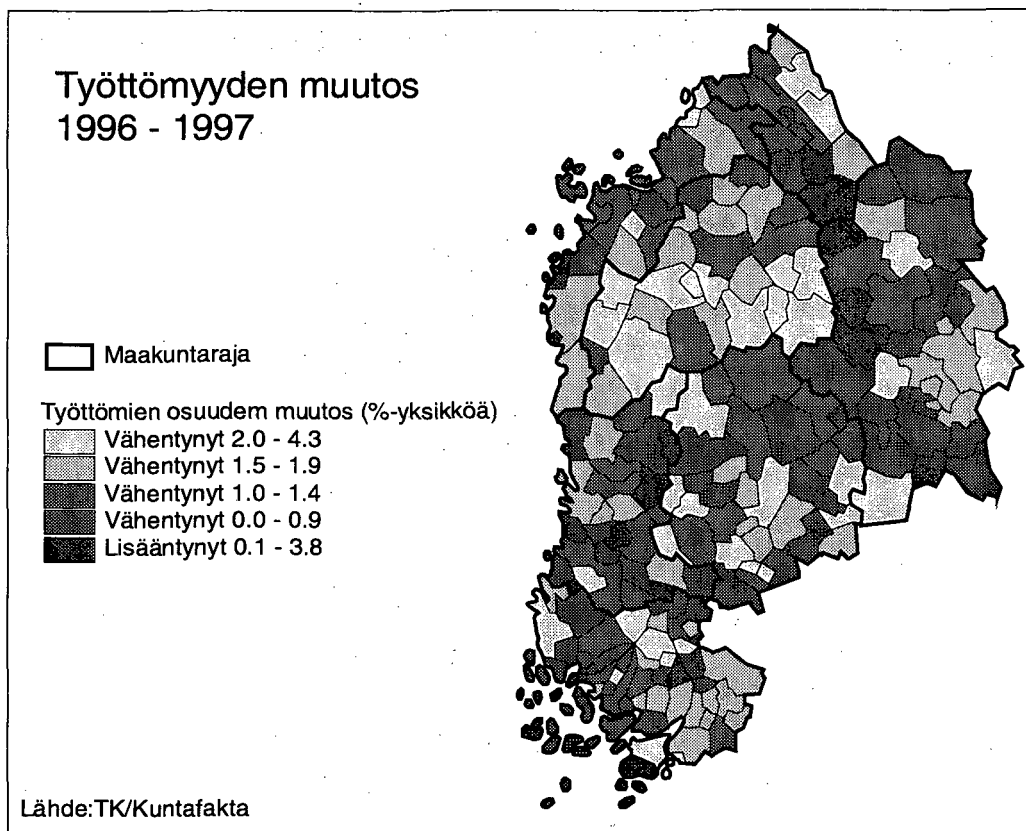
Koko maa 14,2



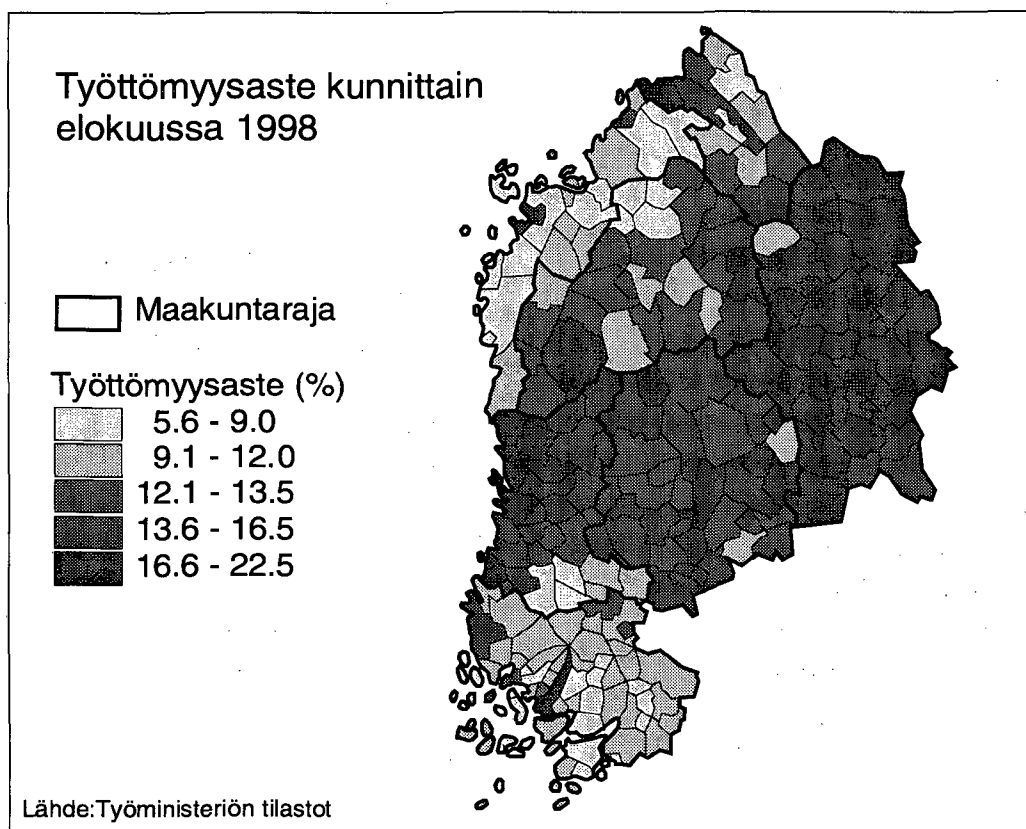
Lähde: Työministeriön tilastot

Työttömyysaste (%)

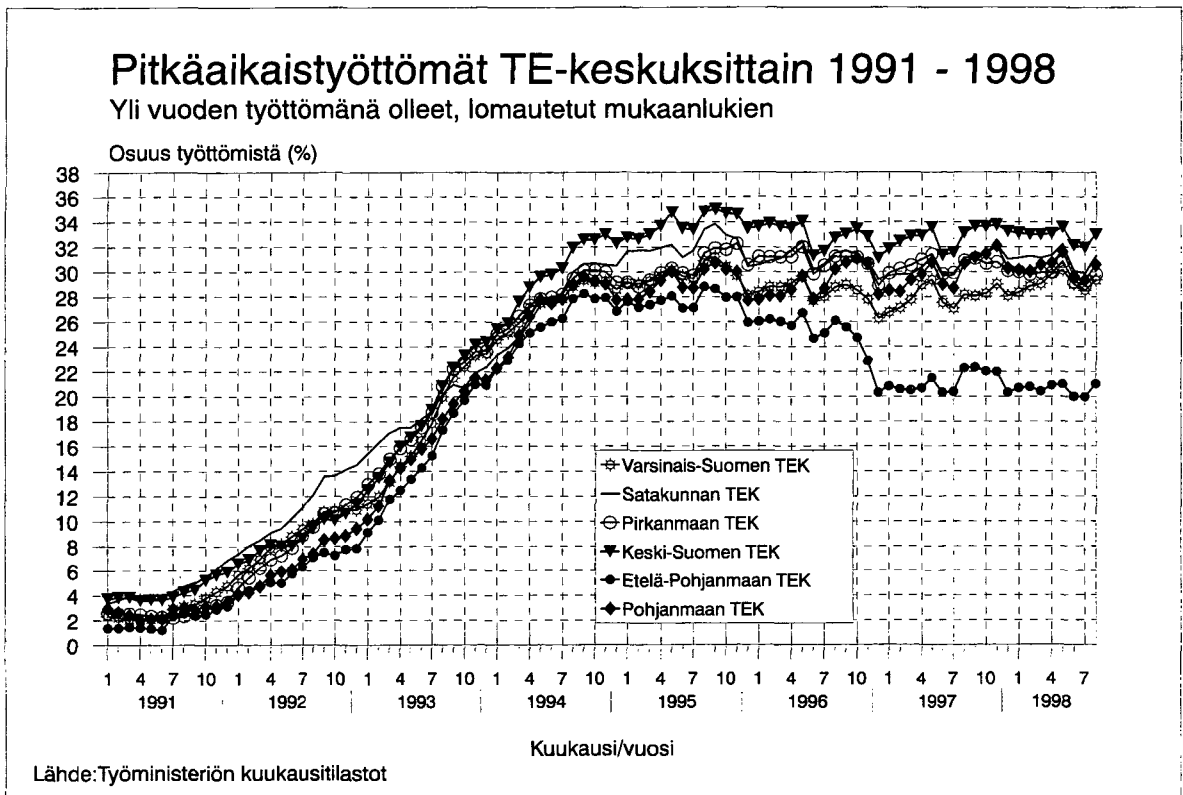
Kuva 73b. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998.



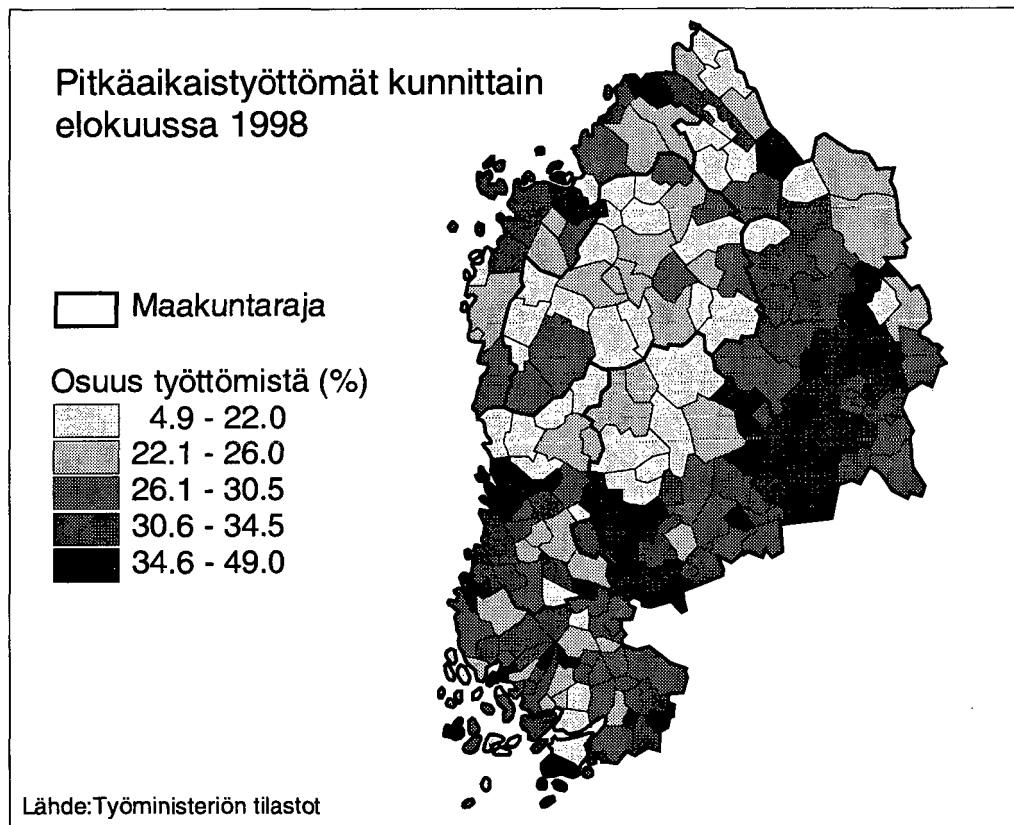
Kuva 74. Työttömyyden muutos kunnittain 1996 – 1997.



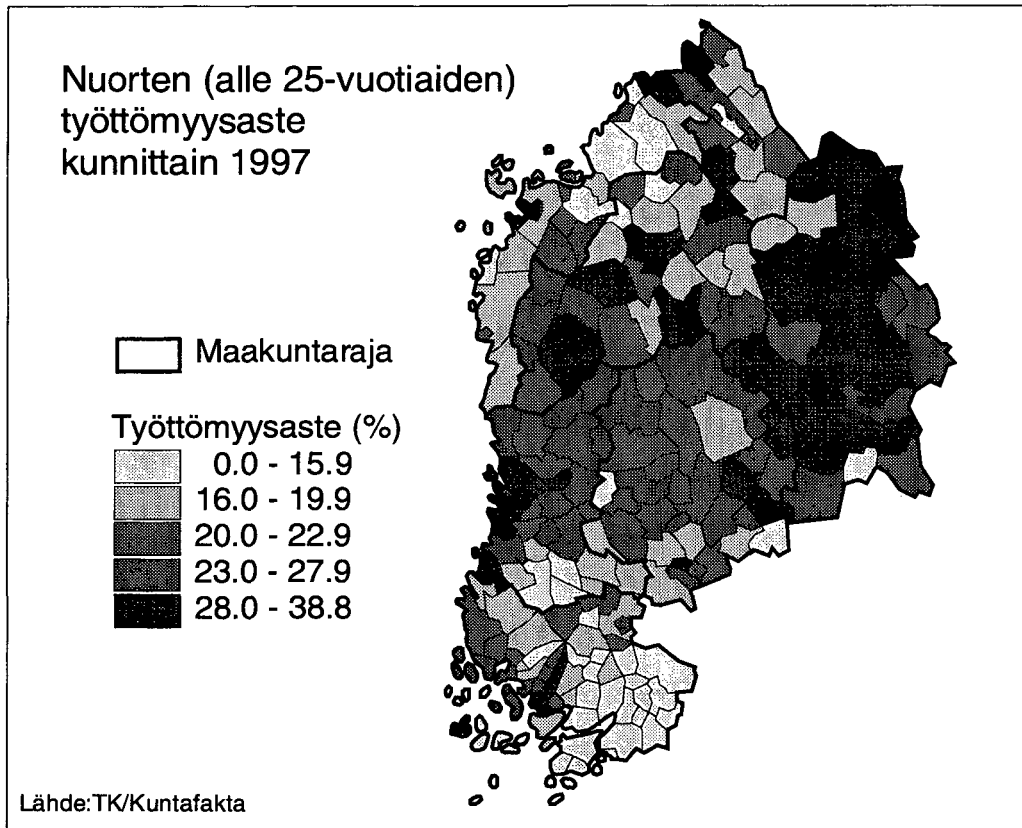
Kuva 75. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998.



Kuva 76. Pitkäaikaistyöttömät TE-keskuksittain 1991 – 1998.



Kuva 77. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1998.



Kuva 78. Nuorten työttömyysaste kunnittain 1997.

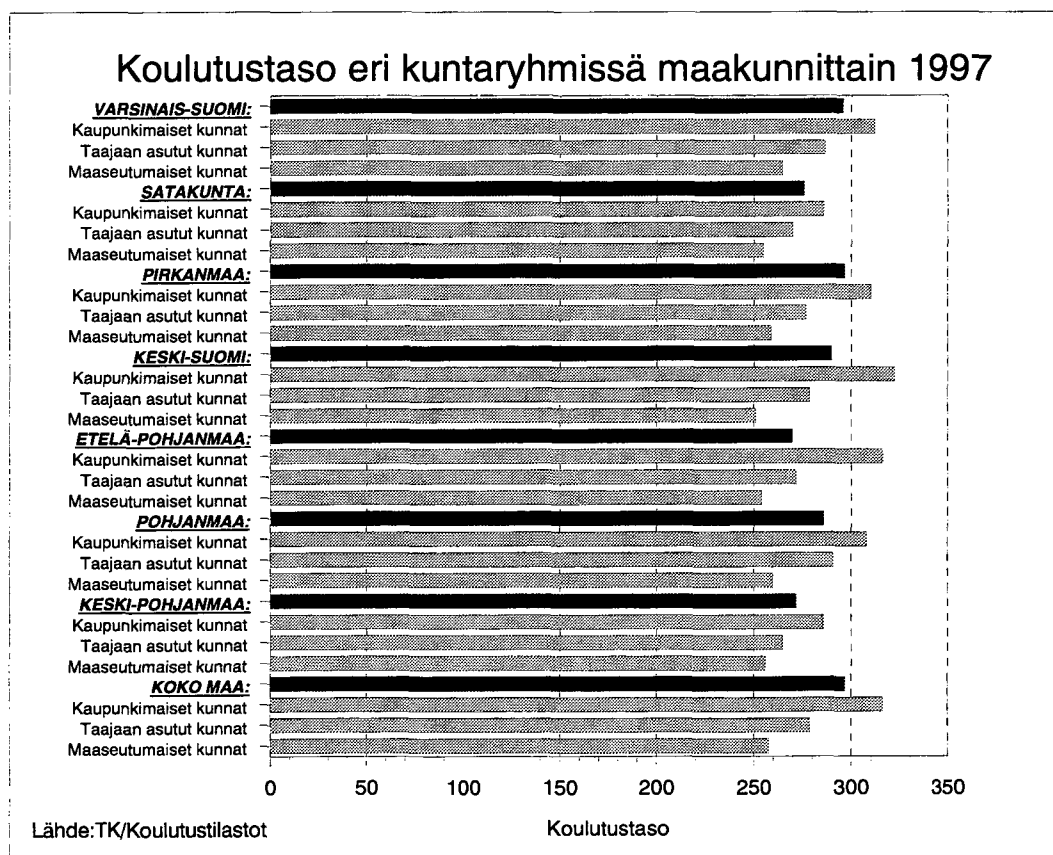
## KOULUTUS

Koulutuksen tasoa voidaan kuvata Tilastokeskuksessa kehitetyllä kolminumeroisella koulutustasomittaimella. Mittain osoittaa alueen tutkintojen keskiarvon suhteutettuna väkilukuun ja sen kriteerinä on koulutusaika vuosina. Mitä pitempi on koulutuksen kokonaispituus, sitä korkeampi on koulutustaso. Tilastollisen kuntaryhmän mukaan tarkasteltuna vuonna 1997 Länsi-Suomen korkein koulutustaso oli Keski-Suomen kaupunkimaisissa kunnissa.

Yksittäisistä kunnista koulutustaso on noussut vuodesta 1983 vuoteen 1997 eniten Merimaskun ja Velkuan kunnissa. Hitainta kasvu on ollut Kannonkoskella. Vuonna 1997 koko maan koulutustaso oli 297. Tämä arvo ylittyi Länsi-Suomessa 18 kunnassa. Jyväskylän ja Tampereen koulutustaso oli korkein. Länsi-Suomen kuntien matalin koulutustaso oli Pylkönmäen ja Kannonkosken kunnissa.

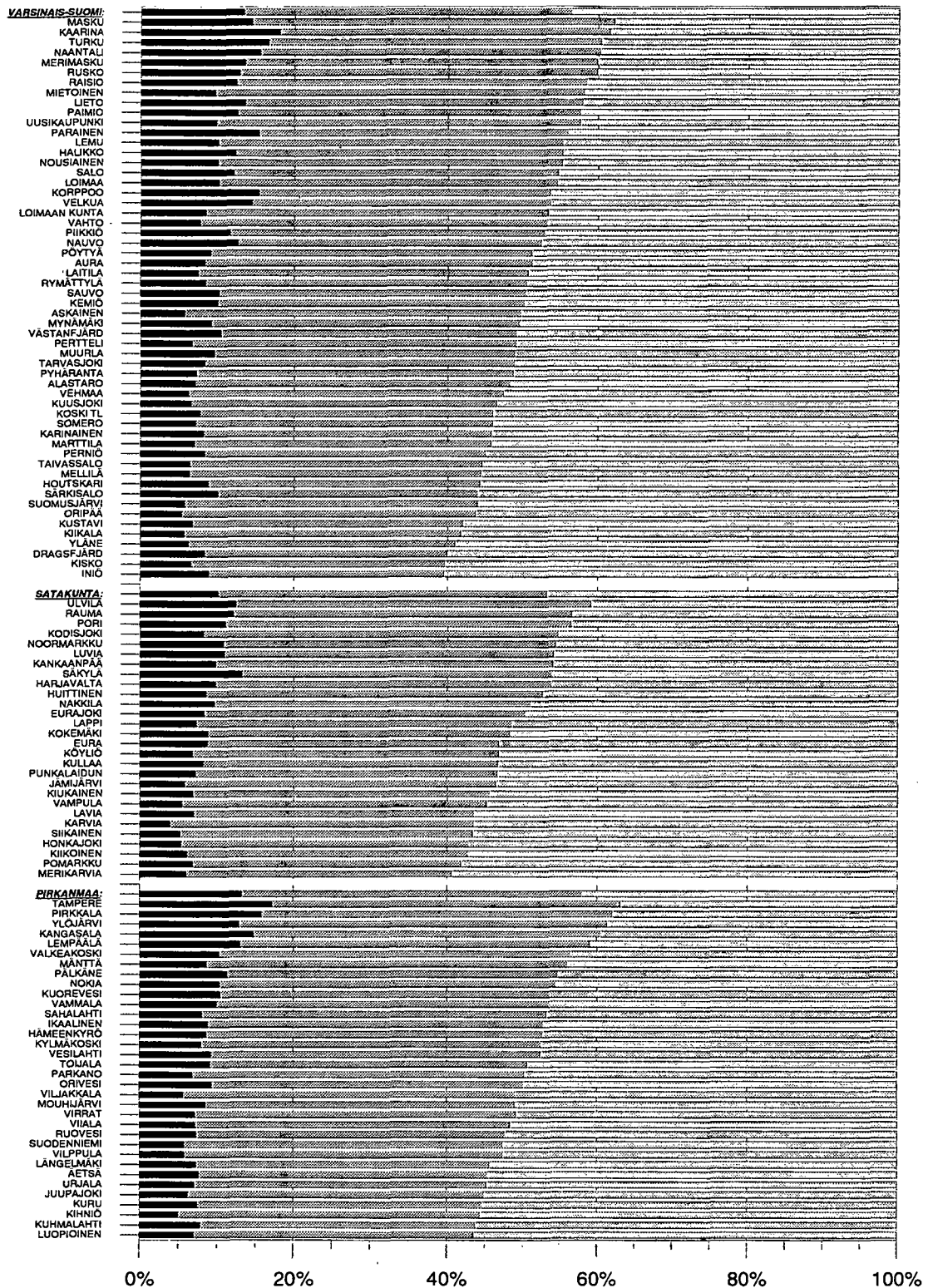
Toinen tapa mitata koulutusta on tarkastella tutkinnon suorittaneiden osuutta 15 vuotta täyttäneestä väestöstä. Jyväskylässä ja Kaarinassa korkea-asteen tutkinnon suorittaneita oli vuonna 1997 suhteellisesti eniten. Eniten peruskoulun varaan jääneitä oli Luhangan kunnassa.

Peruskoulun nettokustannukset asukasta kohti olivat vuonna 1997 jäivät Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Pirkanmaalla alhaisimmiksi kuin Manner-Suomen kunnissa keskimäärin. Kustannukset asukasta kohti vaihtelevat kunnittain Oripään 1 422 markasta Korppoon 5 838 markkaan. Verrattaessa kuntien lukuja toisiin kuntiin ja keskiarvioihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.



Kuva 79. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 1997.

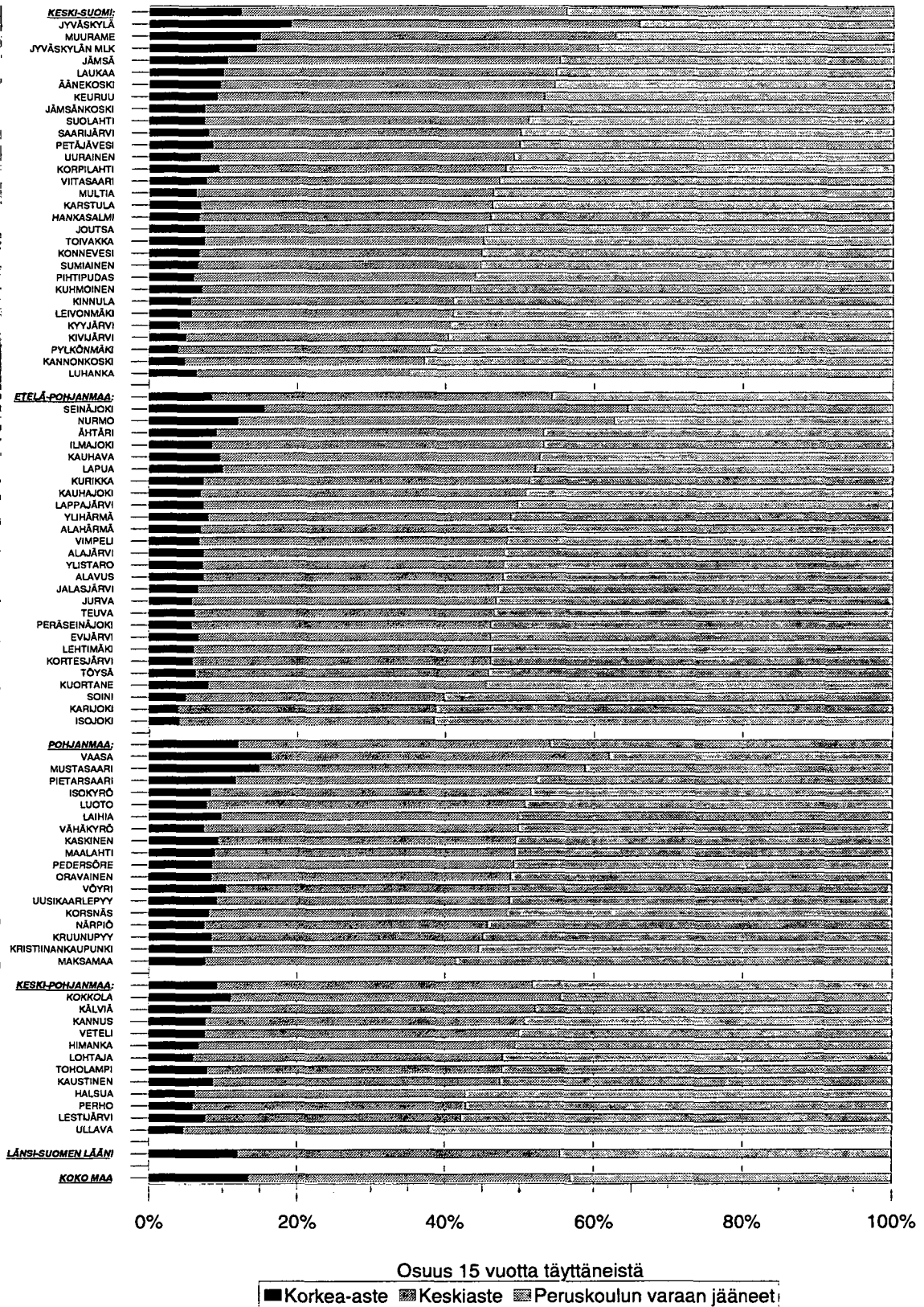
## Koulutusaste kunnittain 1997



Lähde:TK/Koulutustilastot

Kuva 80a. Koulutusaste kunnittain 1997.

## Koulutusaste kunnittain 1997

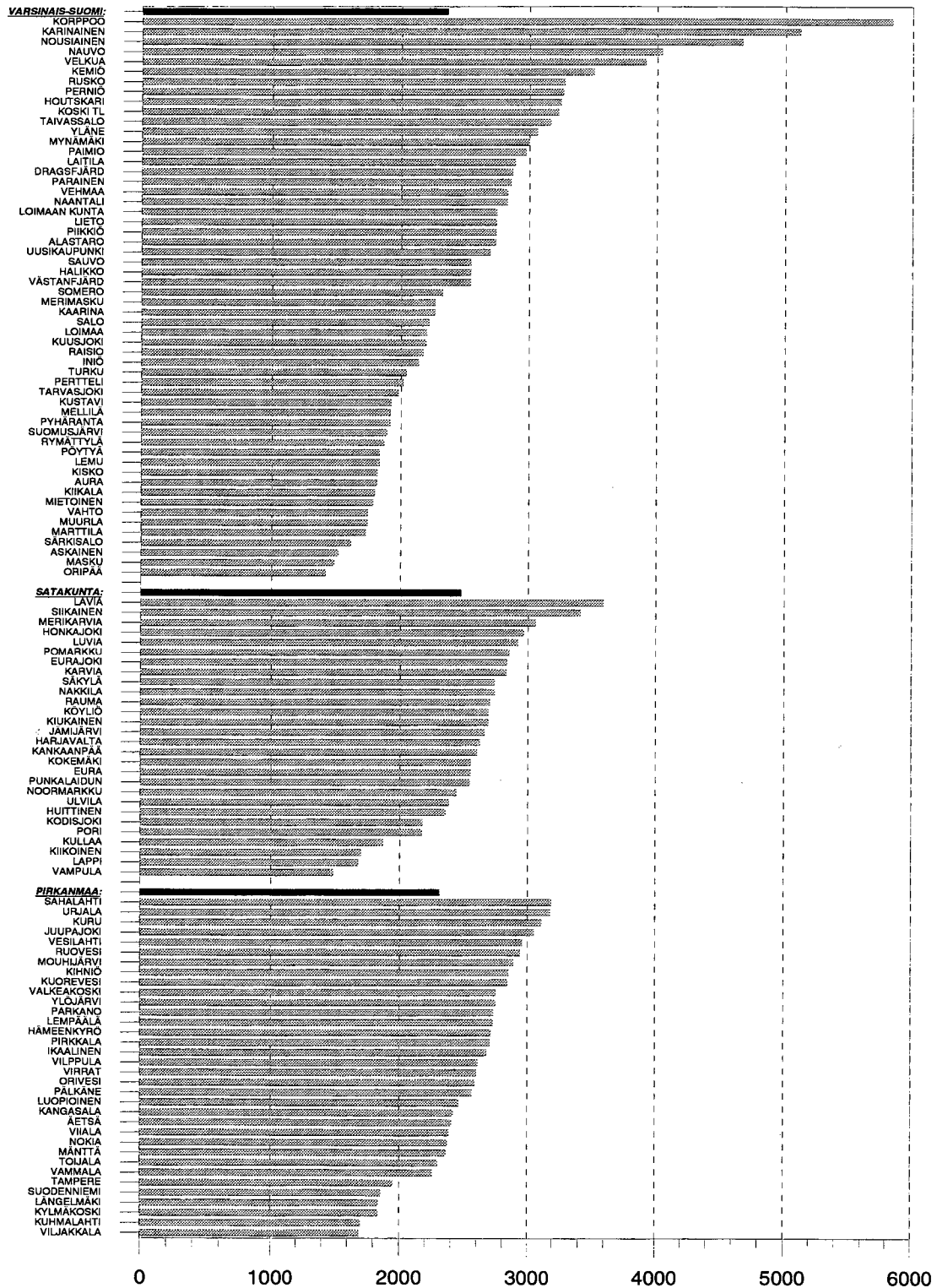


Lähde:TK/Koulutustilastot

Kuva 80b. Koulutusaste kunnittain 1997.



## Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1997 (markkaa/asukas)



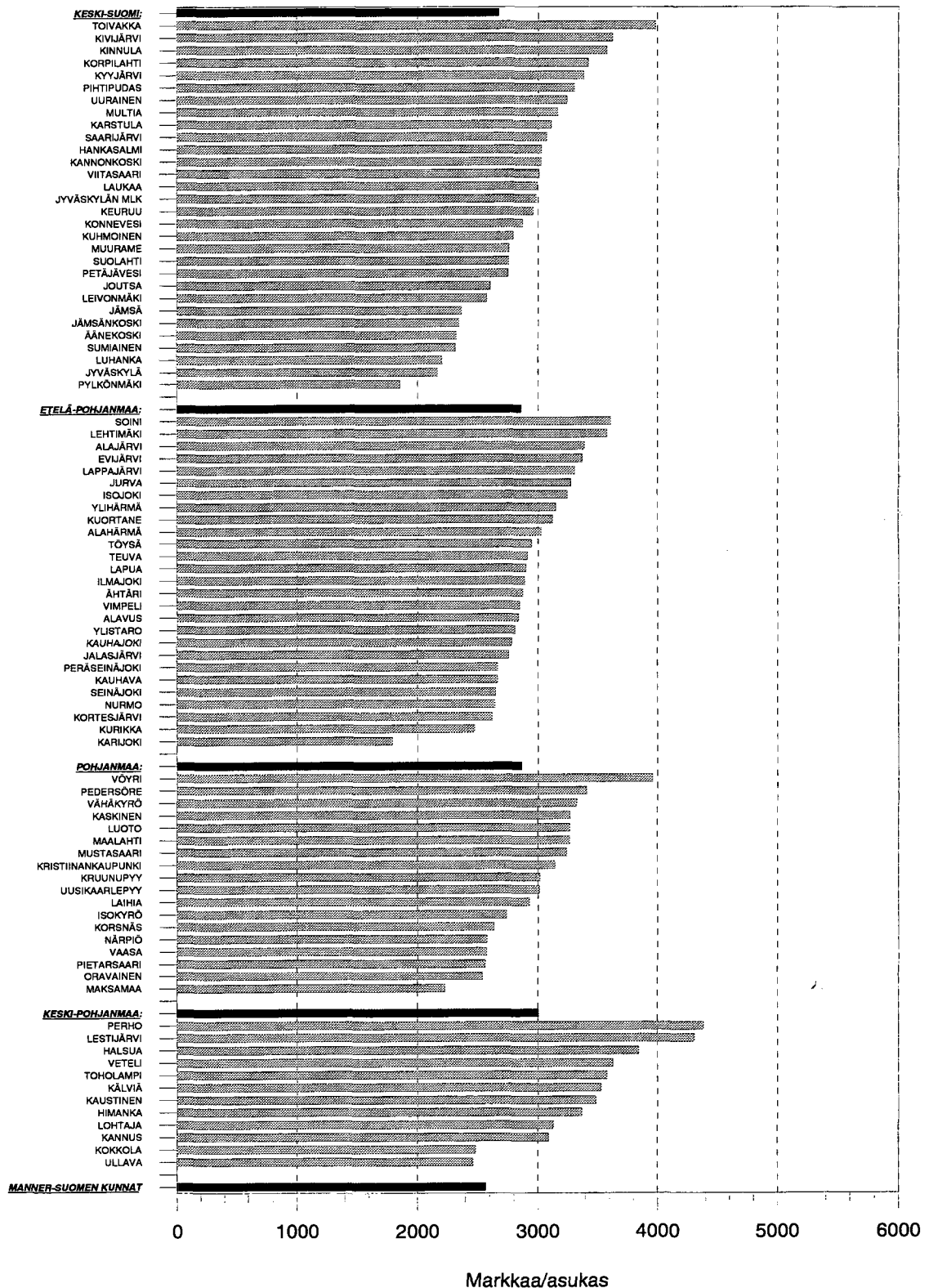
Lähde:TK/Julkinen talous

Markkaa/asukas

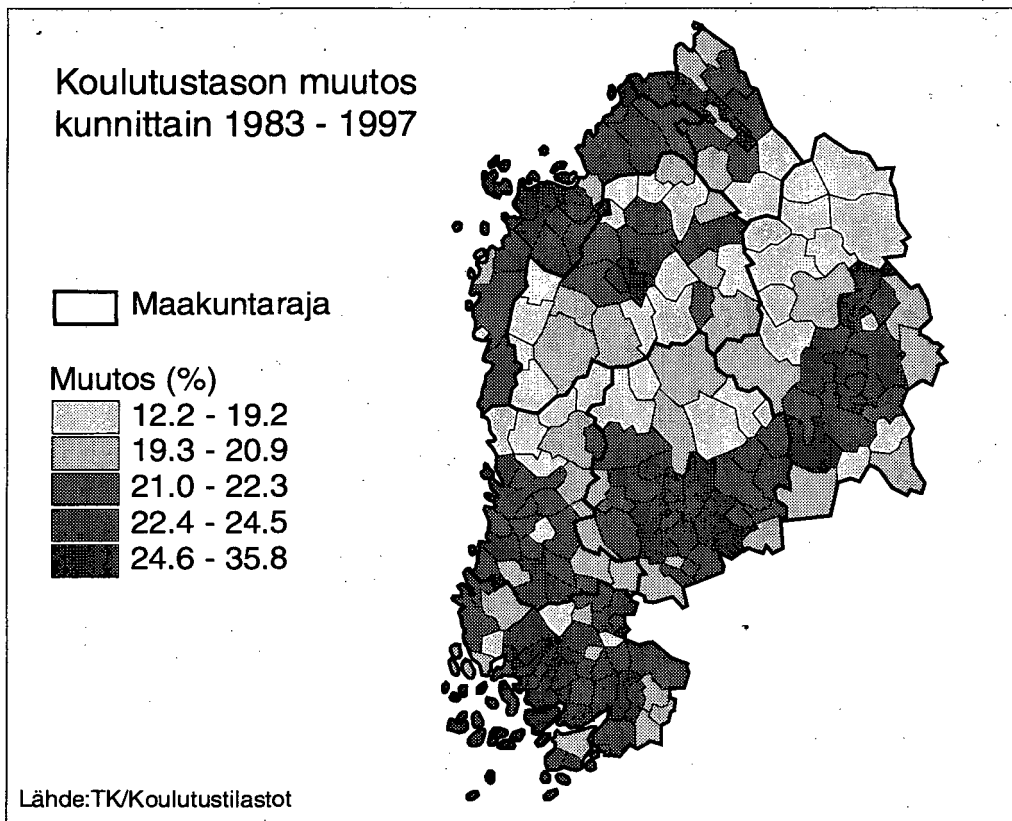
Kuva 81a. Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1997.



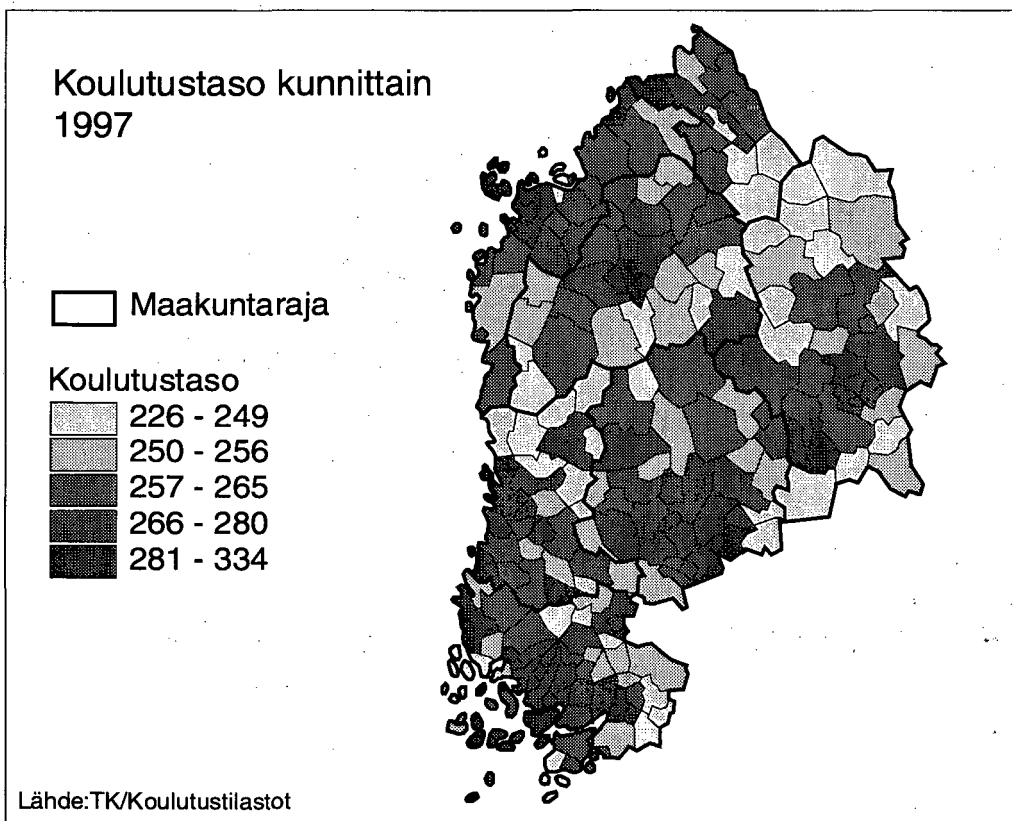
## Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1997 (markkaa/asukas)



Kuva 81b. Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1997.



Kuva 82. Koulutustason muutos kunnittain 1983 - 1997.



Kuva 83. Koulutustaso kunnittain 1997.

## TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT

Valtaosa koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöstä työskenteli erikoissairaanhoidon vuodeosastoilla vuonna 1997. Toiseksi työllistävin sektori oli lasten päivähoito. Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla näiden työllistävyys oli suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Vanhusten laitoshuollossa työskentelevien osuus oli Länsi-Suomen maakunnissa lukuun ottamatta Keski-Suomea suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Keski-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla perusterveydenhuollon vuodeosastolla työskentelevien osuus oli suurempi kuin koko maassa keskimäärin.

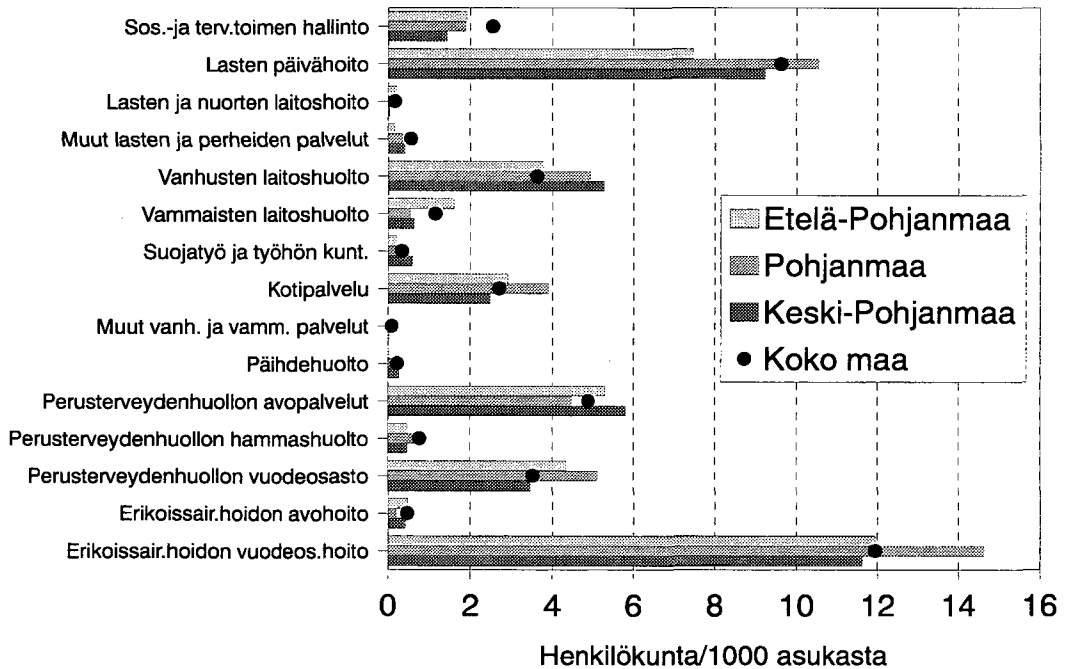
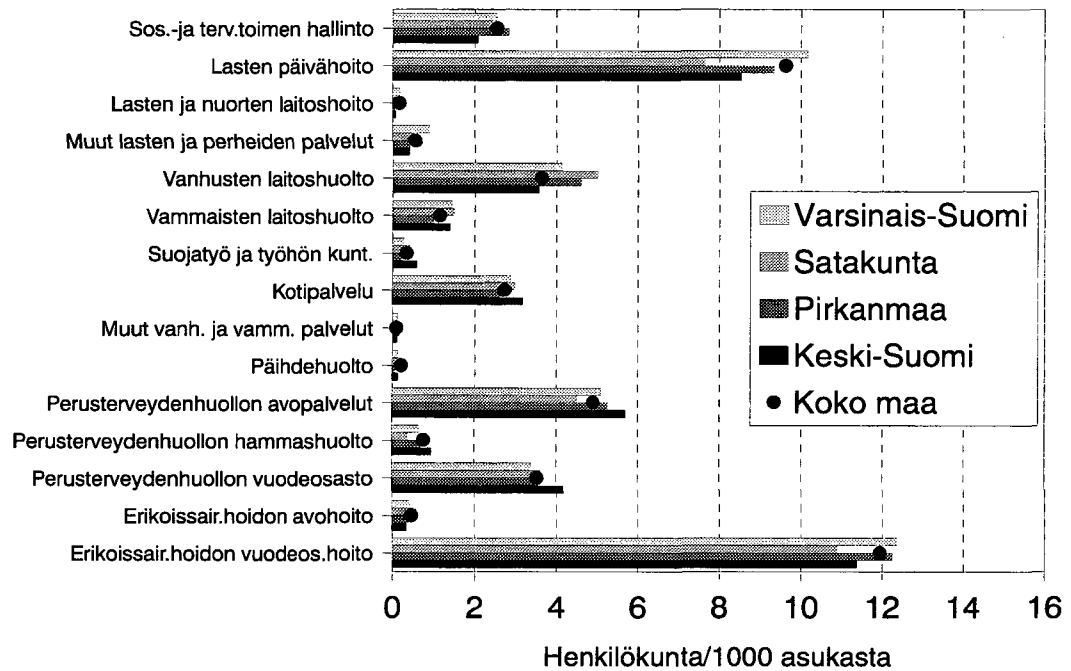
Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset koostuvat mm. lasten päivähoito-, perusterveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidomenoista. Vuonna 1997 sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset olivat Keski-Suomessa sijaitsevassa Kannonkosken kunnassa suhteellisesti suurimmat, 12 000 mk/asukas. Pienimillään kustannukset jäivät alle 7 000 mk (Rusko ja Merimasku). Kristiinankaupungissa, Kaskisissa ja Kokemäellä erikoissairaanhoidon nettomenoja kertyi yli 4 000 mk, kun taas Muuramen kunnassa vastaava suhde oli 2 171 mk/asukas. Perusterveydenhuollon nettokustannukset olivat Vehmaan kunnassa suurimmat, yli 3 900 mk/asukas. Velkuan kunnassa ne olivat pienimmät, alle 900 mk/asukas.

Lasten päivähoiton nettokustannukset olivat suurimmillaan Kaarinassa, Naantalissa ja Luodon kunnassa, yli 2 000 mk/asukas, kun koko maassa keskimäärin kustannukset olivat 1 700 mk/asukas. Lasten päivähoiton käyttökustannukset alle kouluikäistä kohti olivat suurimmillaan Iniön kunnassa, jossa 60 % lapsista oli kunnallisessa päivähoitossa. Kodisjoen kunnassa, jossa 15 % lapsista oli kunnallisessa päivähoitossa, kulut jäivät Länsi-Suomen alhaisimmiksi. Luodon kunnassa vain 14 % lapsista kävi kunnallisessa päivähoitossa

Toimeentulotukimenot (pl. pakolaisille maksettu toimeentulotuki) vuonna 1997 olivat Manner-Suomen kunnissa keskimäärin 636 mk/asukas. Turussa toimeentulotuet nousivat yli 1 000 mk/asukas. Vähiten tukea asukasta kohti maksettiin Iniön kunnassa, alle 50 mk/asukas. Suhdeluku oli maan pienin. Verrattaessa kuntien lukuja toisiinsa kuntiin ja keskiarvioihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.

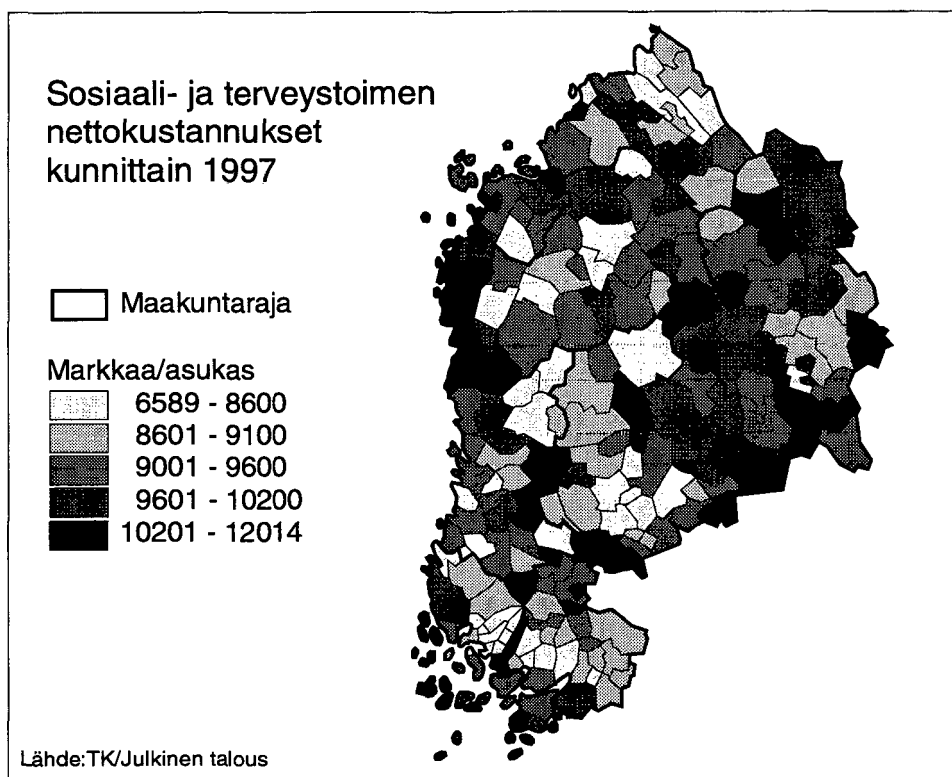
# Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävään alueittain 1997

Koko- ja osa-aikainen kuukausipalkkainen henkilökunta

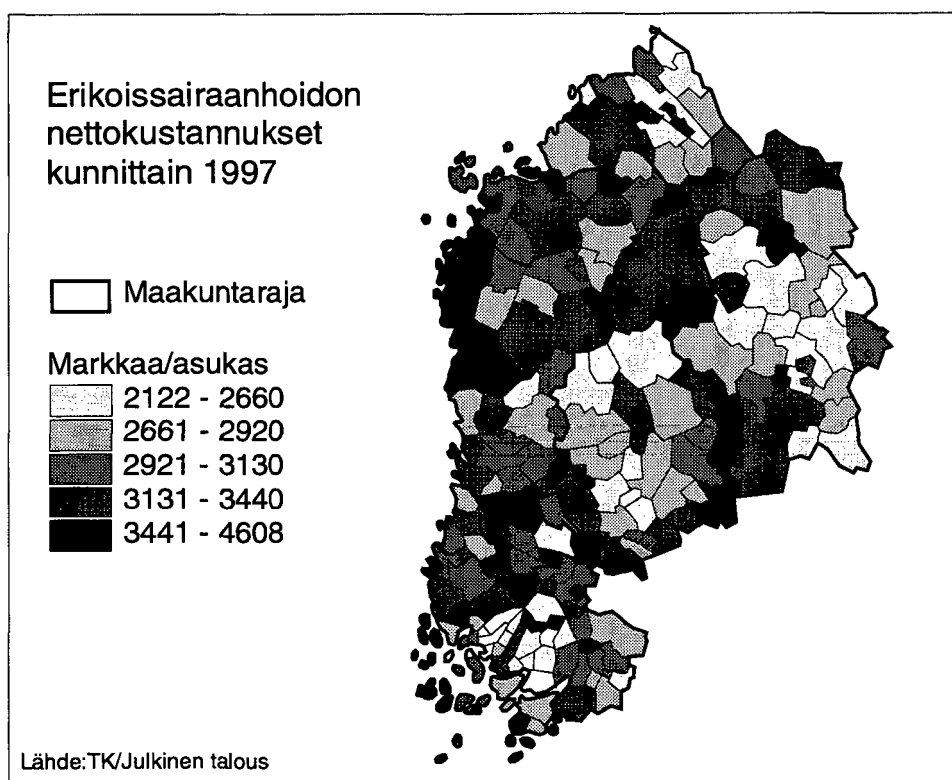


Lähde: Tilastokeskus

Kuva 84. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävään alueittain 1997.

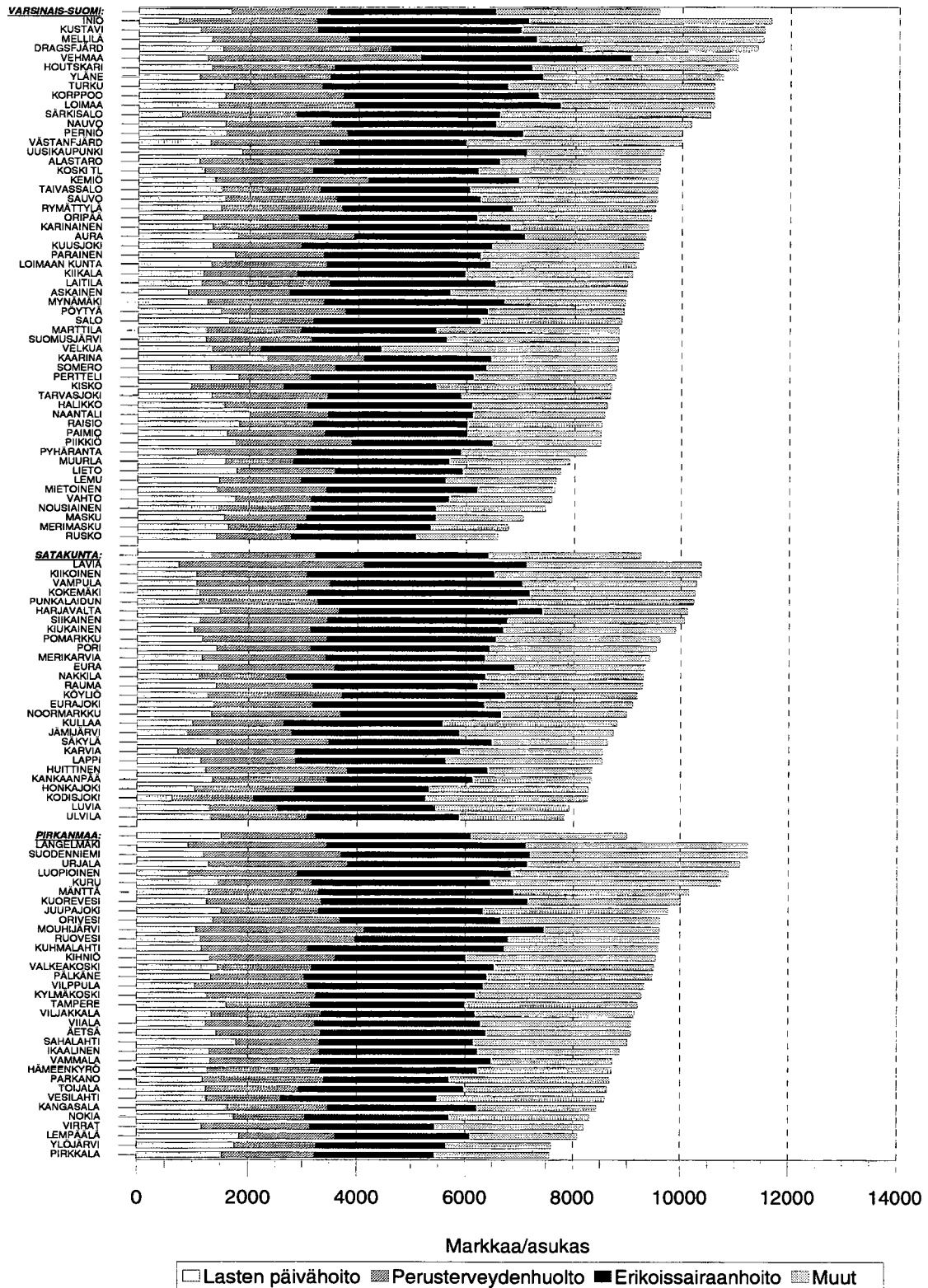


Kuva 85. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1997.



Kuva 86. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1997.

## Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1997 (markkaa/asukas)



Lähde:TK/Julkinen talous

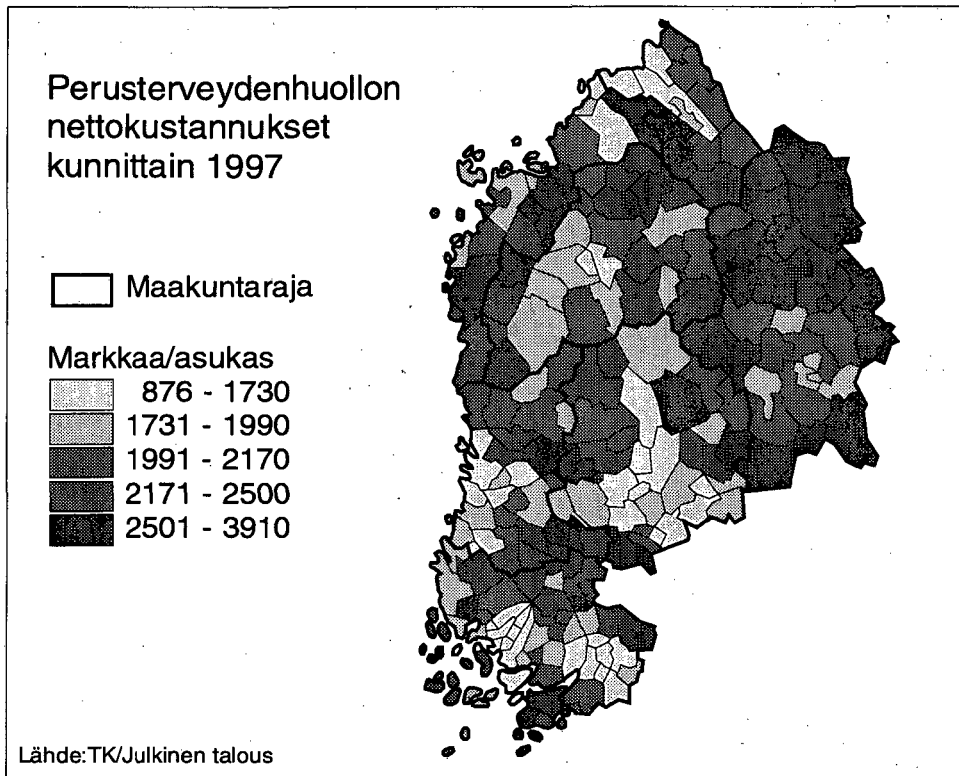
Kuva 87a. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1997.

## Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1997 (markkaa/asukas)

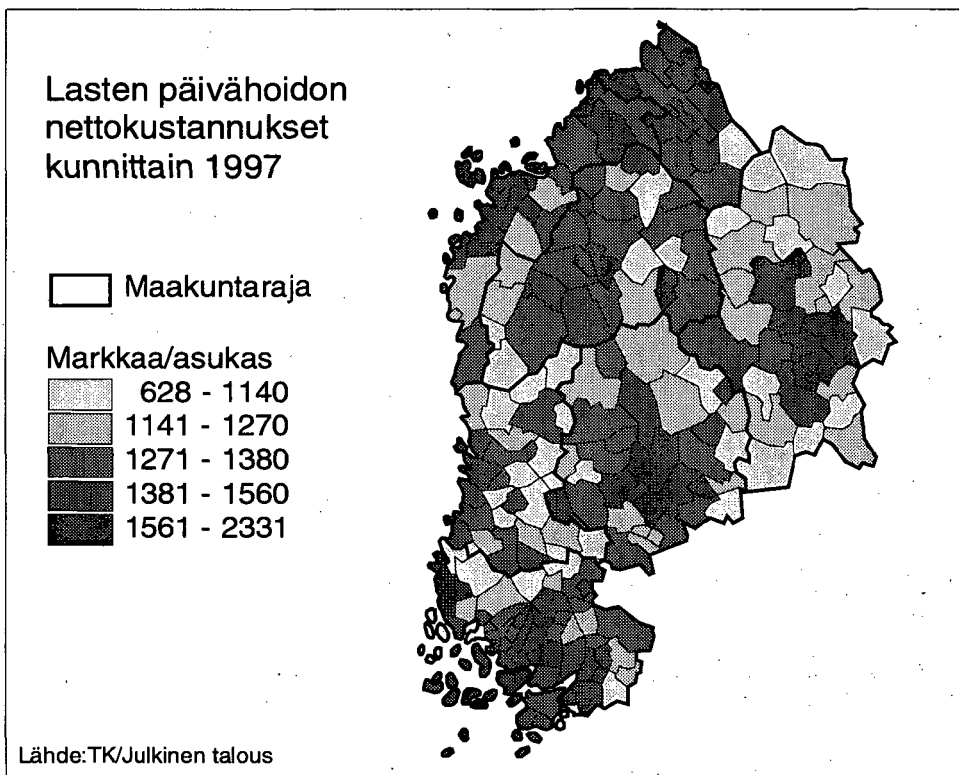


Lähde:TK/Julkinen talous

Kuva 87b. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1997.

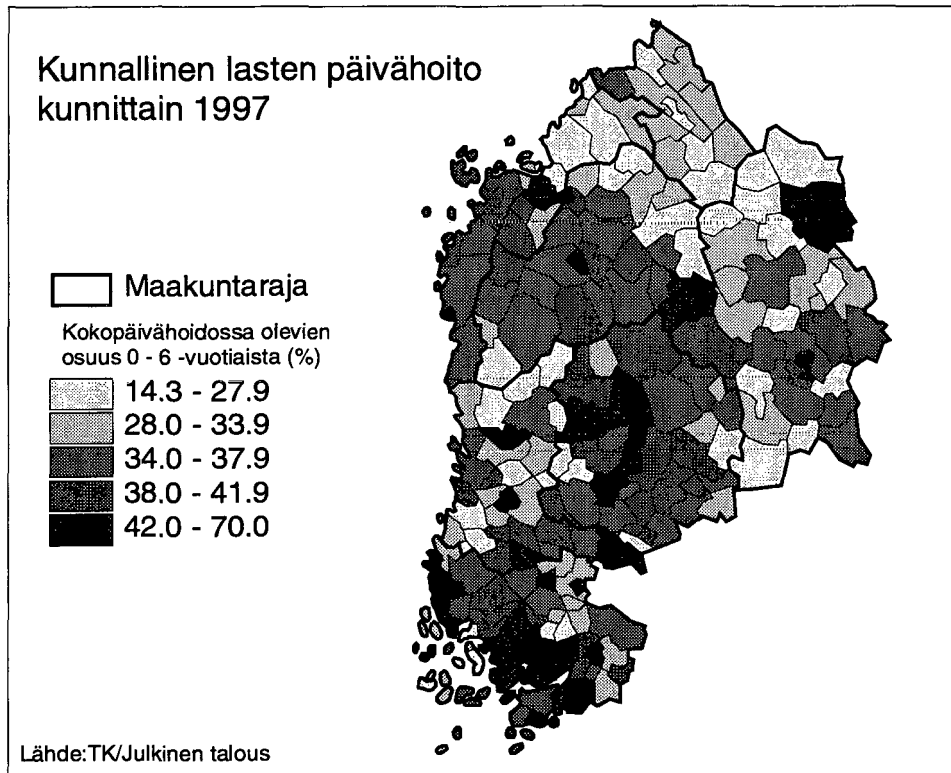


Kuva 88. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1997.

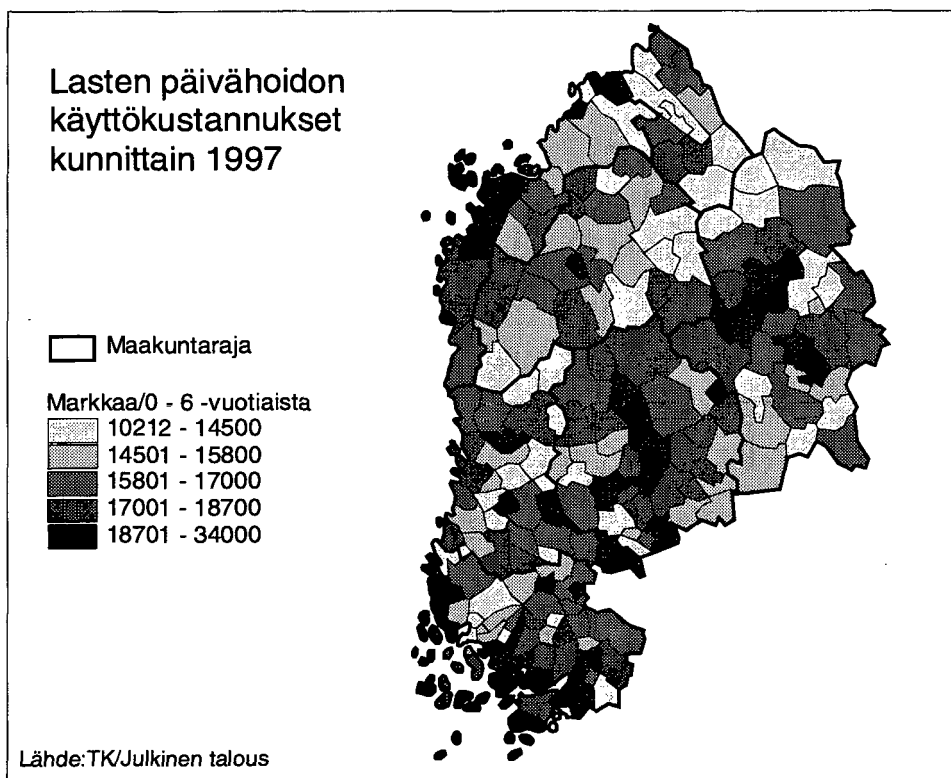


Kuva 89. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 1997.





Kuva 90. Kunnallinen lasten päivähoido kunnittain 1997.



Kuva 91. Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 1997.

# Toimeentulotukimenot kunnittain 1997

Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea (markkaa/asukas)



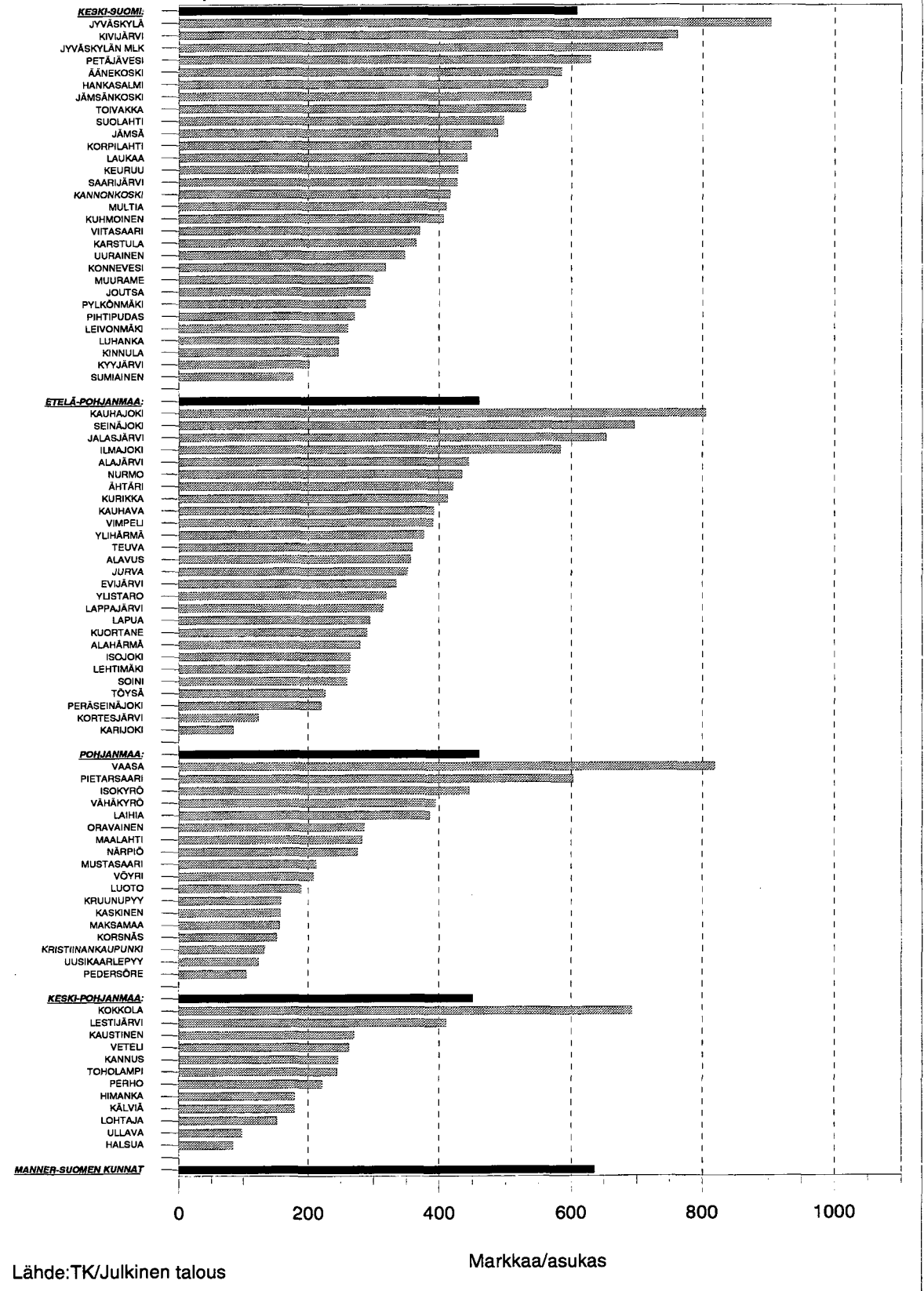
Lähde:TK/Julkinen talous

Markkaa/asukas

Kuva 92a. Toimeentulotukimenot kunnittain 1997.

# Toimeentulotukimenot kunnittain 1997

Ilman pakolaisille maksettua toimeentulotukea (markkaa/asukas)



Kuva 92b. Toimeentulotukimenot kunnittain 1997.

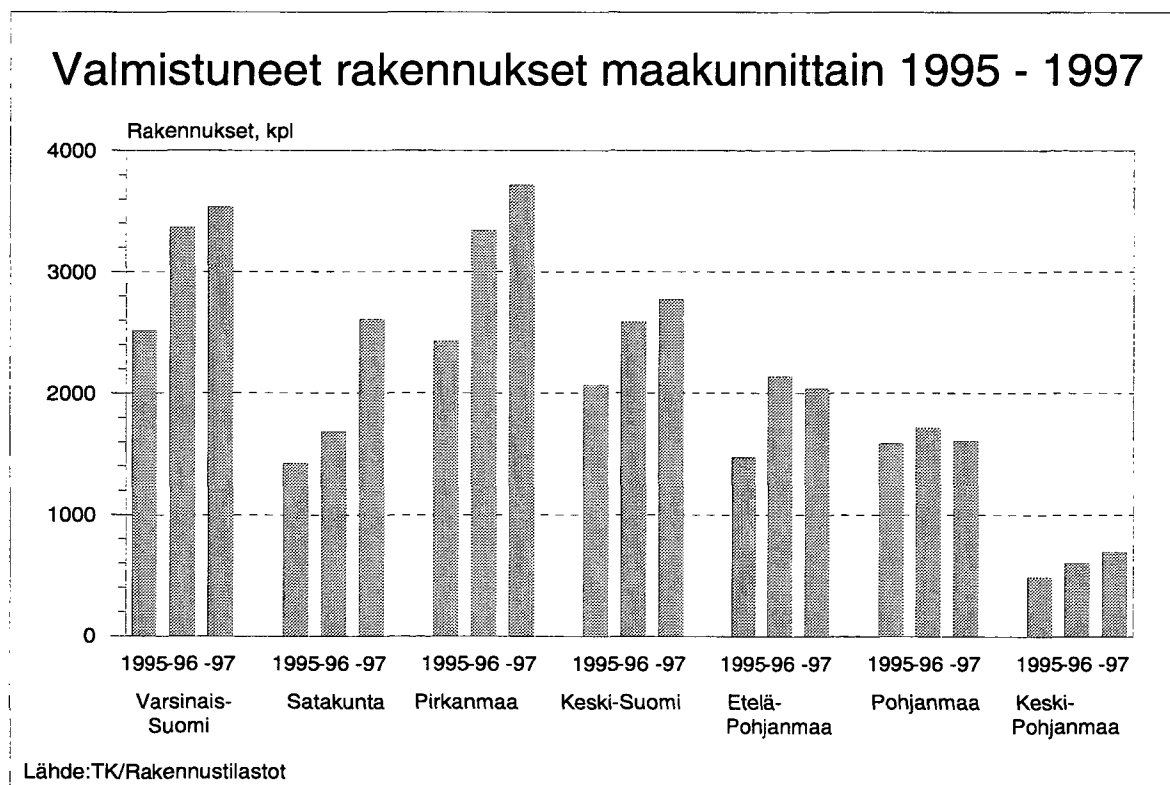
## RAKENTAMINEN JA ASUMINEN

Vuonna 1997 rakennustuotanto nousi Länsi-Suomen maakunnissa lukuun ottamatta Etelä-Pohjanmaata ja Pohjanmaata. Määrällisesti eniten rakennuksia valmistui Pirkanmaalla, yli 3 700 kpl ja vähiten Keski-Pohjanmaalla, alle 700 kpl. Asuntotuotanto on laskenut 1990-luvun alusta lähtien, mutta näyttää kääntyneen nousuun vuodesta 1996. Kunnittain tarkasteltuna asuntoja tuotettiin vuonna 1997 suhteellisesti eniten Muuramessa.

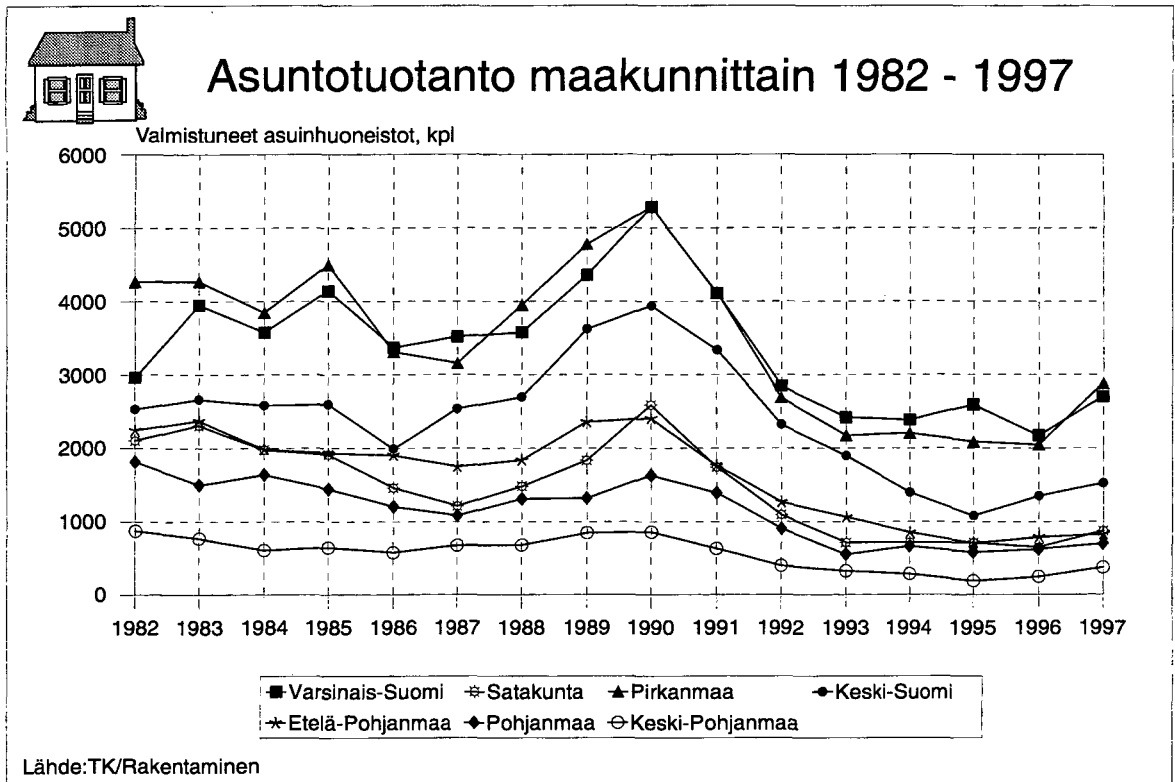
Asuntojen hinnat ovat nykyisin alhaisemmalla tasolla kuin 1990-luvun vaihteen huippuhintojen aikaan. Tosin vuoden 1995 jälkeen hinnat kääntyivät jälleen nousuun. Yleensä asuntojen hinnat ovat olleet Länsi-Suomessa alhaisemmat kuin koko maassa keskimäärin. Kalleimmat neliöhinnat asunnoista maksettiin vuonna 1997 Tampereella ja Jyväskylässä, vajaa 6 000 markkaa/neliö. Halvimmat asunnot taas olivat Pöytyällä. Usean kunnan alueella asuntokauppoja tehtiin vähemmän kuin viisi, joten hintatietoa näiden kuntien osalta ei voida julkistaa.

Asuntojen keskipinta-ala oli vuonna 1996 suurin Merimaskussa, pienin taas Jyväskylässä. Samana vuonna ahtaasti asuvien asutokuntien osuus oli suurin Luodon kunnassa ja pienin Kaskisissa. Tilastoissa on käytetty normin 4 mukaisia tietoja. Tämän normin mukaan asunto on ahtaasti asuttu, kun siinä asuu enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun.

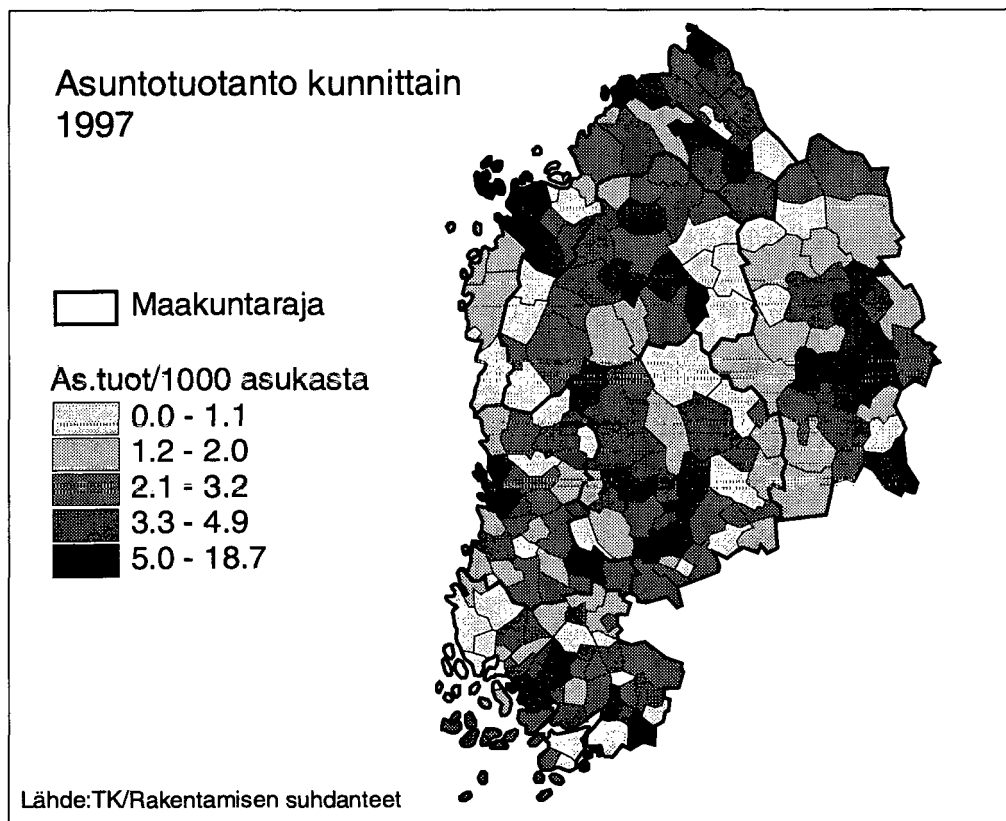
Vuonna 1997 Länsi-Suomessa oli yhteensä yli 162 000 kesämökkiä, joista Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla sijaitsi yli 40 000. Kaikista Suomen kunnista oli kesämökkejä viidenneksi eniten Tampereella (3 465 kpl) ja yhdeksänneksi eniten Porissa (3 260 kpl). Asukaslukuun suhteutettuna kesämökkejä oli Länsi-Suomessa eniten Kustavin ja Iniön kunnissa. Seinäjoella tämä suhde oli Länsi-Suomen pienin.



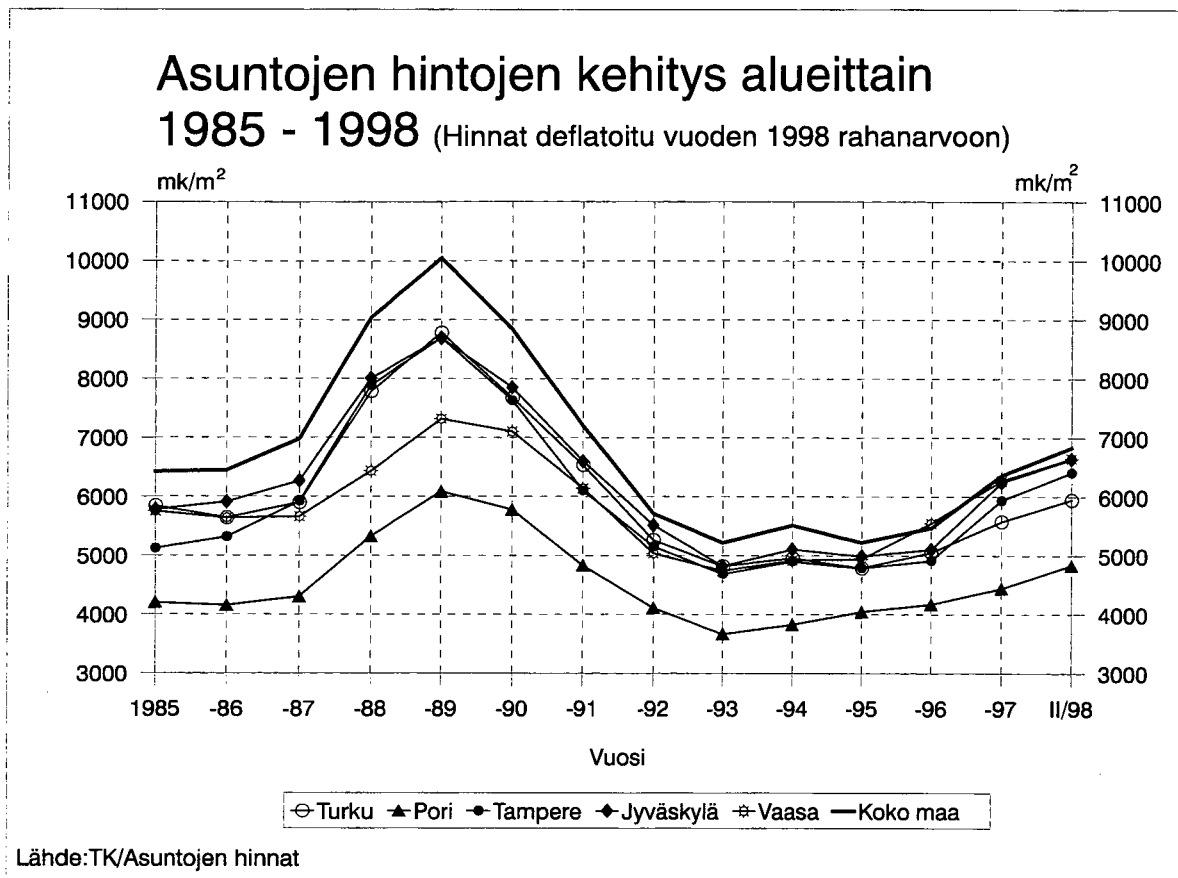
Kuva 93. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 -1997.



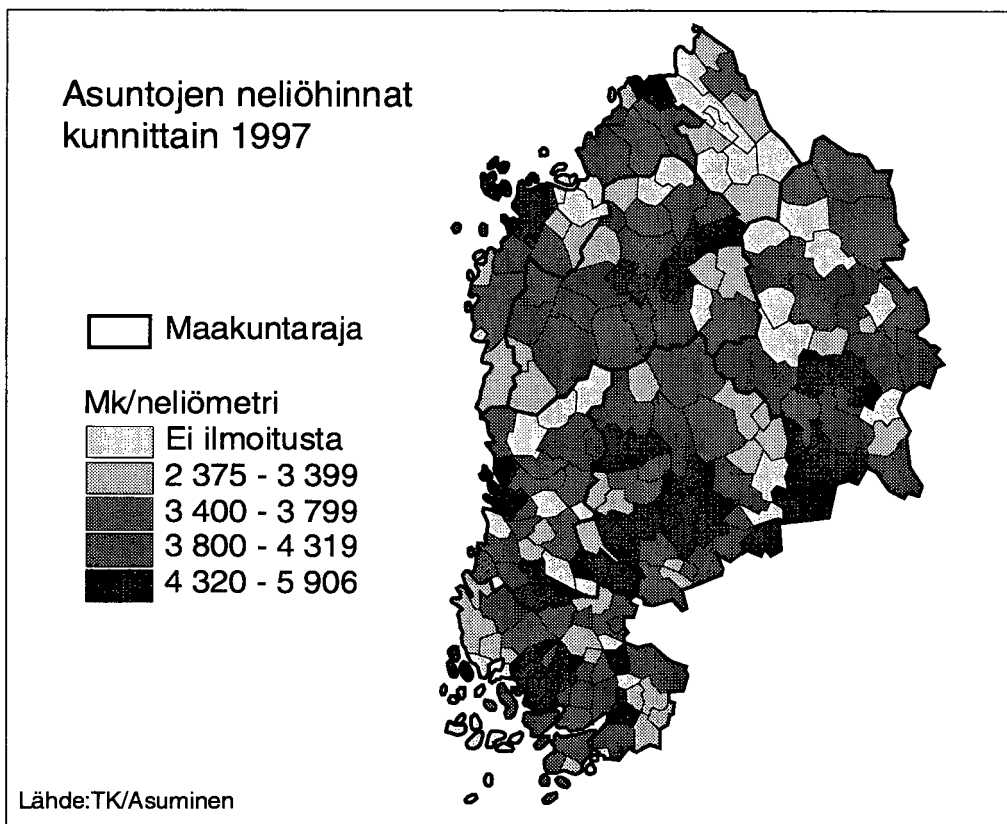
Kuva 94. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1997.



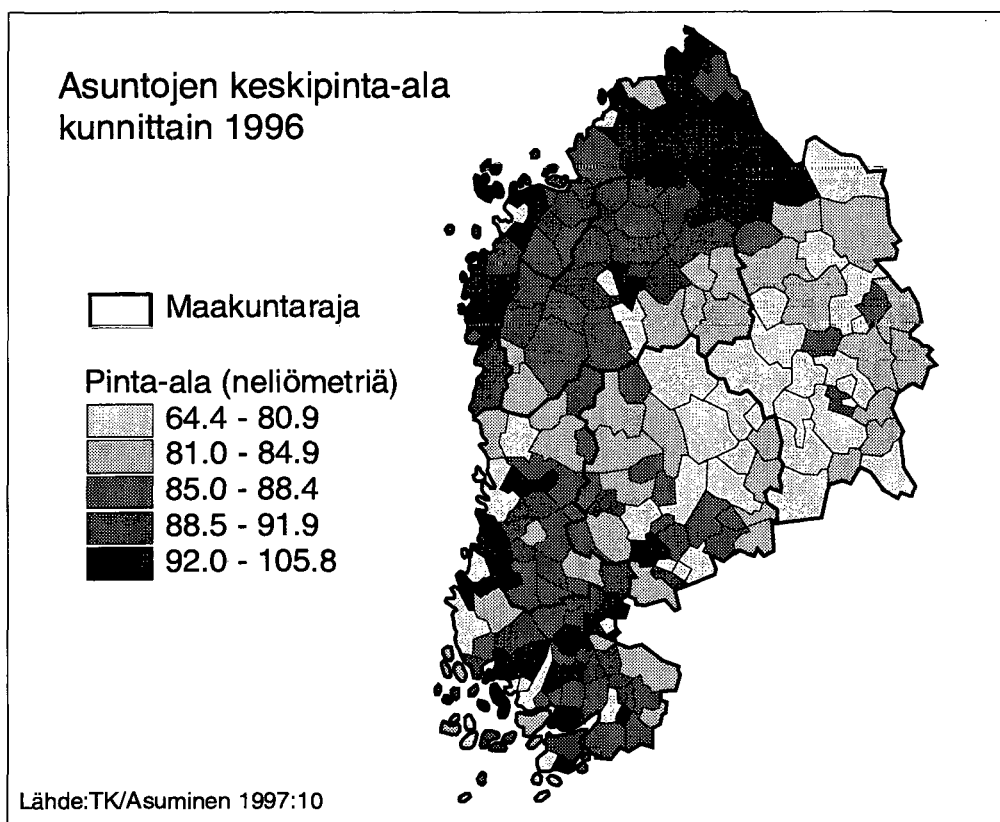
Kuva 95. Asuntotuotanto kunnittain 1997.



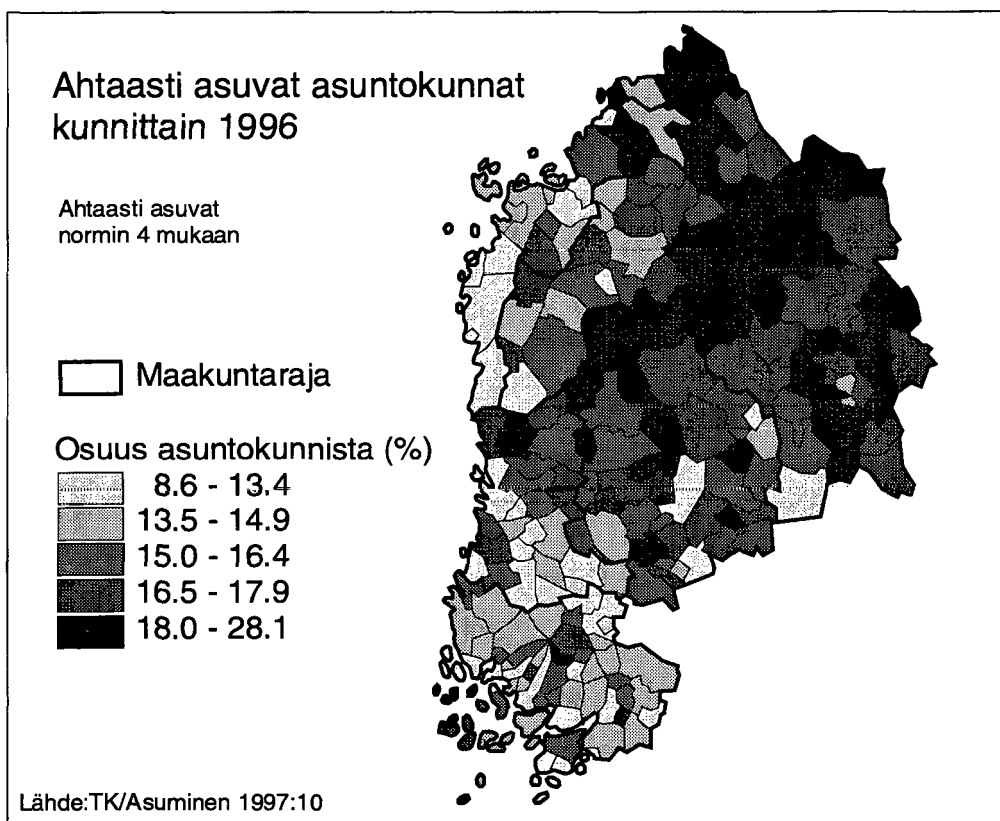
Kuva 96. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1998.



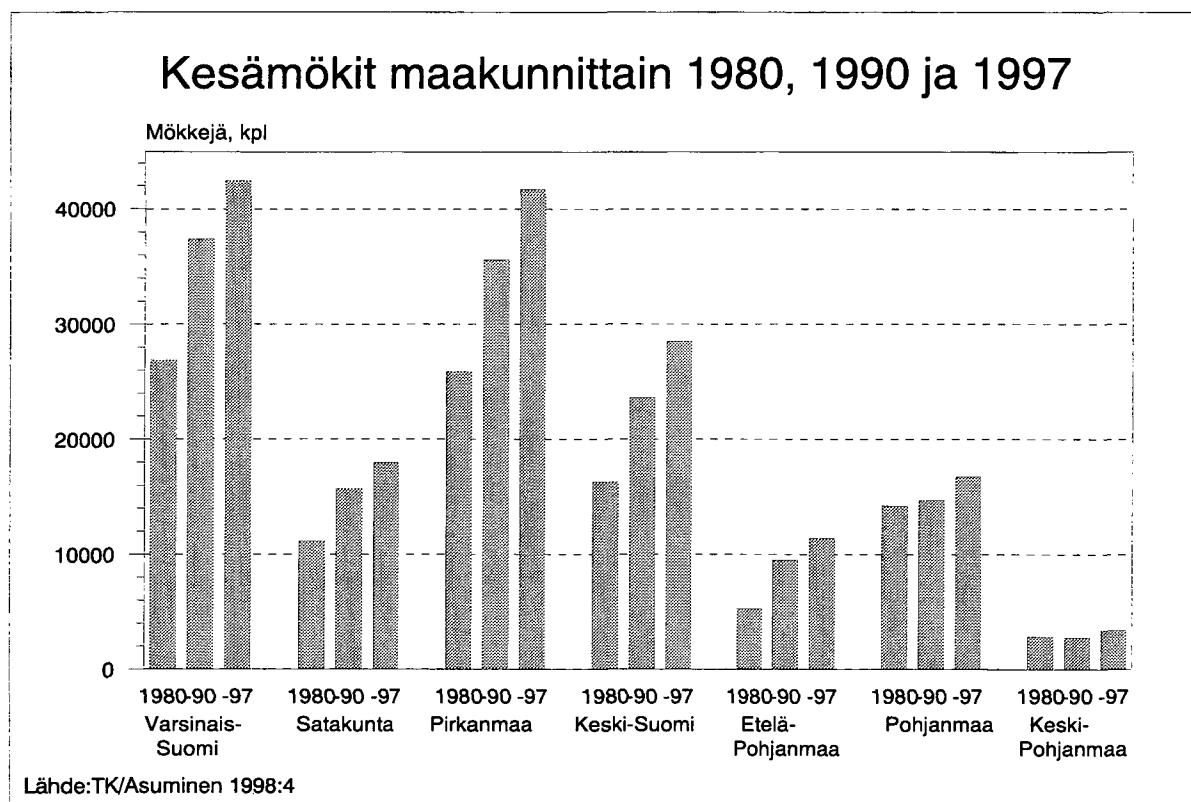
Kuva 97. Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1997.



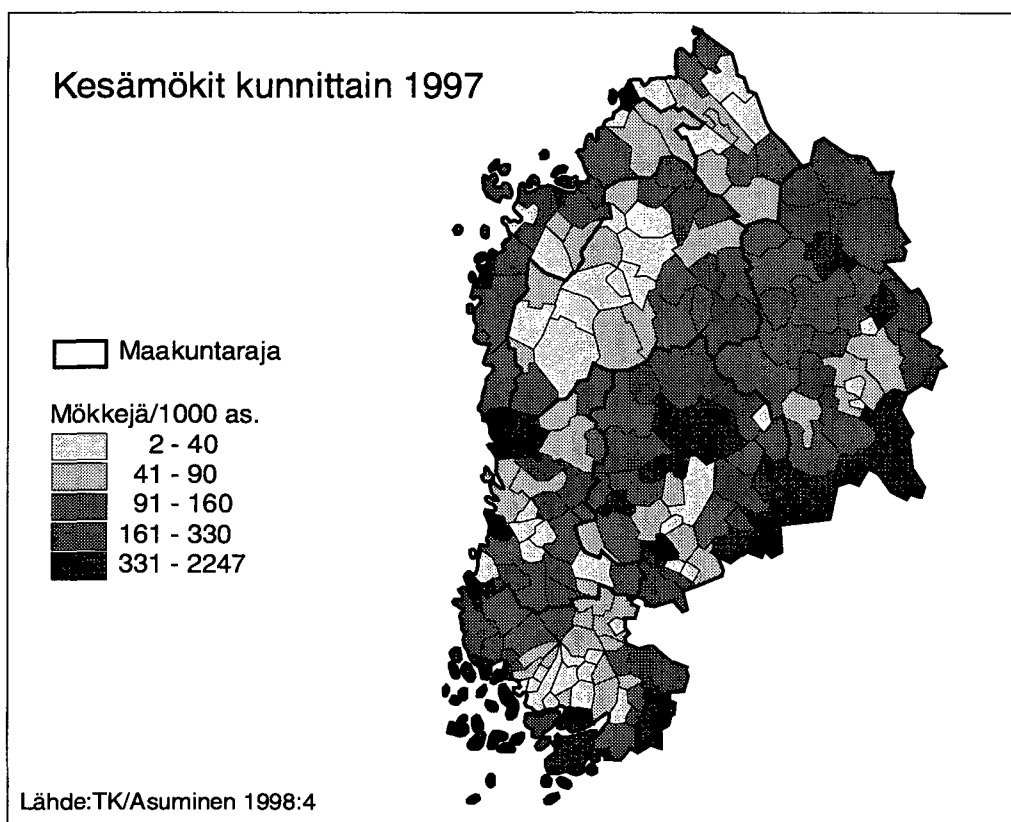
Kuva 98. Asuntojen keskipinta-ala kunnittain 1996.



Kuva 99. Ahtaasti asuvat asuntokunnat kunnittain 1996.



Kuva 100. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1997.



Kuva 101. Kesämökkit kunnittain 1997.



## LIIKENNE

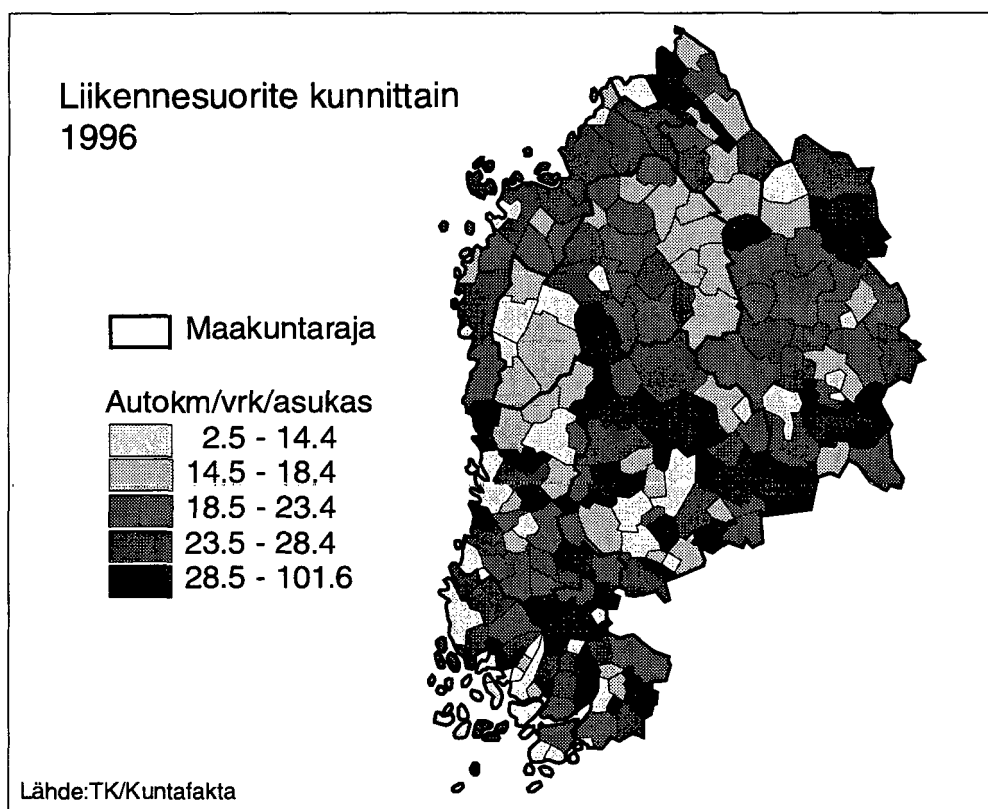
Liikennesuoritteet (autokm/vrk) vaihtelevat kunnittain paljon. Liikennesuoritteella tarkoitetaan yleisten teiden keskimääräistä vuorokausiliikennettä eli sitä kilometrimäärää, joka kunnan alueella kulkevilla yleisillä teillä keskimäärin ajoneuvoilla ajetaan. Vuonna 1996 vuorokausiliikenne asukasta kohti oli Suomusjärvellä yli sata autokilometriä, johtuen Helsinki-Turku välisestä tieyhteydestä.

Eniten henkilöautoja tuhatta asukasta kohti oli Länsi-Suomessa vuonna 1997 Isonkyrön kunnassa ja vähiten Iniön kunnassa. Alhaisin henkilöautojen keski-ikä oli Kaskisissa ja korkein Kodisjoella. Henkilöautojen keski-ikä oli Suomessa 10.1 vuotta vuonna 1997.

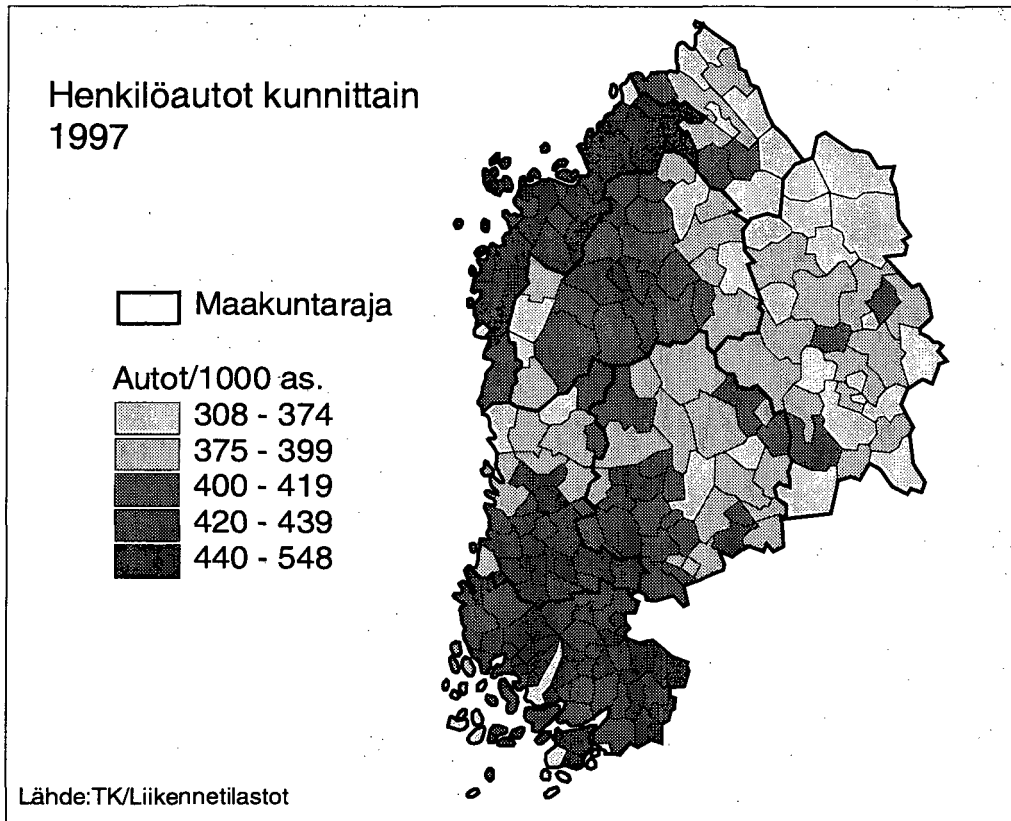
Ulkomaan matkustajaliikenne meriteitse oli selvästi vilkkainta Turussa, lähes 3.6 miljoonaa matkustajaa vuonna 1997. Vaasassa saapuneita ja lähteneitä matkustajia oli yhteensä lähes 790 000. Pietarsaareissa, Vaasassa ja Turussa matkustajamäärät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Uudessakaupungissa matkustajamäärät laskivat lähes 85 %.

Kotimaan lentoliikenteen matkustajamäärät laskivat 1990-luvun alussa Länsi-Suomen suurimmilla kentillä. Vuonna 1994 matkustajaluvut kääntyivät jälleen nousuun. Länsi-Suomen suurimmilla kentillä, Jyväskylässä ja Turussa, saapuneita ja lähteneitä matkustajia kävi yli 180 000.

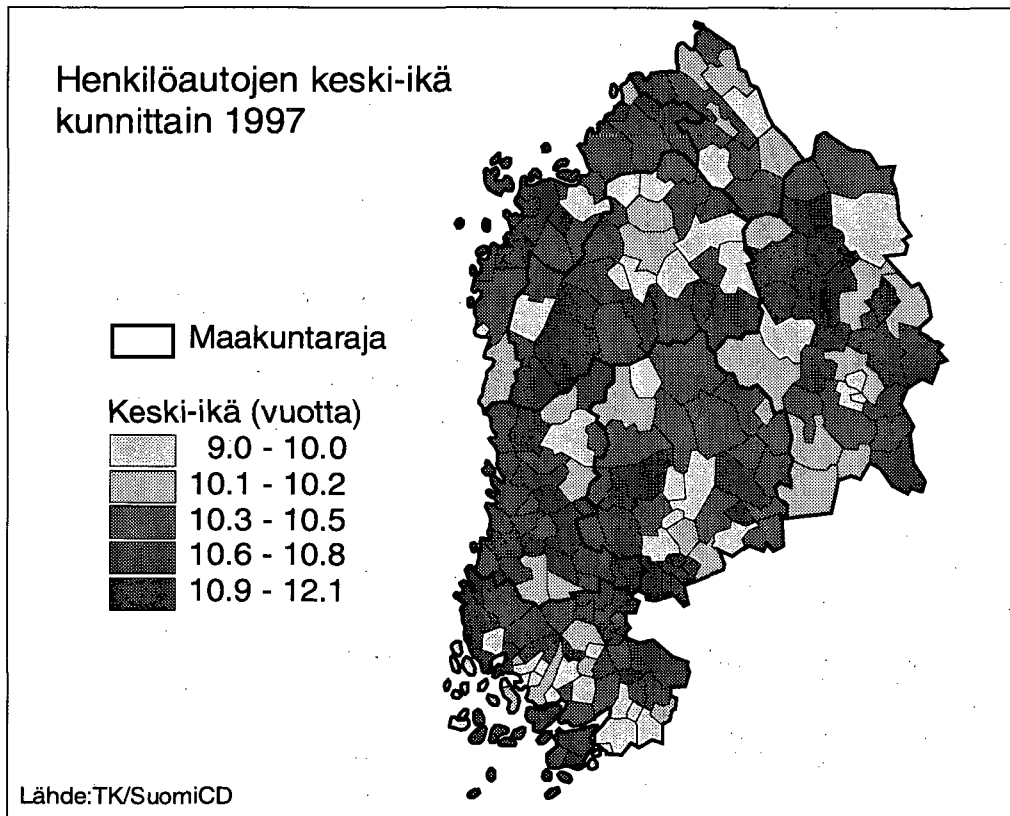
Vuonna 1997 tieliikennekuolemat lisääntyivät edellisvuodesta Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla, Keski-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla. Vuoteen 1995 verrattuna kuolemia oli vähemmän Satakunnassa, Keski-Suomessa, Pohjanmaalla, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla. Suhteellisesti eniten liikennekuolemia oli vuonna 1997 Etelä-Pohjanmaalla, samoin kuin edellisinä vuosinakin.



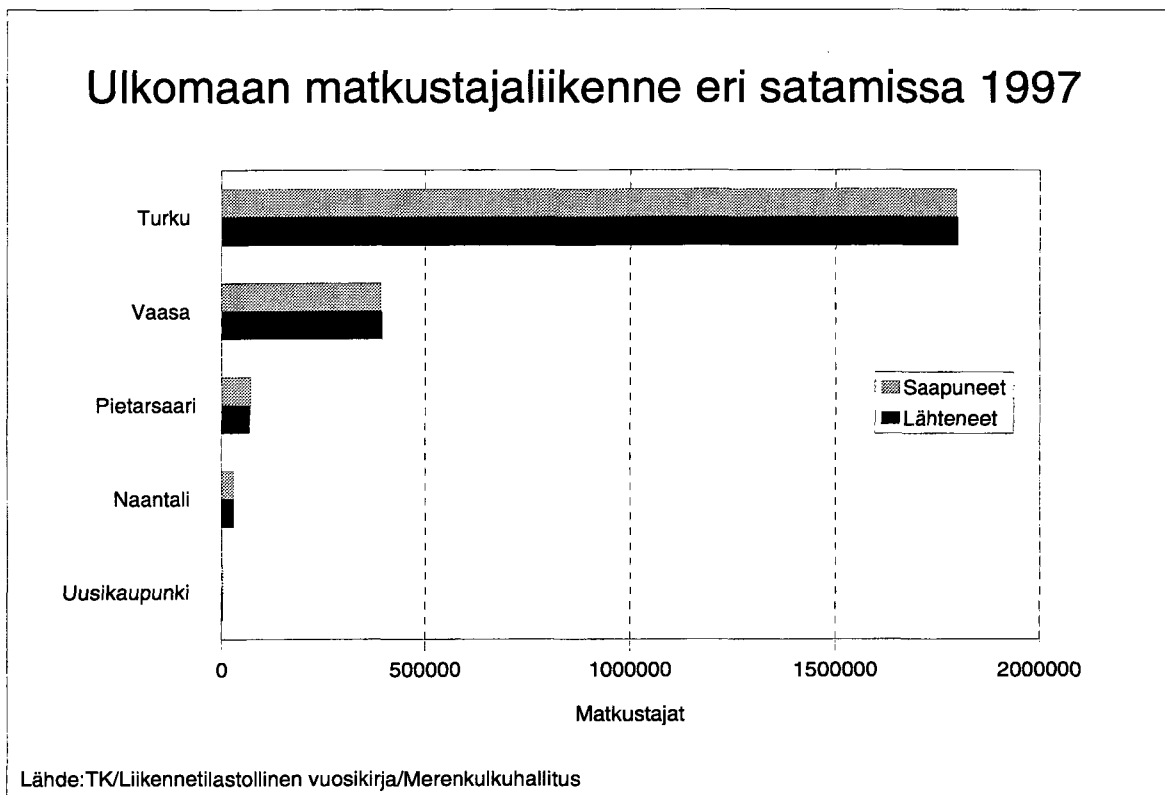
Kuva 102. Liikennesuorite kunnittain 1996.



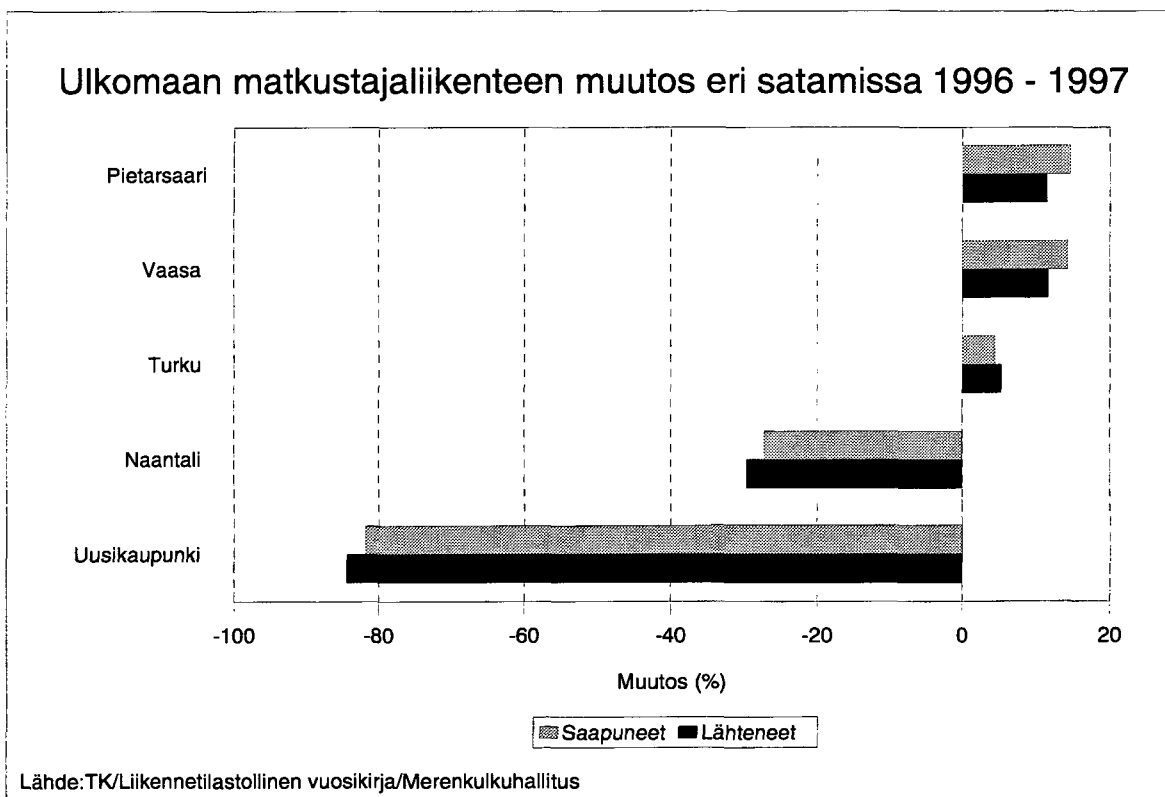
Kuva 103. Henkilöautot kunnittain 1997.



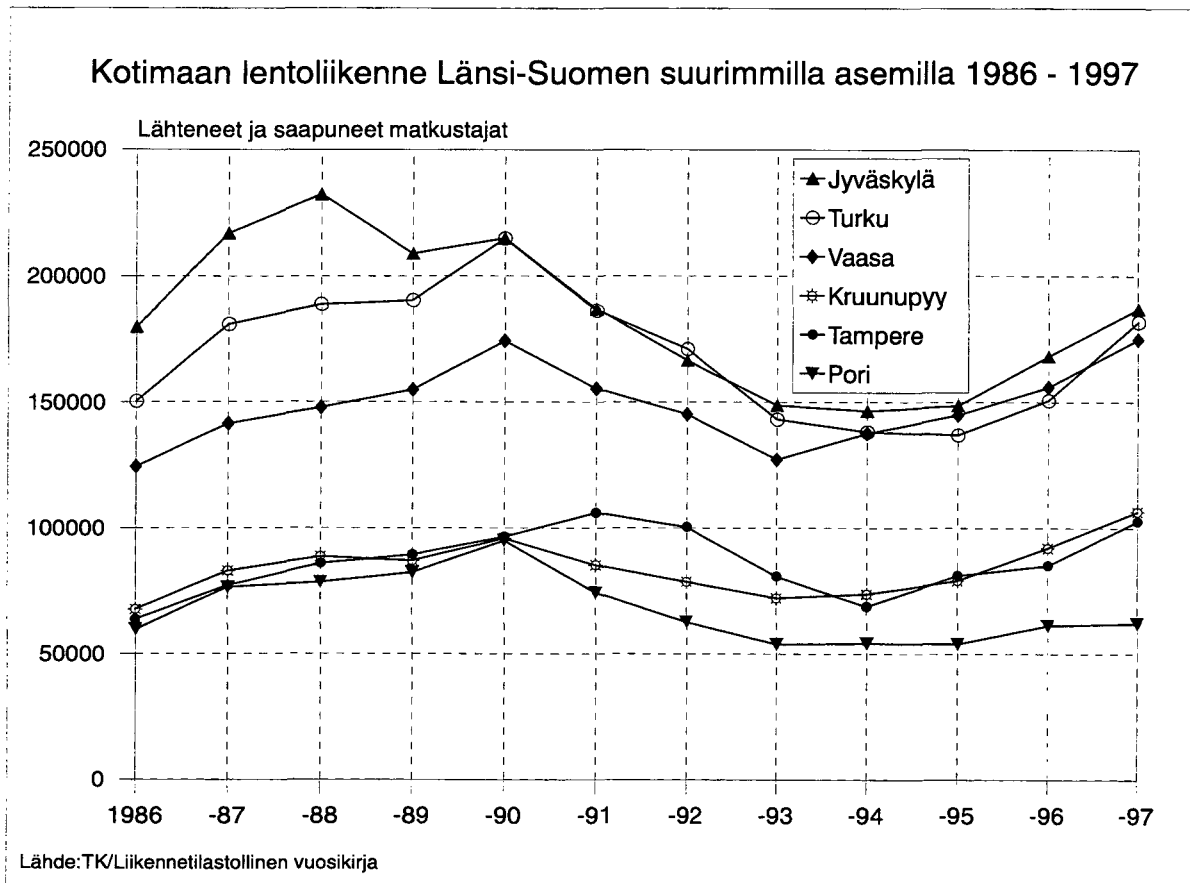
Kuva 104. Henkilöautojen keski-ikä kunnittain 1997.



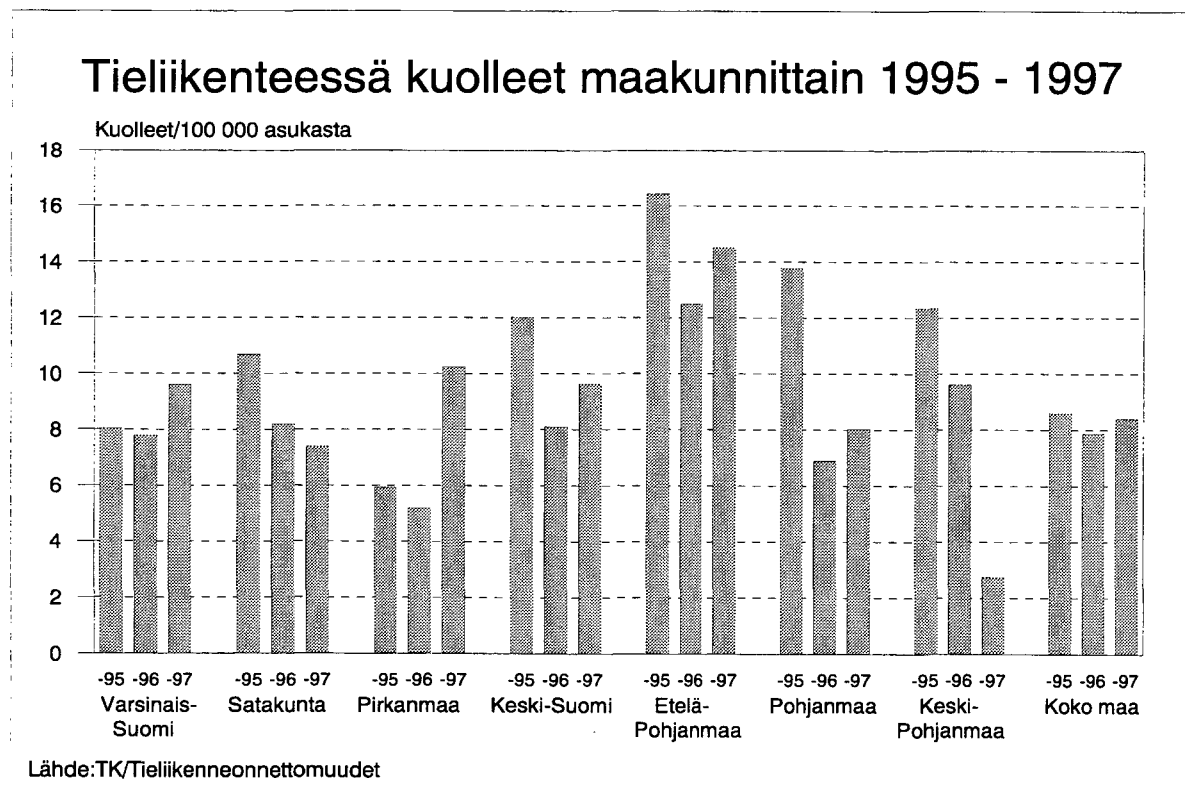
Kuva 105. Ulkomaan matkustajaliikenne eri satamissa 1997.



Kuva 106. Ulkomaan matkustajaliikenteen muutos eri satamissa 1996 - 1997.



Kuva 107. Kotimaan lentoliikenne Länsi-Suomen suurimmilla asemilla 1986 – 1997.



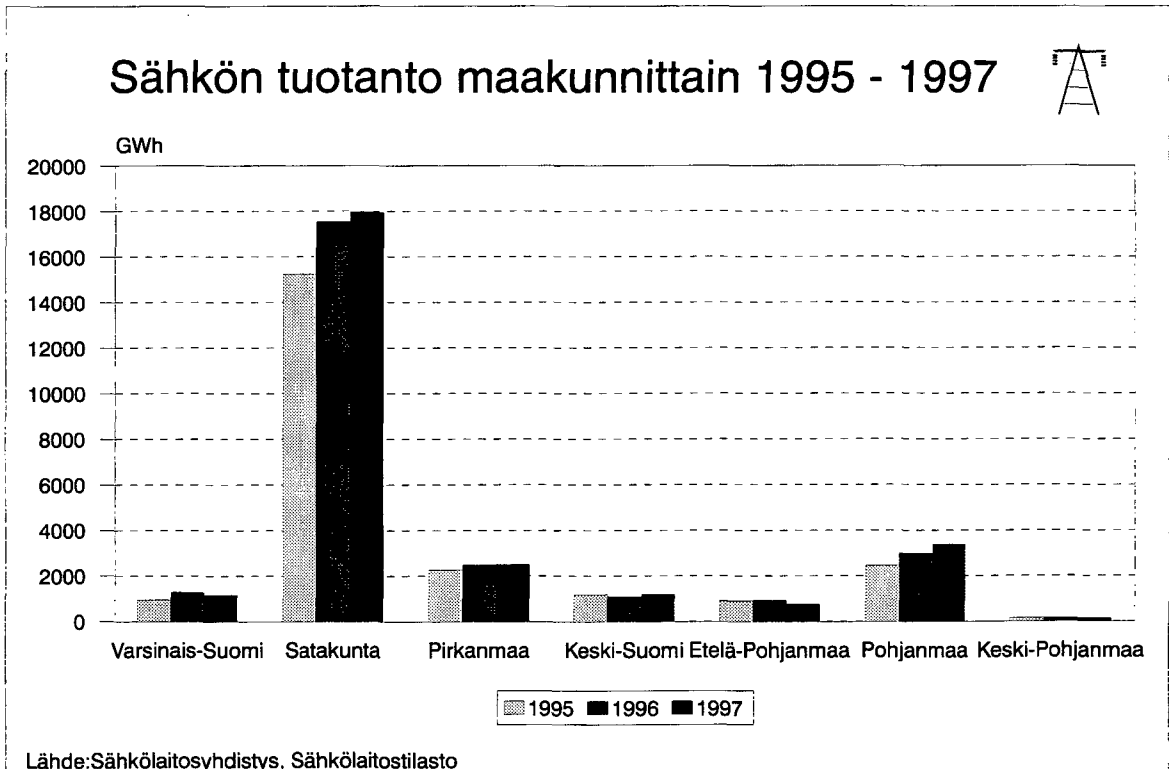
Kuva 108. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 – 1997.

## ENERGIATALOUS

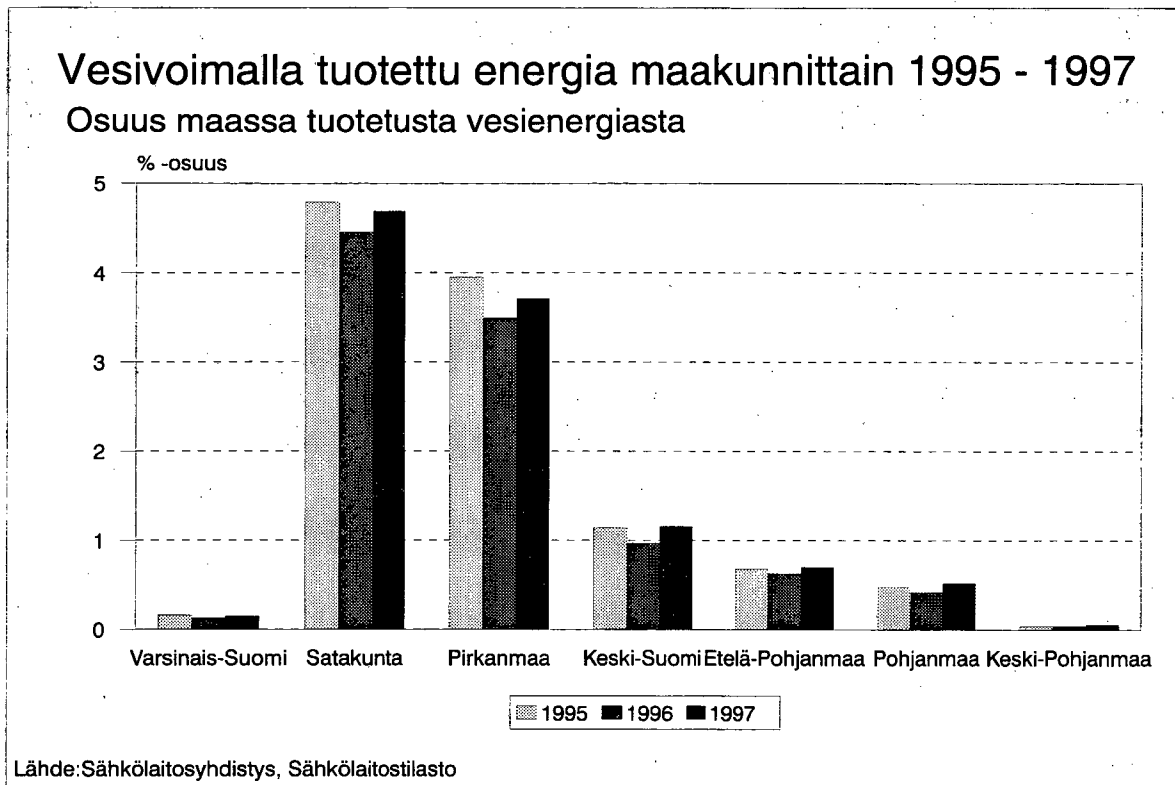
Satakunnassa tuotettiin sähköä lähes 18 000 GWh vuonna 1997. Muissa Länsi-Suomen maakunnissa koko tuotanto jäi alle 3 500 GWh. Satakunnassa tuotettiin neljännes koko maassa tuotetusta sähköstä. Vastaavasti muiden maakuntien osuudet jäivät alle 5 %.

Sähkön kulutus on kasvanut kaikissa Länsi-Suomen maakunnissa. Suurinta kulutus oli Keski-Suomessa, 5 848 GWh. Siitä jalostuksen osuus oli 75 %. Myös Varsinais-Suomessa, Satakunnassa, Pirkanmaalla, Pohjanmaalla ja Keski-Pohjanmaalla jalostuksen osuus koko kulutuksesta oli suurin. Sen sijaan Etelä-Pohjanmaalla yksityisen kulutuksen osuus oli suurin. Etelä-Pohjanmaalla maatalouden käyttämä energiaosuus oli maan suurin, yli 14 %. Kunnittaisessa tarkastelussa yksityinen sähkönkulutus oli suurin Särkisalossa ja pienin Jalasjärvellä.

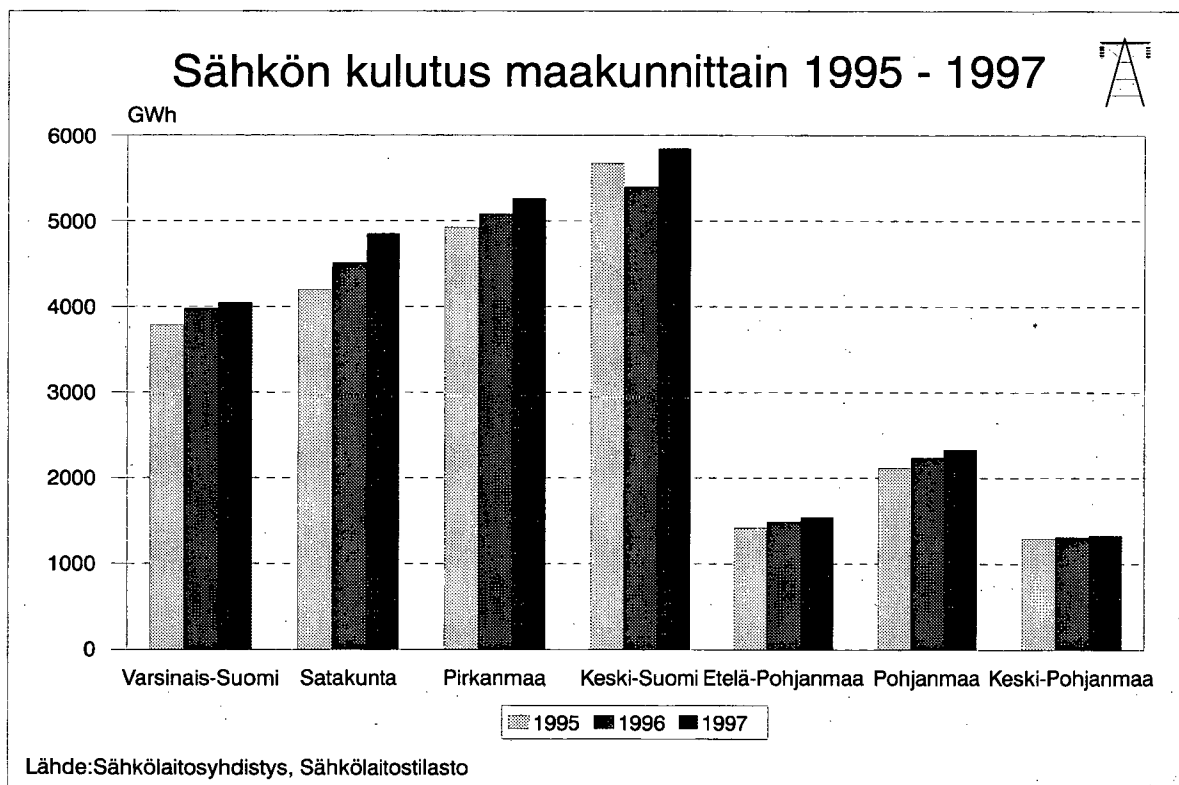
Vuonna 1997 sähköomavaraisuus oli paras Satakunnassa, 370 %. Omavaraisuusaste on kuitenkin edellisvuoteen verrattuna hieman laskenut. Länsi-Suomen maakunnista myös Pohjanmaa on sähköomavarainen. Omavaraisuusaste on kasvanut siellä kahden viimeisen vuoden aikana. Muissa Länsi-Suomen maakunnissa sähkön kulutus on reilusti suurempaa kuin tuotanto.



Kuva 109. Sähkön tuotanto maakunnittain 1995 - 1997.

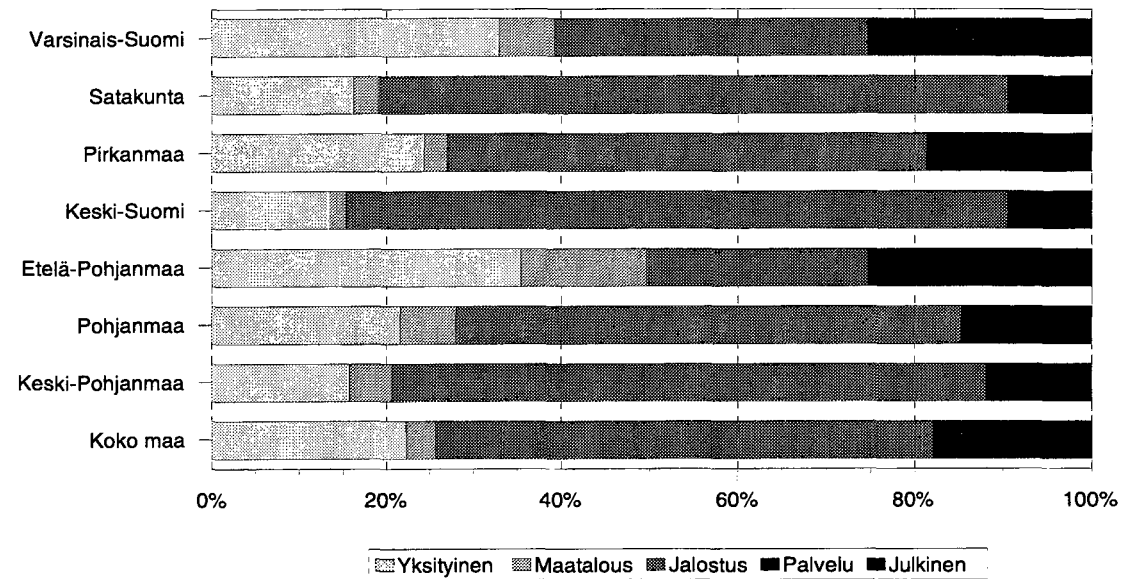


Kuva 110. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1995 - 1997.



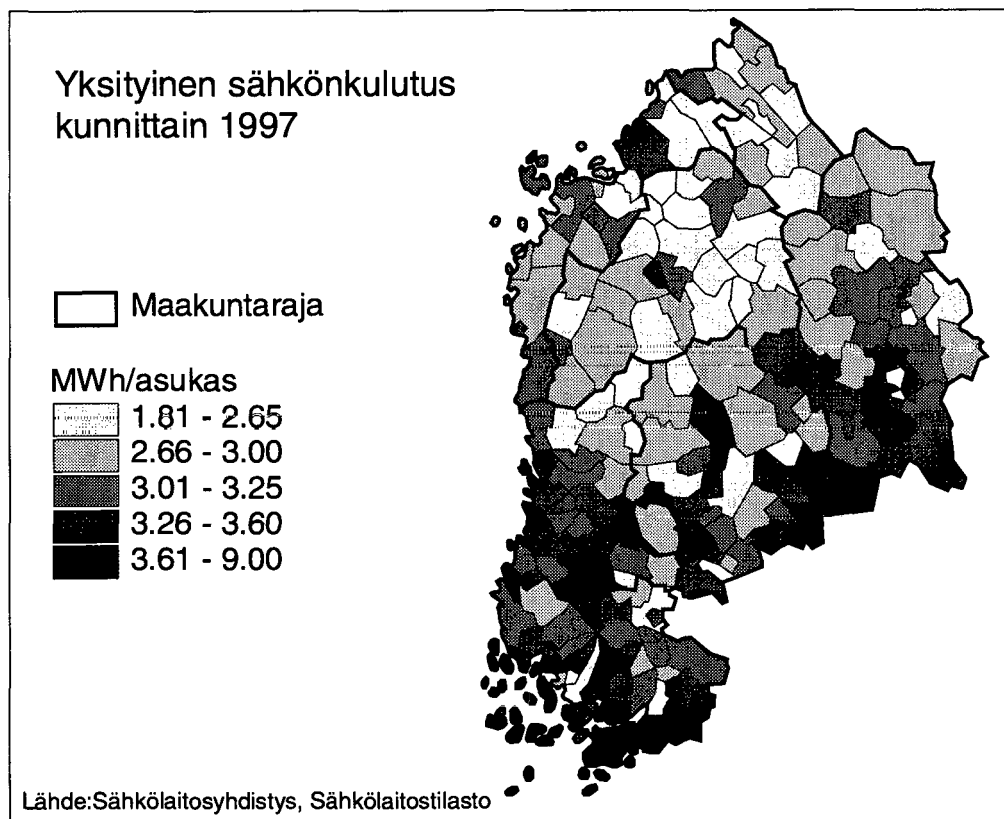
Kuva 111. Sähkön kulutus maakunnittain 1995 - 1997.

## Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1997



Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

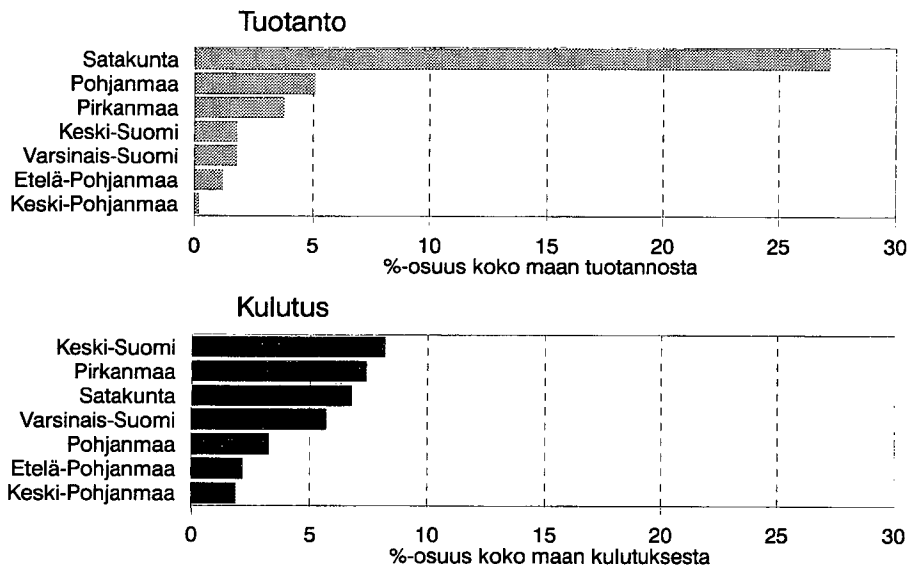
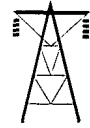
Kuva 112. Sähkön kulutus eri käyttäjäryhmissä maakunnittain 1997.



Kuva 113. Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1997.

## Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1997

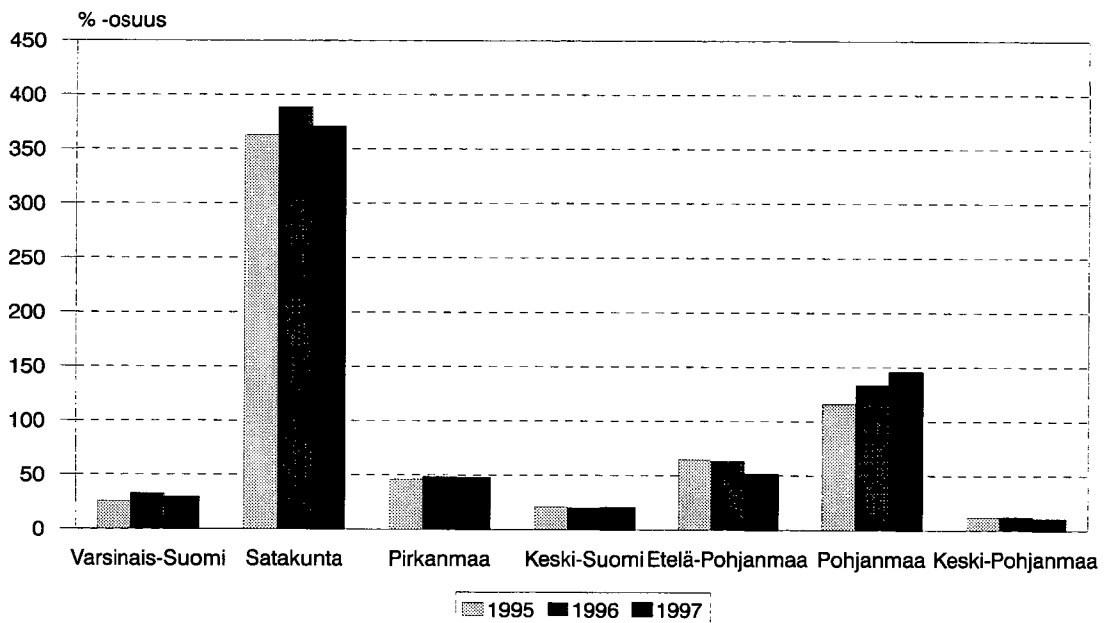
### Osuus koko maan tuotannosta ja kulutuksesta



Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 114. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1997.

## Sähköomavaraisuus maakunnittain 1995 - 1997



Lähde: Sähkölaitosyhdistys, Sähkölaitostilasto

Kuva 115. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1995 - 1997.

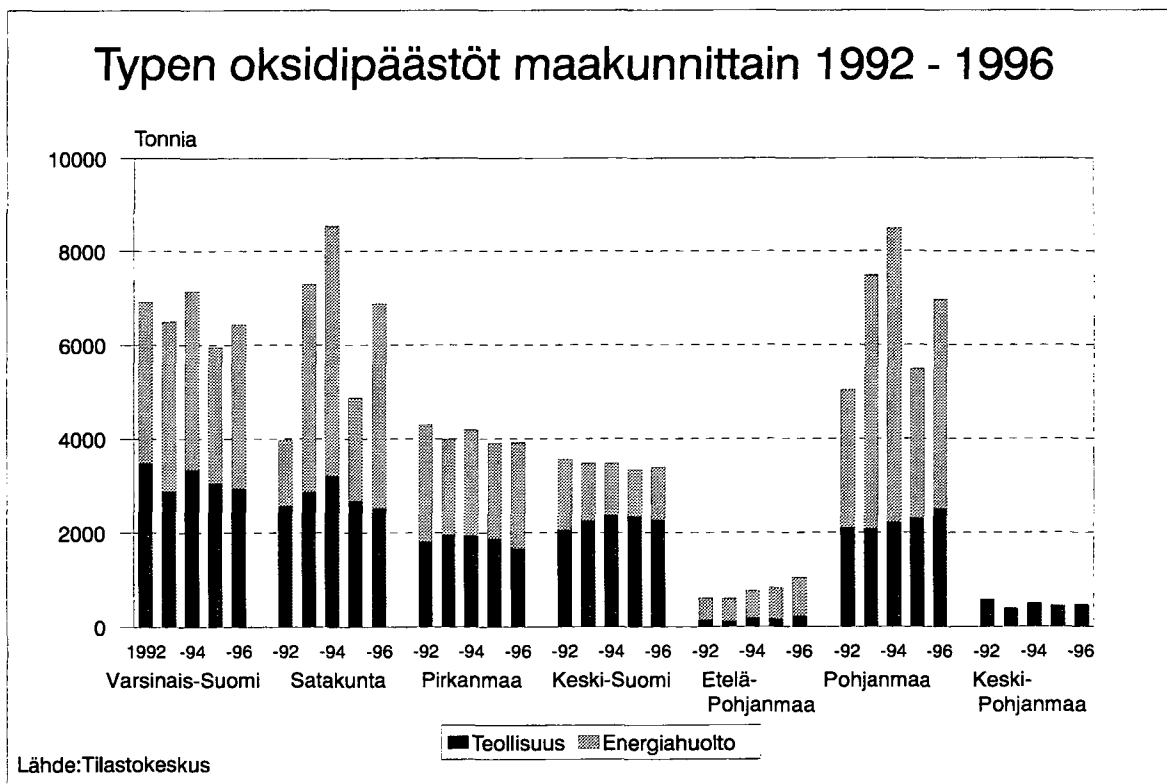


## YMPÄRISTÖN TILA

Typen oksidien päästöt kasvoivat Länsi-Suomen maakunnissa vuodesta 1995 vuoteen 1996. Samaan aikaan rikkidioksidipäästöt kasvoivat vain Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla. Hiukkaspäästöt ovat vähentyneet viiden vuoden aikana eniten Pohjanmaalla.

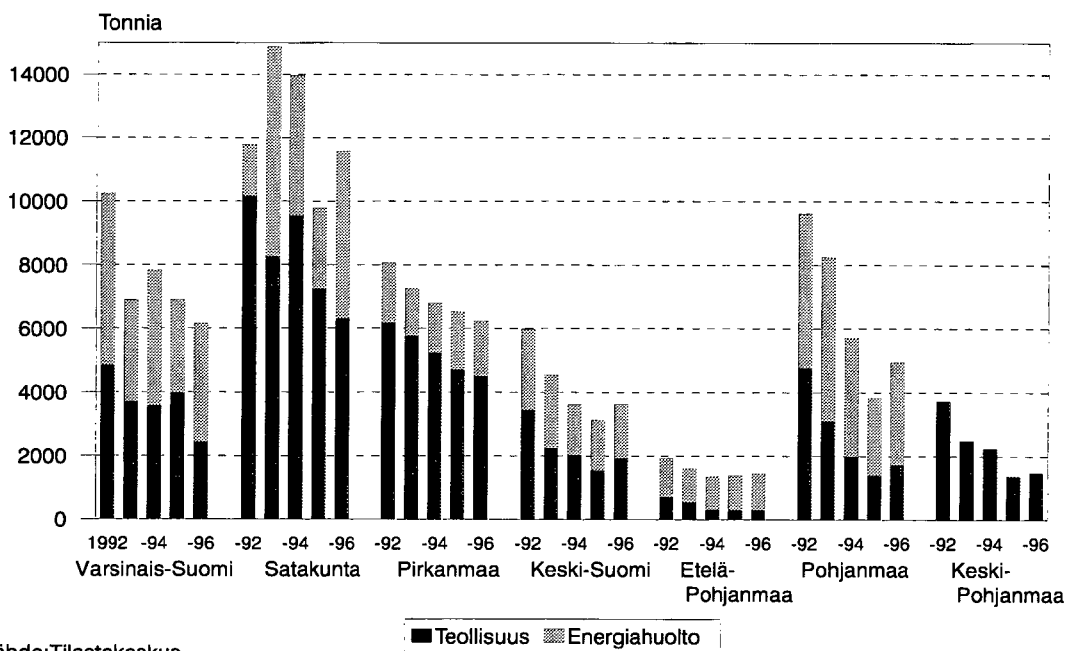
Maakunnittaiset ja kunnittaiset tiedot on huomioitu vain ilmoitusvelvollisten laitosten osalta. Länsi-Suomessa on tämän kriteerin täyttäviä päästöjen tuottajia 92 kunnan alueella. Vuonna 1996 rikkidioksidipäästöt olivat suurimmat Harjavallan kunnassa.

Länsi-Suomen alueella sijaitsee 9 kansallispuistoa ja 4 luonnonpuistoa. Suurin kansallispuisto, Saaristomeren puisto, sijaitsee Dragsfjärdin, Nauvon, Korppoon ja Houtskarinkuntien alueella.



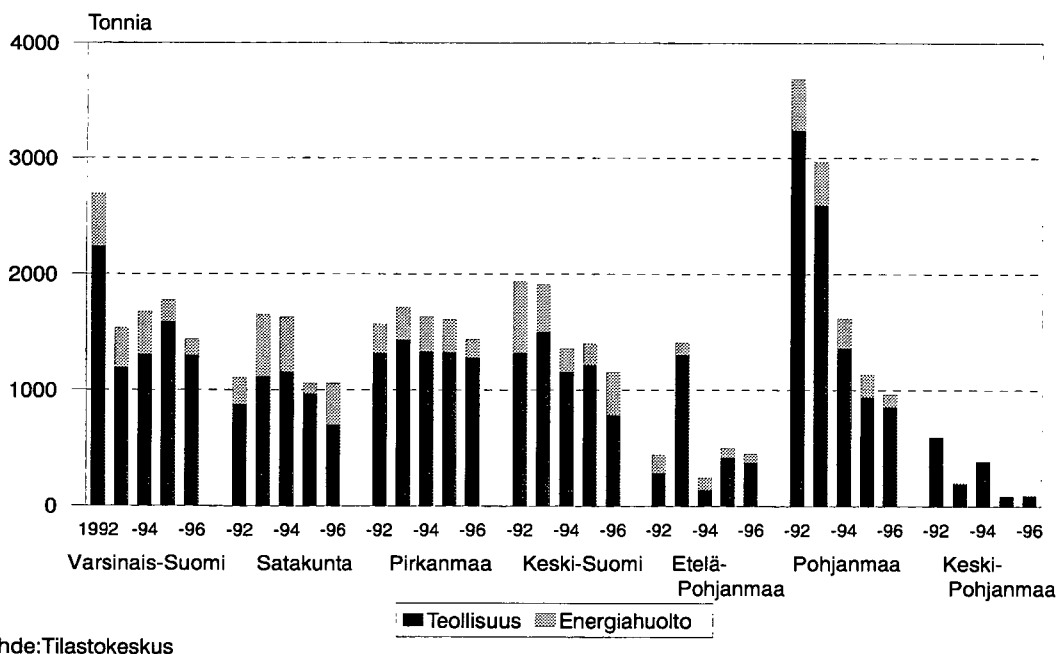
Kuva 116. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1996.

## Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1996

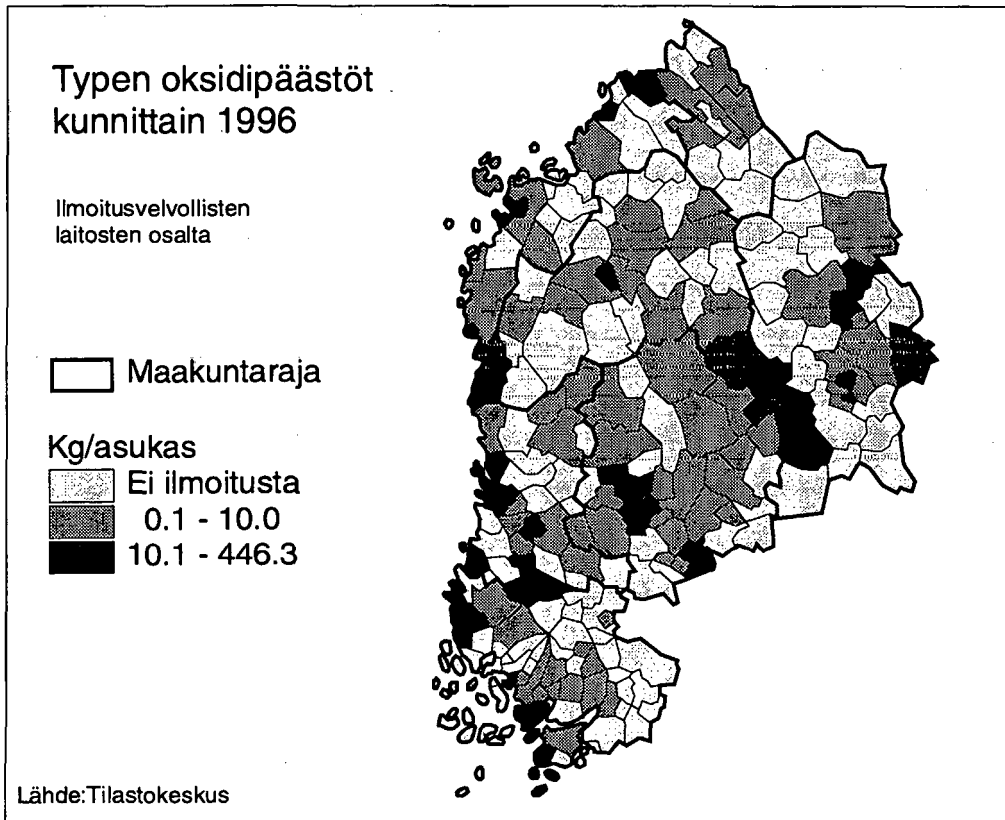


Kuva 117. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1996.

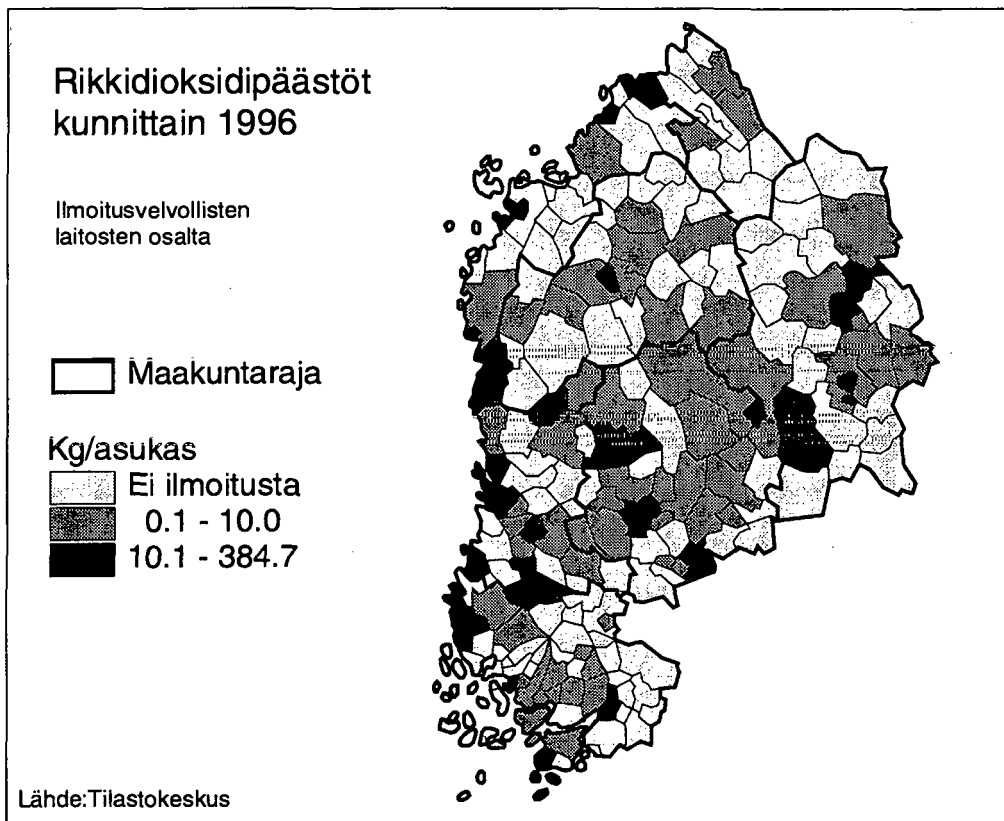
## Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1996



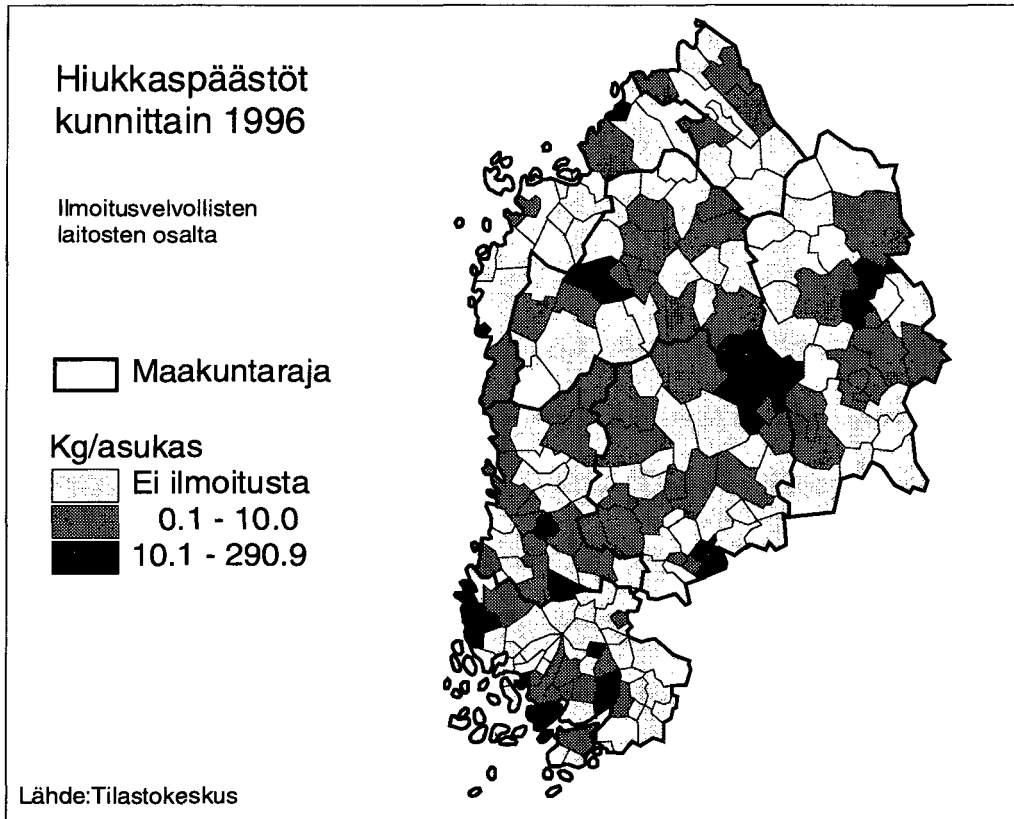
Kuva 118. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1996.



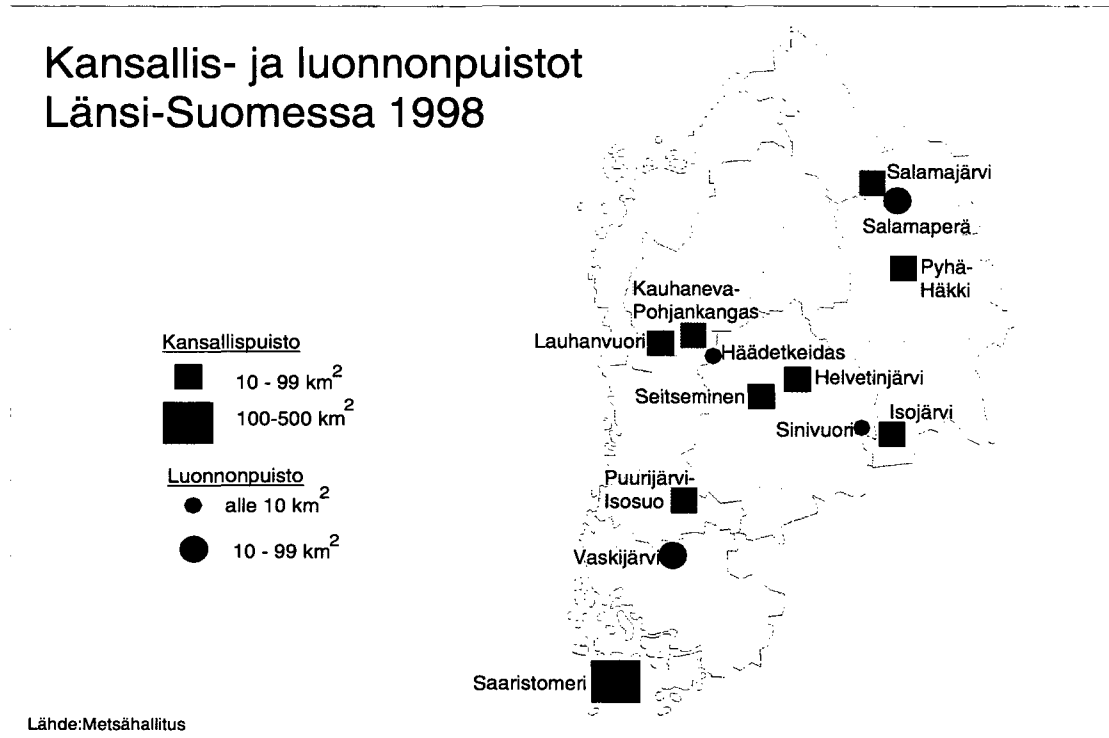
Kuva 119. Typen oksidipäästöt ( $\text{No}_x$ ) kunnittain 1996.



Kuva 120. Rikkidioksidipäästöt ( $\text{SO}_2$ ) kunnittain 1996.



Kuva 121. Hiukkaspäästöt kunnittain 1996.



Kuva 122. Kansallis- ja luonnonpuistot Länsi-Suomessa 1998.

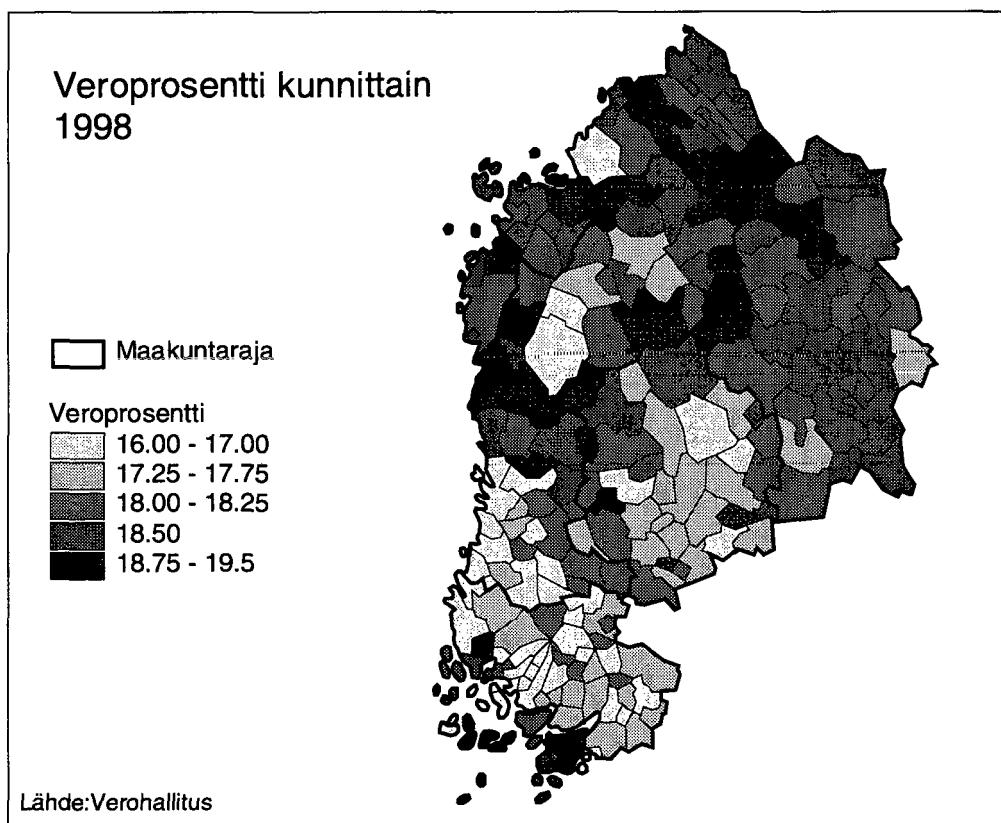
## KUNNALLISTALOUS

Vuoden 1997 alussa otettiin Manner-Suomen kunnissa käyttöön uusi kirjanpitojärjestelmä, jossa soveltuvin osin noudatetaan kirjanpitolakia. Myös opetustoimen valtionapujärjestelmä muuttui vuonna 1997. Kunnallistalouden tunnusluvut on laskettu Kuntaliiton suositusten mukaisesti. Tunnusluvut eivät ole vertailukelpoisia vuoden 1996 ja sitä aikaisemmissa tilastoissa julkaistujen tunnuslukujen kanssa. **Verrattaessa tunnuslukuja toisiin kuntiin ja keskiarvoihin tulee se tehdä tietyllä varauksella, sillä kuntien tapa tuottaa palveluja eroaa toisistaan.** Kunnallistalouden käsitteiden selitykset ja laskukaavat löytyvät julkaisun lopusta.

**Veroprosentti** vaihtelee vuonna 1998 katsauksen tarkastelualueella 16.00 ja 19.50 välillä. Alhaisin veroprosentti on Eurajoella ja korkein Kruunupyssä.

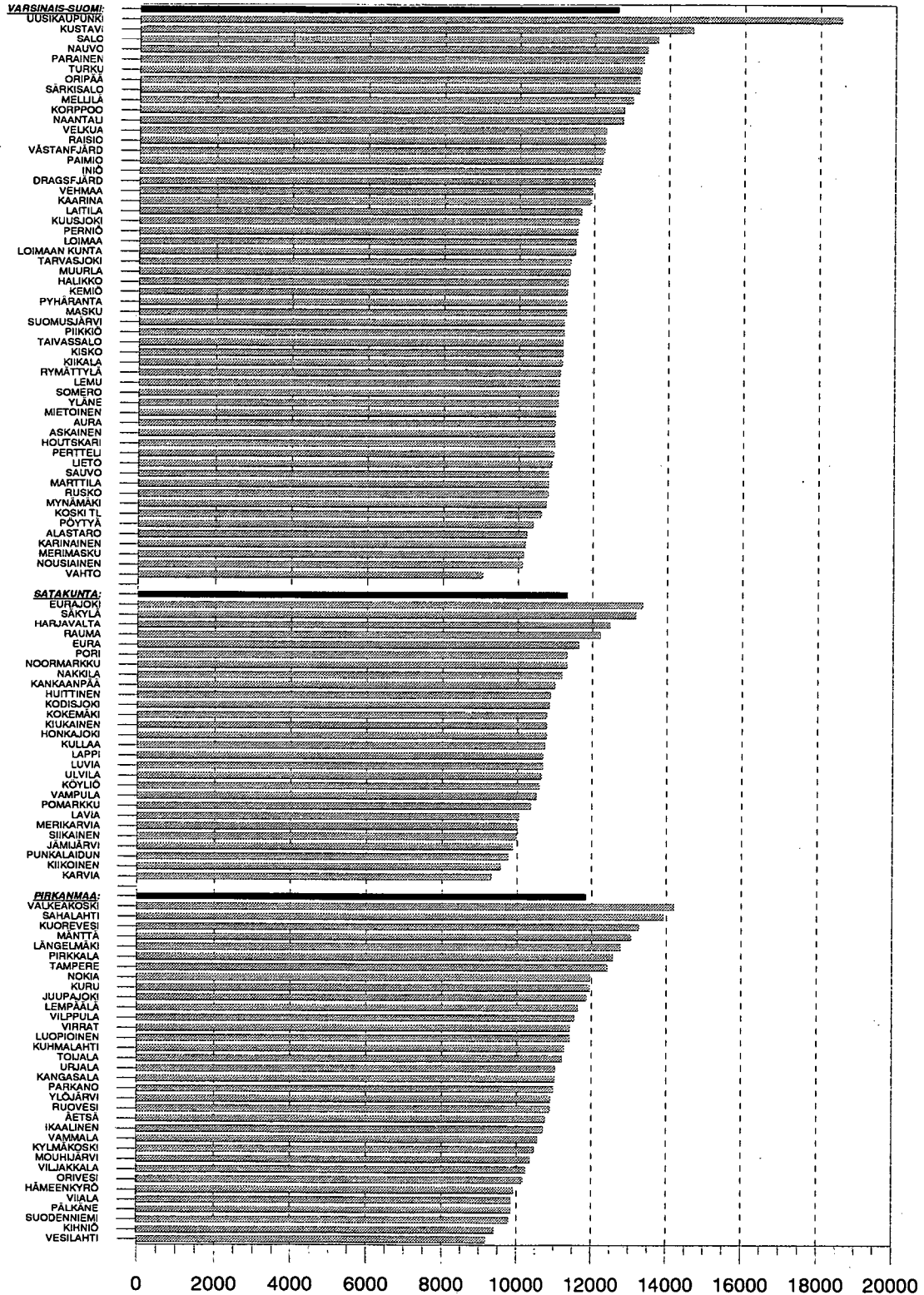
**Keskimääräinen äyrimäärä** asukasta kohti on kasvanut verovuoden 1993 laskun jälkeen kaikissa maakunnissa. Länsi-Suomen maakuntien keskimääräiset äyrit ovat olleet koko tarkastelukauden (1980 – 1996) koko maan tasoa alempana. Poikkeuksena tästä on Varsinais-Suomi, jonka äyrimäärän kehitys on noudattanut koko maan keskimääräistä kehitystä.

**Keskimääräiset verotulot** olivat Manner-Suomen kunnissa 12 700 markkaa asukasta kohti vuonna 1997. Länsi-Suomessa tämä arvo ylittyi 26 kunnan kohdalla. Tarkasteltavien kuntien korkeimmat verotulot olivat Uudessakaupungissa. Asukasta kohti laskettujen verotulojen muutos vuodesta 1996 vuoteen 1997 oli suurin Mellilän ja Kuhmoisten kunnissa. Yhteensä 23 tarkasteltavassa kunnassa keskimääräiset asukasta kohti lasketut verotulot alenivat. Eniten ne vähenivät Kannuksen kunnassa.



Kuva 123. Veroprosentti kunnittain 1998.

## Verotulot kunnittain 1997 (markkaa/asukas)

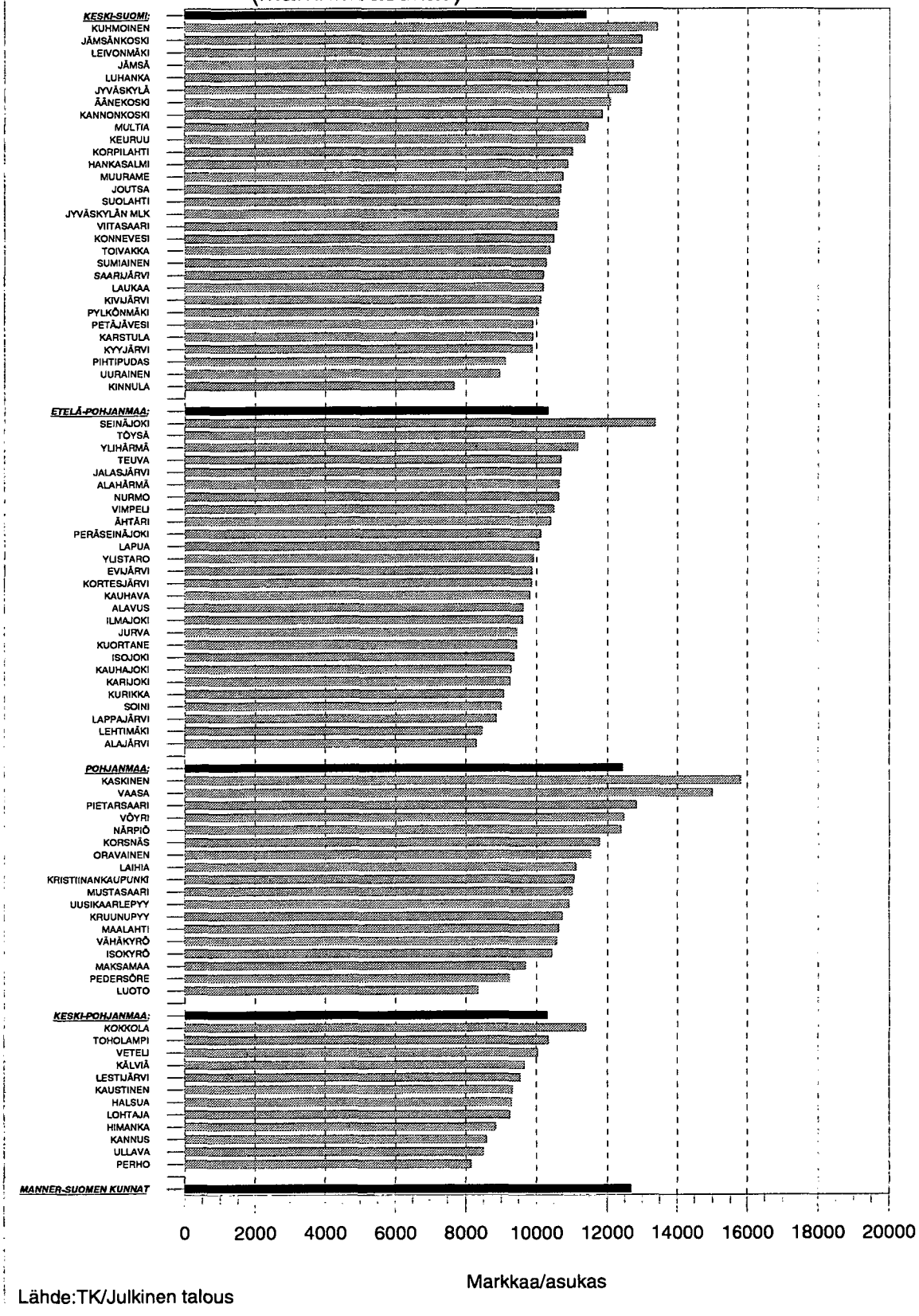


Lähde: TK/Julkinen talous

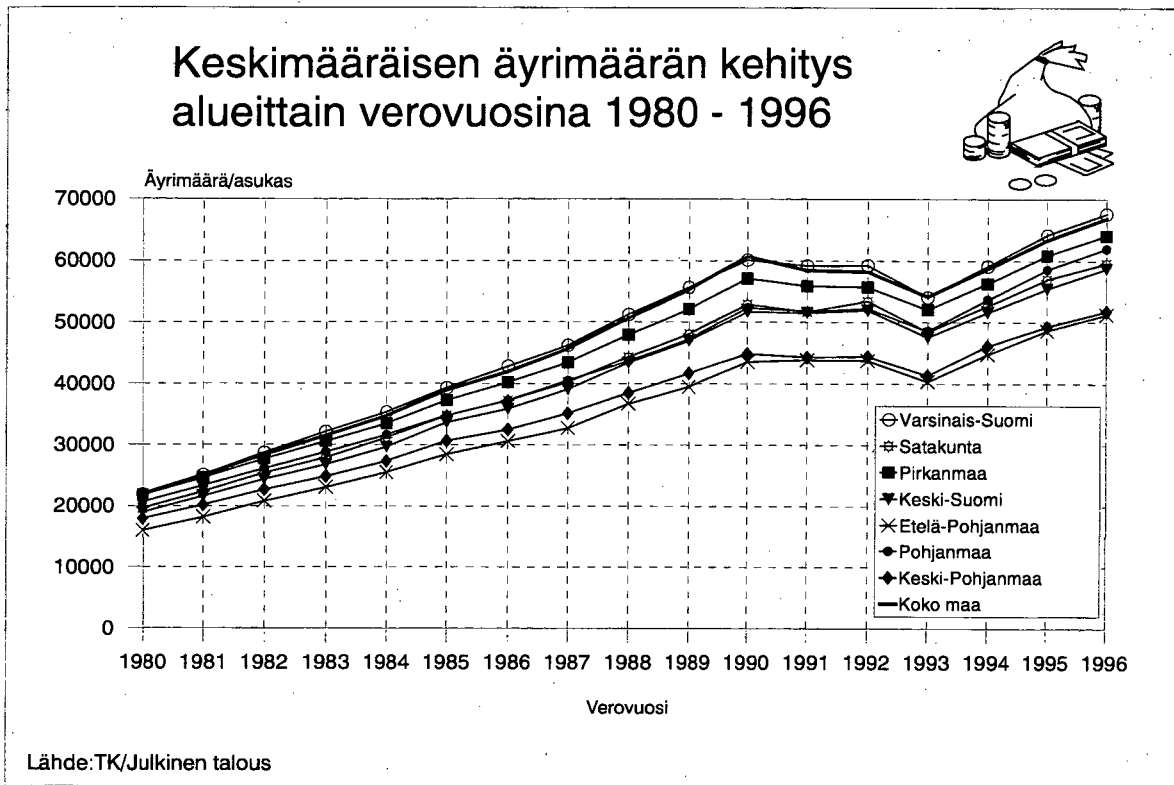
Markkaa/asukas

Kuva 124a. Verotulot kunnittain 1997.

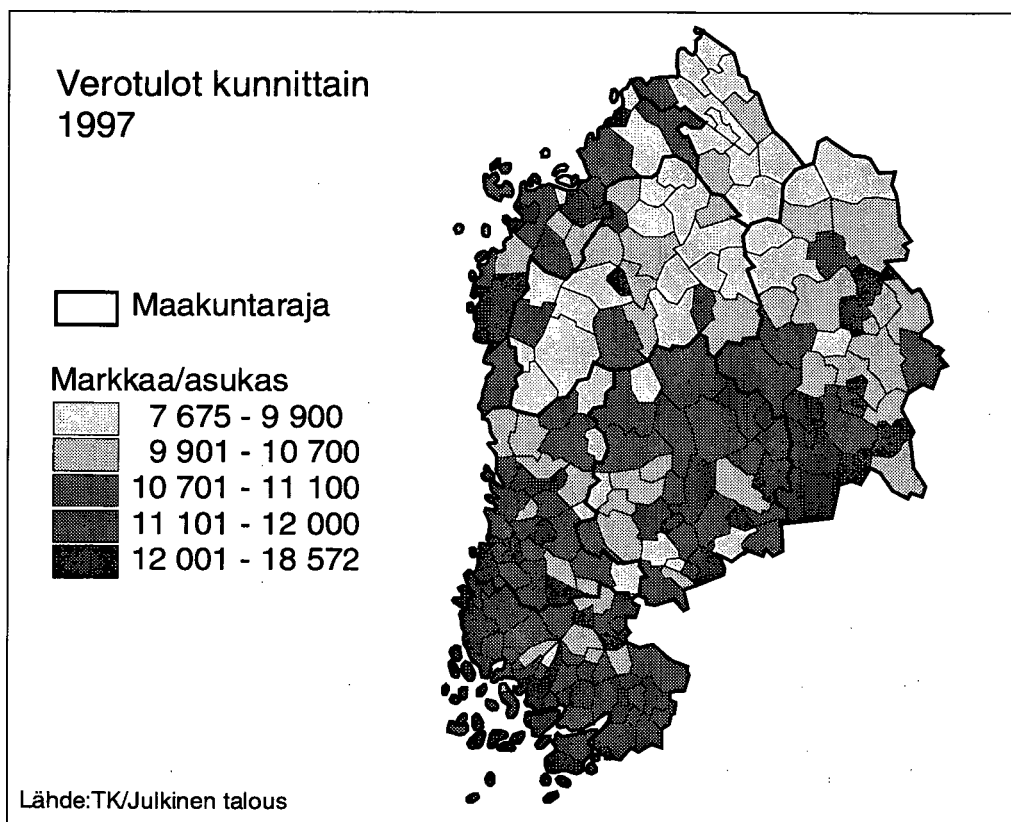
## Verotulot kunnittain 1997 (markkaa/asukas)



Kuva 124b. Verotulot kunnittain 1997.

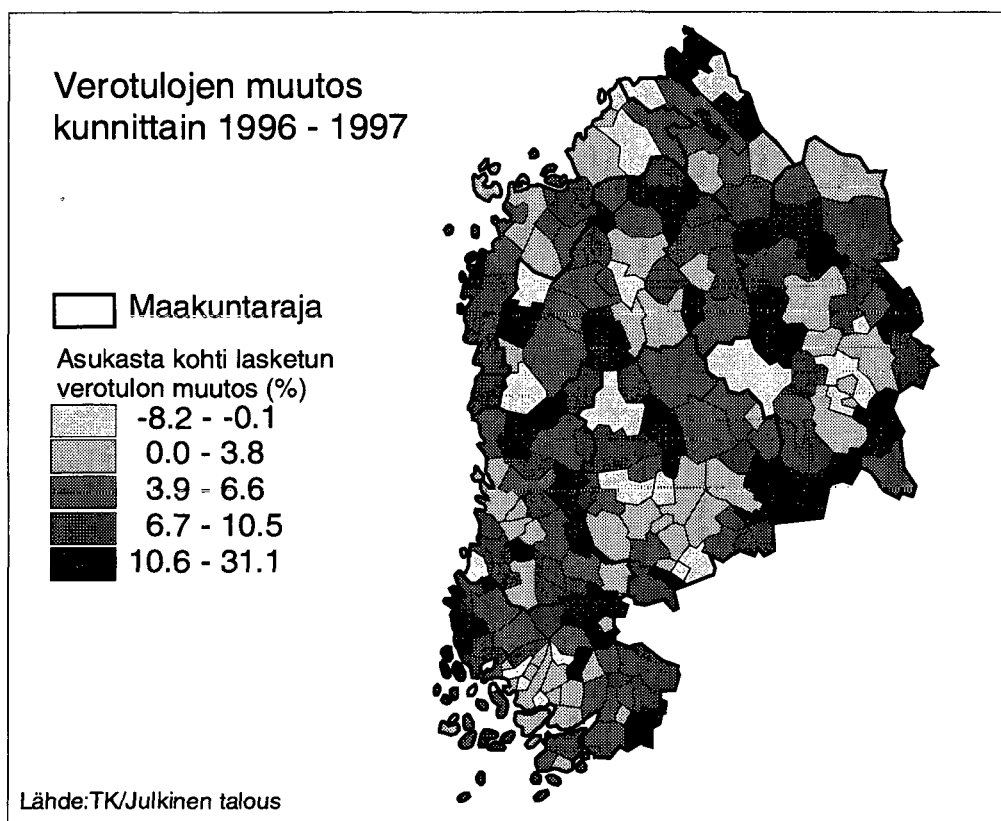


Kuva 125. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys alueittain verovuosina 1980 – 1996.



Kuva 126. Verotulot kunnittain 1997.





Kuva 127. Verotulojen muutos kunnittain 1996 – 1997.

**Kunnan vuosikate** (markkaa/asukas) oli Uudessakaupungissa tarkastelualueen paras vuonna 1997. Vuosikate oli negatiivinen yhteensä 23 kunnassa. Negatiivisin se oli Kannuksessa ja Dragsfjärdissä.

**Kunnan toimintakate** (markkaa/asukas) oli negatiivisin Korppoossa, hieman yli 20 000 markkaa. Myös Nauvossa, Houtskarissa ja Vaasassa toimintakate oli yli 18 000 markkaa miinuksella.

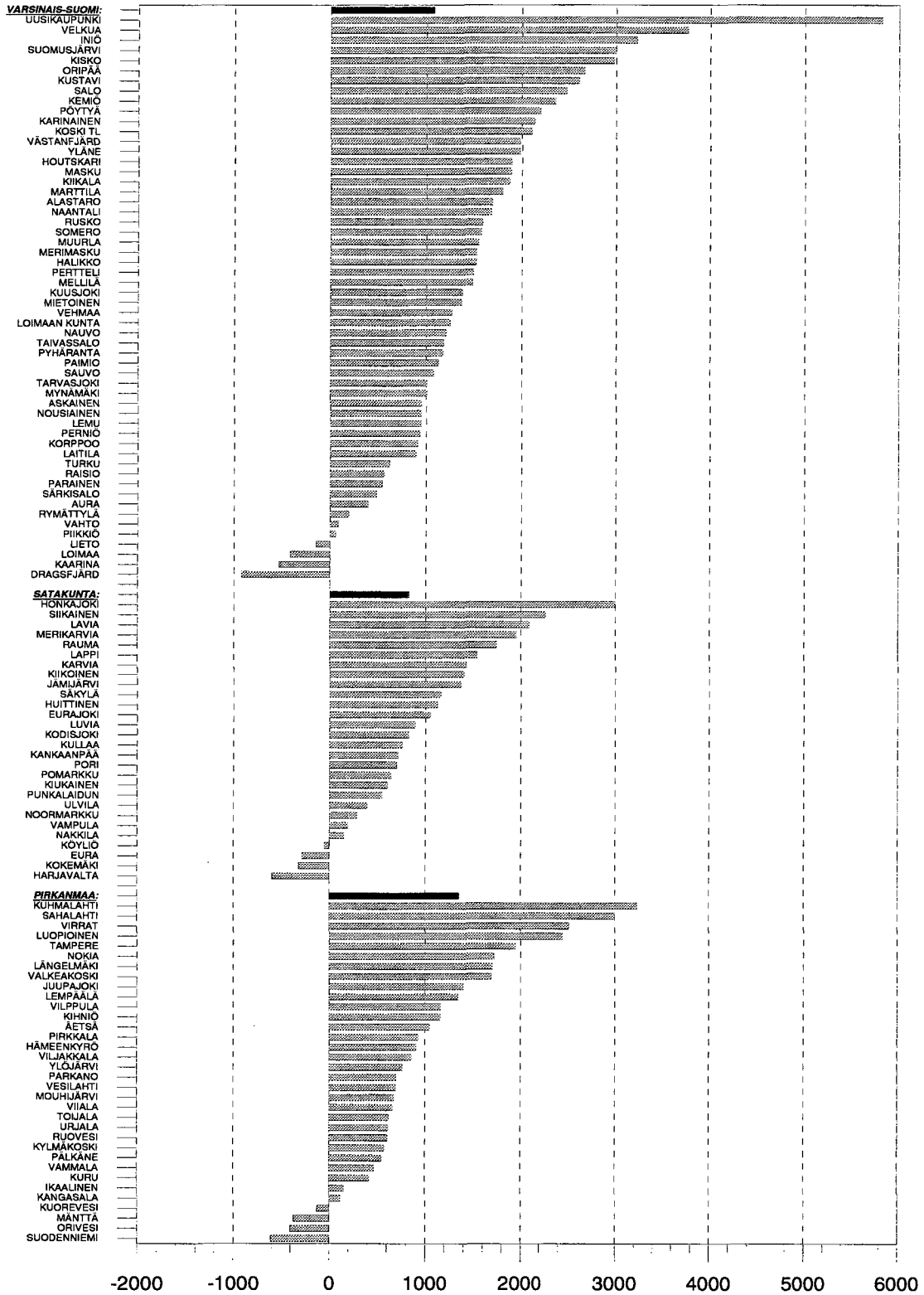
**Lainakanta** oli tarkasteltavien kuntien suurin Lestijärvellä, yli 11 300 markkaa asukasta kohti vuonna 1997. Myös Saarijärvellä lainakanta oli yli 10 000 markkaa asukasta kohti. Tarkastelualueen pienin se oli Kauhajoella, Lappajärvellä, Hämeenkyrössä ja Kurikassa, alle 200 markkaa.

**Suhteellinen velkaantuneisuus** (%) oli suurin Saarijärvellä ja Kannuksessa, yli 58 %. Pienin se oli Velkuan kunnassa, 8.6 %.

**Kassan riittävyys** oli paras Iniön kunnassa, 275 päivää. Pienin kassan riittävyys oli Nurmossa, jossa arvo oli negatiivinen kahden päivän verran. Kassan riittävyyden laskukaava poikkeaa aikaisemmissa tilastoissa käytetystä kassan riittävyys (pv) laskukaavasta.

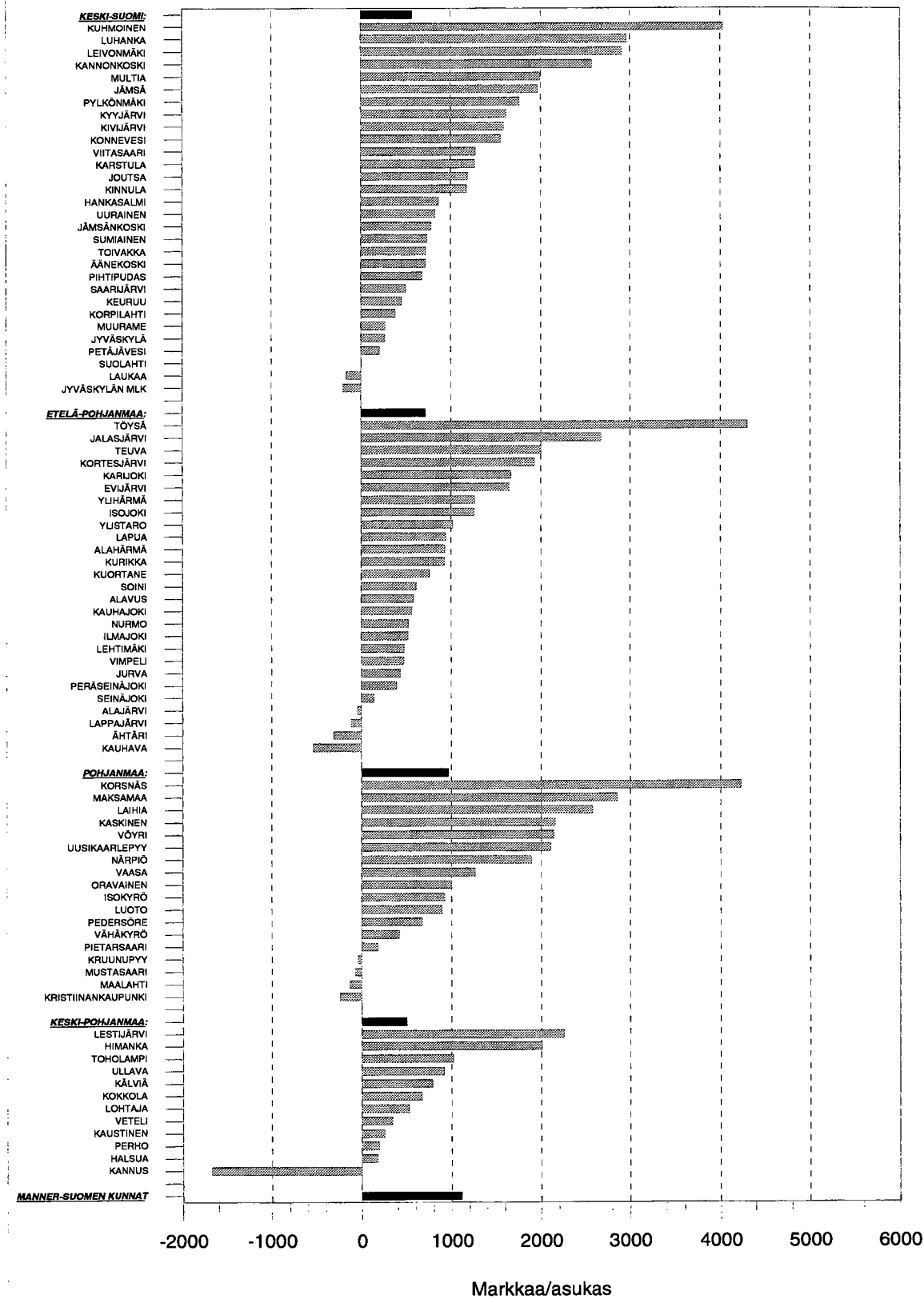
**Yleishallinnon nettokustannukset** asukasta kohti olivat suurimmat Iniön kunnassa, lähes 2 800 markkaa. Nettokustannukset ylittivät 2 000 markkaa asukasta kohti myös Särkisalon kunnassa.

# Vuosikate kunnittain 1997



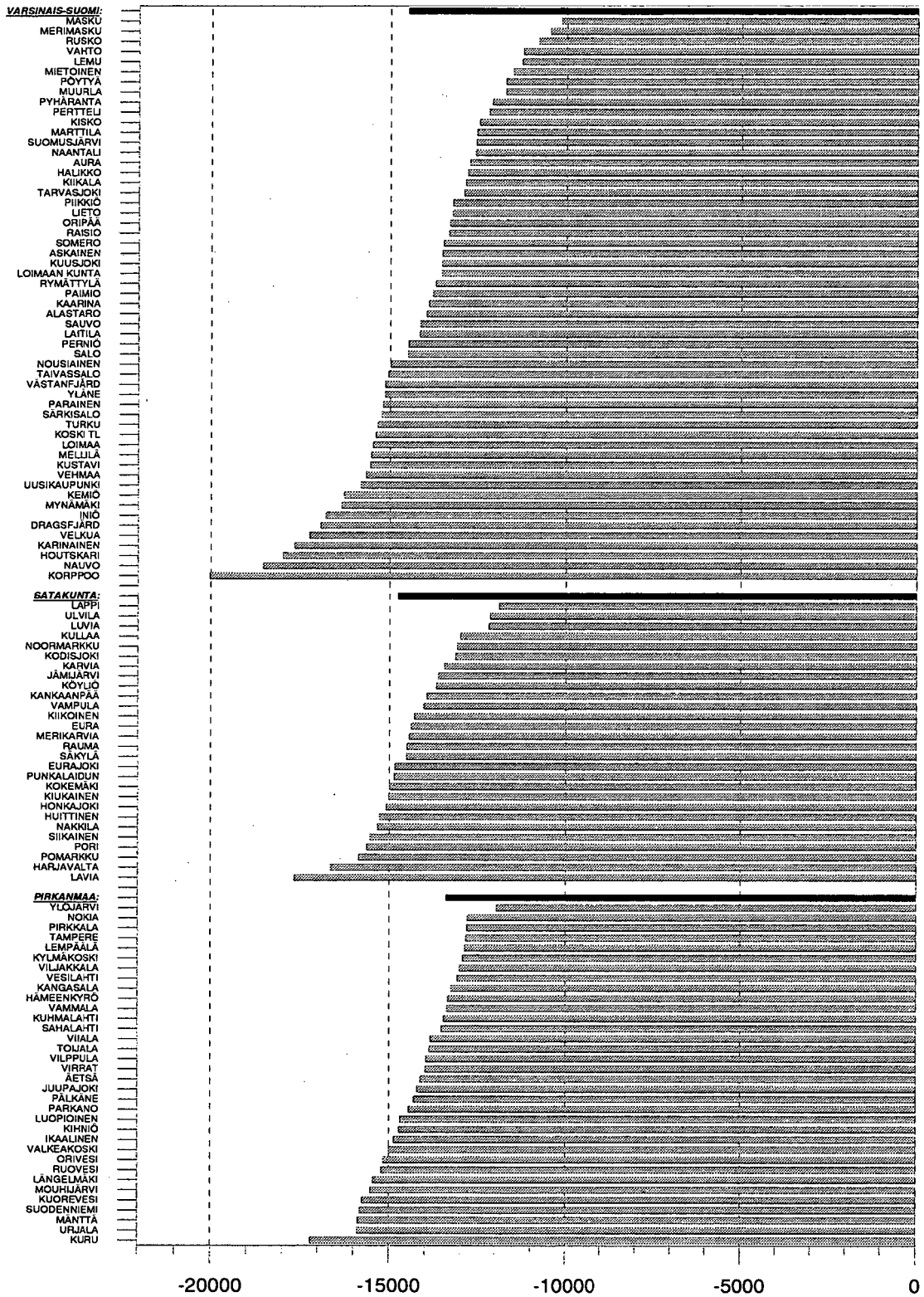
Kuva 128a. Vuosikate kunnittain 1997.

## Vuosikate kunnittain 1997



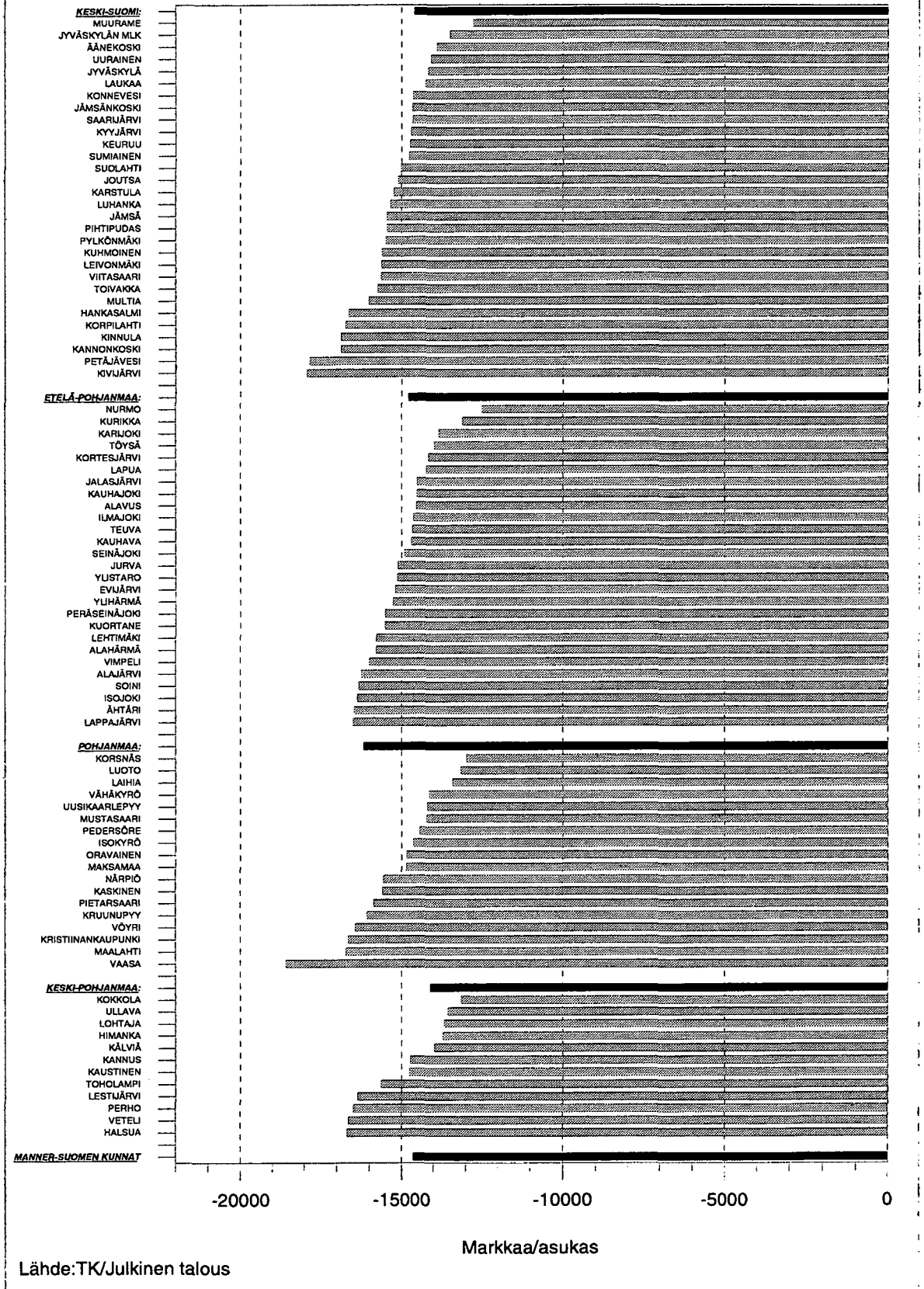
Kuva 128b. Vuosikate kunnittain 1997.

## Toimintakate kunnittain 1997



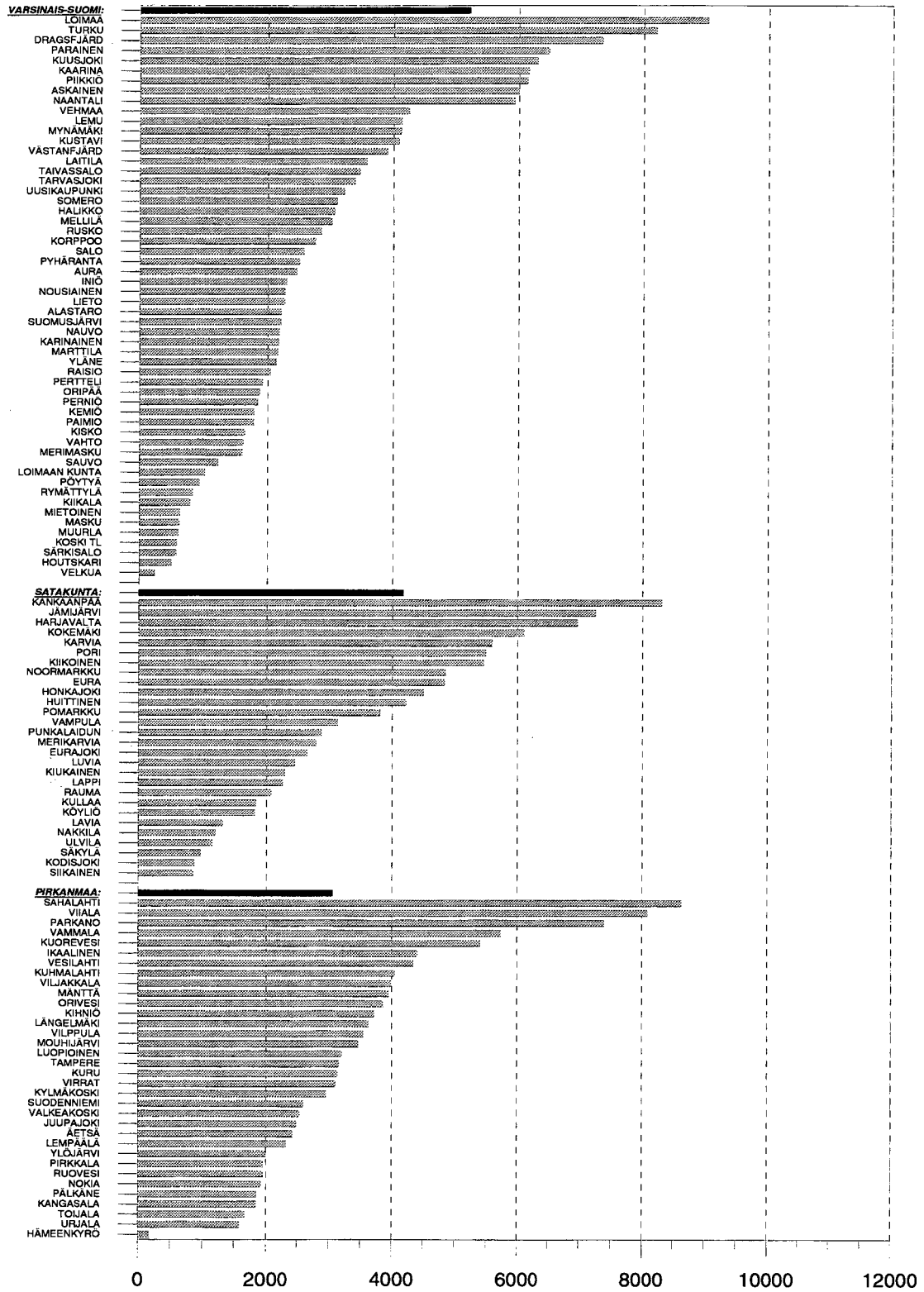
Kuva 129a. Toimintakate kunnittain 1997.

## Toimintakate kunnittain 1997



Kuva 129b. Toimintakate kunnittain 1997.

## Lainakanta kunnittain 1997

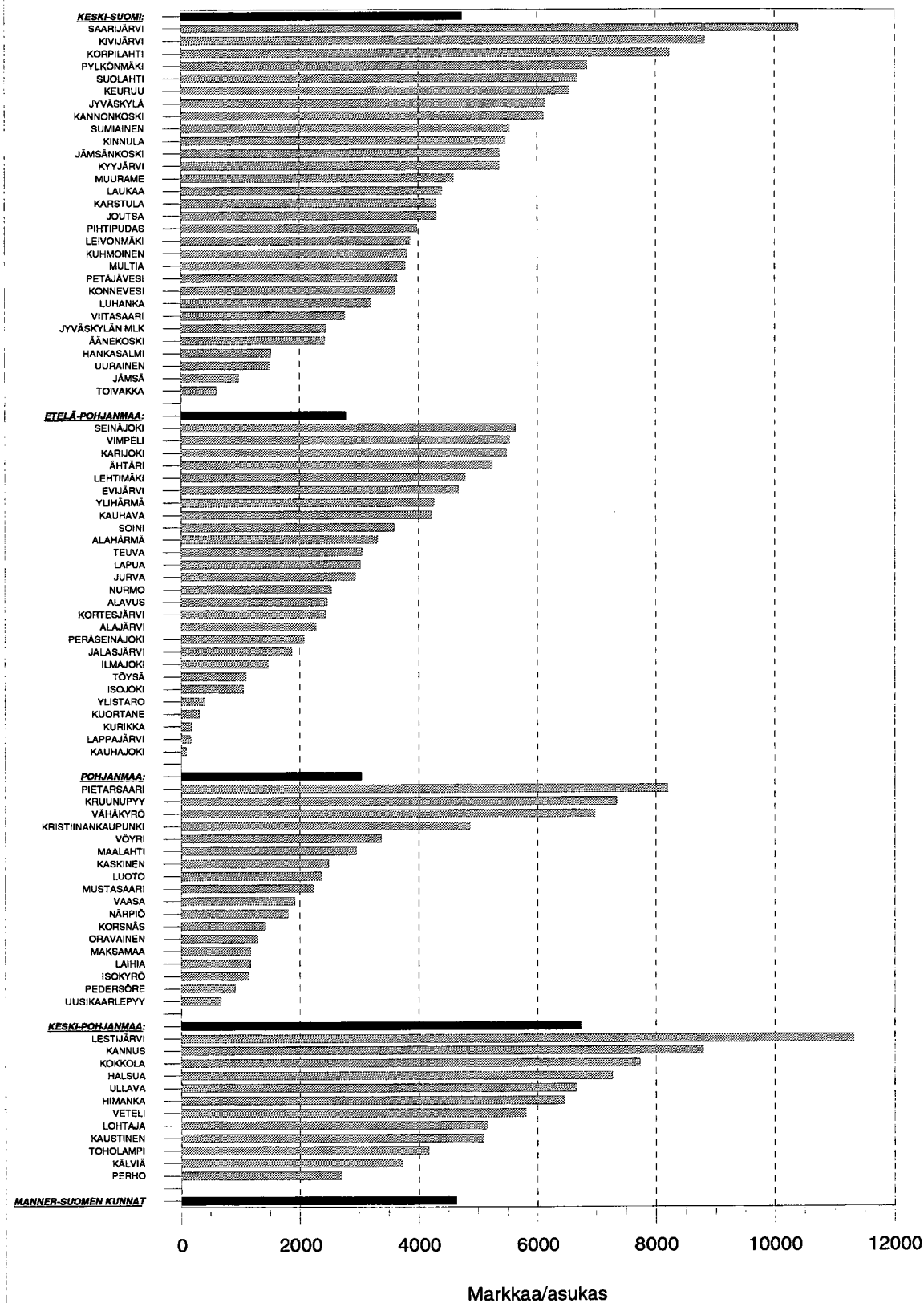


Lähde:TK/Julkinen talous

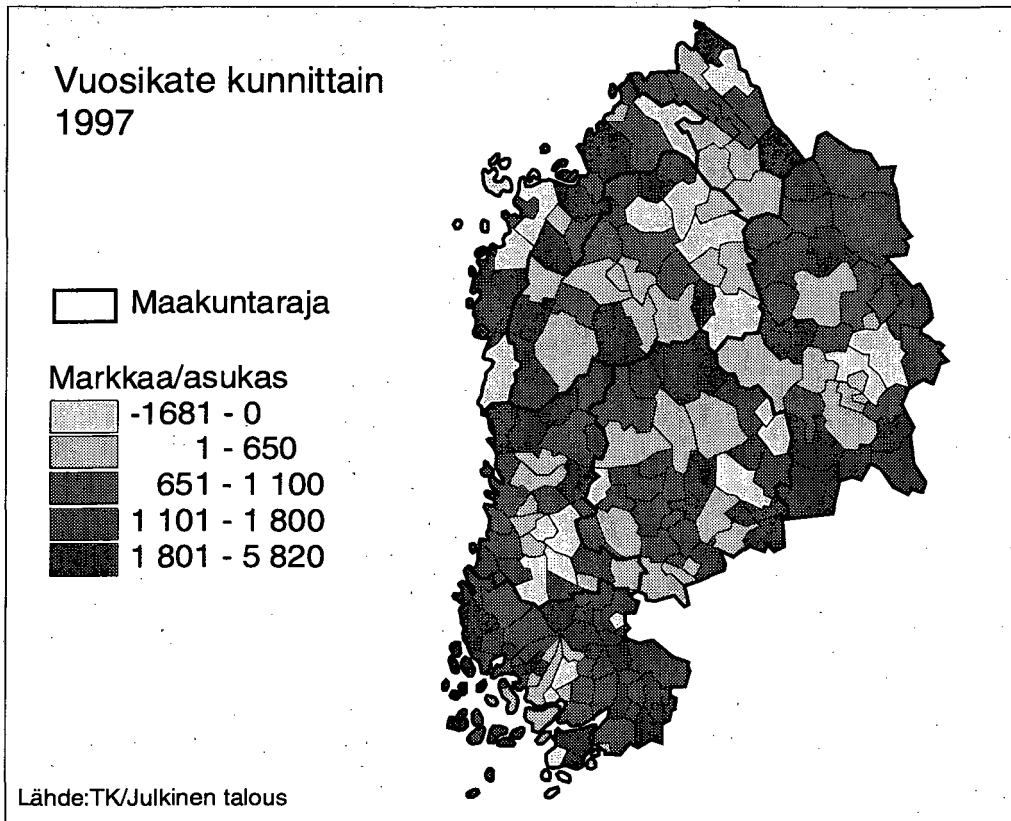
Markkaa/asukas

Kuva 130a. Lainakanta kunnittain 1997.

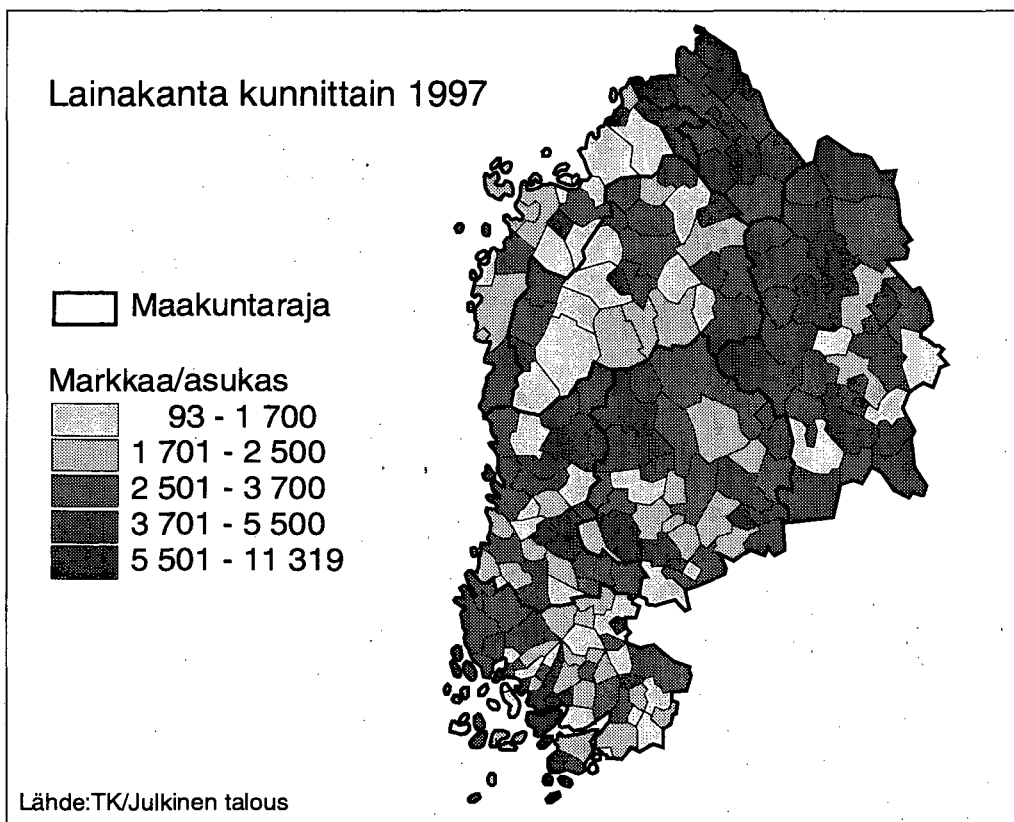
## Lainakanta kunnittain 1997



Kuva 130b. Lainakanta kunnittain 1997.

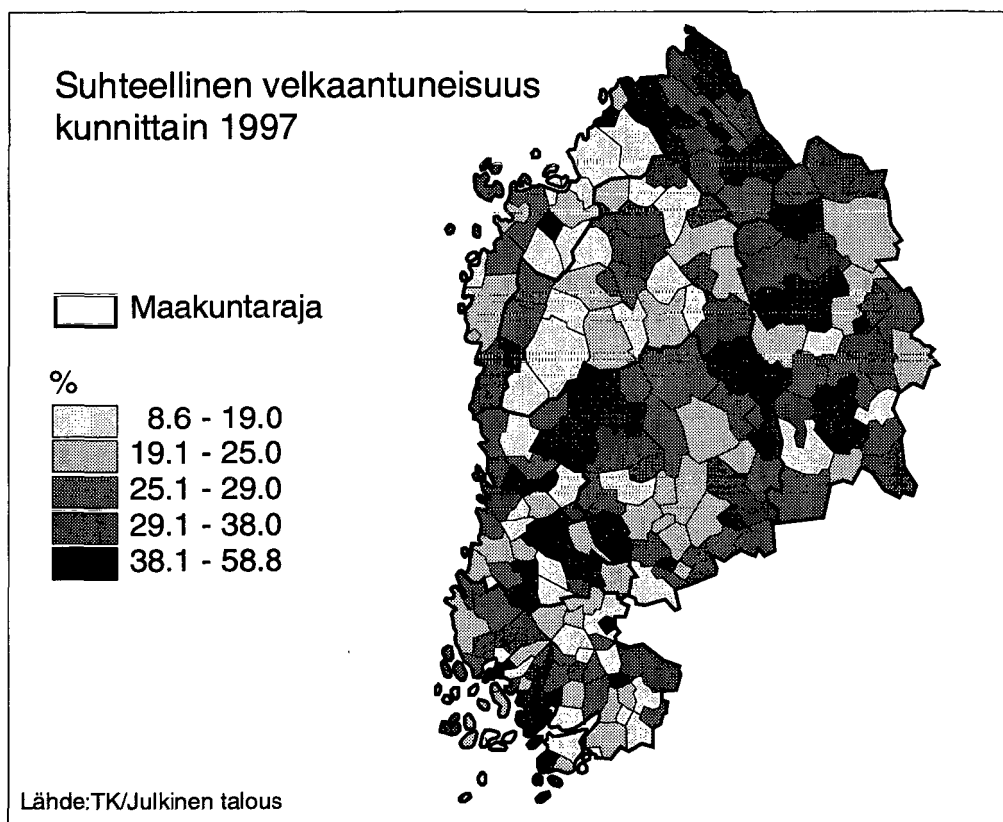


Kuva 131. Vuosikate kunnittain 1997.

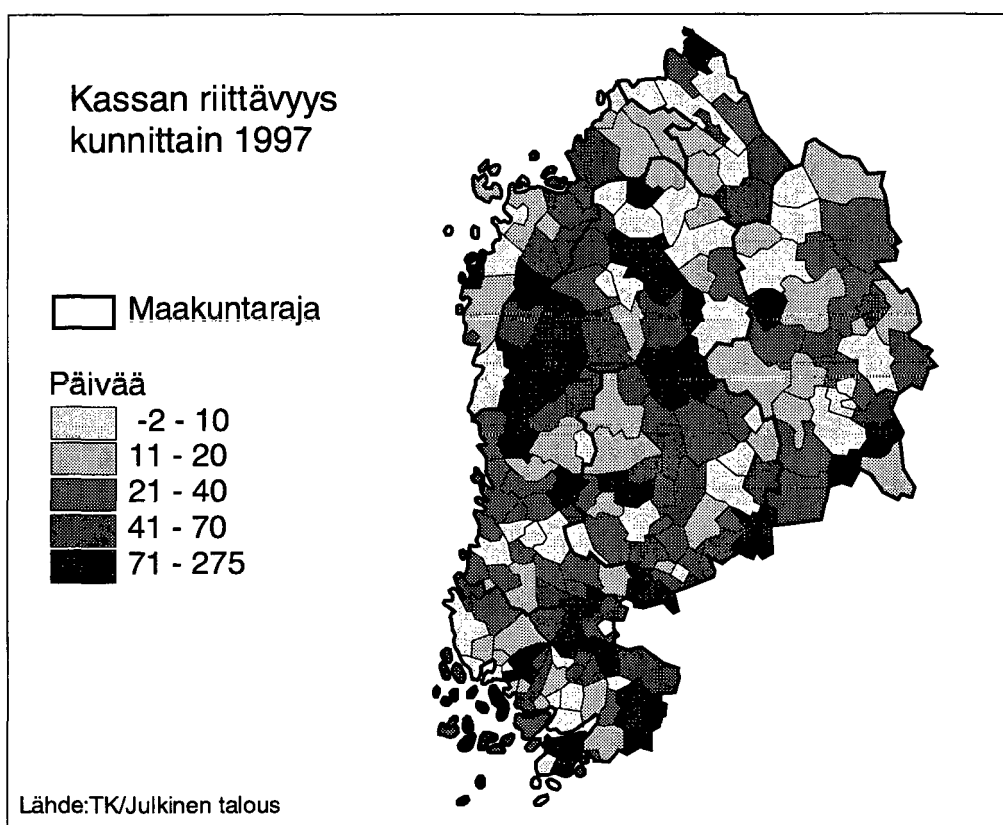


Kuva 132. Lainakanta kunnittain 1997.

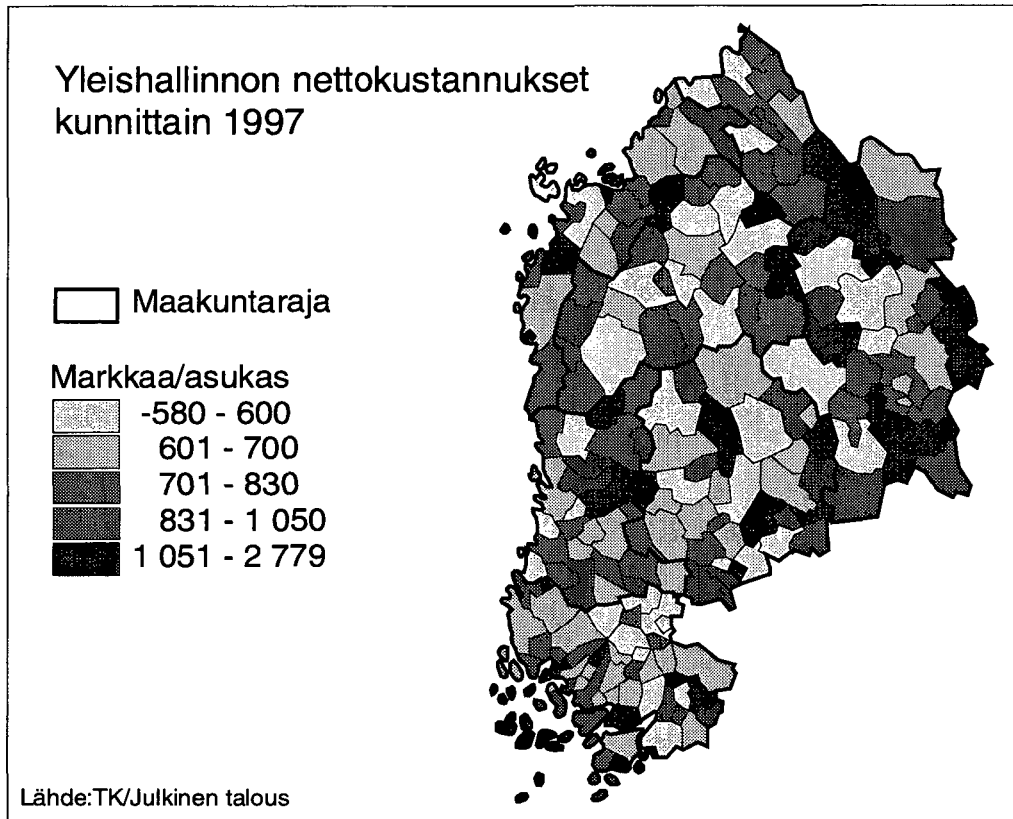




Kuva 133. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1997.



Kuva 134. Kassan riittävyys kunnittain 1997.



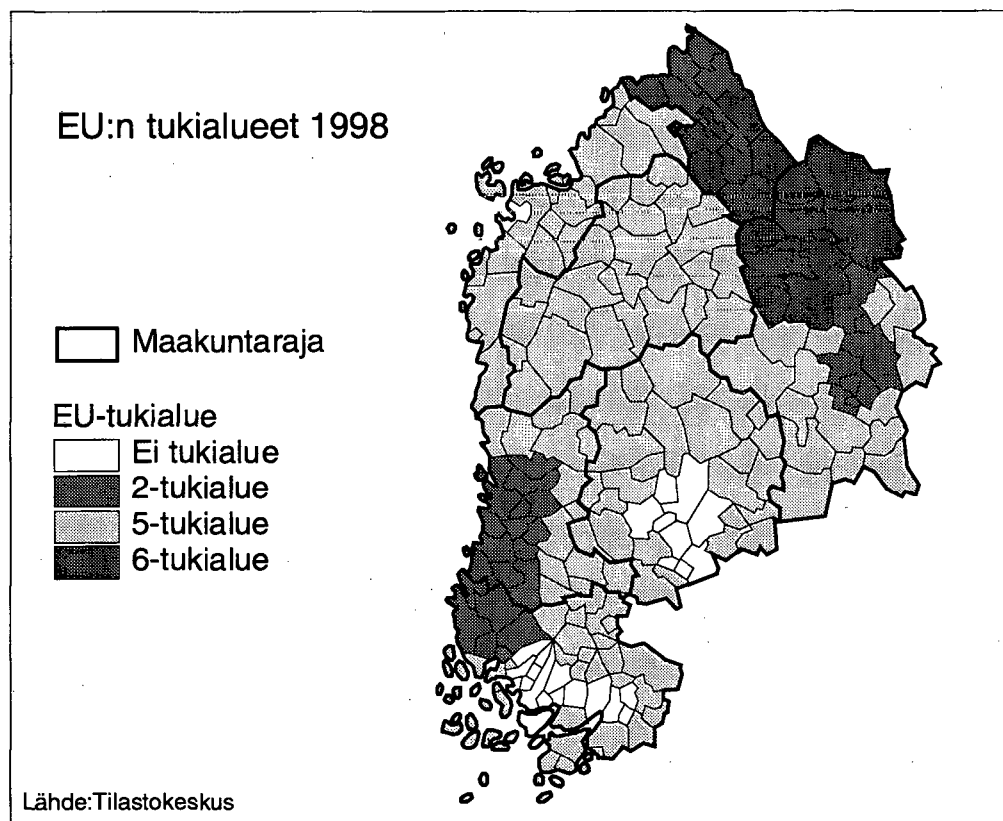
Kuva 135. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1997.

## ALUEPOLITIikka

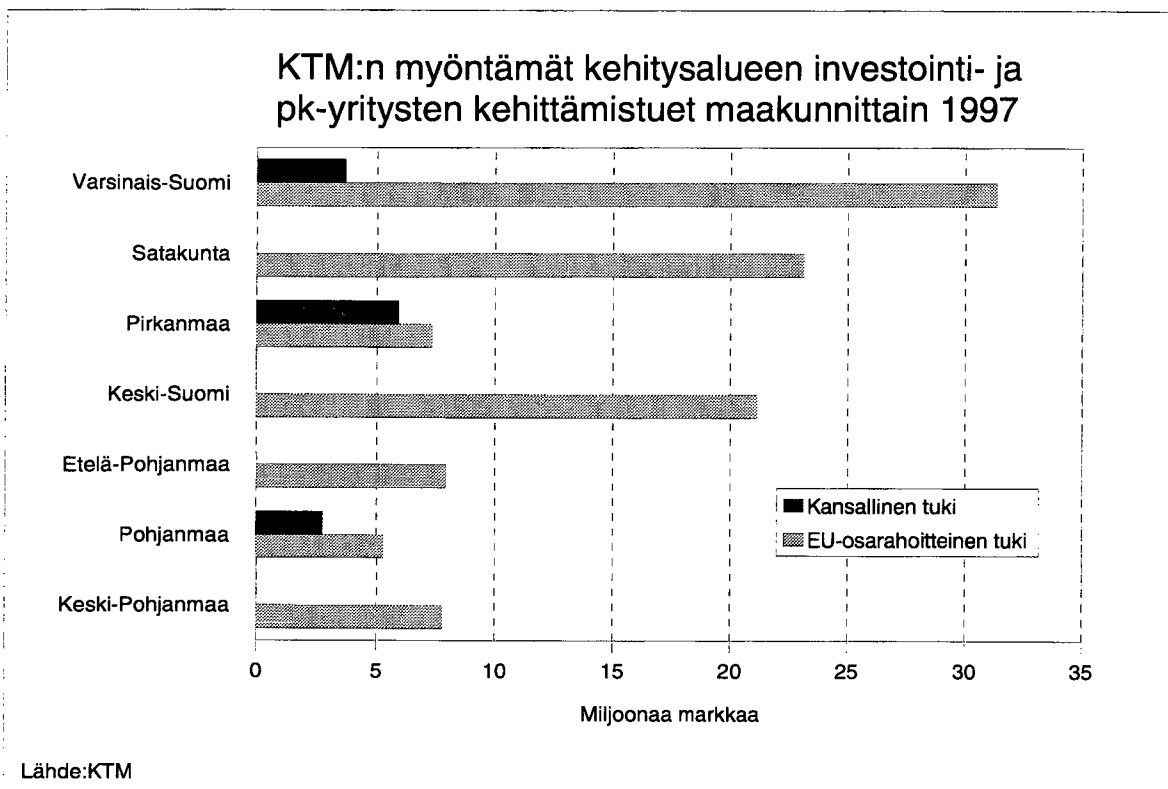
Suomi on jaettu kolmeen EU:n tavoitealueeseen (2, 5b ja 6). Ne vastaavat pitkälle kansallisia kehitysalueita. Tavoite 2-alueet kohdentuu taantuvien teollisuusalueiden kehittämiseen. Ohjelman tavoitteena on työpaikkojen lisääminen alueiden tuotantorakennetta uudistamalla, kilpailukykyä vahvistamalla ja kansainvälistymistä lisäämällä. Tavoite 5b-alueet jaetaan maaseudun elinkeinorakenteen vahvistamiseen ja monipuolistamiseen. Tavoite 6-alueet kohdennetaan erittäin harvaan asuttujen alueiden kehittämiseen. Sen tärkeimpänä tavoitteena on vahvistaa taloutta ja sitä kautta synnyttää uusia työpaikkoja.

Länsi-Suomen läänin kunnista yli puolet kuuluu tavoite 5b- alueeseen. Tavoite 2-alueen piiriin kuuluu 31 kuntaa Varsinais-Suomen, Satakunnan, Keski-Suomen ja Keski-Pohjanmaan maakunnista. Tavoite 6-alueen kuntia on yhteensä 16 sekä Keski-Suomessa että Keski-Pohjanmaalla.

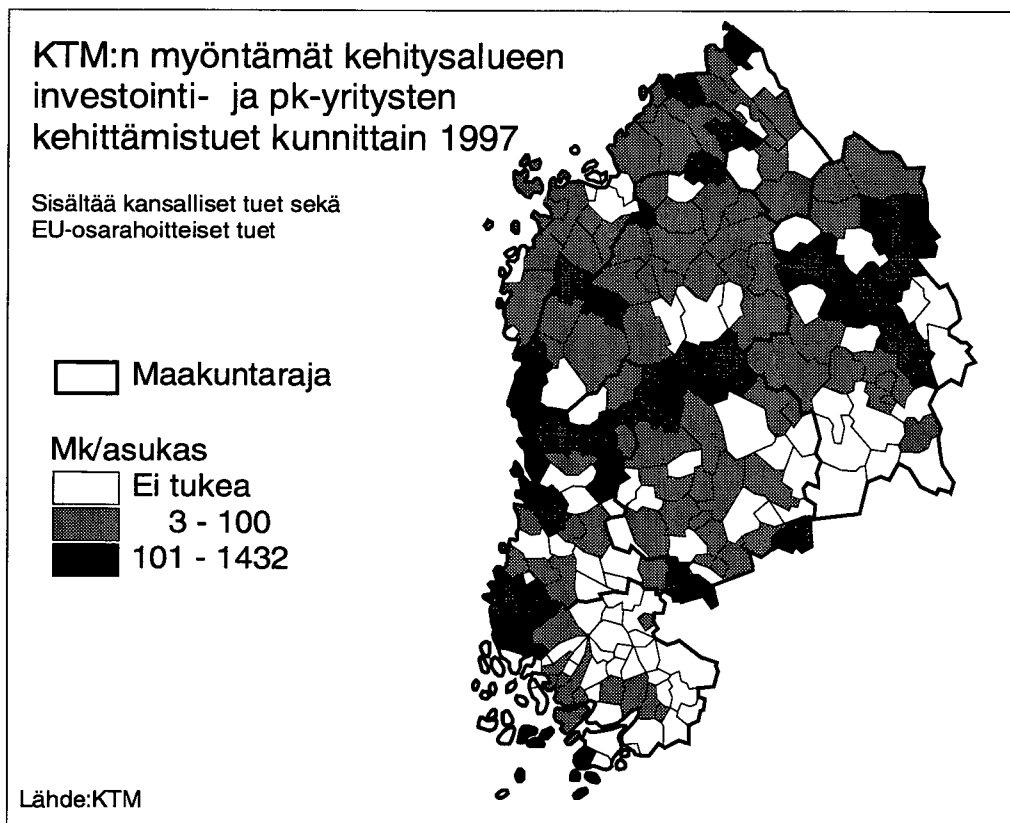
Ne yritykset, jotka toimivat EU-tavoitealuekunnissa, voivat saada EU-osarahoitteista alue- ja rakennetukea. Kauppa- ja teollisuusministeriö (KTM) on yksi monista organisaatiosta, jotka myöntävät EU-tukea. Sen kautta ohjautuu lähinnä kehitysalueen investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea sekä pienyritystukea. Vuonna 1997 KTM:n myöntämät kansalliset kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet asukasta kohti laskettuna olivat suurimmat Mietoissa. Kansallista tukea ei myönnetty lainkaan 175 kuntaan. EU-osarahoitteiset yritystuet suhteutettuna kunnan asukaslukuun olivat suurimmat Uudessakaupungissa.



Kuva 136. EU:n tukialueet 1998.



Kuva 137. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1997.



Kuva 138. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1997.

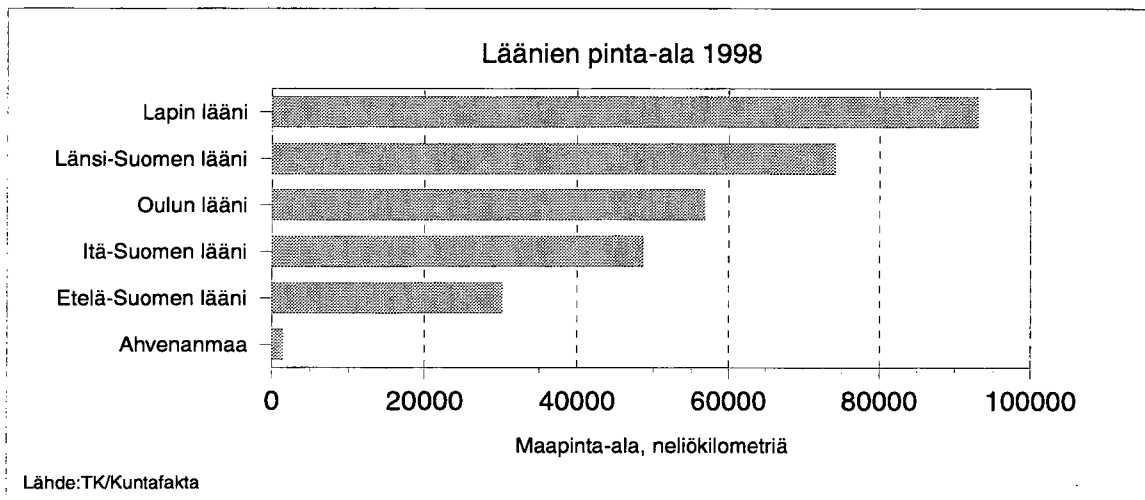
## LÄÄNIT

1.9.1997 astui voimaan uusi läänijako; Etelä-Suomen, Länsi-Suomen, Itä-Suomen, Oulun ja Lapin läänit sekä Ahvenanmaa. Etelä-Suomen lääni käsittää kuusi maakuntaa, joissa on yhteensä 89 kuntaa. Länsi-Suomen lääniin kuuluu yhteensä 205 kuntaa. Maakuntia on seitsemän. Itä-Suomen lääni muodostuu kolmesta maakunnasta ja 68 kunnasta. Oulun läänissä on kaksi maakuntaa ja 52 kuntaa. Lapin läänissä on 22 ja Ahvenanmaalla 16 kuntaa.

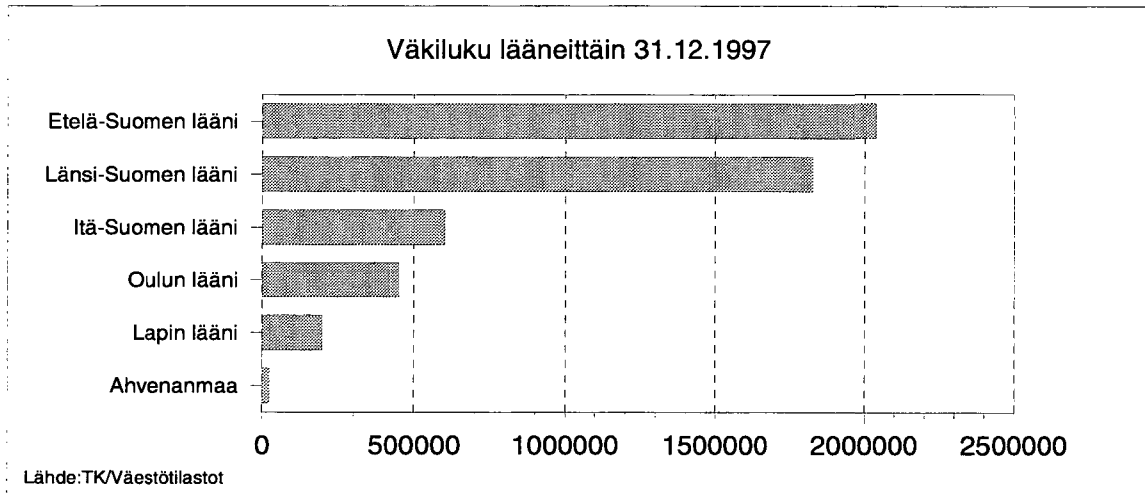
Taulukko 2. Perustietoja lääneistä.

	Etelä-Suomen lääni	Länsi-Suomen lääni	Itä-Suomen lääni	Oulun lääni	Lapin lääni	Ahvenanmaa
Maapinta-ala 1997 (km <sup>2</sup> )	30229,1	74187,2	48727,6	56867,7	93056,9	1526,6
Väkiluku 31.12.1997	2037147	1829093	603724	452942	199051	25392
0-14 -vuotiaat 1997	375321	334521	109958	97636	39156	4758
15-64 -vuotiaat 1997	1392383	1201461	393732	296690	132769	16476
Yli 64 -vuotiaat 1997	269443	293111	100034	58616	27126	4158
Väkiluvun muutos 1997	16734	2937	-3306	57	-1528	135
Väkiluvun muutos 1997 (%)	0,8	0,2	-0,5	0,0	-0,8	0,5
Nettomuutto 1997	10137	757	-3138	-2201	-1918	73
Muuttotase 1997 (%)	5,02	0,41	-5,17	-4,86	-9,56	2,89
Syntyneiden enemmitys 1997	6032	1947	-278	2115	360	45
Syntyneiden enemmitys 1997 (%)	2,99	1,07	-0,46	4,67	1,79	1,78
Väestöennuste 2030	2182598	1820774	575409	456657	188000	26317
Väestöennuste 1997 -2030 (%)	7,14	-0,45	-4,69	0,82	-5,55	3,64
Väestöennuste 0-14-v. 2030	337368	279489	83601	80505	29113	4032
Väestöennuste yli 64-v. 2030	530762	484641	164948	111077	50138	6936
0-14-vuotiaat muutos 1997-2030	-10,1	-16,5	-24,0	-17,5	-25,6	-15,3
Yli 64-vuotiaat muutos 1997-2030	97,0	65,3	64,9	89,5	84,8	66,8
Kaikki työpaikat 1996*	829811	671135	200152	152444	65193	13164
Alkutuotannon työpaikat 1996*	24136	54695	24661	13987	5233	917
Jalostuksen työpaikat 1996*	201084	209812	45571	40336	14480	1741
Palvelutoimialan työpaikat 1996*	583890	384562	122178	92111	42462	9721
Alkutuotannon työpaikat 1996* (%)	2,9	8,1	12,3	9,2	8,0	7,0
Jalostuksen työpaikat 1996* (%)	24,2	31,3	22,8	26,5	22,2	13,2
Palvelujen työpaikat 1996* (%)	70,4	57,3	61,0	60,4	65,1	73,8
Työttömät elokuussa 1998	129678	127351	48901	35309	20326	330
Pitkäaikaistyöttömät elokuussa 1998	45219	37934	13533	9101	5482	53
Keskiasteen suorittaneet 1997	709937	649452	217792	160714	73425	8609
Korkea-aste 1997	270570	178652	51850	42086	16082	2247
Peruskoulun varaan jääneet 1997	681319	666468	224124	152506	70388	9778
Korkea-aste 1997 (%) yli 15-vuotiaista	16,3	12,0	10,5	11,8	10,1	10,9
Keskiaste 1997 (%)	42,7	43,5	44,1	45,2	45,9	41,7
Peruskoulun varaan jääneet 1997 (%)	41,0	44,6	45,4	42,9	44,0	47,4
Tulomuutos 1994-96 %	8,5	8,8	7,1	7,8	6,4	10,1
Tulot mk/tulonsaaja 1996	99665	83617	76255	80049	78274	90775
Verotulot mk/asukas 1997	14678	11742	10881	10721	11287	..
Vuosikate mk/asukas 1997	1614	971	592	448	471	..

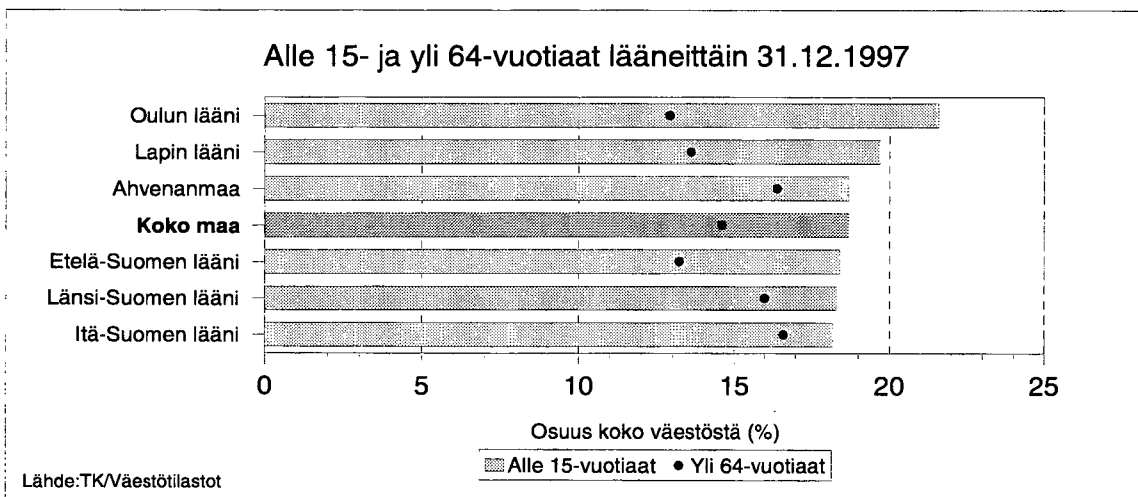
\*ennakkotieto



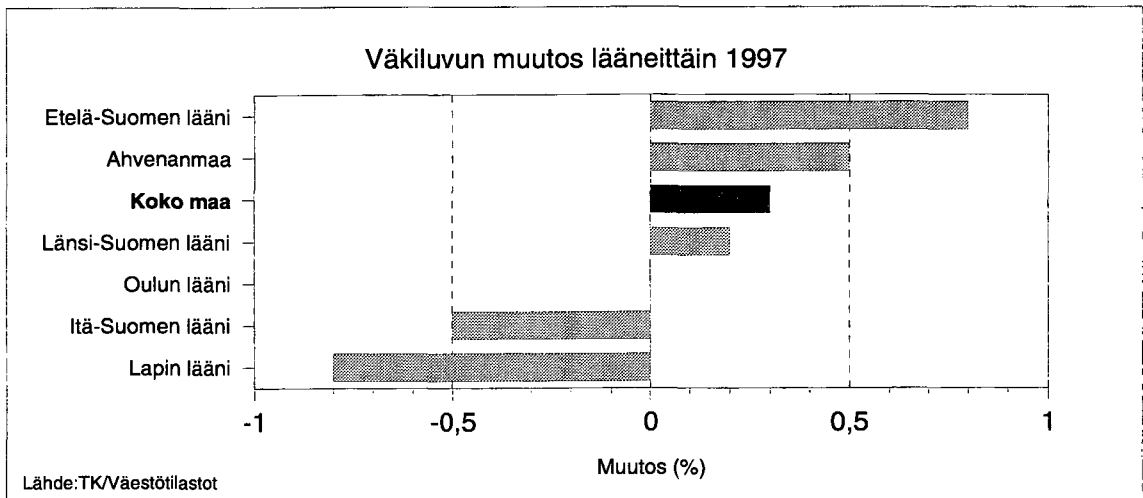
Kuva B1. Läänien pinta-ala 1998.



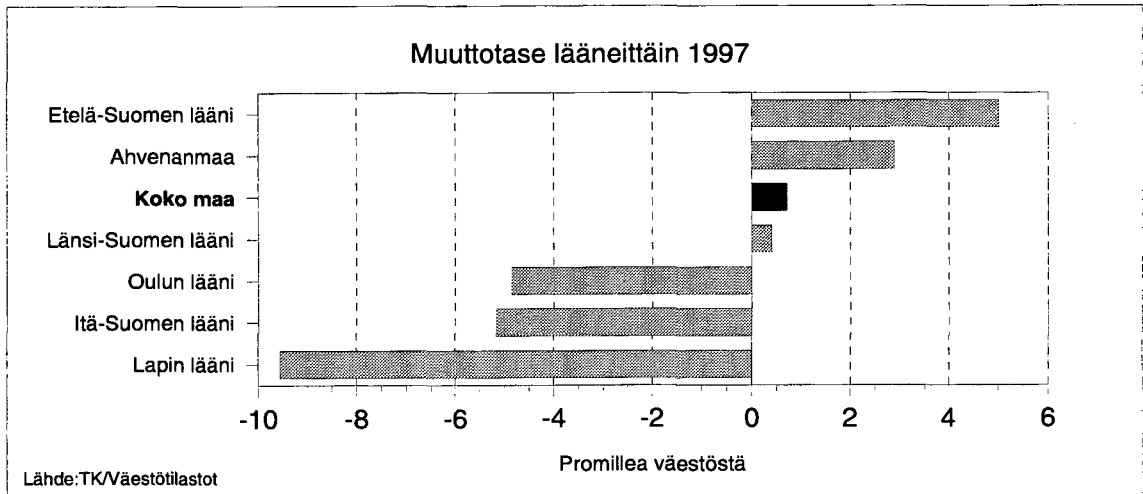
Kuva B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1997.



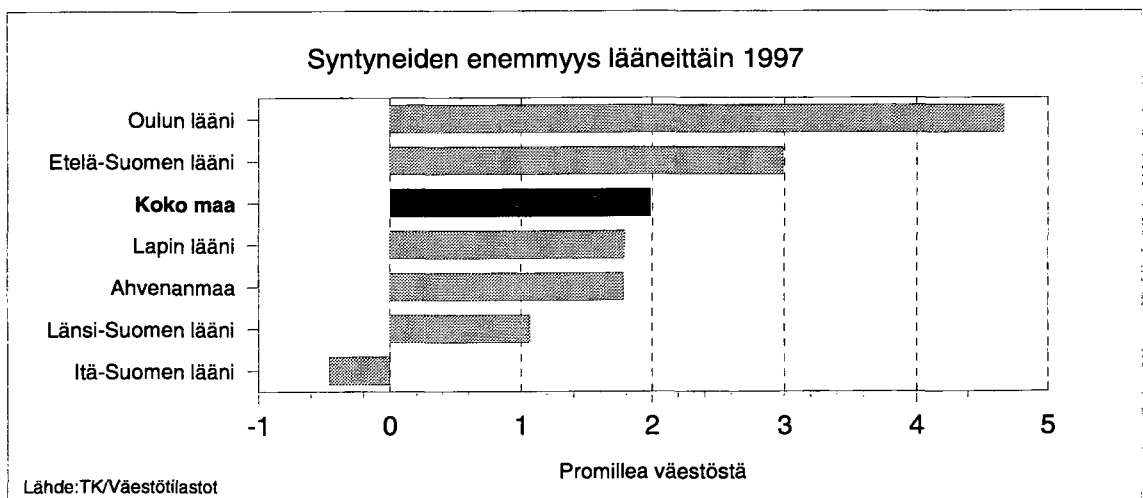
Kuva B3. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat lääneittäin 31.12.1997.



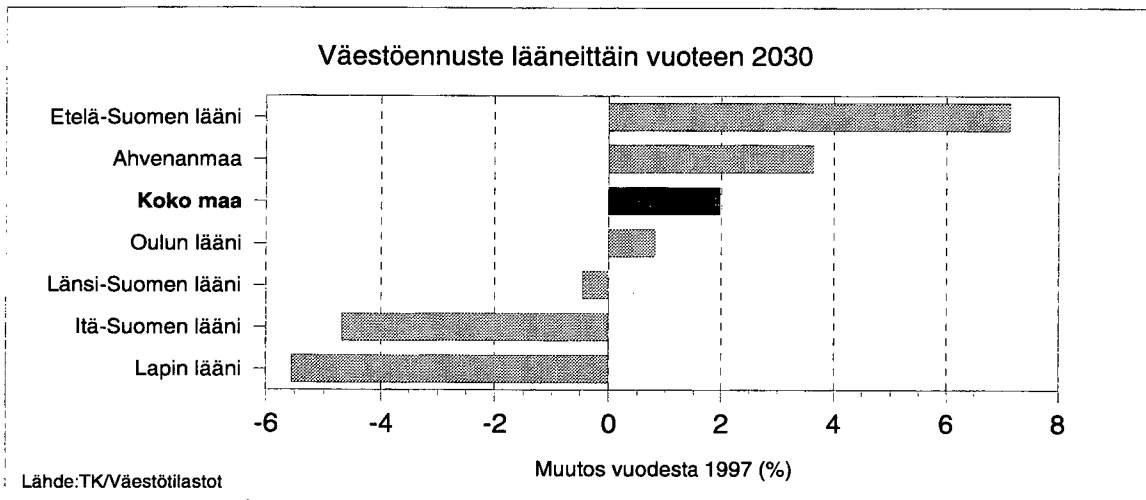
Kuva B4. Väkiluvun muutos lääneittäin 1997.



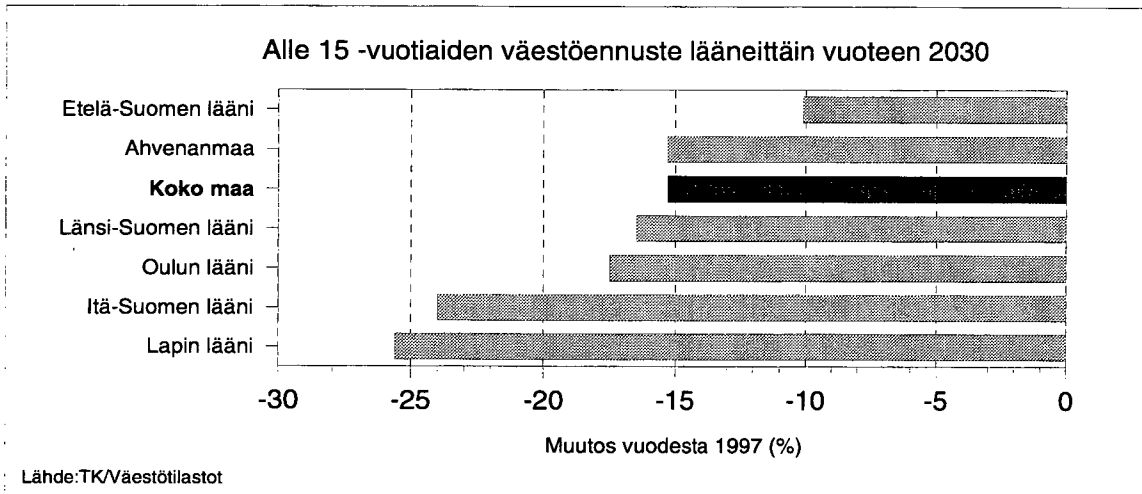
Kuva B5. Muuttotase lääneittäin 1997.



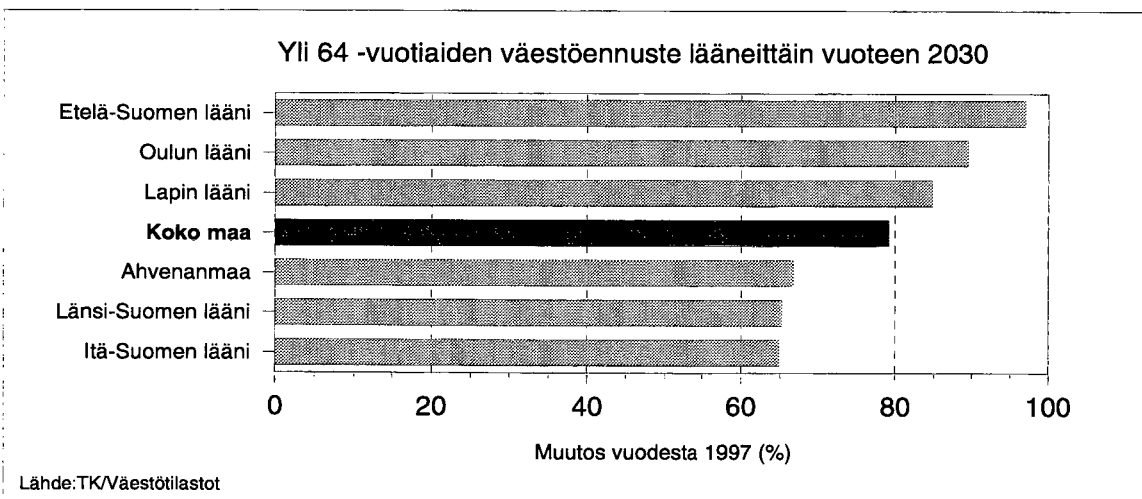
Kuva B6. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1997.



Kuva B7. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030.

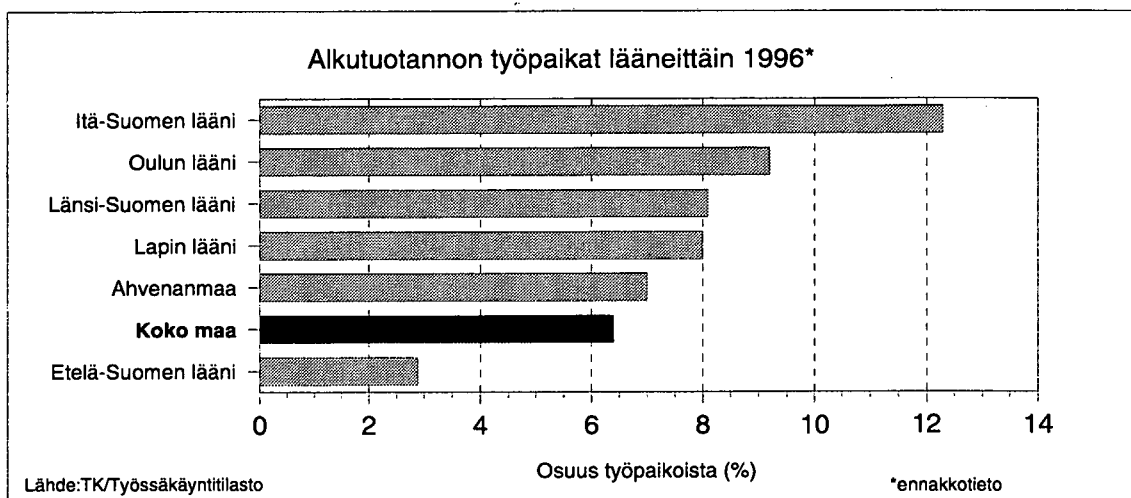


Kuva B8. Alle 15 -vuotiaiden väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030.

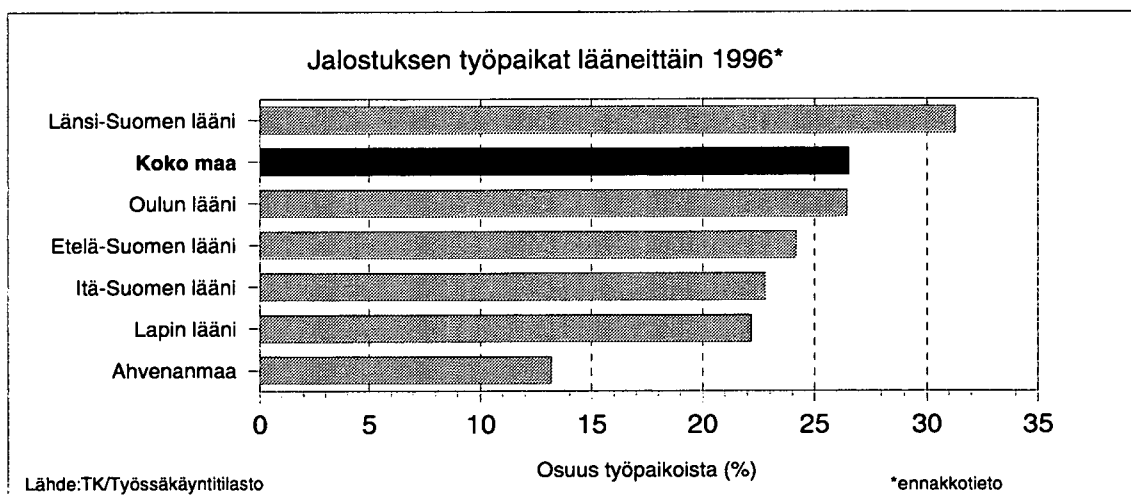


Kuva B9. Yli 64 -vuotiaiden väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030.

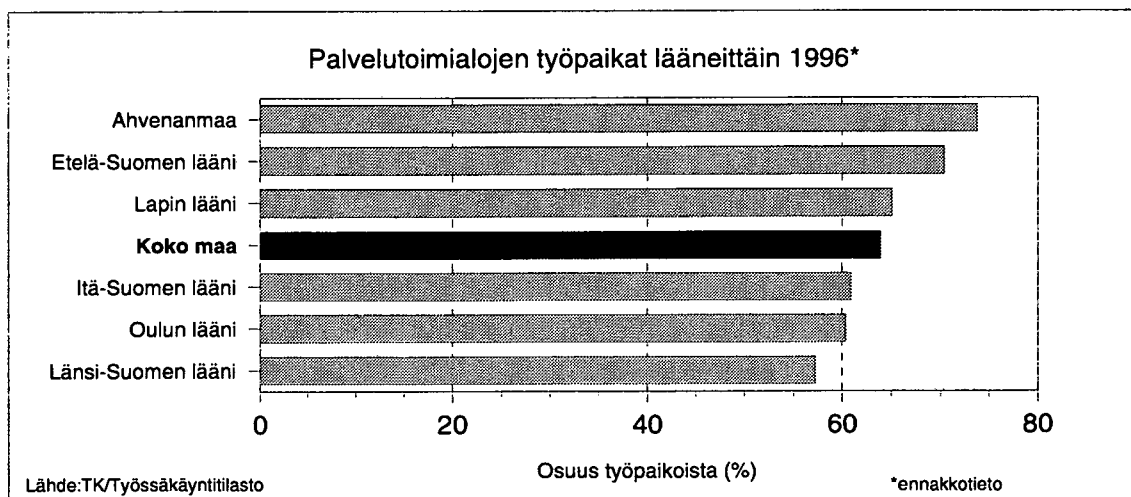




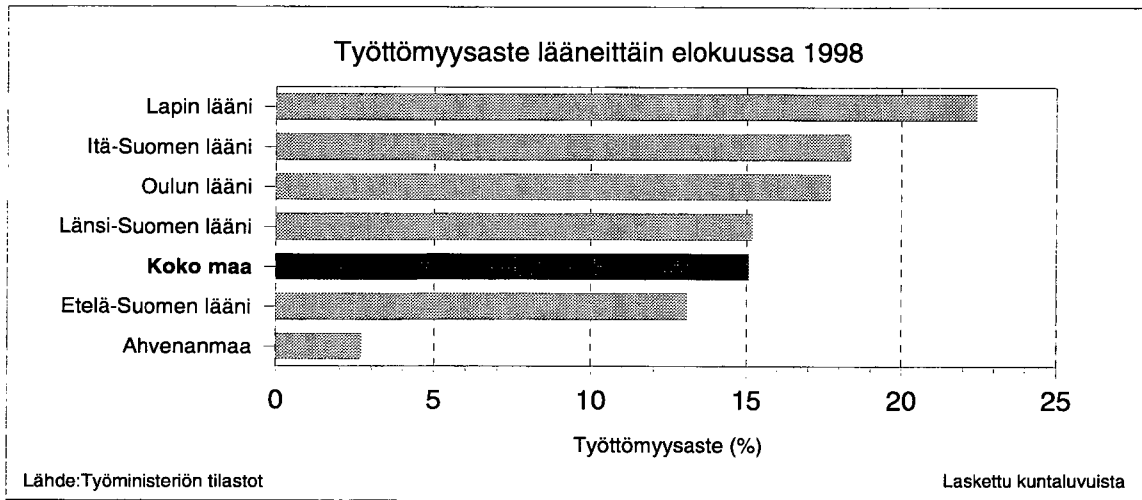
Kuva B10. Alkutuotannon työpaikat lääneittäin 1996.



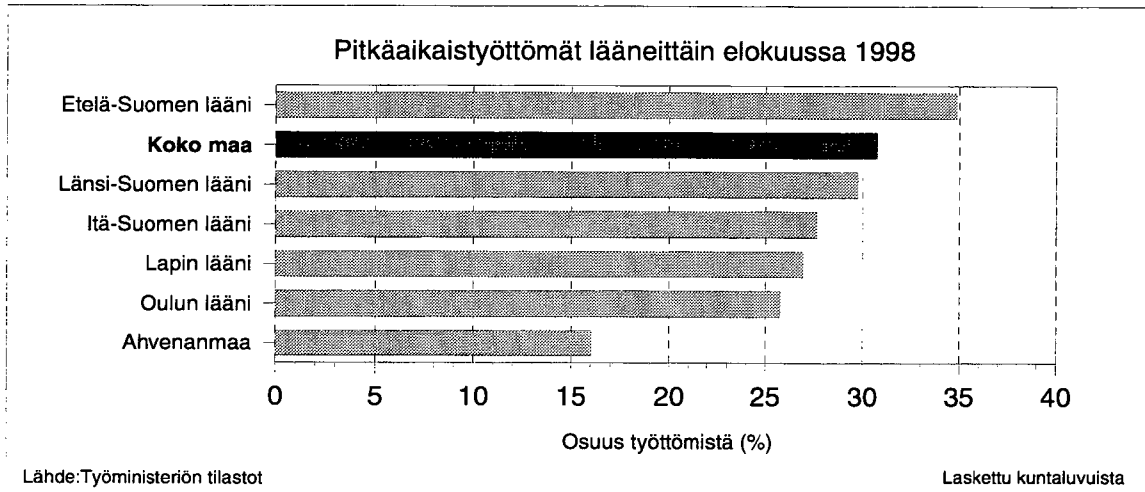
Kuva B11. Jalostuksen työpaikat lääneittäin 1996.



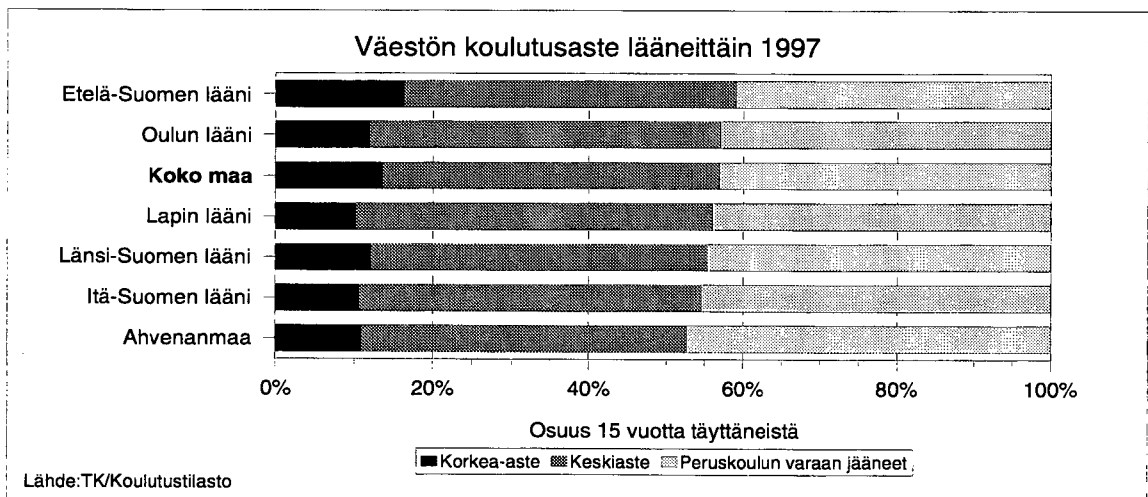
Kuva B12. Palvelutoimialojen työpaikat lääneittäin 1996.



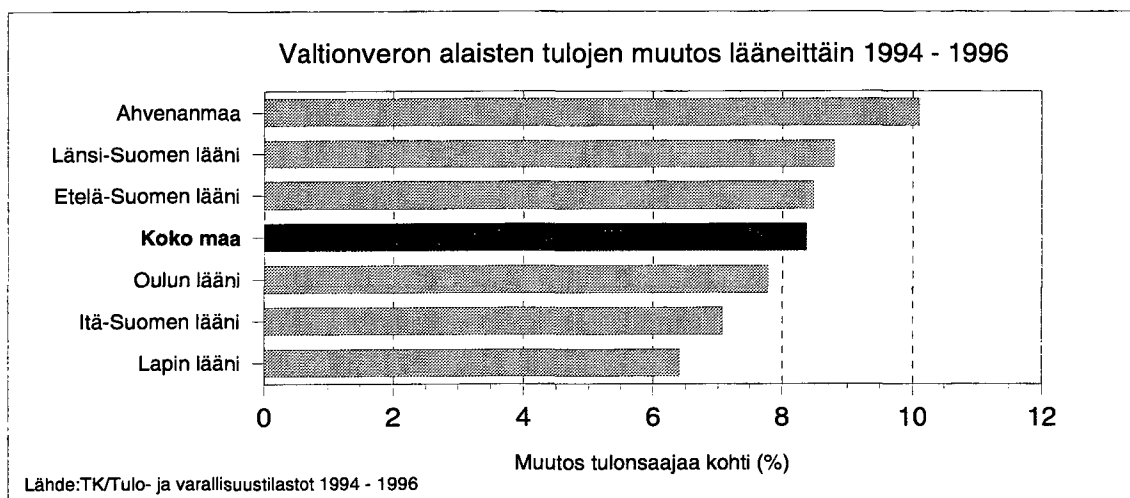
Kuva B13. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1998.



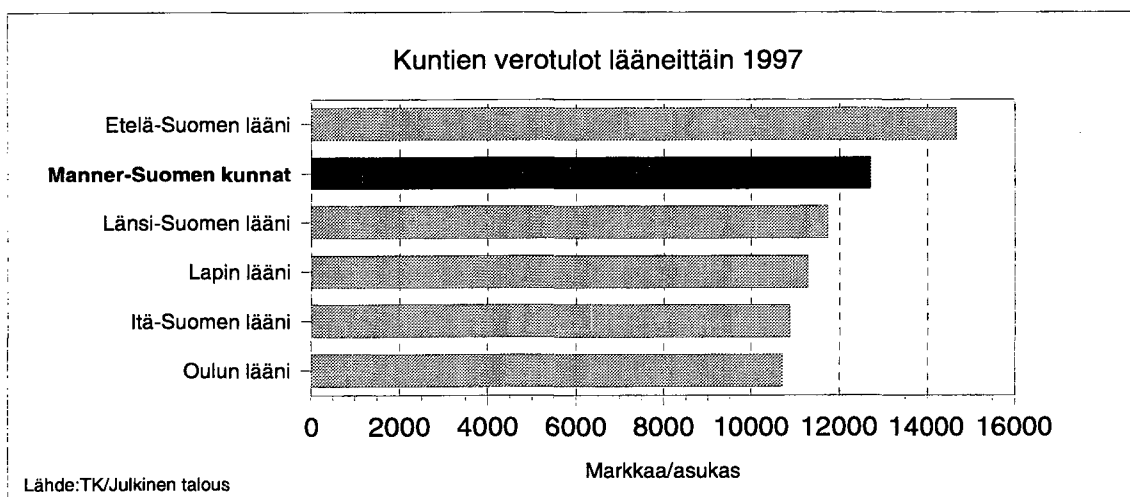
Kuva B14. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 1998.



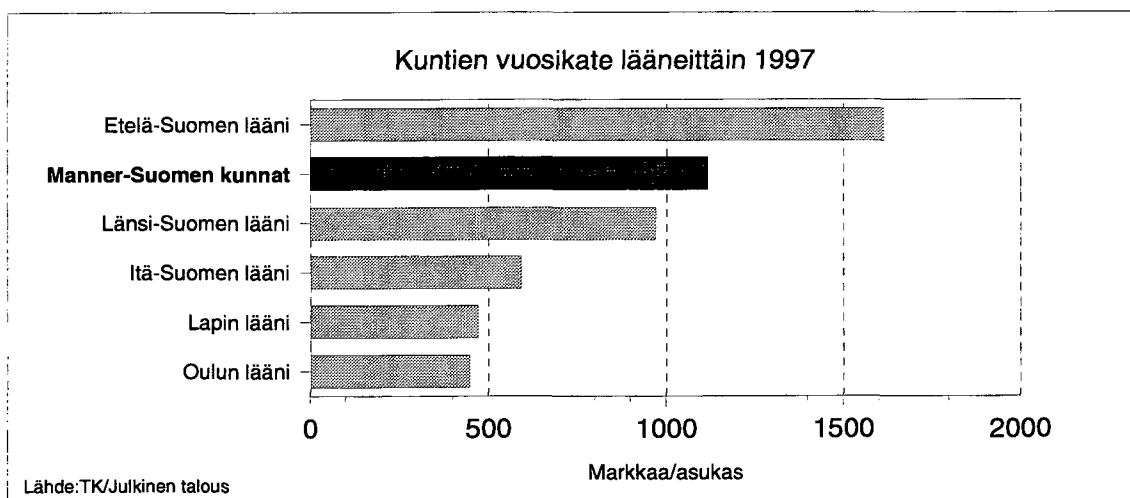
Kuva B15. Väestön koulutusaste lääneittäin 1997.



Kuva B16. Valtionveron alaisten tulojen muutos lääneittäin 1994 - 1996.



Kuva B17. Kuntien verotulot lääneittäin 1997.



Kuva B18. Kuntien vuosikate lääneittäin 1997.

## KÄYTETYT LYHENTEET JA TIETOLÄHTEET

BKT = bruttokansantuote

EU = Euroopan unioni

KTM = Kauppa- ja teollisuusministeriö

Kuntafakta = Tilastokeskuksessa kehitetty mikrotietokoneohjelma, johon on koottu tietoja Suomen kunnista.

NUTS = Nomenclature of territorial units for statistics

Tielaitos

TK = Tilastokeskus

Tullihallitus

Työministeriö

Sisäasiainministeriö

Sähkölaitosyhdistys

## KÄYTETYT KÄSITTEET

**Ahtaasti asuminen.** Asunto määritellään ahtaasti asutuksi ja siinä asuvat henkilöt ahtaasti asuviksi, jos asunnossa asuu normi 4:n mukaan enemmän kuin yksi henkilö huonetta kohti, kun keittiötä ei lasketa huonelukuun.

**Alueella työssäkäyvillä** tarkoitetaan kaikkia tällä alueella työssäkäyviä henkilöitä riippumatta heidän asuinpaikastaan. Alueella työssäkäyvät muodostavat ns. työllisen päiväväestön, jonka määrää voidaan pitää mittarina alueen työpaikkojen määrälle.

**Asuntokunta.** Kaikki henkilöt, jotka ovat vakinaisesti kirjoilla samassa asunnossa eli joilla on väestön keskusrekisterin henkilörekisterissä sama kotipaikkatunnus, muodostavat asuntokunnan.

**Bruttokansantuote (BKT).** Bruttokansantuoteluvut esitetään tuotannontekijähintaisina kunkin vuoden hintatason mukaan. Maakunnittaisia ja seutukunnittaisia bruttokansantuotetietoja on käytetty sekä markkamääräisinä että alueen asukasmäärään suhteutettuina.

**EU-tavoitetukialueita** on Suomessa kolme: tavoite 6-, 5b- ja 2-tukialueet. 6-alueet kohdennetaan erittäin harvaan asuttujen alueiden kehittämiseen, 5b-tukea maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamiseen ja 2-alueet taantuvien teollisuusalueiden kehittämiseen.

**Jalostusarvo** saadaan vähentämällä tuotannon bruttoarvosta ulkopuolisilta sekä saman yrityksen toisilta toimipaikoilta hankittujen tuotantopanosten arvo, mukaan lukien käyttöomaisuudesta maksetut vuokrat, vähennettynä tai lisättynä polttoaine- sekä aine- ja tarvikkeiden muutoksella. Hankittuihin tuotantopanoksiin sisältyvät polttoaineiden, sähkön, lämmön, pakkausten, aineiden ja tarvikkeiden korjaus- ja asennustöiden, teetettyjen palkkiotöiden sekä myös palvelusten hankinta. Tuotannon bruttoarvo käsittää omien tuotteiden toimitusten arvon, saadun korvauksen vieraille suoritetuista valmistus- yms. palveluksista (palkkiotyö), muista palveluista saadun bruttokorvauksen (ei-teollisten palveluiden myynti) sekä kauppatavaroiden myynnistä saatujen tuotteiden ja kauppatavaroiden hankintakustannusten erotuksen vähennettynä tai lisättynä valmiste- ja kauppatavaravarojen sekä varastossa olevien keskeneräisten töiden muutoksella.

**Kokonaistuotos** on toimipaikkojen tarkasteluajanjakson aikana tuottamien tavaroiden ja palvelusten summa.

**Koulutusasteen** mittaaminen perustuu koulutusaikaan.

**Koulutustaso** on koulutusta kuvaava kolminumeroinen mittainluku, joka on laskettu kunkin 15 vuotta täyttäneestä väestöstä tietyn kaavan mukaan. Mitä pitempi koulutuksen kokonaispituus on, sitä korkeampi on koulutustaso ja sitä suurempi on vastaava lukuarvo.

**Kuntaryhmitys. Kaupunkimaiset kunnat:** Väestöstä vähintään 90 % asuu taajamissa tai suurimman taajaman väkiluku on vähintään 15 000. **Taajaan asutut kunnat:** Väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on vähintään 4 000 mutta alle 15 000. **Maaseutumaiset kunnat:** Väestöstä alle 60 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 15 000 tai väestöstä vähintään 60 % mutta alle 90 % asuu taajamissa ja suurimman taajaman väkiluku on alle 4000.

**Muuttotase** on nettomuutto suhteutettuna alueen asukasluukuun.

**Nettomuutto** on alueen tulomuutto - lähtömuutto.

**NUTS (Nomenclature of territorial units for statistics)** on EU:n hierarkkinen alueluokitusjärjestelmä, jonka mukaan laaditaan kaikki EU:n alueelliset tilastot: NUTS 1 (Manner-Suomi, Ahvenanmaa), NUTS 2 (suuralueet 6 kpl), NUTS 3 (maakunnat 20 kpl), NUTS 4 (seutukunnat 85 kpl) ja NUTS 5 (kunnat 452 kpl).

**Pitkäaikaistyötön** on henkilö, jonka työttömyys on kestänyt yli vuoden.

**Rakennus** on erillinen, sijaintipaikalleen kiinteästi rakennettu tai pystytetty, omalla sisäänkäynnillä varustettu rakennelma, joka sisältää eri toimintoihin tarkoitettua katettua ja yleensä ulkoseinien tai muista rakennelmistä (rakennuksista) erottavien seinien rajoittamaa tilaa.

**Rakentamisvuodella** tarkoitetaan vuotta, jona rakennus valmistui käyttökuntoon.

**Seutukunta** on kuntien yläpuolelle luotu toiminnallinen välitaso. Niiden rajauksesta on päättänyt Sisäasiainministeriö. Seutukuntia on Suomessa 85 kpl.

**Taajamaksi** määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole yli 200 metriä. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettäviä rakennuksia.

**Taajama-aste** tarkoittaa taajamissa asuvien osuutta koko väestöstä.

**Tutkinnon suorittaneeksi** määritellään henkilö, joka on suorittanut perusasteen jälkeisiä tutkintoja. Perusasteen jälkeisiksi tutkinnoiksi katsotaan lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa loppuun suoritettut tutkinnot, joissa koulutus aika on vähintään 400 tuntia. Työllisyyskoulutuksen osalta tutkinnoiksi katsotaan vain työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen koulutusammattiin tai tutkintoon johtaneen koulutuksen suoritus.

**Työlliseen työvoimaan** luetaan kaikki 15-74 -vuotiaat henkilöt, jotka laskentahetkellä ovat työllisiä.

**Työpaikkaomavaraisuus** on alueella olevat työpaikat/työlliset\*100. Mikäli alueen työpaikkojen lukumäärä on suurempi kuin työllisten lukumäärä, alueen työpaikkaomavaraisuus ylittää 100 %.

**Työttömyysasteella** tarkoitetaan työttömän työvoiman prosenttiosuutta koko työvoimasta. Nuorten työttömyysasteella tarkoitetaan alle 25-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutta saman ikäisestä työvoimasta.

**Yritystoimipaikat** on kunnittain tilastoitu. Toimipaikkoihin sisältyvät sekä yksitoimipaikkaiset yritykset että monitoimipaikkaisten yritysten toimipaikat.

#### **KUNNALLISTALOUDEN KÄSITTEET:**

**Kassan riittävyys** on  $365 \times \text{Kassavarat/Kassasta maksut}$ . Tämä tunnusluku poikkeaa aikaisemmissa tilastoissa käytetyistä kassan riittävyys laskukaavasta. (Kassasta maksut = Henkilöstökulut + palvelujen ostot + aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot tilikauden aikana – varastojen lisäys (+) tai vähennys (-) + avustukset + muut kulut + alv-takaisinperintä + korkokulut + muut rahoituskulut + käyttöomaisuusinvestoinnit + lainananto + pitkäaikaisen lainojen lyhennykset)

**Lainakanta** = Vieras pääoma - pitkäaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman saadut ennakot – lyhytaikaisen vieraan pääoman ostovelat – lyhytaikaisen vieraan pääoman siirtovelat.

**Suhteellinen velkaantuneisuus (%)** =  $(\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

**Tehtäväkohtaiset käyttökustannukset, käyttötuotot ja nettokustannukset** on laskettu seuraavasti: Käyttökustannuksiin on käyttötalouden menoista laskettu yhteen toimintamenot, käyttöomaisuuden poistot ja vyörytyserät. Käyttötuottoihin on käyttötalouden tuloista laskettu yhteen toimintatulot ja vyörytyserät. Nettokustannukset ovat käyttökustannusten ja käyttötuottojen erotus.

**Toimintakate** muodostuu *toimintatuottojen* (=myyntitulot, maksutuotot, tuet ja avustukset, muut tuotot, valmistevarastojen lisäys tai vähennys, valmistus omaan käyttöön) ja *toimintakulujen* (=henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen lisäys tai vähennys, avustukset, muut kulut) erotuksesta

**Vuosikate** muodostuu seuraavasti: *toimintakate* + verotulot ja valtionosuudet - arvonnalisäveron takaisinperintä (=käyttökate) + korkotulot + osinkotulot + muut rahoitustuotot – korkokulut – muut rahoituskulut.

**Yleishallintoon** kuuluvat: Kunnan ylintä päättäjä- ja toimeenpanovaltaa käyttävien hallintoviranomaisten sekä niiden neuvoa antavien ja suunnitteluelinten tehtävät, niiden oheispalvelut, tilat jne., vaalit, yleinen taloushallinto, rahoituksen ja varainhoidon hallintotehtävät, verojen perintä ja tarkastustoimi. Yleishallintoon ei enää kuulu aikaisemmat tehtäväluokat Toimialapalvelut ja Muut sisäiset palvelut.

**KUVALUETTELO****POHJOIS-SUOMI**

1. Läänit ja maakunnat
2. Taajama-asteeseen perustuva kuntaryhmitys 1998
3. Pohjois-Suomen kunnat ja maakunnat 1998
4. Seutukunnat Pohjois-Suomessa 1998

**VÄESTÖ****Väestömuutokset**

5. Väkiluvun muutokset maakunnittain 1980 – 1997
6. Väkiluku kunnittain 31.12.1997
7. Väkiluvun muutos kunnittain 1990 – 1997
8. Väkiluvun muutos maakunnittain tilastollisen kuntaryhmän mukaan 1997
9. Väkiluvun muutos kunnittain 1997

**Luonnollinen väestönkasvu**

10. Yleinen hedelmällisyysluku kunnittain 1997
11. Väestömuutokset maakunnittain 1980 – 1997
12. Syntyneiden enemmyys kunnittain 1997
13. Syntyneiden enemmyys kunnittain 1997
14. Syntyperäiset kuntalaiset 1996

**Muuttotase**

15. Muuttotase kunnittain 1997
16. Muuttotase kunnittain 1997
17. Maakuntien väliset muutot 1997

**Ikä- ja sukupuolirakenne**

18. 15 – 64 -vuotiaat kunnittain 1997
19. Alle 15- ja yli 64-vuotiaat kunnittain 1997
20. Väestön ikä- ja sukupuolirakenne maakunnittain 1997 ja ennuste 2030
21. Sukupuolirakenne kunnittain 1997
22. Väestön keski-ikä kunnittain 1997
23. Keski-ikä muutos kunnittain 1980 – 1997

**Väestöennuste**

24. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2000
25. Väestöennuste ikäryhmittäin maakunnittain ja koko maassa 1998 - 2030
26. Väestöennuste kunnittain vuoteen 2030
27. Alle 15 -vuotiaiden väestöennuste kunnittain vuoteen 2030
28. Yli 64 -vuotiaiden väestöennuste kunnittain vuoteen 2030

**Saamelaiset**

29. Saamelaisten kotiseutualueen saamenkielinen väestö 1995

**Ulkomaalaisväestö**

30. Suurimmat ulkomaalaisryhmät maakunnittain 1997
31. Ulkomaalaisten määrän muutos maakunnittain 1990 – 1997
32. Ulkomaalaiset kunnittain 1997

**ELINKEINOELÄMÄ****Yritysten toimipaikat**

33. Toimipaikat kunnittain 1998
34. Toimipaikat toimialoitain maakunnittain ja koko maassa 1998
35. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoitain Keski-Pohjanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa 1996
36. Toimipaikkojen henkilökunta ja liikevaihto toimialoitain Lapissa ja koko maassa 1996

**Elinkeinorakenne**

37. Työllisen työvoiman muutokset maakunnittain 1987 – 1996
38. Elinkeinorakenne maakunnittain ja koko maassa 1996

**Alkutuotanto**

39. Alkutuotannon työllistyvyys kunnittain 1996
40. Työllinen työvoima alkutuotannossa iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996
41. Tilojen keskimääräinen peltoala kunnittain 1996
42. Tilojen keskimääräinen metsäala kunnittain 1996
43. Maatilatalouden valtionverotuksen tulojen muutos kunnittain 1994 – 1996

**Jalostus**

44. Jalostuksen työllistyvyys kunnittain 1996
45. Työllinen työvoima jalostuksessa iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996
46. Teollisuuden toimipaikat toimialoitain maakunnittain 1998

47. Teollisuuden jalostusarvo toimialoitain maakunnittain 1996

48. Teollisuuden jalostusarvo maakunnittain 1985 – 1996

49. Teollisuuden jalostusarvo kunnittain 1996

50. Teollisuuden henkilökunta kunnittain 1996

51. Teollisuuden vieni kunnittain 1996

**Palvelut**

52. Palvelutoimialojen työllistyvyys kunnittain 1996

53. Työllinen työvoima palvelutoimialoilla iän ja sukupuolen mukaan maakunnittain 1996

54. Palvelutoimialojen toimialarakenne maakunnittain ja koko maassa 1996

**Konkurssit**

55. Konkurssiin haettujen yritysten henkilökunnan määrä alueittain 1990 – 1997

**Matkailu**

56. Majoitus- ja ravitsemistoimipaikat kunnittain 1998
57. Hotellien huonekapasiteetin käyttö alueittain 1987 – 1997
58. Yöpymisvuorokaudet maakunnittain 1995 – 1997
59. Majoituskapasiteetti maakunnittain 1994 – 1998
60. Yöpymisvuorokaudet kansallisuuden mukaan maakunnittain 1997

**Tulonsaajien tulot**

61. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1996
62. Valtionveron alaiset tulot kunnittain 1996
63. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1994 – 1996
64. Valtionveron alaisten tulojen muutos kunnittain 1994 – 1996

**Bruttokansantuote**

65. Bruttokansantuote asukasta kohti suuralueittain 1996, EU=100
66. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1988 – 1996, EU=100
67. Bruttokansantuote asukasta kohti maakunnittain 1988 – 1996
68. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1996, milj. mk
69. Bruttokansantuote eri toimialoilla maakunnittain 1996, %

**TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS****Työllisyys**

70. Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 1995
71. Työpaikkojen vuosimuutos maakunnittain 1988 – 1996
72. Avoimet työpaikat TE-keskuksittain 1991 – 1998

**Työttömyys**

73. Työttömyysaste TE-keskuksittain 1991 – 1998
74. Työttömyyden muutos kunnittain 1996 – 1997
75. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998
76. Työttömyysaste kunnittain elokuussa 1998
77. Pitkäaikaistyöttömät TE-keskuksittain 1991 – 1998
78. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1998
79. Pitkäaikaistyöttömät kunnittain elokuussa 1998
80. Nuorten (alle 25 -vuotiaiden) työttömyysaste kunnittain 1997

**KOULUTUS**

81. Koulutustaso eri kuntaryhmissä maakunnittain 1997
82. Koulutustason muutos kunnittain 1983 - 1997
83. Koulutustaso kunnittain 1997
84. Koulutustaso kunnittain 1997
85. Väestön koulutusaste kunnittain 1997
86. Peruskoulun nettokustannukset kunnittain 1997

**TERVEYS- JA SOSIAALIPALVELUT**

87. Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö tehtävälueittain 1997
88. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset kunnittain 1997
89. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset kunnittain 1997
90. Perusterveydenhuollon nettokustannukset kunnittain 1997
91. Lasten päivähoidon käyttökustannukset kunnittain 1997
92. Kunnallinen lasten päivähoito kunnittain 1997
93. Lasten päivähoidon nettokustannukset kunnittain 1997
94. Toimeentulotukimenot kunnittain 1997

**RAKENTAMINEN JA ASUMINEN**

- 95. Valmistuneet rakennukset maakunnittain 1995 – 1997
- 96. Asuntotuotanto maakunnittain 1982 - 1997
- 97. Asuntotuotanto kunnittain 1997
- 98. Asuntojen hintojen kehitys alueittain 1985 - 1998
- 99. Asuntojen neliöhinnat kunnittain 1997
- 100. Asuntojen keskipinta-ala kunnittain 1996
- 101. Ahtaasti asuvat asutokunnat kunnittain 1996
- 102. Kesämökkit maakunnittain 1980, 1990 ja 1997
- 103. Kesämökkit kunnittain 1997

**LIIKENNE**

- 104. Liikennesuorite kunnittain 1996
- 105. Henkilöautot kunnittain 1997
- 106. Henkilöautojen keski-ikä kunnittain 1997
- 107. Maahan saapuneet ja maasta lähteneet henkilöautot 1997
- 108. Henkilöautoliikenteen muutos rajanylityspaikoilla 1997
- 109. Kotimaan lentoliikenne Pohjois-Suomen suurimmilla asemilla 1982 - 1997
- 110. Tieliikenteessä kuolleet maakunnittain 1995 - 1997

**ENERGIATALOUS**

- 111. Sähkön tuotanto maakunnittain 1981 – 1997
- 112. Vesivoimalla tuotettu energia maakunnittain 1981 – 1997
- 113. Sähkön kulutus maakunnittain 1981 – 1997
- 114. Sähkön käyttö maakunnittain 1997
- 115. Yksityinen sähkönkulutus kunnittain 1997
- 116. Sähkön tuotanto ja kulutus maakunnittain 1997
- 117. Sähköomavaraisuus maakunnittain 1981 – 1997

**YMPÄRISTÖN TILA**

- 118. Typen oksidien päästöt maakunnittain 1992 - 1996
- 119. Rikkidioksidipäästöt maakunnittain 1992 - 1996
- 120. Hiukkaspäästöt maakunnittain 1992 - 1996
- 121. Typen oksidipäästöt (No<sub>x</sub>) kunnittain 1996
- 122. Rikkidioksidipäästöt (SO<sub>2</sub>) kunnittain 1996
- 123. Hiukkaspäästöt kunnittain 1996
- 124. Kansallis- ja luonnonpuistot 1998

**KUNNALLISTALOUS**

- 125. Veroprosentti kunnittain 1998
- 126. Keskimääräisen äyrimäärän kehitys alueittain verovuosina 1980 – 1996
- 127. Verotulot kunnittain 1997
- 128. Verotulot kunnittain 1997
- 129. Verotulojen muutos kunnittain 1996 – 1997
- 130. Vuosikate kunnittain 1997
- 131. Vuosikate kunnittain 1997
- 132. Lainakanta kunnittain 1997
- 133. Toimintakate kunnittain 1997
- 134. Lainakanta kunnittain 1997
- 135. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1997
- 136. Suhteellinen velkaantuneisuus kunnittain 1997
- 137. Kassan riittävyys kunnittain 1997
- 138. Kassan riittävyys kunnittain 1997
- 139. Yleishallinnon nettokustannukset kunnittain 1997

**ALUEPOLITIikka**

- 140. EU:n tukialueet 1998
- 141. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet maakunnittain 1997
- 142. KTM:n myöntämät kehitysalueen investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1997
- 143. KTM:n myöntämät investointi- ja pk-yritysten kehittämistuet kunnittain 1997

**LÄÄNIT**

- B1. Läänien pinta-ala 1998
- B2. Väkiluku lääneittäin 31.12.1997
- B3. Alle 15- ja yli 64 -vuotiaat lääneittäin 31.12.1997
- B4. Väkiluvun muutos lääneittäin 1997
- B5. Muuttotase lääneittäin 1997
- B6. Syntyneiden enemmitys lääneittäin 1997
- B7. Väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030
- B8. Alle 15 -vuotiaiden väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030
- B9. Yli 64 -vuotiaiden väestöennuste lääneittäin vuoteen 2030
- B10. Alkutuotannon työpaikat lääneittäin 1996
- B11. Jalostuksen työpaikat lääneittäin 1996
- B12. Palvelutoimialojen työpaikat lääneittäin 1996
- B13. Työttömyysaste lääneittäin elokuussa 1998
- B14. Pitkäaikaistyöttömät lääneittäin elokuussa 1998
- B15. Väestön koulutusaste lääneittäin 1997
- B16. Valtionveron alaisten tulojen muutos lääneittäin 1994 - 1996
- B17. Kuntien verotulot lääneittäin 1997
- B18. Kuntien vuosikate lääneittäin 1997

---

Länsi-Suomen katsaus 1998 antaa päättäjille ja muille tiedontarvitsijoille tuoretta ja valmiiksi muokattua aluetietoa Länsi-Suomesta. Katsaus sisältää noin 160 havainnollista diagrammia ja kuntapohjaista teemakarttaa, joissa esitetään tietoa Länsi-Suomen

- väestöstä
- koulutuksesta
- elinkeinoelämästä
- bruttokansantuotteesta
- työllisyydestä
- asumisesta
- terveyst- ja sosiaalipalveluista
- liikenteestä
- energiataloudesta
- ympäristöstä
- kunnallistaloudesta
- aluepolitiikasta

Katsaus sisältää myös 18 diagrammikuvaa käsittävän uusien läänien vertailun. Julkaisussa olevia kuvia tai kuvien pohjana olevaa tilastoaineistoa voi tilata Tilastokeskuksen aluepalvelutoimistoista. Kuvat on saatavana myös värikalvoina. Paperiversion ohella julkaisu on saatavana myös sähköisessä muodossa.

Vastaavan tietosisältöisinä tuotetaan myös Pohjois-Suomen, Etelä-Suomen ja Itä-Suomen katsaukset.

Katsauksen on tuottanut Tilastokeskuksen Oulun aluepalvelu.

---

Julkaisujen myynti: Tilastokeskus

Aluepalvelut:	puhelin	faksi	sähköposti
Oulu	(08) 537 2046	(08) 537 2047	oulu.tilastokeskus@stat.fi
Seinäjoki	(06) 414 4539	(06) 423 3696	sjoki.tilastokeskus@stat.fi
Mikkeli	(015) 161 461	(015) 161 462	mikkeli.tilastokeskus@stat.fi
Tampere	(03) 223 2240	(03) 223 2241	tampere.tilastokeskus@stat.fi
Turku	(02) 274 3430	(02) 274 3440	turku.tilastokeskus@stat.fi
Myyntipalvelu	(09) 1734 2011	(09) 1734 2474	myynti.tilastokeskus@stat.fi

ISSN 1239-7482  
ISBN 951-727-521-8  
Tuotenro: 9733



9 789 517 27 5217